ADUNAREA EXTRAORDINARĂ A CONSILIULUI NAȚIONAL ROMÂN

Exilul Românesc de când s'a înfiripat, adică de prin 1948, se zbate între inițiative, crize și apatie. Deceniul 1950-60 a fost plin de inițiative, unele interesante, dar și de crize, unele dezolante. După 1960 și aproape două decenii, o stare de apatie politică s'a asternut peste Exilul Românesc. Narcoza "Destinderii" a amorțit reflexele vitale nu numai ale Emigrațiilor din Europa de Est, dar și ale națiunilor din Occident.

Și iată, deodată, în Iunie 1978, Exilul Românesc întră iarăși în fierbere cu inițiativa D-lui Penescu, împărțită și cu alții, bunăoară D-nii Câmpeanu și Petruc, primul de proveniență liberală, cel de al doilea social - democrată, cuprindea ceva nou. Pentru prima dată se renunță la discriminări în Exil. Astfel baza noii organizații era sensibil lărgită cu integrarea legionarilor în Consiliul Național Român.

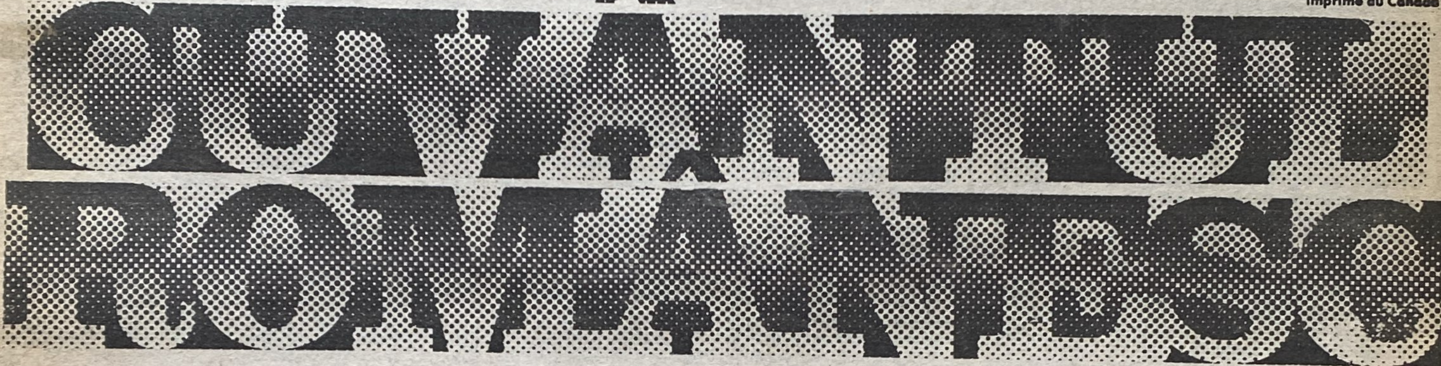
Dar corolarul tradițional al oricărei inițiative de nivel național, adică criza, nu a lipsit nici de data aceasta în Exil. Abia s'a anunțat Constituirea Consiliului Național cu național-țărăniști, liberali, social-democrați, legionari și independenți, cei mai mulți, că au și năpădit tot felul de vociferări contra lui. Afară de una singură, nu le mai enumerăm. Aceea singură imputare pe care o reținem dintr'un sector destul de redus, era lipsa de cointeresare a Regelui la fondarea Consiliului Național. Barem D-l Rațiu consideră ca nevalabil oricare Organ cu revendicări reprezentative fără sancțiunea Regelui, adică așa cum spune D-l Rațiu, a "factorului constituțional". Dar Regele s'a alăturat la Consiliul Național în primăvara anului trecut. D-l Rațiu a revenit îndată asupra convingerii sale despre infailibilitatea "factorului constituțional". D-l Rațiu a declarat public că "factorul constituțional" a greșit ! Reținem ipoteza unui regalist atât de devotat, după care Regele poate greși.

Odată cu Regele și numirea D-nei Ioana Brătianu ca Președinte, au venit la C.N.R. mai mulți din vechea protipendadă. Câțiva dintre ei sunt dotați cu o anumită Cultură Politică. Cu Regele și cu aceștia, C.N.R. apărea altfel decât la origine, mai conservator dar reprezentativ după unii, mai convențional și hibrid după alții. Astfel dacă prezența Regelui a atras în C.N.R. pe unii din fosta clasă privilegiată, poate interesanți din diferite puncte de vedere, a menținut în schimb la distanță pe mulți din majoritatea silențioasă. Hibrid sau nu, C.N.R. a fost lipsit în adevăr de coeziune și de coerență, deci de eficacitate.

Continuare in pag. 3

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD
ANUL 6 Nr. 66-OCTOMBRIE-1981 PUBLICAȚIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU
CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

BOMBA NEUTRONICĂ ÎN MIEZUL ACTUALITĂȚII

Eugen BÂRSAN

Bomba neutronică e iarăși o temă de mare actualitate. După ce Carter n'a vrut să'i facă loc în Arsenalul armelor strategice, a venit Reagan care ține s'o producă și s'o pună în acțiune în situația unui război cu balaurul roșu, numit Rusia Sovietică. Dar în timp ce ideea lui Reagan de valorificare a ei la caz de nevoe, e văzută de cea mai multă lume ca o soluție imperioasă și justă determinată de împrejurări, pur și simplu mai sunt și păreri contrarii. Păreri care deși mai puține au o voce mult mai puternică și mai gălăgioasă, datorită faptului că aceasta e extrem de bine orchestrată. Astfel disputele deslănțuite de pro și contra în jurul ei, au făcut din bomba neutronică o temă de foarte viu interes în actualitatea politică și stratego-militară de azi legată în special de sfera Occident-Rusia Sovietică.

In timp ce ea oferă Americei încrederea care se poate pune în o nouă armă socotită a fi foarte puternică și extrem de eficientă nu numai în contra tancurilor ci și în contra aviației, bomba neutronică americană alarmează și înspăimântă pe Sovietici și în același timp a devenit temă de agitații mai cu seamă în Europa de Vest. Stângiștii de aici, numiți "pacifiști", pun în mișcare demonstrații cu atmosferă războinică pentru a crea: a) o stare de frică și îngrijorare cu privire la bomba neutronică; b) de presiune publică asupra guvernelor să repudieze această bombă și politica lui Reagan; c) și în final un adecvat spirit de acceptare în liniște și pace a tendințelor de dominare Ruso-sovietice, cu argumentul că e mai bine să pleci capul și să te predai decât să riști moartea încercând să confrunți Cremlinul. Ideea de bază a acestor "pacifiști" e deci că Europa Occidentală n'are nevoe de apărare sau război cu Rușii, ci doar de o umilă și simplă acceptare a lor și a ceeace ce vine dela ei. E clar că ne aflăm în fața unui serios proces de exercitare a teroarei cu șantajul genocidului asupra unor popoare care ar ține să se apere contra Rusiei Sovietice.

Să ne uităm la un exemplu care ne arată cine sunt "pacifiștii" agitatori și pentru cine lucrează ei? !

Continuare in pag. 3

RENAȘTEREA UNUI SPIRIT RĂU

Adrian B. COSMA

Un spirit rău nu renaște din propria-i cenușe, pentrucă nu este "nemuritor", ci din propria-i mizerie, ca bolile ce se ascund un timp și izbucnesc din nou. Oricine a apucat tristele, meschinele, începuturi ale exilului românesc, pe la sfârșitul anilor '40, nu poate să nu recunoască azi o recrudescență malignă a spiritului rău de atunci. Nu ne referim la nimeni, ci credem că ajunge să amintim esențialul mizeriei de atunci: dominați de viciul delațiunii, Românii se mâncau între ei mai rău ca lupii lihniți de foame. La un moment dat, însă, cu anii '60 acest spirit rău parcă mai slăbise, cu unele urâte excepții național - ipocrite, cu "Patria, Patria, Patria" în gură și denunțul la prefectură, dar oricum acest spirit nefast începea să fie văzut ca o rușine, și oamenii începeau să aibă de-a face unii cu alții, dincolo de ferocea dambla a "demopurismului". Insfârșit, Românii de orice fel păreau a pricepe că rostul lor nu era să se denunțe și să mănânce unii dintr'alții. Am zice că nu știm bine ce s'a întâmplat, dar am minți pentrucă mai curând știm. Un respectabil număr de Români, cărora nu li-se putea nega nici onestitatea, nici dorința de a trece peste prejudecăți de grupări, istorice sau nu, însă în orice caz anachronice, au încercat să facă un fel de grupare mai amplă de opoziție românească față de comunism, cu nădejdea că într'un spirit nou, de "coloquiu" nu de "soliloquiu", vor putea ajunge la formularea unor condiții de viitor pentru asigurarea vieții obștești a Românilor, potrivit cu omenia și tradiția lor, contrarii sălbăticiei impuse de noii Tătari. A fost o intenție, din ultimii ani, în care mulți au dat dovadă de bun simț și bună credință, dar stângăcia unora, lipsa de experiență sau pripeala altora, au dus la eșecul acestei întreprinderi.

Suntem obligați să gândim, cât mai serios, pentrucă vorba cântecului "și furnica de-i furnică" tot gândește, în felul ei "neconstiut" să zicem, ca să-și construiască ceva analog unei "societăți", dară-mite câta mai omul ! Cu stângăcii, lipsă de experiență, pripeli, chiar gafe peste gafe, până la urmă s'ar fi înjghebat o unitate a Românilor în exil. Dar, pentruca nu cumva să se ajungă la așa ceva, a intervenit, "ex machina", un oarecare "ce", misterios, pe care nu putem să-l numim, dar care seamănă leit cu "spiritul rău" de acum, iată mai bine de treizeci de ani, și încercarea a fost zădărnicită. Câți Români de ispravă din exil, câți oameni prețioși de cultură, au murit între timp, și cât a suferit poporul român în aceste decenii ! Dar când este vorba de închegat ceva pentru cauza românească, apar de nu se știe unde energii am spune "reci", pentrucă vin din surse indiferente la suferințele poporului român, și zădărnicesc orice încercare de bine. Acest rău se face simțit în aer, se detectează fără nicio dificultate în reacțiile altfel neașteptate ale unora, se dizolvă relații care păreau foarte trainice, și asa mai departe.

Dar 1981 nu mai este, de exemplu 1948, ca să plecăm dela împlinirea istorică a unor aspirații, și cu toate că spiritul rău este azi același ca și atunci, virulența lui efectivă împotriva "cauzei românești", nu mai este aceeași. De ce? Pentrucă în afară de "exil", mai există și poporul român, fie el chiar așa cum apare, "pasiv" la imensa presiune sub care se află. "Schemele" pe a căror bază se opera cu ușurință zădărnicirea exilului românesc la 1948, nu mai au azi nicio "potriveală" cu lumea oprimată din România, sau cum ziceau pe undeva la țară, "nu se mai lovesc" cu nimic. Realitatea poporului român azi este alta decât vetustele scheme negative după care se opera în 1948. Sub presiunea comunistă neamul românesc a devenit "una", și doar ca atare, ca "una cu toții", mai rezistă în vederea unui viitor, și devine din ce în ce mai impermeabil la otrava din care de altfel se trag și "schemele" mai sus amintite. Așa că exilului îi rămâne să fie "una" cu acel popor românesc în suferință. Pentru aceasta, impermeabilă la presiunea "spiritului rău", rămâne în exil o minoritate din ce în ce mai redusă la număr, din vechiul exil. In România se rezistă prin "masă". "Masă" au vrut, și "masă" au acuma împotriva lor. In exil se rezistă din ce în ce mai mult prin "elite". Dar atențiune ! Oamenii din noul exil, mai tineri cu 30 de ani ca vechiul exil, sunt ceva ca o "masă de elită", și ei întăresc ceea ce este elită în exil. De aceea condițiile din 1981 sunt altele decât în 1948, pentrucă schemele de atunci, dacă mai aveau în acea vreme unele corespondențe în țară, azi nu le mai au, iar elitele din exil sunt tot mai "una" cu poporul român care suferă cea mai grea apăsare din istoria lui. Poate că spunând lucrurilor cum sunt, chiar ne înțelegem. Aude?

●

editorial

DUBLA CETĂŢENIE

Noua formă strategică de a camufla activităţile agenţilor şi informatorilor care se furişează în lumea liberă, pentru a servi guvernul actual dela Bucureşti, este "dubla cetăţenie" pe care autorităţile comuniste din România o acordă, legal, noilor refugiaţi.

Se găsesc astăzi în lumea liberă mulţi "refugiaţi" din România, care beneficiază de aşa zisa "dublă cetăţenie". Unii dintre aceştia, sunt "beneficiarii nevinovaţi", care au îndeplinit formele cerute pentru a-şi clarifica situaţia rămânerii în afara graniţelor ţării, sperând că în felul acesta, îşi vor putea aduce mai repede rudele din ţară. Lucru, care este absolut greşit. Alţii, însă, sunt "beneficiarii vinovaţi", care sunt simpli agenţi şi informatori ai partidului comunist român.

Sub tutela legală a dublei cetăţenii, acestia călătoresc în România, prin intermediul paşaportului român, dar nu fac uz de cel al doilea paşaport, emis de ţara unde s'au stabilit, pentru a-şi putea camufla acţiunile lor. De exemplu, din Etiopia, un posesor de dublă cetăţenie, porneşte spre ţară şi ajunge în Austria, cu paşaportul lui etiopian. Din Austria, pleacă în România, utilizând paşaportul românesc. In felul acesta, pe paşaportul etiopian, nu apare nici o viză de călătorie în România comunistă.

Cine are interesul să opereze în această manieră, de a camufla călătoriile în România ? Fireşte, numai cei ce lucrează clandestin în favoarea comuniştilor români, şi care s'au infiltrat în lumea liberă, sub tutela legală a dublei cetăţenii.

Aceştia sunt "beneficiarii vinovaţi", căci sfidează şi încalcă legile ţărilor care-i găzduiesc, călătorind în România numai cu paşaportul românesc, în timp ce paşaportul ţării care le-a acordat azil şi condiţii de libertate, rămâne cu paginile virgine - fără nici o urmă de viză a României comuniste.

Aceştia sunt "beneficiarii vinovaţi", căci s'au infiltrat în rândul grupurilor româneşti şi fac delaţiune ordinară, în schimbul avantajelor care li se oferă de securitatea comunistă din România. Nu este exclus ... să facă şi spionaj în ţările unde s'au stabilit, deci, nu se limitează numai la informaţii asupra românilor liberi.

Ţările care i-au primit pe aceşti infiltraţi comunişti, şi-au arătat toată solicitudinea faţă de ei, considerându-i refugiaţi. Nu şi-au dat seama de strategia comunistă, că printre aceşti refugiaţi se strecoară oamenii de încredere ai securităţii comuniste române, care au alte obiective decât cele naturale ale oricărui refugiat adevărat.

După o experienţă de câţiva ani, s'a dovedit că dubla cetăţenie este întrebuinţată, de comuniştii români, ca o nouă armă împotriva lumii libere. Este vorba de un canal prin care se strecoară informatorii, delatorii, agenţii şi spionii, deci toate elementele nefaste şi vătămătoare ale libertăţilor de dincoace de cortina de fier.

Guvernul comunist român are şi alte mijloace de a infiltra agenţii săi în lumea liberă, acest lucru este de competenţa guvernelor libere, nu a noastră.

Noi, însa suntem obligaţi, din punct de vedere moral, să aducem la lumina zilei excrocheria comunistă română de a utiliza legalitatea "dublelor paşapoarte" în scopuri care periclitează lumea liberă. Cei ce nu sunt informatori, ci doar simpli refugiaţi, n'au făcut decât să se încadreze acordurilor dintre ţările unde s'au stabilit şi guvernul dela Bucureşti. În orice caz, nici aceşti oameni de treabă nu vor scăpa de rigorile comuniste, dacă se va oferi prilejul, pentrucă în chestionarele trimise dela Bucureşti s'au cerut în amănunţime informaţii despre toate bunurile personale ale celui ce a cerut "dubla cetăţenie". Deci, aceste bunuri devin în mod implicit, proprietatea guvernului român. Ceeace este absurd, ilogic şi imoral, adică ceva caracteristic pentru comuniştii români.

George BĂLAŞU

UN PIC DE BINE FARĂ VOE

Ion ION

Sovietele nu dau voe nimănui să fie socialist pe socoteală proprie. Aşa că actualmente Franţa îl face pe Brejnev să mustăcească, pe zi ce trece mai bosumflat pentrucă Francezii i-au respins candidatul şi astfel au votat, cu sau fără voe, anti-sovietic. Bună, rea, cum o fi să fie ea, Franţa în curs de socialistizare, are un guvern care nu vrea binecuvântarea sovietică din cel puţin două motive: (1) pentrucă nu vrea să se compromită faţă de alegătorii partidului socialist, ostili pe plan intern comunismului în general, şi (2) pentrucă ţin la mitul independenţei pe plan internaţional. De aceea în chip paradoxal, tocmai alegătorii lui Mitterand, exponenţi ai tuturor stângilor dela neo-social-democraţi până la comuniştii cu tendinţe democratice, sunt cu guvernul corespunzător în situaţia de-a remedia unele ruşinoase rămâneri în urmă.

Este ştiut că Giscard d' Estaing a bruscat cu multă neomenie diverşi critici ai sovietismului, ca Amalrik căruia nu i-a acordat azil politic, ca alţii pe care nici n'a vrut să-i vadă când au fost prin Franţa, şi nici n'a trecut prea multă vreme de când anul acesta a dat buzna să-l vadă primul pe Brejnev, după ce la invazia criminală din Afganistan a refuzat să ia o poziţie clară, ba chiar şi-a trimis atleţii la cea mai cenuşie Olimpiadă din istoria acestor jocuri. Era o bună ocazie să fie menajaţi atleţii care şi aşa n'au făcut mare lucru. Giscard a fost unul dintre importanţii animatori ai sportului ducerii de apă caldă din ţara lor la Brejnev şi înapoi.

Aşa că în Franţa ultimelor alegeri, în ciuda tendinţei generale a tuturor stângilor care văd "pacifismul" exclusiv prin ochelari sovietici, guvernul Mitterand, sau "regimul" Mitterand, se arată mai pro-european şi mai drastic faţă de abuzurile sovietice decât precedentul regim, dela De Gaulle până la Giscard liberalul prin excelenţă.

Apare clar că noul lider, popular pentrucă a fost ales cu două majorităţi succesive, vrea câteva lucruri: Franţa să rămână pe cât e posibil azi autonomă, vechi racile sociale nerezolvate adânc de golism să fie asanate pe cât posibil, şi cu independenţă faţă de ideologie, şi să nu fie ruinată situaţia de putere mijlocie a Franţei pe plan mondial, dar încă prima putere militară pe plan european occidental.

Cât priveşte ţările subjugate şi exploatate de comunism, regimul de azi din Franţa oferă nădejdi cărora golismul le pusese pecete pe veci, şi pe faţă, când la invazia sovietică din Cehoslovacia, în 1968, providenţialul general a spus că aceasta nu era decât "un incident pe parcurs" înprocesul destinderii dintre Soviete şi rest. Mai încolo super-economismul giscardian, a cărui inimă nu bătea la stânga dar bătea numai financiar, a pus peceţi peste peceţi oricărei speranţe pentru cei oprimaţi de comunism, prin morala vânzării oricui şi a orice, numai ca să ţină afacerile unui trust mondial în care satrapii sovietismului erau puşi pe plan de egalitate UMANĂ cu lumea din Europa liberă.

Se vede că iremediabil aşa e "politica". Aşa cum şi vechea dreaptă a fascismo-nazismului dispreţuia total naţionalismul micilor naţiuni, dispreţ preluat cu toată cruzimea şi cinismul de liberalii care le-au urmat, iată că tocmai nişte "socialişti", ne - liberali, constrânşi de necesităţile propriului lor joc, acordă dreptul la ceva "liberalism" şi celor aruncaţi de liberali în braţele totalitarismului roşu.

Ne ferim să facem judecăţi de valoare, şi nu pretindem că în golismo-giscardism era ceva "putred", şi că în socialism ar fi o "renaştere", ci numai constatăm că de NEVOE se mai face uneori şi ceva bine pentru cei mai nedreptăţiţi oameni din lume: victimele comunismului. Invăţătura Românilor nu poate fi decât una: să se ia după nevoile reale ale altora mai tari, nu după "idealuri" înşirate în vorbe goale. Şi, slavă Domnului, tocmai Românii au dela cine să înveţe acest adevăr practic, mai ales după câte au păţit. ■

CĂTRE REDACŢIE

* BUCURESTI, ROMANIA- Dela noi din Tară, numai veşti proaste. Mizerie şi iar mizerie. Suntem lipsiţi şi înfometaţi dar încă nu ne-am pierdut humorul. Aşa de exemplu, pensionarii sunt numiţi "Soimii pieţilor" faţa de copii de 3-5 ani care sunt "Soimii patriei". Li s'a dat această denumire deoarece la 4 dimineaţa sunt prezenţi pe teren, îşi împart sectoarele de activitate, îşi ţin unul locul la altul si adulmecă tot ce se mai poate mânca: oase afumate (bineînţeles bine curăţate de carne) pentru a da gust mâncării, căpăţâni sau ciolane...

Sunca de...Praga... a mai primit ceva aromă si i s'a schimbat numele în şuncă "montana", urcându-i-se preţul odată cu înălţimea numelui la 120 lei (dela 56).

Muşchiul ţigănesc care era în jur de 45, a fost botezat muşchi de Buzău cu preţul 96 lei.

Parizerul s'a înobilat cu ingrediente grase şi a atins preţul de 50 lei Kg.

Lipsurile continuă...

Continuă deasemenea internările în azile psihiatrice. La Craiova de exemplu Dr. Alexandru Olaru execută docil dispoziţiile Loc. Col. Lungu din Securitate. Se internează în prima fază la spitalul din Podari de lângă Craiova, unde internaţii sunt supuşi unui tratament de înmuiere cu Blegomazin, iar după acest tratament sunt trimişi la ospiciul dela Poiana Mare de lângă Calafat.

In continuare întrecere cu datoriile României care se cifrează azi la 10 miliarde dolari, circulă svonul printre noi că numărul cererilor de plecare în străinătate ar fi atins cifra de 1 milion.

M.V.

* CAPE TOWN, AFRICA DE SUD-... Apelez la bunătatea dumneavoastră de a-mi expedia ziarul cât mai repede posibil, deoarece eu mă aflu la capul pământului lipsit de ştiri interne şi externe. De două luni nu am întâlnit nici un român, nu există asociaţii, ziare sau cărţi româneşti... mă simt pierdut dar nu sunt descurajat. Despre ziarul "Cuvântul Românesc" am aflat din "Campo Latina", Italia.

Valeriu BELDEANU

* OTTAWA, CANADA - Mă bucură faptul că publicaţi din nou pagina sportivă. Pentru noi, cei veniţi recent din Tară, acest lucru este absolut necesar...

Mitică BOIU

* GENEVA, ELVETIA-..Una din îndatoririle birourilor pcr-ist-ortodoxe din Dealul Mitropoliei din Bucureşti este de a prezenta propaganda comunistă înveşmântată în straie ce se aseamănă cu cele bisericeşti, aşa, pentruca unii naivi, care nu le pot deosebi de cele autentice, să le ia drept adevărate. Este un lucru constant, confirmat de fiecare pastorală patriarhală, fără să le mai amintim pe cele ale anahoreţilor cu cârjă şi mitră, cu maşini negre conduse de şoferi particulari (angajaţi de stat), care îşi duc zilele pe la diferite sedii pcr-ist episcopale sau pcr-ist mitropolitane din ţară. Dar nu numai cu atât se ocupă înalţii slujbaşi, puşi de partidul comunist să slujească interesele partidului dela amnvoanele bisericii. Ei se îngrijesc şi de bunăstarea celor ce se ostenesc să îndeplinească cu atât mai mult zel sarcinile de partid, pe care le prezintă din ce în ce cu mai multă pricepere ca fiind îndatoriri pastorale ale preotului care "nu face politică". Pentru aceştia, Sfânta Patriarhie bolşevică se osteneşte din răsputeri să le facă viaţa cât mai frumoasă. Iată deci, că părintele vicar patriarhal-comunist Octavian Popescu, a cărui activitate la Paris este bine cunoscută de românii ce trăiesc în libertate, îşi petrece vacanţa de vară (August 1981), plimbându-se prin Europa capitalistă în descompunere. Si nu e singur: şi-a luat şi fiica, să vadă şi ea, mititica, racilele sistemului de exploatare a omului de către om. Atâta timp cât mai trăieşte acest occident decadent, căci lagărul socialist -groparul capitalismului în descompunere- are încă mult de trăit, aşa că, este timp destul. Ceeace mă întreb este dacă, în timpul lungului său voiaj prin Europa, sau în timpul şederii sale (împreună cu fiica) pe Coasta de Azur, cucernicul părinte Octavian Popescu, vicar patriarhal, ne-ar putea spune câte ceva în legătură cu părintele Calciu: măcar dacă mai trăieşte. Aşa, doar ca să ne arate şi nouă, că preoţii sunt, în România socialistă, ca şi ceilalţi oameni ai muncii, egali întrei ei...

Gheorghe DIACONU

* BRASILIA, BRAZILIA - Citind în "Cuvântul Românesc" Nr.62 din Iunie a.c., am dat de minuscula Notă, prin care se comunica decesul Profesorului Teodor Onciulescu, menţionându-se că din lipsă de informaţii şi amănunte referitoare la persoana regretatului român şi în legătură cu acest trist eveniment, ziarul n'a avut condiţii să se poată ocupa mai pe larg de aces caz.

Sunt unul din consătenii profesorului Onciulescu. Am copilărit împreună. Am fost colegi de scoală primară, liceu şi Universitate. Ne leagă de copii acelaşi vitreg destin.. Cât priveşte activitate culturală, publicistică şi lucrările rămase de pe urma prof. Onciulescu, mă ocup personal, fiind în legătură cu familia defunctului şi cu mult îndurerata doamnă Leontina, rămasă singură printre străini.

D.PAULESCU

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că- REDACŢIA ACESTUI ZIAR- Nu împărtăşeşte totdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Insemnări pe margine de drum:

ÎNCÂNTĂRILE EXILULUI

Nicolae PETRA

Vorbeam cândva despre cei ce găsesc, în plecarea din țară un loc de mai bună viață, de a scăpa de o situație aproape imposibilă. Prea puțin ies din România pentru a putea face un efort, de a începe singur sau alături de alții lupta pentru menținerea ideii românești, de a ajuta, oricât de puțin mersul pe drumul inevitabil al liberării țării.

Cei care au mai mult de 30 de ani de pribegie, și-au găsit loc de veșnică odihnă sau s'au ascuns la căldura unui colț cald unde să-și încălzească oasele bătrânețelor, și prea puțini au rămas pe baricade, fiecare pe măsura lui, a luptei românești.

Fără îndoială că e greu de luptat cu ademenirile unei vieți mai ușoare, cu chemările belșugului dela fiecare colț din țările din Vest. Cum e posibil să rupi ceva dela tine, din timpul tău, din banul tău și să uiți de comoditatea ta, ca să dai un ban la o foaie ce luptă cu enorme greutăți, să ajuți pe un frate bolnav și neputincios, să ridici glasul să spui un adevăr ce doare, unuia ce e nepăsător de soarta României, chiar atunci când e vinovat prea des de cele ce se întâmplă acolo.

Incântările exilului, sunt prea puternice, prea mari, prea ademenitoare și a nu le folosi pentru trupul tău cere un efort mult prea mare pentru atâți prea slabi sau prea obosiți de a face un efort.

Te uiți în jurul tău și vezi casa largă, cu toate cele de trebuință în multele ei încăperi, cu mâncăruri alese și din belșug, cu o mașină sclipitoare în garaj, cu programe încărcate pentru petreceri, plimbări și alte foloase ce bucură stomacul. Cum poate cineva lăsa cât de puțin din toate astea ca să facă ceva ce aparent ar fi împotriva acestei fericiri de a trăi într'o țară civilizată. Cei de dincolo. . . ne aducem aminte de lucrurile ce erau atunci când am plecat deacolo, cei cu mulți ani, și cei ce își pot aminti de vremurile grele de mai târziu, își spun că au fost ei mai deștepți decât alții căci au știut cum să scape de acolo și acum merită să fie premiați pentru aceasta.

Prea puțini văd că adevărata încântare a exilului e alta: e tocmai ceeace le pare acestor folositori a unei situații nemeritate, că e numai suferință și mizerie.

Incântarea adevărată ce trebue să o găsească azi românul ce trăește în afară din iadul comunist, este tocmai acest sacrificiu pentru a ajuta atâtea opere românești care sunt începute și nu se pot duce decât cu mare greutate înainte și altele care nici măcar nu pot să fie începute. Incântarea exilului e de a putea să ne gândim mereu la o situație imposibilă din țară, să căutăm să vedem ce am putea face noi pentru a ajuta cu ceva. Măsura ajutorului nu se socotește cu același metru pentru toți; banul săracului e mai de preț și mai de folos decât galbenului celui căruia îi prisosește acesta. Fiecare pe măsura lui, un efort până la limitele materiale și sufletești pe care le are.

Să căutăm să vedem că adevărata bucurie pe care o poate avea un exilat, nu este viața comodă și fără probleme care vine aproape singură, ci tot ce poate face pentru neam.

Să fim în fiecare moment conștienți de o situație disperată din România, de tirania și despotismul care stăpânește frații noștri de acolo. Alături de icoana Maicii Preciste să punem pe cea a țării; o țesătură, un blid, un chip la care să ne uităm tot timpul, să ne spunem că suntem prea binecuvântați că putem face ceva pentru țară în timp ce cei închiși în temnița urii și distrugerii sufletului, nu pot face nimic.

Ce poate fi mai frumos, mai încântător decât să putem face ceva pentru țară; să putem să facem un efort, să ținem inima noastră mereu închinată acestui gând de a fi mai ales români, de a putea, în măsura noastră mică sau mare de a da totul pentru a menține vie țara. Când nu putem face mai mult decât rugăciunea de fiecare zi îndreptată Celui Atotputernic, e și asta ceva, dar totdeauna e ceva mai mult posibil de făcut.

Sunt nesfârșite încântările ce pot naște în acest exil de care știm, prea des, numai să ne plângem. Când ne rugăm, când trimitem un ban pentru un lucru românesc, când scriem sau vorbim unui frate obosit sau trist sau disperat, când punem la un loc cele câteva lucruri ce pot folosi cuiva, când stăm puternici, uniți, când nu ne lăsăm chemați de vrajbe între noi, de cuvinte grele ce găsim pentru frații noștri din pribegie. Când lăsăm ca cei din țară să vadă că suntem aici puternici, că nu ne îndoim de dreptatea cauzei noastre și nu disperăm, când acești care au atâta nevoie de sufletul nostru tare, văd că nu ne învrăjbim între noi, că suntem cu sufletul și mâna deschisă pentru orice lucrare românească, fără nici o deosebire între noi, fără nici o zâzanie pentrucă suntem mai îmbrăcați în alte haine decât ceilalți.

Nu e nimic mai trist în exilul nostru decât comentariile celor scăpați de acolo, când văd nepăsarea, învrăjbirea și chiar ura dintre noi. Pentru asta suferim noi acolo? Pentru asta sunteți voi, frații noștri, aici liberi și îmbelșugați?

Să ne gândim mereu, mereu, la atâtea încântări, fericiți de ce ne dă exilul: enorma bogăție sufletească ce poate naște în noi, ajutând țara, neamul, permanența românească cu toate riscurile ce ar putea aduce asupra noastră un sacrificiu dar care niciodată nu poate fi prea mare față de această încântare enormă pe care ne-o poate da exilul.

Nicolae PETRA

BOMBA NEUTRONICĂ ÎN MIEZUL ACTUALITĂȚII

Urmare din pag. 1

La ordinul lui Brejnev, în Franța, deși comuniștii fac parte din guvern, iar în chip îmbucurător guvernul s'a pronunțat prin Mitterand și prin Ministrul de Externe pentru "neutron", partidul comunist a organizat niște proteste ca în Iran, în fața Ambasadei Americane din Paris, și în fața tuturor Consulatelor Americii din Franța. Dela acest exemplu și altele din alte părți, reiese destul de bine marea preocupare a Moscovei de a stărui la crearea cu orice chip în lumea liberă a unui climat politic cât mai favorabil apelor ei.

In chip evident, Rusia Sovietică urmărește ceva mai mult decât eliminarea bombei neutronice care îi încurcă cam grav socotelile. Țelul suprem al agitatorilor și demonstratorilor pe care ea le generează, este crearea unei cât mai puternice și mai largi opinii anti-americane, care să ducă în final la eliminarea Americii din sistemul de apărare al bătrânei Europe Occidentale. Mai departe problema e simplă: fără ajutorul Americii această parte a Europei e la cheremul Rusiei.

Formula preconizată de Moscova pentru realizarea planurilor ei, e neutralizarea spațiului pe care a pus ochii, ca mai pe urmă să'l poată îmbuca după voie. E foarte clar că toți "pacifiștii" europeni, care vociferează contra producției și al unui eventual uz al bombei neutronice, sunt fanatici susținători ai neutralizării Europei de Vest, ai unei neutralizări care în fond înseamnă "finlandizarea" Europei.

E interesant de văzut și de înțeles că "pacifiștii" care sunt contra bombei neutronice și sprijinesc direct sau indirect "finlandizarea" Europei, nu agită și nu demonstrează contra Rusiei Sovietice deși această putere ține de decenii lumea sub amenințarea "sabiei lui Damocles".

Nu susținem bomba neutronică de dragul războiului sau distrugerii. O susținem pentrucă vedem în ea "un ac de cojocul" Rusiei Sovietice. Pe altă parte suntem convinși că dacă liderii Rusiei își văd de treburile lor și lasă lumea în pace, nu se va ajunge niciodată la o folosire a bombei neutronice. Este acesta un lucru imposibil de înțeles și de acceptat din partea "pacifiștilor" activi în agitații și demonstrații? După cum vedem, da! Pentrucă ei nu fac "pacifism" pentru "pacifism", ci "pacifism" de avangardă a comunismului.

Să nu uităm niciun moment că obiectivul distrugerii civilizației creștine, a cărei bază este în Europa, a rămas în picioare. Spiritul de războire al unora nu cunoaște margini, și acesta vizează ce-a mai rămas în Europa. Tot ce s'a dat Sovietelor până acum s'a dat sub dictatul acestui spirit.

In încheiere subliniem un lucru foarte important: faptul că America începe să se uite la Rusia Sovietică în chip tot mai realistic.

Eugen BÂRSAN

Rusia și Izraelul

DOI INAMICI CU PUNCTE COMUNE

Pentru melomanul politic Moscova și Tel Avivul suflă'n trâmbiță și bat în tobă ca să-l reînvie pe Hitler.

Moscova vrea să reaprindă tăciunii nazismului ca un pretext să elibereze noi popoare de robia fascistă, în timp ce Tel Avivul îl pomenește pe Hitler 10 zile în săptămână ca să rețină simpatia lumii.

Comuniștii afirmă că strigătul muncitorilor flămânzi sunt instigații capitaliste inițiate de stomacuri antirevoluționare; iar evreii ne prezintă anual holocausturi în ediții revizuite. Ambii ne oferă o istorie încâlcită încât rămâi vaccinat.

România este acuzată că'n anii de pace a comis crime de război, că soldatul român a fost fascist când s'a dus să-și recâștige provinciile furate și a fost un asasin pentru că nu s'a lăsat ucis pe la spate de bandele de gherilă.

S'a măturat sub covor adevărul, bunătatea creștină, am depășit talionul--dinte pentru dinte--și ne conducem după o lege nouă: un ochi pentru o privire chiorîșă.

Dar suntem optimiști. Au apărut primele voci care cer ca cei acuzați să aibe drepturi egale, indiferent de cine-i acuză și de presiunile politice.

Columnistul Jack Anderson atrage atenția publicului asupra următorului caz: "Adânca și vechea dușmănie dintre arabi și evrei. . .s'a revărsat și în sistemul juridic din Statele Unite. . ."

"Dilema diplomatică implică pe Ziad Abu Eain, 22 de ani, acuzat de Izrael că a pus o bombă care a omorît doi tineri și rănit alți 36. . ."

Atentatul s'a întâmplat în ziua de 14 Mai, '79, în orașul Tiberias. După o lună Abu Eain sosește în vizită la sora lui din Chicago.

După trei luni, la cererea Izraelului, Abu Eain este arestat de FBI iar autoritățile au refuzat să-l lase în libertate pe cauțiune materială.

Izraelul își bazează acuzația pe declarația unul alt palestinian Jamil Yasin.

Cel acuzat susține că în ziua atentatului se afla în orașul Ramallah, care-i la 120 mile depărtare de orașul Tiberias. 14 declarații, făcute sub jurământ, dela prieteni și rude confirmă cele spuse de Eain.

Jack Anderson a trimis în Izrael, pe colaboratorul sau Peter Grant, ca să cerceteze la fața locului.

Peter Grant a raportat că, în 14 Mai, Eain a lucrat în prăvălia sa din centrul orașului, dela ora 9:30 a.m. până seara. In plus, tot în ziua de 14 Mai, soția lui a născut un băiat și rudele și prietenii au venit la prăvălie ca să-l felicite.

Mai mult încă, acuzatorul Jamil Yasin, a iscălit mărturisirea luată în limba Hebrew, pe care acuzatorul n'o înțelege. Yasin și-a retras apoi declarația spunând că l-a numit pe Eain pentru că-l știa în America și deci nu putea să fie. . . arestat!

Cu toate mărturiile de nevinovăție, Izraelul insistă ca Abu Eain să fie extrădat și judecat în Izrael. Procesul de extrădare a ajuns la Curtea Supremă.

Fostul senator James Abourezk, avocatul lui Eain, se întreabă dacă clientul lui s'a bucurat de o judecată dreaptă ("fair hearing") deoarece ordinul de extrădare dat de Curtea de Apel, se bazează pe opt puncte luate dintr'un articol de lege scris de Steve Lubet, care a fost un sfătuitor al guvernului din Izrael pe tot timpul procesului de extrădare.

"That's just unfair and unheard-of" a spus fostul senator american; iar "Amnesty International" descrie felul cum se împarte dreptatea în Izrael: ". . . frequent reliance in security cases on uncorroborated confession as the effective basis for conviction."

Să nu ne mire, dacă urmașii lui Solomon vor continua să acuze oameni nevinovați, cu toate holocausturile, ei vor pierde simpatia lumii libere.

Stroe MOLDOVANU

ADUNAREA EXTRAORDINARĂ A CONSILIULUI NAȚIONAL ROMÂN

Urmare din pag. 1

Aflăm acum dintr'un "comunicat" tot al D-lui Rațiu, despre retragerea Regelui în același timp cu a D-nei Ioana Brătianu din Consiliul Național. De așteptat este deci și darea înapoi a acelora veniți de dragul lor. Adversarii se bucură poate prea repede când consideră C.N.R. ca virtual dizolvat. Consiliul Național Român s'a constituit fără de Rege și dacă el pleacă, revine la factura originară. Ba mai mult, după primele reacțiuni, Consiliul Național Român pare să ia o nouă înfățișare. Astfel Adunarea Generală Extraordinară a Consiliului Național Român din această lună, capătă o însemnătate capitală. Această Adunare merită în adevăr titlul de extraordinară, căci de ea depinde cursul viitor al Consiliului Național și în mare parte și al Sectorului cel mai autentic din Exilul Românesc. In Adunarea din această lună se vor modifica Statutele, se va redacta un program de activitate în toate direcțiile de interes național și se va alege un nou Birou Executiv Central. Și ca în orice acțiune de proporții mai vaste, se studiază un plan de dimensiune lungă spre un viitor mai îndepărtat. Cu acest țel este chemată la o existență Liga Culturală Română, o evocare istorică, dar și de o acută actualitate. Liga Culturală este în același timp un Cerc de Studii, un Centru de difuzare culturală și o Iredentă Națională.

Dar un Consiliu Național pentruca să fie în adevăr eficace și reprezentativ, trebue să țină seama de starea de spirit a Românilor din Țară și din Exil. Cum ne scrie un prieten, bun cunoscător al pulsului românesc, "în chip absolut categoric, imensa majoritate a masei românești nu e nici legionară, nici național-țărănistă, nici liberală, nici monarhistă, nici republicană, ci pur și simplu o masă de Români care gândește 'la un front' de unitate românească față de impostura din Țară". Un Consiliu Național care nu ține seama de acest adevăr cert, nu va fi decât o ficțiune ca altele în Exil.

La Adunarea Extraordinară din această lună va fi decis viitorul Consiliului Național Român și în bună măsură și al Exilului Românesc.

IDEE ŞI SPAŢIU

Horia STAMATU

Spațiul în care nu s'a născut ca să trăiască nicio idee este un "spațiu mort". Cu alte cuvinte: un spațiu se definește prin "ideea" din cuprinsul lui, iar în lipsa acesteia spațiul corespunzător este un spațiu de pură pasivitate. Canaanul a fost preluat acum câteva mii de ani de niște oameni care veneau cu ideea acestei preluări, dar ulterior ideea a fost depășită și s'a născut în acel spațiu însuși Dumnezeu, Mântuitorul. Așa spațiul acela a rămas pentru cât va exista planeta noastră un spațiu central al omenirii, pe care îl numim Țara Sfântă, sau Locurile Sfinte. La care sute de ani și Românii s'au dus în hagialâc. Acesta este exemplul de definire și consacrare pe totdeauna a unui "spațiu". Pentru alte spații, în care nu a călcat Dumnezeu ca în Locurile Sfinte, rămâne reflectarea dumnezeească, pe care o numim foarte general "idee", și care înseamnă "vedere", dela "eidon". "Vedere" a ce? Vedere dincolo de trecător. Așa că spațiul în care trăind oamenii au văzut dincolo de trecător, este un spațiu viu, pentrucă are prin oamenii din el nu numai propria lui întindere, dar și "deschiderea" către "dincolo" de trecător. Cu "oamenii" acel spațiu "trăește".

Ne aflăm într'o vreme îngrozitoare, în care spațiul se definește tot mai mult ca "important" în măsura în care este un spațiu mort, adică nu este considerat în măsura în care oferă prin oamenii lui o deschidere către "dincolo", ci doar în ce măsură poate avea rolul pasiv de "trecere" al unora către alții. Bulgaria, de pildă, ca să dăm un exemplu din vecinătate, este azi socotită ca un spațiu de mare importanță, pentrucă poate servi ca "bază de atac" împotriva a trei țări de încheetură, Jugoslavia, Grecia și Turcia, iar cu România patru, pentrucă malul bulgăresc al Dunării este mai sus ca al României.

In acest context, "spațiul" nu mai este "spațiul unei culturi", ci simplu "teren" care poate fi bătătorit de invazori în toate direcțiile. Dar să zicem că așa ceva, adică o reducere prin forțe superioare a valorii unui spațiu la pasivitatea lui materială, în favoarea unor agresori sau alții, ar fi ceva ce a existat mereu în istorie, doar că istoria popoarelor dintr'un spațiu sau altul nu s'a definit prin "tranzitorialitatea" spațiului lor. Spațiul poate fi oricând "teatrul" războaelor, în sensul exterior al "theatrului", adică nu drama cu conținutul ei, ci locul în care se prezintă drama, și de aceea "teatru de război" a rămas o metaforă consacrată. Când reducem importanța unui spațiu la aspectul lui pasiv, adică de eventual "teatru" de război, sau teren de tranziție pentru niște invazori, îl definim ca spațiu mort. Acesta este un fel sofistic primejdios de a da "viață", unui spațiu prin "moarte", ceea ce este o ipocrizie sau o deficiență, din partea agresorului și a victimei. "Spațiul" trăește și devine activ numai prin "ideea" din cuprinsul lui. De aceea este așa de important ca Românii să nu fie definitiv deposedați de idee, pentrucă astfel spațiul lor devine un spațiu mort, și nu mai rămâne din el decât un culoar de trecere.

In acest secol însă a fost dusă mult mai departe această ipocrizie a lui "a da viață prin moarte" unui spațiu. După ce a explodat prima bombă atomică, s'a răspândit tot mai mult vorba că lumea a intrat în "era atomică". Cel care a dat replica fundamentală la acestă enormitate a fost filosoful Martin Heidegger, care arăta că definirea unei epoci istorice printr'un fenomen fizic artificial echivalează cu o încheere a istoriei. Ce s'a întâmplat fundamental în umanitate prin explozia unei bombe, pentru a se defini o eră? Ceva nou s'a petrecut, dar nu credem că prin aceasta se va defini o eră. Si anume s'a experimentat efectul desagregării materiei provocate artificial, într'un pustiu din Nevada. Acel spațiu mort, pentrucă în cuprinsul lui nu este nicio cultură, a fost el însă "înviat" printr'o experiență a morții?

Istoria umanității a fost împărțită în două ERE prin Intruparea lui Dumnezeu. După era antică a venit aceea creștină. Dacă oamenii s'au resemnat într'o decădere atâta de totală încât vor să-și definească prezentul și viitorul printr'un proces artificial al descompunerii materiale care nu duce la nicio compunere spirituală, înseamnă că nu mai putem avea nicio nădejde, și în acest fel spațiul devine tot mai mult "spațiu mort", adică pasivitate față de distrugere, iar importanța unei țări urmează astfel să fie definită prin posibilitățile pe care le oferă unui marș al distrugerii.

Avem credința că noi Românii nu putem să ne resemnăm în așa hal și vom avea mai departe evidența că poporul român a trăit și va trăi prin "ideea" lui, care este în "cultura lui", cultură în care se reflectă Dumnezeirea mântuitoare, care este mai puternică decât "istoria" sau "spațiul", pentrucă fără Christos nici istoria nici spațiul nu au pentru Români niciun sens. Fără Christos spațiul românesc ajunge efectiv un spațiu mort, fără altă importanță decât aceea pasivă, a "manevrelor" și a "deplasărilor" care s'ar efectua pe suprafața lui de către alții.

Când spunem "cultură" nu spunem "oameni care știu multe", ci spunem o unitate, un rang și o calitate specifică unui popor sau altul. Astăzi sunt tot felul de școli de toate speciile în România, și atâția care știu câte în lună și în soare, dar unitatea, rangul și calitatea culturii poporului român au fost minate fundamental, sunt pe cale de a se pierde, și aceasta a început cu distrugerea țărănimii. De aceea, cu școli și lecturi oricât de multe, Românii devin altceva, amorf și fără "idee", fără "vedere dincolo". "Spațiul" românilor este important prin ceea ce fac Românii în cuprinsul lui, nu prin ceea ce pot face alții cu el. Dela începutul României Moderne, în secolul trecut s'a gândit mereu pe dos față de acest adevăr fundamental, și de aceea s'a ajuns la ne-România de azi, deci printr'o intensă antilucrare seculară. Astăzi se dau pe față dezastrele unei soluții de continuitate dela mijlocul secolului trecut. De când religia oamenilor politici români s'a chircit la așa numita "politică externă". A cărei parodie o vedem și azi. ■

CE RĂMÂNE DUPĂ NOI ?

Eugen POPESCU

Suntem încleștați cu toții în viața aspră și grea a deștărării, plecați de-acasă din cauza urgiei roșii ce s'a abătut asupra poporului român, după al doilea război mondial. Poporul român, de-a lungul istoriei sale, a fost învățat cu viiturile de păgâni și sălbatici, porniți de prin stepele răsăritului îndepărtat, și a suferit și a rezistat, și și-a păstrat credința în Dumnezeu și iubirea de țară.

Strămoșii noștri au părăsit câmpiile mănoase ale țării, ferindu-se din calea păgânilor și barbarilor și s'au retras pe văile munților sau pe crestele lor, prin văgăuni și peșteri, pentru a supraviețui ca oameni și ca Națiune. Așa am învățat din cărți, așa spun documentele scrise, strânse cu grijă de cărturarii noștri.

Acolo unde s'au retras, au zidit biserici din lemn, au ridicat troițe pe la răspântii de drumuri și le-au sfințit cum au putut, ca să aibă unde se închina și ruga lui Dumnezeu. Bisericile și troițele au rămas, cât au putut rezista și ele pentrucă erau zidite din lemn, de mâini harnice de meșteșugari lemnari, care nu aveau știința scrisă a rezistenții materialelor, dar aveau experiența mileniilor, transmisă din generație în generație prin viu grai.

Când barbarii se retrăgeau la timpul lor, unii după alții, poporul român cobora la vale spre câmpiile pârjolite de hoardele pustiitoare ale atâtor seminții de barbari, spre a le face din nou mănoase prin munca și iscusința lui. Acest popor credincios și muncitor, răstignit de-atâtea ori pe crucea istoriei, a lăsat în urma lui, în munți, pe văi și la guri de peșteri, biserici clădite cu palmele și cu nădușala frunții lui, transformate apoi în schituri unde s'au așezat călugări de prin alte părți. In jurul fântânilor sau pe la răscruci de drumuri, au rămas troițe crestate din lemn, sculptate cu motive românești și creștinești, de către artiști anonimi răsăriți din marea masă a românilor obidiți.

Acești oameni simpli, fugiți din calea barbarilor, sau neamurilor migratoare, apucând calea Exilului în munți și prin peșteri, au înțeles să lase moștenire urmașilor lor, biserici și troițe, pentru a nu li se pierde credința în Dumnezeu.

In urma marelui Domnitor Stefan cel Mare și Sfânt au rămas zeci de biserici, schituri și mânăstiri, zidite după fiecare bătălie câștigată împotriva barbarilor și asupritorilor, drept mărturie a credinței lui în Dumnezeu. Aceste mărețe ctitorii stau de veacuri în bătaia viforului și a ploilor ca dovadă a existenții Neamului românesc pe acel pământ și a credinței lui că Dumnezeu i-a ajutat în toate necazurile și durerile prin care a trecut de-alungul timpului.

Mai târziu, în acest secol de mari suferinți ale popoarelor lumii, românii s'au retras mai întâi în munți pentru scurtă vreme, din fața năvălirii noilor asupritori, și acolo au fost măcelăriți până la ultimul. După aceea, serii noi de români au fugit spre țările din apus, iar astăzi împânzesc globul pământesc.

Unii dintre noi încep să-și piardă graiul românesc, iar pe copiii lor nu-i învață nici-o buche românească, încep chiar să le fie rușine că sunt români, își pocesc numele și-și ascund originea. Acestora nu le putem spune decât că atunci când vor avea, în somn sau în inimi, vise urâte sau coșmare care le tulbură liniștea vieții lor îndestulate, să nu se întrebe de unde le vin, pentrucă în acele momente oasele părinților și strămoșilor lor rămase în pământul românesc, se întorc în morminte și îi blesteamă că și-au pângărit Neamul, uitându-și obârșia și limba.

Ceilalți dintre noi, cei mai mulți, muncesc din greu acolo unde se găsesc, pun ban peste ban, cumpără case, cumpără mașini, călătoresc în toată lumea, petrec, se simt bine, dar atât. V'ați întrebat vre-odată ce rămâne de pe urma noastră? Cum putem să dovedim prezența noastră de popor surghiunit și exilat pe toate întinderile pământului? Cum? Nu toți au privilegiul unor talente care să lase în urma lor invenții valoroase, sau opere nemuritoare, care să fie mărturie a geniului românesc.

Cum putem să dovedim viitorimei prezența românească pe locurile în care ne găsim? Purtăm în inimi steagul românesc al nedreptăților și împilărilor și așa zdrențuit cum este, să ne fie fală a-l înfige acolo unde ne găsim, pe întinsul bătrânului glob pământesc, de-asupra unor ctitorii care să reziste de-alungul vremurilor, drept mărturie a prezenței noastre pe meleagurile pe care ne-am purtat amarul Exilului.

Uniți, în grupuri mai mici sau mai mari, să zidim Biserici românești, mai mici sau mai mari și să înfigem sus pe cupolă, drapelul Patriei noastre îndepărtate, drept mărturie a credinței și prezenței noastre acolo unde ne aflăm vremelnic, într'un moment de răscruce a istoriei noastre. Acestea vor rămâne după noi și vor fi plăcute lui Dumnezeu, precum și oamenilor care le vor vedea și le vor admira.

Să ridicăm troițe pe la răspântii de drumuri, pe cele 5 continente, crestate în lemn sau modelate din piatră sau fier, și să scriem pe ele că sunt înălțate de românii în surghiun, drept mărturie a prezenței lor pe acele meleaguri.

In acest fel vom putea arăta istoriei viitoare că suntem un Neam credincios lui Dumnezeu și că ne-am părăsit vatra strămoșească din cauza urgiei asupritorilor păgâni.

Să ne gândim bine și să pornim la treabă, cu gândul ca să rămână ceva după noi. ■

Românii care nu au ce mânca, hrănesc 20.000 de studenţi străini

Ion A.COMAN

"Romanian Review" nr. 4. 1981, care e publicată de București în câteva limbi, se laudă că în anul universitar 1980-1981 România a oferit burse la 20.000 (douăzeci de mii ! ! ! !) de studenți străini.

Pentru cei neavizați, ar mai trebui să precizăm că, pe când tinerii români intră în facultate trecând printr'un examen foarte sever, străinii sunt admiși fără examen, în mod automat, fiind străini. Si mai trebue precizat că, crescând numărul studenților străini, automat scade numărul de locuri puse la concurs pentru studenții români. Deci în anul universitar 1980-1981 cu 20.000 mai puțini studenți români."

Cine îi apără pe tinerii români, în propria lor țară, de răul străinilor?

"Cine a'ndrăgi străinii,
Mânca-i-ar inima câinii..."

Dar "Doina" e cenzurată și șefii P.C.R.-ului se fac a nu o ști.

Toți acești studenți (20.000 !) au burse indiferent de notele la examen, burse care sunt mult mai mari decât cele ale studenților români. Si studenții români învață pe rupte pentru a obține notele de bursă.

Vara (zice revista) studenții străini merg gratuit în tabere și fac excursii prin toată țara. Biata Tară Românească ! In vreme ce oamenii tăi n'au ce mânca, tu ia, pune în școală, și hrănește gratuit 20.000 (do-uă-zeci de mii ! ! ! !) de străini. Si hrănește-i bine, că ăștia nu-s români să le zici că "prea s'au îngrășat mult" și să-i pui să mănânce numai legume (și alea, numai care s'or fi găsind pe piață !) sub motivul că "conțin vitamine".

Incercăm să scăpăm de lăcuste, încercăm să scăpăm de gândacii de Colorado, dar ce facem cu acești 20.000 de mâncăi, care vin într'o țară care nu poate hrăni propriul popor? Să fii bun? Da, dar cât te ține cureaua. Cu ce drept îți condamni poporul la subnutriție? Cu ce drept închizi 20.000 de uși pentru tinerii români călcând cu cisma de "înfrățire între popoare" peste viitorul lor? Să fie dintr'o mândrie prostească a "celui mai iubit fiu al poporului"? Sau, e dintr'un ordin, la care nu se poate crâcni, primit dela Moscova și atunci "Idipendentul" nu e decât o mască a "internaționalismului proletar".

Cică, după terminarea studiilor, acești 20.000, pleacă cu o părere foarte plăcută despre România. Cred și eu. Așa proști unde mai găsești? Caligula, cât era de nebun, dădea totuși poporului "pâine și circ", dar să iei pâinea poporului dela gură și din viitorul lui să faci un circ pentru străini e prea mult.

In asemenea condiții, ce părere au tinerii români despre țara lor, în care nu pot învăța din cauza străinilor, iar drepturile lor studențești (burse, cămine, excursii de a-ți cunoaște patria) vin "după" cele ale străinilor? Răspunsul lor dureros, după lecții de "patriotism", e simplu: Le-hamite de așa "patrie", care te tratează mai rău ca pe străini și din care ai tot fugi.

Si mai e o întrebare. România, cică, nu are armată rusească în țară. Revista respectivă precizează că din numărul acestor studenți 16.000 sunt din țările subdezvoltate, din Africa, Asia și America de Sud. De unde știm, că cei 16.000 de "progresiști" nu au arme la ei? (Cine-și permite să percheziționeze pe studenții străini?) Si că la un semn al rușilor, "frații sovietici" nu au nici mai mult nici mai puțin de 16.000 de "aliați" chiar în inima țării? ■

DE CE NU A EXISTAT RASISM LA ROMÂNI

Aurel POP

Aşa cum în România nu s'a desvoltat marxismul înainte de ocupaţia din 1944, nici rasismul nu s'a lipit de Români. Iar ceea ce cu multă băgare de seamă ar fi clasat ca "antisemitism" în istoria României a fost ceva superficial, incomparabil cu ceea ce a fost fie chiar intelectual în Franţa lui Drumond, ca să nu mai vorbim de rasismul demoniei care a cuprins la un moment dat Europa Centrală. Răscoala din 1907, deslănţuită întâi în Nordul Moldovei, din cauza unor grave anomalii naţional-economice, nu poate fi considerată ca o izbucnire antisemită, şi nici anti-fanariotă cum ar reeşi din aporturile romanţate de mai târziu, ci a fost îndreptată cu violenţă împotriva abuzurilor unor arendaşi, printre care inevitabil erau şi străini, ceea ce însă nu arăta decât decadenţa nestrăinilor care nu mai aveau nimic comun cu pământul şi chiar ţara lor.

Impactul cu o populaţie de Evrei ajunsă cu întregirea României în disproporţie faţă de populaţia românească în unele regiuni, a provocat probleme care însă nu s'au soldat tragic decât pentru Români. In România nu s'a ajuns la nicio explozie rasistă, aşa cum a fost artificial provocată în Germania, ţară cu o minimală populaţie evreească de altfel aproape total integrată, nu s'a ajuns nici la conflictul religios ca în Evul Mediu occidental, şi nu s'a ajuns la niciun fel de "pogrom", ca în Rusia unde s'a născut acest termen consacrat pentru sinistrele masacre de Evrei. De aceea socotim că se abuzează cu totală rea credinţă prin felurite acuzări anti-româneşti, lipsite de orice fundament, cum s'a văzut în cazul Episcopului Valerian.

Mult dificultoasa problemă creată de disproporţia populaţiei evreeşti din România faţă de numărul pământenilor, a fost discutată sau tratată de cele mai mari personalităţi ale culturii româneşti, dela Alecsandri până la Octavian Goga sau Niculae Iorga, autorul unei erudite comunicări făcute la Academia Română în 1913, "Istoria Evreilor în ţările Româneşti". Este o istorie edificatoare, din care se vede că Evreii vin foarte târziu în Tările Româneşti, aşa că la mijlocul secolului XVIII abia sunt menţionaţi câţiva în unele oraşe din Moldova. In Bucovina, scrie Iorga, înainte de anexarea ei de către Austria (1775), erau în Hotin şi Suceava doar 206 familii de Evrei, dar imediat după anexiune numărul de familii se ridică la 800, dintre care cea mai mare parte se ocupau cu negustoria de alcooluri. Iorga citează pe generalul austriac Enzenberg, ale cărui observaţii nu sunt deloc măgulitoare pentru Evrei. Citatele pe care le dă Iorga şi constatările pe care le face el însuşi, practicând "istorie materială", nu făcând teorii, sunt negative, în sensul că el constată că noua populaţie străină care a crescut în chip de avalanşe după Pacea dela Adrianopole (1829) nu aducea nimic în ordinea culturală ci doar activitate comercială. Tot Iorga scrie în lucrarea lui: "Intervenţiile străine provocate de elementele evreeşti din ţară nu încetau. In 1878 ele au impus menţinerea privilegiilor evreeşti drept condiţie a recunoaşterii independenţei României, câştigate prin sacrificiul de sânge al Românilor. (. . .). D-l Maiorescu a ştiut să apere demnitatea României împotriva presiunii voinţelor străine care voiau să ne oblige să acordăm drept de cetate străinilor" (op.cit.p.39). Aşa scria cel mai mare istoric român din acest secol, şi a cărui autoritate ştiinţifică nu poate s'o conteste nimeni. Chestiunea dificultăţilor României din cauza intervenţiilor străine din motivele arătate de Iorga, a fost amănunţit tratată, cu o largă documentare, în studiul "Junimea societate secretă" de Mihai Dim. Sturdza, apărut în revista ETHOS, numărul 1,1973.

Evul Mediu românesc a fost o epocă în care nu erau Evrei la noi şi nici antisemitismul rusesc de după aceea n'a avut de ce să se extindă la noi. Evreii apar în România modernă, dar nu provoacă ceva comparabil cu antisemitismul feroce din Rusia sau rasismul, ci doar o reacţiune defensivă pe plan naţional-economic.

Dela cele câteva familii din Moldova la jumătatea secolului XVIII, s'a ajuns în România întregită, după 1918, la o populaţie de Evrei recunoscută oficial la ultimul recensământ înainte de război, de 800.000 de suflete, ceea ce faţă de cele 15 milioane de Români etnici, dintre care 80 la sută erau agricultori, nu se poate contesta că era un număr disproporţionat. In Germania din vremea lui Hitler, fără Austria, erau socotiţi atunci, cu toată silinţa, doar 600.000, la o populaţie de 70 de milioane de Germani. Aceasta era situaţia în cea mai mare ţară industrială din Europa, în vreme ce România era o ţară care încă dispunea de oarecari resurse naturale, dar cu o lume foarte săracă şi care abia începea să intre într'un proces de modernizare economică.

In ciuda unor realităţi foarte apăsătoare, mişcarea naţională de atunci, a tineretului care se despărţise de antisemitismul unor Cuza sau Goga, şi alţii, nu şi-a luat titlul de "anti-semită", nu a luat ca emblemă semnul pretins arian al svasticei, ci a pus obiectiv o problemă fundamentală, aceea a teritoriului naţional şi a unei ordini naturale care să dea întâetatea unei populaţii majoritare şi milenar legată de pământul ei. In consecinţă, plecându-se dela principiul după care "pământul este baza, suportul vieţii unei naţiuni", s'a ajuns la concluzia întemeetorului mişcării tineretului român dintre cele două războae mondiale, că "PROBLEMA EVREILOR NU SE NAŞTE DIN URĂ DE RASĂ" (Cornelui Codreanu, "Pentru Legionari"), ci din caracterul de colonizare pe care îl luase în mai puţin de un secol aglomeraţia populaţiilor de Evrei în România.

Este cât se poate de interesant, şi chiar edificator, faptul că această mişcare românească de acum cincizeci de ani trecuţi, anticipează argumentul de bază al Izraelului de azi: "Teritoriul nostru este proprietatea inalienabilă şi imprescriptibilă a poporului român, şi naţiunea română, cum scria cineva, ar avea drept să-şi revendice pământul nu după 50 sau 100 de ani, dar chiar după 1000 de ani, aşa cum ea şi-a recucerit Transilvania după o mie de ani de dominaţie maghiară" (C.C., "P.L."). Acesta este indiscutabil principiul pe baza căruia s'a născut Izraelul de azi, şi pentru a cărui consolidare au fost expulzaţi la început un număr de Arabi, care probabil se aflau din stră- şi străpărinţi acolo, pentrucă bucata de pustiu oferită Evreilor era prea mică, iar restul de pustiu din Orientul Mijlociu era cum şi este, imens. In treacăt trebue însă spus: graniţele Izraelului au fost stabilite de alţii, cum au fost şi acelea ale Poloniei în Europa, adică de învingătorii din cel de-al doilea război mondial, care aşa cum au expulzat 12 milioane de Europeni în Europa Centrală, au expulzat cu inimă uşoară şi totală inconştienţă şi "fleacul" de 250 de mii de Arabi, ceea ce spre deosebire de expulzarea milioanelor din Europa, poate să ducă azi la o conflagraţie mondială pentru care nu ar fi răspunzători Evreii din Izrael, ci aceia ce au planificat fals pe hartă noua ţară, care în aşa scurt timp dela înfiinţare a trecut prin atâtea războae grele. In orice caz, odată reîntorşi la teritoriul lor, Evreii s'au apucat de agricultură, cu mare succes, parcă nu s'ar fi scurs două mii de ani.

România a fost pe nedrept acuzată de antisemitism, încă din secolul trecut, şi astfel i s'a făcut mult rău prin presa occidentală. Adevărul este că România n'a avut timp să-şi facă o doctrină în materie de Evrei, ca alţii, pentrucă, la proporţia cam de şase şi jumătate la sută faţă de pământeni, Evreii au ajuns mai repede decât într'un secol. Dar şi surogatul de antisemitism care a fost aşa de superficial în România, nu trebue judecat şi condamnat la fel cu rasismul care a dus în alte părţi la tregedia ştiută, pentrucă în România nu a existat nici în secolul trecut, nici în acest secol, niciun program, iar cei care susţin contrariul o fac cu rea credinţă, pentrucă Evreii de bună credinţă şi bine informaţi nu acuză pe Români de ce n'au făcut, şi zecile de mii de iscălituri pe care le-au dat pentru graţierea lui Antonescu nu sunt o figură de stil. Incercarea unora de a încărca România cu o hipotecă de viitor, atribuindu-i-se samavolnic dispariţia Evreilor din Nordul Transilvaniei, daţi de Unguri guvernului nazist, trebue prevenită, pentrucă în acest fel s'ar lega o piatră de moară pentru România de după generaţiile care încă au clară amintirea faptelor şi pot depune pentru ele, aşa cum este cazul Evreilor plecaţi din România după război. Care a fost realitatea din Nordul Transilvaniei se poate afla din cartea lui Paul Goma, "Cutremurul oamenilor" în care sunt reproduse cu toată claritatea declaraţiile unei comuniste Evreice din Transilvania de Nord: populaţia evreească de acolo a fost predată Germanilor de Unguri, la sfârşitul războiului, iar printre aceştia se aflau şi mulţi Evrei care, la răpirea Transilvaniei de Nord, au trecut la Unguri, pentrucă îi iubau mai mult. La o iubire Ungurii le-au răspuns cu una şi jumătate, ungureşte.

Poporul Evreilor şi poporul Românilor, sunt două popoare a căror istorie, cel puţin de când există Românii, a fost foarte diferită: Evreii au dus o viaţă istorică de două mii de ani în afară de ultima lor ţară, iar Românii, care ca ultimă evoluţie a Daco-Românilor sunt vechi de peste o mie de ani, îşi trag incontestabil origina pe pământul pe care se află şi azi Români. Poporul Evreilor s'a întâlnit cu al Românilor, printr'o migraţie masivă dela Nord la Sud, depe teritoriile rusopolone pe cele româneşti, şi de aceea era foarte normal să se ajungă la diverse litigii cu populaţia băştinaşe a României. Aceste litigii însă, nu s'au soldat cu pogromuri ca în zona de dominaţie rusească din care Evreii au fugit mai întâi la Est şi apoi la Sud, iar pentru ceea ce mai târziu au făcut alţii, exterminându-i, Românii nu au de ce să fie traşi la răspundere. Si cu atâta mai puţin are cineva dreptul să pună pe poporul român nişte hipoteci pe care să le plătească generaţiile viitoare ale Românilor. Astăzi nu mai există o populaţie masivă de Evrei în România, aşa că litigii etnice de viitor nu mai sunt de prevăzut. Evreii s'au retras din această ţară, după ce s'a definitivat regimul comunist. Nu e de mirare. Toţi vor să se retragă din România comunistă. In 1938, cu localnici şi alţii din Reich erau în România aproape un milion de Germani, iar acum sunt cel mult 250 de mii. Românii fug şi ei pe capete. Ungurii însă nu pot fugi în Ungaria, pentrucă ar fi să se arunce din lac în puţ. Când fug din România, fug ca şi Românii şi atâţia Evrei, în Occident.

Dacă mai sunt Evrei care încă susţin comunismul, aceştia nu îşi dau seama de ce fac împotriva lor înşile, aşa cum nu şi-au dat seama nici altă dată. In România la început, după ocupaţia sovietică, au susţinut comunismul, şi după aceea au emigrat în masă. De ce? Problema noastră însă nu este să găsim un răspuns la acestă întrebare, ci la o întrebare de viitor. Adevărul este că astăzi comunismul se întâlneşte retrospectiv cu fostul naţional-socialism, nu cu "fascismul" sau "dreapta" în genere, deşi profetul comunismului a fost de origine un Evreu, descendent din rabini. Numai că Marx şi-a trădat originile proprii şi astfel a trecut la creştinism şi apoi mai departe la trădarea umanităţii, pentrucă orice trădător este implicit un trădător al umanităţii din el. Marx a trecut din oportunism social, fără nicio credinţă la creştinism şi după aceea, din oportunism revoluţionar la ateism, ca apostat integral. Aşa stând lucrurile să nu vină niciun energumen să ne declare. . .antisemiţi, pentrucă al doilea apostat lângă Marx a fost un creştin, Engels. In aceştia doi s'a întâlnit apostazia ultimei faze a desacralizării lumii, datorită căreia s'a ajuns la "Gulag" şi ulterior la imitaţia lui naţional-socialistă, şi la toate ororile şi masacrele care nu mai încetează, pentrucă imaginea omului ca fiinţă de origine dumnezeească a fost distrusă de ideologiile sacrilegii şi de materialismul practic din afara ideologiilor, care s'a înfrăţit cu ele.

Viitorii oameni de ştiinţă, nu "jurnalişti" sau "pamfletişti", marii cercetători viitori ai "istoriei materiale", deci ai istoriei vieţii globale a popoarelor cu societăţile lor, cu economiile, culturile şi conducătorii lor, după cum şi gânditorii serioşi din viitor ai istoriei, adică aceia care vor constata relaţiile dintre "local" şi "universal" în istorie, vor stabili ce a fost şi ce a însemnat istoria de două mii de ani a unui popor fără ţară, şi care în acelaşi timp n'a ajuns la o oarecare simbioză decât cu popoarele din lumea creştină. Noi nu putem face acest lucru, dar nici nu este misiunea noastră. Avem însă dreptul să constatăm unele lucruri fundamentale, şi anume în primul rând că antisemitismul arparţine esenţei comunismului, incomparabil chiar mai natural decât a aparţinut esenţei naţional-socialismului a cărui pseudo-mistică rasială a fost o construcţie în gol a unor fundamentali inculţi. La comunism lucrurile stau cu totul altfel, pentrucă fundatorul lui, Marx, şi cofundatorul lui , Engels, au avut o gândire "fundamentalistă" în sensul că pentru a fi eficient anti-creştini, ei trebuiau să fie, şi au fost mai întâi anti-iudaici, şi aceasta a fost semnificaţia celor două trepte ale apostaziei lui Marx: întâi fuga din iudaism în creştinism şi pe urmă fuga totală în ateism.

Ce ne interesează pe noi pentru viitor, este răspunderea Românilor în materie de comunism, doctrină materialistă, anti-iudaică şi anti-creştină, pe care au îmbrăţisat-o, aşa cum nu au îmbrăţişat naţional-socialismul. Deci avem datoria să ne întrebăm în ce măsură vor putea fi traşi în viitor la răspundere Românii pentru comunism, aşa cum au fost traşi Germanii pentru naţional-socialism. Trebue să avem această prevedere pentruca mâine, când poporul român va fi liberat de comunism, Românii să nu fie acuzaţi de radicalul antisemitism comunist, care azi a luat locul celui naţional-socialist între altele şi prin arabo-marxism. Faptul că masele populaţiei de Evrei au părăsit România după ce s'a definitivat regimul comunist, înseamnă că nu mai puteau trăi acolo, şi nu mai puteau trăi din cauza incompatibilităţii dintre spiritul lor şi al comunismului, deci nu din cauza antisemitismului Românilor, repetăm ci DIN CAUZA COMUNISMULUI INCOMPATIBIL CU EI. Şi rămâne o întrebare dacă nu cumva comunismul nu inoculează antisemtism şi în organismele în care nu se cuibărise, deci nu numai în Rusia unde antisemitismul era endemic, suspendat doar un moment de Lenin.

In al doilea rând ce ne interesează pe noi este supravieţuirea bunurilor morale şi spirituale de bază ale poporului român, în care cum am văzut nu intră "ura de rasă", fie ca rasism, fie ca antisemitism ca în Evul Mediu Occidentului sau în Rusia. De aceea trebue să facem, în vederea viitorului, încă din timp, toate separaţiile obiective dintre cursul general şi natura comunismului care este antisemită şi posibilităţile extrem de limitate ale Românilor subjugaţi de comunism de a-i devia natura nocivă. Ceea ce spunem noi nu este "naţionalism", deoarece grija pentru integritatea morală şi spirituală a unui popor, deci şi la al nostru, este analoagă cu grija unei persoane de a-şi păstra sufletul curat şi corpul sănătos. Implicarea Românilor în toate consecinţele catastrofale, moral, spiritual şi material, ale comunismului este un fapt care depăşeşte posibilităţile lor de apărare, pentrucă aici este decisivă o forţă de presiune mondială, cum nu a mai existat în istoria omenirii. Această situaţie limită a vrut s'o prevină mişcarea tinerilor Români din perioada interbelică, fără ca aceştia să fie orbiţi de egolatria care duce la negarea oricăror valori în afară de cele proprii, şi de aceea n'a ajuns, cum am văzut, nici la ura de rasă, care inevitabil este provocată de negarea oricăror alte valori decât cele ale naţiunii sau ideologiei proprii, cum a fost cazul cu naţional-socialismul şi cum continuă să fie cu comunismul.

Din motivele de mai sus, nici "naţionalism", nici "antisemitism" nu sunt termeni definitorii pentru istoria românească până la comunism, iar cât priveşte istoria în curs, tot ce putem spune este că Românii liberi nu împărtăşesc şovinismul partinic care otrăveşte lumea ocupată de comunism şi nici nu sunt cu nimic răspunzători în legătură cu actul istoric al Evreilor care au părăsit România nu între 1922 şi 1949, ci între 1949 şi azi. In istoria recentă Evreii nu au mai fugit într'o asemenea măsură dintr'o ţară decât

Continuare în pag. 6

CEAUȘESCU A PUS UN PICIOR ÎN MASONERIE

Nicolae CIACHIR

Primăvara aceasta a explodat în Italia bomba P2. Se știe că P2 este denumirea faimoasei loje masonice care a declanșat un cutremur politic de amploare necunoscută în viața și așa extrem de agitată a peninsulei italiene. Si se mai știe că una din urmările majore ale panamalei politice P2 a fost căderea guvernului. Descoperirea lojei masonice secrete P2, denumită și superloja Marele Orient, a dezvăluit implicațiile a 953 de persoane din viața publică a Italiei. Persoane din diferite domenii de activitate: generali, miniștri, deputați, reprezentanți ai industriei naționalizate, magistrați, prefecți, chestori, jurnaliști, editori, medici, avocați, bancheri, prelați, etc, etc. Așa că subminarea Italiei era "multilateral" concepută de organizația antistatală P2.

Seful centrului de putere ocultă care era loja masonică P2 se numește Licio Gelli, mare maestru de cel mai înalt rang. Acesta a fugit în Elveția, apoi în Uruguay și, în cele din urmă, nu se știe unde. Toată afacerea P2 e disecată laborios pe zeci și zeci de pagini ale revistei italiene L'Expresso care, începând din Martie și până în Septembrie a.c. a analizat tenebroasele acțiuni ale faimoasei loje P2. Am sorbit aceste pagini de dezvăluiri ca un pasionant roman polițist sau de spionaj în care e vorba de fapt de realitatea nudă sau, poate chiar, de adevărul gol-goluț.

Licio Gelli a atras în afacerile organizației sale și persoane și interese din afara Italiei, de exemplu din Elveția, Brazilia, Argentina, Uruguay și . . . România. In L'Espresso nr. 23 din 14 Iunie 1981 sunt dezvăluite și o parte din potlogăriile lui Nicolae Ceaușescu implicat și el în panamaua P2. In acest număr apare fotografia lui Ceaușescu în preajma imaginii lui Licio Gelli și a altor masoni aflați sub urmărirea justiției italiene. Vom reda relatarea lui Primo di Nicola care surprinde cârdășia comunisto-masonă. Iat-o în traducere fidelă: Dela București sosește un comunicat: "Surse oficiale române au declarat că problema lojei P2 e o chestiune internă italiană care privește organele competente italiene și prin urmare România nu are nimic în comun cu această afacere . . . Licio Gelli nu e cunoscut în România", și cine afirmă contrariul e un agent al acelor "cercuri care nu văd cu ochi buni excelentele raporturi dintre Italia și România, în toate domeniile". Ciudat. De multe ori în trecut Gelli s'a lăudat în public cu prietenia sa personală cu conducătorul român Nicolae Ceausescu și nici o "sursă oficială" nu a difuzat niciodată dezmințiri.

De fapt ar fi dificil de a dezminți că încă din 1973 fabrica Giole, o fabrică de țesături al cărei conducător și acționar era Gelli, făcea afaceri bune tocmai cu România. Fabrica Giole reușise să încheie un "acord de cooperare" cu o importantă societate a statului român, anume Confex. Pe baza acestui acord firma Giole furnizase societății Confex mașini și tehnicieni pentru "a produce haine all'italiana", haine all'italiana care la București costau 10.000 de lire costumul iar în Italia erau revândute la prețul de 130.000 lire costumul. In 1975 au sosit în Italia nu mai puțin de 500.000 de costume "confecționate la București" și în 1980 tot din capitala României au sosit la fel 700.000. Iar fabrica Giole a înregistrat un câștig de sute și sute de milioane.

Insă câștigurile usoare ale firmei Giole au stârnit invidia companiilor concurente din branșa confecțiilor. De câțiva ani o multitudine de proteste și denunțuri inundă biroul ministrului comerțului exterior. Dar nici mai întâi Gaetano Stammati și nici apoi Enrico Manca (ambii foști miniștri implicați în acțiunile conspirative ale lojei P2) nu au luat măsuri și nici măcar nu au inițiat cercetări pentru a se clarifica dacă într'adevăr ilegalitățile denunțate erau reale.

Iar Licio Gelli continua să se laude cu influența sa în România. De exemplu s'a lăudat față de secretarul partidului socialdemocrat Pietro Longo, care în Octombrie 1980 însoțit de adjunctul său Renato Massaris, s'a întreținut cu Gelli la hotelul Excelsior din Roma. Atunci Licio Gelli, căpetenia masonă, le-a povestit celor doi călătoria sa recentă la București.

Dar guvernul dela București continuă să nege. Să-l ascultăm pe ambasadorul român dela Roma Ion Mărgineanu: "Acest domn (L. G.) nu a fost niciodată în România chiar dacă el însuși sau alte persoane, în ocazii diferite, au afirmat contrariul". Dar atunci cine a condus tratativele dintre firma Giole și societatea Confex dela București? Răspunsul lui Mărgineanu: "Reiese pentru mine că toate contactele de cooperare dintre cele două societăți au fost organizate și conduse de administratorul delegat al firmei Giole, anume domnul Attilio Lebole. Si profit de acest interviu pentru a anunța că, dacă sunt întrebat, voi repeta același lucru și referitor la compania Farnesina: Licio Gelli personal nu a avut nimic de a face cu țara mea".

Așadar, la acest punct, ambasadorul Ion Mărgineanu recurge la Attilio Lebole. Iată ce declară Lebole: 'Pentru afaceri numai eu am fost în România. Si mai pot să afirm că într'un deceniu de raporturi comerciale cu această țară pe pașaportul meu s'au strâns peste 100 de vize de intrare în România, cam una pe lună". Dar atunci ce activitate desfășura Licio Gilli pentru compania Giole? Răspunde același Attilio Lebole: "Acest domn (L.G.) era în pragul pensionării și nu se ocupa de nici o activitate practică internațională. Dânsul se ocupa exclusiv de problemele de personal și de cele sindicale ale întreprinderii". Prin urmare totul clar: pe pașaportul lui Gelli nu apar vize românești. Nu, desigur. Dar Gelli nu deține un singur pașaport ca acela al domnului Lebole. Gelli posedă încă un pașaport diplomatic emis în calitate de consilier economic al guvernului argentinian. Pașaport cu care putea să viziteze România normal conform uzanțelor diplomatice. Iar dacă românii insistă atât asupra faptului că în țara lor nu a intrat niciodată "domnul Gelli, reprezentantul întreprinderii Giole", se poate lua în considerare că regimul Ceaușescu a primit și a avut convorbiri la București cu un anume "domn Gelli, consilier economic al guvernului argentinian". Aceasta e ceva mai mult decât o ipoteză. Fiindcă de fapt Gelli a mărturisit de mai multe ori prietenilor săi că tratase cu guvernul dela București afaceri care interesau o țară latino-americană. Si că relația comercială dintre Confex și Giole era o consecință directă a acestor afaceri de bună seamă mai importante.

Prin urmare nu mint nici ambasadorul Mărgineanu, care afirmă că "domnului Gilli" niciodată nu i-a fost emisă vreo viză de intrare în România, nici Attilio Lebole, care susține că el însuși era cel care se ducea la București pentru a trata afacerile firmei Giole, și nici Licio Gelli care s'a lăudat necontenit că e atotputernic și în România. Chiar și acest mister mic e clarificat în prezent. Astfel se încheie articolul lui Primo di Nicola apărut în L'Espresso la 14 Iunie a.c.

E remarcabil că pe coperta în culori a lui L'Espresso se poate citi: 'Imperiul lui Gelli în Italia, România și America de Sud".

Si ar mai fi interesant de aflat dacă Ceaușescu joacă cartea masoneriei cu avizul mafiei din Kremlin. Oricum unii ziariști și unele cercuri diplomatice încearcă să elucideze întrebarea. Aceasta din surse care încă nu pot fi dezvăluite.

Nicolae CIACHIR

DE CE NU A EXISTAT RASISM LA ROMÂNI

Urmare din pag. 5

din Germania preluată de național-socialiști. Din România liberală nu au emigrat, din România dictaturii lui Carol II nu au plecat decât cei care s'au dus la Unguri în 1940 ca să nu se mai poată întoarce, din România Național-Legionară, cum o botezase Antonescu și lungă de patru luni, nu au plecat și nici nu a fost pogrom, din România lui Antonescu tot nu au fugit, dar după intrarea Sovietelor în 1944, cei mai lucizi au început să plece din primul moment.

Antisemitismul comunist dovedește și un fel de aspect magic. Național-socialiștii, ca și comuniștii staliniști mai înainte au vânat aurul Evreilor, dar după război au apărut nebănuitele izvoare de "aur negru" în lumea Arabilor islamici. Si antisemitismul exterminant a făcut o mutație, dela rasismul național-socialist la arabo-marxismul inoculat de Soviete în Orientul Mijlociu. Bravii Arabi ai lui Karl May, unul din autorii copilăriei noastre, au devenit teroriști Arabi marxiști care intrând în slujba expansionismului sovietic vor să ruineze Occidentul și amenință să transforme conflictul Izraelo-Arab, creat artficial, într'un sistem tot artificial de explozie mondială.

Ca și soarta noastră, soarta Evreilor este legată de a Occidentului, iar comunismul este un radicalism absolut, un "fundamentalism", care vrea să rupă nu numai toate eflorescențele religioase ale creștinismului, dar și rădăcinile din care au crescut, deci și creștinismul și iudaismul.

Cea mai diabolică ispită care li s'a ivit Evreilor în istoria lor a fost comunismul, care pe urmă avea să ispitească pe atâția alții. Evreii care au văzut în Marx un nou profet al lor, și au fost din nefericire și de aceștia, nu mai erau în stare să vadă că Marx nu putea fi în niciun fel profetul unei religii pe care o repudiase. Asemenea om nu poate fi considerat reprezentativ pentru un popor, deoarece este în afară de orice lege. Sprijinul pe care Evreii l-au dat lui Lenin care a pus bazele Gulagului, a fost plătit îngrozitor după nici 20 de ani când au venit masacrele național-socialiștilor, cu nimic mai prejos de cele petrecute în Rusia aprinsă de revoluție.

Național-socialiștii nu iubeau creștinismul pentrucă îl considerau iudaic și toți preoții erau pentru ei rabini. Au aplicat astfel măsurile lor radicale de "higienă rasială", în convingerea că dacă se înlătură "cauzele", adică iudaismul, vor cădea și efectele, deci creștinismul care nu se acorda cu "Weltanschaung"-ul rasist, și până la urmă dispariția rabinatului ar atrage și dispariția papalității, considerată unul din inamicii fundamentali ai național-socialismului. Aceasta era judecata adoptată de un Austriac, care își făcuse "cultura" cu broșuri din epoca de explozie antisemită în Europa ce-a urmat după afacerea Dreyfuss, în care era tangențial amestecată și Austria, pentru care fusese acuzat că ar fi făcut spionaj Dreyfuss.

Comuniștii nu iubesc creștinismul, dar știu dela Marx că pentru a scoate spiritul din lumea albă, trebuesc lichidate radical și creștinismul și iudaismul, pentrucă și unul și altul sunt singurele doctrine metafizice care rămân fundamental incompatibile cu materialismul comunismului, și atâta vreme cât vor exista, comunismul nu va domina lumea. De aceea, în caz de victorie defintivă a comunismului și Biserica și Sinagoga vor fi rase din lume, pentrucă Biserica este scutul Sinagogii și Sinagoga originile Bisericii. Dacă e distrus numai creștinismul, iudaismul i-ar lua locul pentru nevoile de viață spirituală ale omenirii, de aceea Marx avea dreptate din punctul lui de vedere când refuza și una și alta, de aceea am văzut că Marx nu este nici iudeu, nici creștin, nici păgân, ca și Engels, și în alianța lor au întruchipat ANTI-OMUL TOTAL, în afară de orice lege.

Bilanțul lui Iorga prezentat la Academia Română la 13 Septembrie 1913, nu era optimist cu privire la imigrația Evreilor. Abia la 31 de ani după aceea, în 1944 după 23 August, se puneau bazele marelui exod al Evreilor, poate cel mai mare, pentrucă atunci când au părăsit Spania, însă fără voia lor, nu erau nici pe departe chiar sute de mii. De astă dată ei plecau din Estul Europei în Occidentul Eur-Americii și după înființarea statului propriu, o parte plecau și în Izrael, evident mai puțini pentrucă oamenii în vârstă nu puteau să înceapă ca pionieri și agricultori după ce nu voiseră să fie nici comuniști, ceea ce ar fi fost contra naturii lor.

Intâlnirea de un secol între Evrei și Români pe teritoriul României, nu s'a soldat cu niciun fel de violență, nici cu expulzare, ca în Spania sau Franța, nici cu pogromuri ca în Rusia, nici cu masacre în masă ca în timpul național-socialismului, ci cu o venire, la început, și o plecare la urmă, aproximativ între două tratate, cel dela Adrianopole din 1829 și cel dela Paris din 1947. Pământul României nu a fost udat cu sânge de Evrei exterminați în pogromuri sau masacre, și oricine susține altceva este de rea credință și propagă intrigă mincinoasă împotriva poporului român, indiferent din ce nație sau Biserică ar face el parte. Iar cât privește comunismul care i-a izgonit pe Evreii din România, fără alte măsuri decât luarea libertății, acesta nu este o invenție românească, după cum nu este nici iudaică sau germană ci de dincolo de umanitate. După ce va trece va fi greu să se mai ceară socoteală pentru el chiar victimelor lui, adică Românii care nu au altă ieșire decât să rămână în țara lor. "Comuniștii", deci profesioniștii, culeși "pe parcurs", cum se spune la ei, nu de "istorie" ci de forțele demoniace ale dizolvării istoriei, se vor dizolva ei înșiși prin ascunzișuri, de parcă nici nu ar fi fost, și nici nu îi va căuta nimeni, neavând ce face cu ei. In orice caz suntem convinși că odată cu dispariția comunismului, va dispărea pe totdeauna și antisemitismul, fenomen lipsit de adâncime dar de multe ori datorit și unor situații anormale. Românii însă nu au sucombat moral, și au negat "ura de rasă".

Aurel POP

DIALOG DE UNUL SINGUR

Ioan COMAN

Ideea, ca să zicem așa, a unui "stat de vorbă", a practicării unei gentile "sfătoșenii" cu putregaiul comunist, mai ales de pe o poziție morală care nu le spune comuniștilor absolut nimic, este un fel de " microreproducere" a " dialogismului" Est-Vest la nivelul "super", și care de zeci de ani nu duce la nimic, decât la câte un penibil spectacol, cum am văzut la televiziune când Carter i-a sărit de gât lui Brejnev, care surprins nu și-a putut reține totuși un surâs ironic.

Toate "dialogările" până azi au rămas niște sincronizări de monologuri: Estul o ține morțiș cu una, Vestul zice timorat și nesigur un fel de "alta", bojmolită și abia de câteva luni încoace mai clară, și cu asta basta. Pacea . . . merge. Dela o vreme socialiștii de pretutindeni ca să devieze Vestul dela adevărata problemă, o țin gaiamațu cu alt "dialog", unul cum ar fi crucis: dialogul Nord-Sud, care și el este o sincronizare de monologuri de multe ori chiar și mai grotescă. In monologul paralel "superul" occidental se întărește zicându-și: "păi, oricum, oameni suntem", unii zic chiar "umaniști", iar unii Români fac ecoul național: "lasă nene, Români suntem, și unii și alții". Numai că alții înțeleg prin "Români" partidul lor marxist, iar restul e dușman de clasă.

In dialogul Nord-Sud, la fel tras de păr, "Sudul" este avantgarda comunismului, și acționează, în afară de "dialoguri", prin teroare, jafuri, piromanie deslănțuită, greve de "vacanță", în ritm cu ETA, IRA, BRIGĂZILE ROȘII, într'o neîntreruptă "Kavafiadă" și "Arafatiadă", get-beget Orientul-Mijlociu, plus Asia de Sud-Est. Asa se fabrică iaurtul revoluționar, prin "dialoguri". In microcosmosul românesc, "sfătosenia" față de ceea ce în România ține loc de conducere, prin cea mai crasă uzurpare dela Carol II încoace, seamănă până la urmă cu un fel de-a cere de pomană unora care au furat "cutia milelor" din Biserică. Este imposibil să nu se țină seamă de ceva fundamental: ceea ce azi ține loc în România de o conducere politică normală este o asociație făcută în afară de orice respect față de ființa umană, împotriva celei mai vagi urme de "idee națională" și în afara oricărui consens civilizat de a se ajunge la un guvern, atât în ordinea internă cât și în aceea europeană. Așa că: pe ce bază se poate sprijini o "sfătoșenie", un "dialog" cu această sub-lume anti-naturră?

Limba română pe care o vorbesc Românii din Occident, nu are nimic de-a face cu jargonul comunist, știut fiind că pentru comuniști nu mai există nici o "limbă umană", nici o "limbă națională", nici o "limbă a dialogului" în general, ci numai erzațul de limbă din monologuri și porunci. Atâta și nimic mai mult. De aceea scriitorii din lumea comunistă sunt într'o derută totală, ca și toți oamenii născuți cu facultăți normale în general. Cine își închipue că acești potentați umflați de afară cu pompa, absoluți și ireversibili, scoși din neant de o forță militară, pot fi înduplecați în vreun fel să reconsidere lucrurile în lumina "omeniei", înseamnă că nu a înțeles nimic, nici din fundamentele îndepărtate ale comunismului, nici din cele mai apropiate dela Marx, Engels și Lenin încoace. Comunismul este o doctrină și un program de distrugere radicală a oricărei autonomii a persoanei și a națiunilor, prin cauterizarea oricăror înclinări naturale, împotriva oricărei tradiții spirituale, împotriva oricăror sentimente umane. In omul "comunist", de oriunde ar fi el, dela București la Pjongjang (Coreea de Nord), nu mai există nici o urmă de vrun sentiment oricare ar fi el, și țelul unic al acestui om nu este "să facă pentru oameni ceva", ci "pentru istorie", adică "să schimbe istoria", într'un sens opus cu 180 de grade la ce a fost până la el.

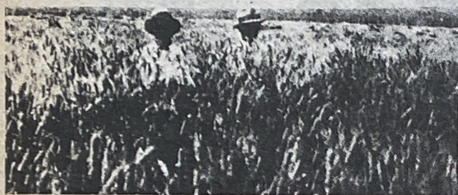
Această aberație face din comuniști antioameni fundamentali, și ea este forța magică prin care se mențin. Sunt oameni deficienți, născuți goi pe dinlăuntru, și aceștia devin comuniști, executanți implacabili ai "schimbării istoriei". Este aici ceva diabolic, și nu avem loc să ne ducem la origini, dar "convingerea propriei perfecții" poate duce la cele mai sinistre crime, și acesta este cazul ultimei aparițiii a acestei mentalități, în comunism. Comunistul este, după el, un neprihănit, un pur, un garant al adevăratei legi, și de aceea în numele acestei "legi" el are dreptul să facă orice. Aici e secretul magic al șefilor comuniști.

In vederea ajungerii scopului integral, adică a scoate din viața oamenilor orice valoare imuabilă, cum sunt cele spirituale și morale, comuniștii mai simulează unele cedări, "pe parcurs", care însă niciodată nu sunt, cel puțin în România, de ordin spiritual sau economic, iar conceptele de "națiune" sau "cultură" sunt în orice caz legate până la sufocare de "socialism", așa că "patrie adevărată" nu e decât aceea "socialistă", iar istoria națională nu ar fi decât "istoria care pregătește venirea comunismului", deci Burebista a pregătit venirea actualei familii "conducătoare". De aceea poate că în locul unor asemenea monoloage ar fi mai bun, și a venit momentul, "discursul pentru viitor", pentrucă unele lucruri încep să se prevadă, pentru unii cel puțin. După Imperiul Sovietic, ce?

Deci mai bine să vorbim, în discurs, ca să arătăm ce avem de propus pentru binele poporului român, celor care se arată că vor ajunge în situație de a dicta o adevărată "pace mondială". Ar fi bine ca gânditorii politici Români din exil, în măsura în care se dovedesc ca atare, să se concentreze asupra acestui "discurs" pentru ziua ce va veni, și să nu mai piardă vreme și energie cu "monologul la perete".

●

ȚARA

SEMĂNĂTORUL

Se întinde șesul neted ca apa; arătura
Larg își revarsă valul de brazde pe hotar -
Si pe cuprinsul țării de 'nalți căutătura,
In golul primăverii vezi: clătinat, un car

Pe drumul de tarlale cu spini, dudău și bozii,
Doi vulturi mari dând roate, departe, pe-un gorgan,
Si 'n fund de zare munții de piatră ai Dobrogii,
Ca un chenar albastru tivit pe bărăgan.

Dar el, semănătorul, din tot cuprinsul, vede
Doar grâul greu în mână și brazda sub picior.
De veacuri brazda neagră în brațul lui se 'ncrede -
Si parcă din cățuie tămâie pe ogor.

Un preot alb, când pumnul în soare îl ridică
Si își deschide palma larg binecuvântând
Cu rod bogat câmpia -Dar grâul plin-când pică,
O parte cade-alături și vrăbiile venind

Mănâncă lacom grâul. Alte semințí căzură
Pe țarină pietroasă și 'ndată-au răsărit,
Dar, fără rădăcină, păliră de căldură;
Iar altele, picând în spini -le-au năpădit;

Iar altele căzură în roditoare glie;
Au ascultat cuvântul pământului cel bun -
Si una dă o sută, iar alta dă o mie...
Si omu'n alb cu Domnul se 'ntoarce la cătun.

Ion PILAT

Biserica Mânăstirii Putna

LA MĂNĂSTIRE

De trei zile luna crește ca un fagure
de miere într'un stup.
La mânăstire vine-o babă. Zice:
"Stareț purtător de bolți cerești,
să faci o rugăciune
de ieșirea sufletului din trup"

'Pentru cine ?"
'Pentru mine."

Luna -s'a coborît pe-o biblie
și de pe file
privește înapoi la chipul ei spre cer.

Cu miros de ger în lână vine un bătrân.
Ii sunt obrajii zdrențuiți
întocmai ca un prapur vechi:
'Părinte bun, ți-aduc o pâne și un strop
de vin, ca să se roage la altar blândeța ta"...

'Pentru cine ?"
'Pentru turma de oițe".

Intr'un târziu o fată. Stele care cad
sau poate-un vânt de toamnă-ar ști să spună
c'a fost frumoasă fata mai demult.
Zice:
"Să ții o liturghie, stareț sfânt.

'Pentru cine ?"
'Pentru -gândul meu".

Luna s'a'ngrădit c'un curcubeu.

Lucian BLAGA

ANTOLOGIE

ÎN PODGORII

de Cora IRINEU

Cora Irineu

M'am refugiat aci în podgorii ca să mă reculeg și să-mi revin puțin din crunta mea oboseală. In sfârșit, iar dealuri, după atâta câmpie și case cât dealul și, stăpânind înălțimele, Biserica albă a Mariei Radna, înalță două turle ca două brațe albe spre cer.

Sunt în Banat și sunt și în Crișana, căci Mureșul desparte comunele aceste îngemănante: Lipova și Radna și zilnic îl trec cel puțin odată peste mândrețele lui de poduri îndantelate. -Ce e mai frumos pe aci ? greu ți-ai putea răspunde, căci dela Brașov și întrucâtva Carabsebeș, n'am mai pomenit așa minunată așezare de oraș, în salbă de dealuri îmbrăcate cu vii, unele împădurite și altele pleșuve, unul în umbră, altul bătut de soare și celălalt învăluit de ceață albastră, de nu vezi două care să-și semene. In susul Mureșului, pe coasta dreaptă, pe un deal râpos, silueta neagră a ruinei din Soimoș și de pretutindeni te urmărește statura albă a Mariei Radna cu brațele albe ridicate spre cer.

Rămășițele vechii cetăți a Lipovei nu le vezi; sunt departe.

. . . .

Bănățenii sunt în majoritate, iar la târgul de Sâmbătă, vezi numai țărănime românească, venită din toate împrejurimele, împrestrițând bazarul și ulițele, înveselind podurile cu culori de oprege, de catrințe, de burdice bătute'n bumbi sclipitori, cu sumane, cu pieptare cu străiți și cilimuri. Până și din Sugag sosesc cu iapangeaua neagră glugită în spinare și cu sărparul de piele peste cămașa albă. Umplu muți bășcăul din belșug de poame și legume, păsări, lână, piele, vite, unelte. Lipovenele, pe moda sârbească, poartă sub dușanguri fuste înfoiate ca niște enorme malacoafe, pe câte cinci-șase sugne scrobite, de zici ce-i asta ?

Am locuit în Radna două zile și pe aleea de castani, sub ferestrele mele, treceau neîncetat pelerinii spre mănăstire, spre Sfânta făcătoare de minuni. Mi-am purtat și eu suferința spre dealul ei întărit în terase, cu altare încrustate în colțuri de zăbrele. Plopi uriași umbresc urcușurile și se rânduiesc până sus șire lungi de bazare cu icoane, crucifixe, mătănii de uiag, statuia Madonei, mulărită în albastru, în draperii de Mare Herculaneză; se amestecă icoane, jucării, amintiri, amulete. La poalele mănăstirii, te întâmpină în superpelitum îndantelat și ridicând cucernic stola cu dreapta, Sfântul Ioan Nepomuk și Sfântul Anton, adolescent trandafiriu în rasă de franciscan, cu pruncul în brațe. Urcă mereu convoiul nesfârșit spre Madona tămăduitoare: -cred că e aceeași Madonă pe care am văzut-o slăvită în biserica Milenium din Timișoara.

A fost rugă alaltăieri, de Maria noastră și preoții în pluvialia albă au ars torțe în fața altarelor așternute cu măsaie brodate în crini de argint. Vuia vifor de orgă și n'aveai loc de flori și malacoafe mătăsărite și de mulțimea fără număr venită de pretutindeni spre Madona făcătoare de minuni.

In singurătatea dupăamiezii, privesc, stingherită, grădina Calvarului ce urcă șerpuind îndărătul mănăstirii și se pierde în pădurile de salcâmi și castani. Cobor alunecând pe frunze moarte. Mă opresc în fața subteranei unde dorm criptele, în întuneric și nu vreau să turbur scările de piatră și liniștea lor funerară cu pași temuți de femeie.

Era trist, trist, ochi în ochi cu singurătatea, în odaia fără soare, dosită după castani, cu pelerinii care trec pe sub frestre și procesiuni nesfârșite, de femei, cu prapuri de catifea în frunte și crucifixe înghirlandate, cântând încet, tărăgănat. Jelește undeva un măgar de mă răscolește toată. Un vânt cald frământă castanii și mi-e frig. Dar clopotele bat atât de trist, clopotele Mariei Radna, până'n noapte, de parcă au adunat în arama lor toată durerea lumii. Am trecut la Lipova. Vai ! mi-a vâjâit toată noaptea sub picioare un blestemat de contrabas și se izbeau ușile bas ca'n Pelicanul lui Strindberg.

La "Apa acră" sunt izvoare blagoslovite ce lecuiesc beteșugurile și ca să ajungi la ele trebue să te cari cu bica fără fum. Dar bica aceasta e trasă de o mașinuță cât o cutioară, care pufnește, stropește, scoate fum. . . așa că sunt în mare încurcătură la definiția ei. Numai de gust m'am plimbat cu drăcia asta mică semănând pe depărtări verzi de câmpie cu o furnică ce târîie un spic de grâu.

Batir că mi-s ostenită, nu crede că am lipsit să mă urc la ruina din Soimoș. Cade în comitatul Aradului de partea Crișanei. Solgabirăul mi-a dat trăsura. Sui tot pe costișe, în arșiță de namiază. Dealul crapă ochi lucioși de stâncă sură și-mi întinde pe alocuri trepte pașilor mei nevoiași. Satul vechi îngrămădește, pe vale, acoperișurile negre de șiță, ca niște ciuperci uriașe. De-a lungul coastei pleșuve se înșiră tufe de mure și măcieșii risipesc fructe de rubin. Nici dealurile din jur, Lipovița, Coasta rea nu sunt mai îmbrăcate. Numai cele dinspre apus se'mpodobesc, cu pădurile decasteriale, cu vii și cucuruzi. Iată în sfârșit castelul. Zidit în 1200? In 1400? A fost în adevăr închis aici Csilaghi, unchiul și tutorele lui Matiaș, de către nepotu-său ? - Nu știu ce să cred. Fapt e că-i foarte vechi și impresionant. Scoborît de vremuri și ars de trăsnete, năvălit de iarbă, își înalță sub cerul pe care-l sfidează de atâtea veacuri, cele două turnuri și zidurile care mai schițează balcoane și terase, odăi, grinzi și porți uvrajate, parapete de apărare. Trebue să fi fost grozav de rezistent, tot în piatră, cu malter ca fierul de tare, cu șanțuri ce se umpleau cu apă. In pustietățile astea năruite se adăpostesc câte odată păcurarii. Mă câștigă fără de veste spaima tainelor ce rătăcesc pe nopți sub lună și tresar întâlnind două lumini verzi, adânci, sub niște ramuri de soc: odihnea o biată oaie blajină. Pe sub bălării, prin ciorchini vineți de bozi, fiesc mierlele negre, iar dintre ziduri răsar piuind șoimii și se dau drept spre soare cu burta lor albă pe latură și vin în jos cu capul înainte, năzdrăvani ăștia întinși ca o foaie de hârtie. Se aciuiază în crenele rândunele negre ce le zic hornari. Se zice că fântâna boltită din mijlocul curții interioare ar fi răspunzând, printr'un podrum, tocmai în dealul vecin, în cetatea Lipovei, pe sub albia Mureșului, care scaldă poalele dealului și se pierde, cât vezi cu ochii, împanglicat pe după măguri. D-apoi cine a văzut ?

Cobor amețind sub pară de miez de zi și îmi trec pe la urechi povești de război (...)

In fața morii sunt oprite care cu boi roșii, mari, de Banat. Abur dulce de făină plutește în moară și morarul e nins, cu părul și genele albe. Săracul își ia sacii cu pătărițe, din care nu scoți nici jimișcă nici coleșe; dar pita e gustoasă și parfumează împrejurimile aluatului cu comlău din cuptoarele mari.

Se face o vale verde în fața aizinbanului electric. La măsuțe mici vând muierile poame și te'mbie mere rumeioare, ceasla roșcată, țâța caprei, măgrinii verzui, străvezii în lumină, oporul negru catifelat de brumă.

- Luați, doamnă, e lucru domnesc pe feleat.

Dar eu văd că nu sunt baș așa dulci, că's încă departe surenii. Când îs copți, îs buni ca mulși...

Soarele a apus, s'a întins liniștea și Mureșul e atât de tăcut sub nourașii roșcați ca niște flori de cătănitoare, de parcă n'ar fi acolo. O zare încinsă mai întârzie pe coama dealului, după pădure, și două cruci de aur veghează pe două turle albe. Craiul nou vine dinspre casele lungi, cu porți rotunde, ale Lipovei, și rămâne spânzurat peste ape. In valea amurgită, pe cine crezi că am întâlnit ? -Am întâlnit pe măgărușul care mă tulburase atâta cu plânsul lui. Am aflat pricina lirismului... E aceeași. Sta lângă căruciorul cu struguri dobitocul, plinuț și mărunt ca o jucărie.

- "Atâta am și mâinile astea două. Sapte copii așteaptă acasă, unii de nu-și pot tăia încă o criscă de pită... Domnul Cristos..." Si vorbind, bătrânul îi întindea fân cu flori și foi verzi de cucuruz. -"Si de ar fi să crape, i-aș țuca laba lui și m'aș închina".

Am părăsit a doua zi valea asta unde poposesc pelerinii și plânge o dragoste de măgăruș.

...Si încă altele voiam să-ți spun, dar mi-am zuitat, Baci, mi-am uitat... ■

PAGINĂ REALIZATĂ DE : NICOLAE NOVAC

URMAȘII CLASICILOR PRINTRE NOI

Horia STAMATU

E bine să știm că există azi printre noi urmași ai clasicilor noștri, care scriu și fac cinste înaintașilor de care sunt legați prin sânge. Așa într'o bună zi, un scriitor român dela Paris, L.M. Arcade, s'a trezit că-i bate la poartă o tânără Româncă numită Roxana Eminescu. Nu era vorba de o coincidență, sau de un pseudonim lipsit de gust, ci tânăra persoană era chiar strănepoata unui Eminescu din familia marelui poet. Roxana Eminescu este o foarte serioasă cercetătoare a literaturilor iberice, și care între altele l-a făcut și în România cunoscut pe cel mai important poet portughez din acest secol, sumbrul și pasionatul apărător al spiritului lusitan, Fernanado Pessoa, mare liric și ca Eminescu profund gânditor și critic al timpului.

Intre clasicii constitutivi ai literaturii românești moderne, pe lângă un critic, un liric, un povestitor și un dramaturg, a mai fost, din aceeași generație, și întemeetorul romanului românesc, Duiliu Zamfirescu (1858-1922). Nepoata directă a acestui mare scriitor trăește printre noi, în Occident, stabilită la Paris, și este, între altele, una dintre cele mai avizate voci românești în presa de limbă Franceză, în Franța și Elveția. Dacă preocupările ei literare, ca poetă, sunt dincolo de neo-clasicismul din poeziile bunicului său, nu mai puțin ea veghiază, în slujba memoriei romancierului, anexat cu forța de revoluția culturală din România. Astfel, Sanda Stolojan a dat la iveală o monografie consacrată lui Duiliu Zamfirescu, într'o colecție îngrijită de Profesorul Tappe dela Londra, istoric, etnolog și romanist, unul dintre cei mai buni cunoscători ai culturii românești din lumea academică a Occidentului.

Calitatea majoră a acestei monografii se datorează mai puțin înrudirii de sânge, cât rasei culturale a autoarei. Prezentarea primului romancier Român într'o lume în care a fost desăvârșită arta romanului modern într'un sens poate chiar mai vast ca în Franța, care în secolul trecut a dat Românilor gustul pentru "romanțuri", desigur că nu este lucru ușor, dar autoarea a trecut cu bine acest examen dificil. Cadrul academic care impune unei monografii o anumită rigoare și chiar uscăciune scolastică, s'a arătat mai curând fructuos de astă dată. Pentrucă sunt puse în ordine cu această ocazie o mulțime de lucruri răvășite de propaganda comunistă.

Fără îndoială "lumea engleză" de azi este departe de aceea care la începutul acestui secol ar fi primit foarte bine romanele contemporanului lor de atunci, superior prin cultură și problematică ușuratecului Turgheniev, de pildă, care făcea pe atunci furori în Occident. Astăzi, Duiliu Zamfirescu rămâne în Occident în cadrul academic al istoriei literare și al literaturii comparate. In acest cadru lucrarea Sandei Stolojan a fost de altfel foarte bine primită, și faptul că poate totuși nu suntem chiar la "sfârșitul lumii" se vede și din aceea că prima ediție a cărții se apropie de epuizare.

Această monografie este bine venită în primul rând pentrucă ea poate fi consultată de cititorii celei mai răspândite limbi europene din lume, ca să descopere că și într'o mică și nouă țară, atâta de necunoscută, a fost o viață literară foarte intensă. In al doilea rând se face contraponderea necesară la propaganda din R.S.R., care l-a "înfiat" pe Duiliu Zamfirescu, făcând din el un fel de "rezistent" față de regimul României din timpul lui Carol I. Dar "opoziția" de atunci, din vremea Regelui care a construit România Modernă era un lucru, pe când "revoluția comunistă" este cu totul altul. Ceea ce era "opoziție" în secolul XIX românesc, sau la începutul acestuia, nu îndreptățește în niciun fel prăpădul pe care l-a făcut "revoluția" din 1944 încoace. Românii nu sunt nici proști, nici de vânzare, cu alte cuvinte nu confundă remedierea umană a unor rele, cu distrugerea întregului bine, pentru care autorii ei sunt plătiți cu puteri discreționare împotriva propriului popor. De aceea un Duiliu Zamfirescu în "serviciul partidului" este un hocus-pocus inacceptabil pentru orice Român normal.

Bine, s'ar zice, dar ce folos, cartea e publicată în limba engleză, iar Românii intoxicați de propagandă nu au cum să ajungă la ea. Intr'adevăr, pentru moment așa stau lucurile. Dar e vorba de un "moment", pentrucă în istorie sau mai bine zis, în viața unui popor, chiar niște decenii fac la un loc tot un "moment" al acelei istorii. Dar ce bine ar fi să apară în cursul acestui "moment", în lumea liberă, cât mai multe monografii asupra culturii românești, în limbile cu mare răspândire în lume!

Și Sanda Stolojan, descendentă dintr'un clasic român, și alți descendenți doar moral din clasicii Români, știu că poprirea istoriei și gândirii românești prin ucazele Noii Porți, aceea marxistă, și cu toate adiacențele ei conaturale, nu este chiar "capătul istoriei" și nici înfundătura definitvă a culturii atâtor popoare în general și a celei românești în particular. De aceea tot ce se scrie azi de către Românii liberi, și în românește și în alte limbi, are un viitor, spre deosebire de efemerul "prezent-trecut" al oricăror propagande. ●

POEM DIN CICLUL "OCNELE MARI"

FOAMEA

-Toate vor cădea una câte una, spuse Foamea.
Intâi vei pierde memoria
care te-a adus aici,
apoi imaginația care te-a făcut să pictezi
visuri flămânde despre oameni;
vei pierde însuși acest gând
care vrea să te întoarcă înapoi,
iar la urmă de tot
vei pierde chipul pe care-l socoți
vrednic de tine.
Va trebui să stai câțiva ani cu mine
în această hieratică stare,
cu ochii în ochii mei deschiși,
în timp ce eu îți voi face
vivisecția,
căci te voi opera pe viu!

Voi începe cu acest nucleu
scobit în pieptul tău opac,
care-a fost unul din izvoarele
leproasei tale firi.
Nu țipa!
Până aici nu vine nimeni!

In această cavernă
care se numește inimă,
au locuit zeii,
mincinoșii tăi zei,
cu lararile lor păgâne,
iar pe această hlamidă de sânge
ei și-au ospătat viermii.
Acest lucru e mai mult decât
o durere de măsea.
Trebue topit totul în foc,
în cel mai înalt incendiu,
cum se topește plumbul!
Acum voi pune în locul acela
niște corzi ciudate
pe care vei cânta
cele mai sfâșietoare game.
In acest străfund și încercuit loc
unde s'au ciocnit atâtea dileme
voi așeza o balanță -

ia seama la cumpene:
una este a răului
și cealaltă a binelui.
Răul trebuie cântărit
cu măsura binelui.
Binele trebue să-și aibă cumpăna jos,
căci îl vor trage nestematele.
Binele să nu-l măsori,
căci celui ce măsoară, i se va măsura.
Binele n'are nevoie de echilibru,
el trebue totdeauna să atârne.

Si acum, zise Foamea, trebue să plec,
dar, mai întâi, dă-mi dinții!

Ocnele Mari, 1952

Eugenia ADAMS-MUREȘEANU

"CONTRIBUȚII" PREZENTE LA O ISTORIE MAI VECHE

Editura Jon Dumitru din München a anunțat, deja, o nouă colecție: "Mărturiile Supraviețuitorilor". Inaugurată cu primul volum al lui Remus Radina, "Testamentul din Morgă", această colecție va cuprinde, în curând, o lucrare de vastă întindere, "Contribuții la cronica rezistenței românești împotriva dictaturii comuniste", sub semnătura lui Cicerone Ionițoiu.

In anii de după război, în vâltoarea luptelor împotriva ocupației sovietice, în luptele politice ale anilor '47, Cicerone Ionițoiu și-a semnat primele state de serviciu în slujba Patriei. Elev pe atunci, iar astăzi om matur trecut de jumătatea vieții, redă, în cele trei volume pe care le-a scris, sacrificiul unor generații sacrificate, lupta unei generații tinere care niciodată n'a avut tinerețe, evocă peste 2000 de nume într-o înlănțuire de fapte și evenimente care scot la lumină oameni, mulți dintre ei care nu mai sunt . . .

Cicerone Ionițoiu a făcut parte din tineretul Național-Țărănesc care, împreună cu tot ce exista element tânăr, în acea perioadă, au format frontul comun al rezistenței contra celei mai absurde tiranii împotriva neamului românesc, tiranie importată de Gheorghiu-Dej, Ana Pauker, Teohari Georgescu și Alexandru Drăghici din cabinetele secrete și lagărele de instruire ale KGB-ului sovietic, pentru rusificarea unui neam creștin de gintă latină. Organele Securității comuniste nu l-au iertat. Cele șase sentințe de condamnare politică sunt mărturia activității și sacrificiului său pentru ideia de libertate națională, pentru dreptate socială, pentru democrație și demnitate umană. Acolo, între zidurile mucede ale închisorilor și-n lagărele de pe tot întinsul Canalului Morții s'a înfrațit cu toți aceia care simțeau românește și care vorbeau prin aceleași sentimente patriotice. Aici, în exilul care l-a îndepărtat de propria-i țară, face la fel.

Toți aceia care am cunoscut acel limbaj comun al suferinței ce ne unea până la sacrificiu, retrăim miliardele de clipe sinistre, fără de sfârșit, ale unui trecut nu prea îndepărtat, ale unei perioade care a scris cea mai tragică filă în istoria unui popor schilodit de ironia unei conjuncturi politice.

Inainte de-a pleca din țară, autorul a promis această, lucrare. A promis că va reda actualității oamenii vremurilor de odinioară, pentru toți aceia care nu i-au cunoscut, pentru memoria ceor care nu mai există și pentru generațiile care vor fi.

Cicerone Ionițoiu și-a ținut cuvântul contribuind istoriei.

Se spune că mulți au plâns citind "Testamentul din Morgă" al lui Remus Radina. Am convingerea că cititorii vor parcurge cu mult interes paginele acestui documentar, în care își vor regăsi multe nume de prieteni, de cunoștințe și propriile lor rude.

Sperăm ca lucrările celor doi, ale lui Remus și ale lui Cicerone, să însemneze un reviriment în politica de pasivitate a exilului românesc din lumea liberă. Unirea noastră, a tuturor românilor în sprijinul Drepturilor Omului, însemnează și forța de care va trebui să se țină cont, acolo, la București!

Si paginile lui Ionițoiu pledează pentru asta.

Ion Ovidiu BORCEA

SALON LITERAR

de Dumitru STĂNCESCU

SPOVEDANII INVOLUNTARE. In "Flacăra" din 2.IV.81, poetul Nichita Stănescu spune diverse vrute și nevrute. Intrebat ce crede despre generația lui, răspunde: "Dacă ar fi să concedem termenul fals de generație, atunci aș spune că suntem prima generație ratată din istoria literaturii române. Pentrucă noi chiar am avut ce rata." Nimic mai just, pentrucă în primul rând au ratat posibilitatea de a fi o generație. Si nu au izbutit să fie o generație pentrucă presiuni ce treceau de puterile unor tineri sub treizeci de ani, prin 1966, i-au împiedicat, fie brutal, fie prin corupție. Cum a ratat generația să fie o generație, adică să provoace o nouă dinamică morală în România, cum ar vrea acuma câțiva ratați partinici, nu așa de nevinovați ca Nichita Stănescu, explică poetul mai încolo, făcând o afirmație care cade cam ca un ou stricat aruncat în obrazul unei fete frumoase: "Salut faptul că nu mai sunt pușcării politice (. . .) Seful statului nostru care si-a petrecut adolescența în pușcării pentru credințele lui politice, a fost primul care a băgat la pușcărie pușcăriile politice". Păcat de acest poet care părea chiar foarte deștept, păcat că n'a băgat de seamă cum șeful a băgat la pușcărie pușcăriile cu țară cu tot. In câteva cuvinte de rușine, poetul ne-a explicat de ce a ratat generația lui. Constatăm acest lucru nu cu intenții de sarcasm ,ci cu adâncă durere. ■

OCTAVIAN GOGA a fost indiscutabil al doilea și ultimul poet național român, și la fel cel mai mare poet din generația lui, care putea fi o mare generație dacă nu capitula mai toată, așa de urât, față de ocupația sovietică. Dar felul în care este azi înăbușit Goga cu elogii în cantitate si calitate industriale cu prilejul centenarului, și declarat tocmai de plăvanul stahanovismului prolet-culturii, Dumitru Micu, "poeta vates", face suspect "entusiasmul". Pentrucă în presa comunistă totul este calculat de partid, rutină, propagandă și într'o lume în care toți se mint unul pe altul, asemenea "sărbătoriri" sună cum zicea Eminescu în "Junii corupți", ca râsul la mormînt. Pentrucă Goga nu a fost "vates", adică profet, al Piteștilor, al Gherlelor, al stufărișurilor, al celor un milion de victime, fizice și morale, ale "revoluției". cu inclusiva totală sleire a țării, și expunerea ei celor mai mari primejdii în cel mai primejdios secol din istoria omenirii. ■

CRONICI

Literare - Artistice - Culturale din exil și din țară

SFÂNTUL DIN MONTPARNASSE

de Petru NEAGOE

Un Roman bazat pe viața lui Constantin Brâncuși. Editura Chilton Books, Philadelphia și New York, 1965. Carte publicată după moartea autorului de văduva sa Ana Neagoe. Ne pare foarte rău că ne'a scăpat din vedere această carte la apariția sa, pentrucă este o carte valoroasă, extrem de interesantă, scrisă cu mult talent și cunoaștere atât a vieții marelui nostru sculptor Constantin Brâncuși și mai ales a frământărilor sale în procesul de creație artistică. In alte împrejurări nu atât de vitrege pentru creația literară românească, această carte stătea la un loc de frunte atât în bibliotecile românești, tradusă în limba românească, cât mai ales pe mesele de scris ale scriitorilor nostri literari. Autorul cărții a fost un prieten intim al marelui sculptor, cunoscându-l îndeaproape. De aceea imaginea ce o dă acestui mare om, este aceea a unui într'adevăr sfânt - am zice noi român - ce trăia o viață ascetică, purtând cu el imaginea țăranului român, viața idilica a păstorilor de oi din munții României. 'Păstorii nomazi ai Munților Carpați, rămân vii în mintea acestui tânăr, scrie Neagoe ca cei mai dragi, mai buni oameni din lume, cu spirite nobile și instincte generoase. Ei își scurg viața și fac treburile lor în solitudine, fără să se gândească la faimă, sau la întrecere cu alții, trăind în pace deplină cu ei înșiși și cu lumea. Constantin n'a uitat niciodată că înainte de toate el era o ramură a acestui vechi trib Dac. . .Bunica sa îi trimitea mereu țesături, fețe de masă, ștergare, covoare, pe care țăranii obișnuesc să le țină în fundul lăzii. Fiecare bucată era minunat brodată. Dădeau deosebită culoare studioului său și în fiecare noapte, când dormea pe patul de scândură, se acoperea cu o pătură groasă din țara sa natală. Găsea o adevărată tărie spirituală trăind în coliba țărănească a studioului său. Mobila țărănească, făcută de el, podoabele colibii, îi aminteau fără încetare, simplul său popor, legat de pământ, pe care el totdeauna îl va prețui, pentru vizibila sa onestitate și profunda credință în Dumnezeu''. O altă trăsătură caracteristică a sculptorului Brâncuși, era dragostea sa pentru muncă. Atât în drumul său pe jos dela Craiova până la Paris - care a durat timp de doi ani - s'a întreținut din tâmplărie, meserie care a făcut-o cu multă tragere de inimă, în primii săi douazeci de ani la Paris, meserie din al cărei câștig se susținea. Biserica făcea deasemenea parte din viața sa. Până la bătrânețe cânta în corul bisericii din Paris, iar cântările religioase învățate în satul său natal le cânta în timp ce crea opere de artă nemuritoare în coliba sa atelier din Paris. A rămas toată viața ''un țăran'', care nu s'a adaptat nici când ''la viața cosmopolitană a Parisului''. Gândurile sale mergeau mereu ''înapoi la țara sa, unde stâncile munților vorbeau, pădurile aveau limba lor, unde vânturile și anotimpurile vorbeau cu oamenii''. Brâncuși a rămas toată viața un om simplu, frugal, păstrând totdeauna ''plăcerea ce-i făceau lucrurile mărunte, precum și mândria că lucrează'', pentru plăcerea ce o dă lucrul. Căuta mereu să găsească ''ceeace stă la baza lucrurilor'', fapt ce l-a făcut să afle ''forma esențială a lucrurilor naturale''. Autorul îmbogățește cartea prin numeroase păreri și idei ale lui Brâncuși. ''Ce este corpul meu, al tău - spunea el - o unealtă folosită de suflet ca să se manifeste''. Viața mea nu a fost nimic altceva decât o succesiune de evenimente mărunte'', care în realitate au fost din acelea care au dat spirit materiei. ''Creația este imposibilă fără credința religioasă'' mărturisea Brâncuși - pentrucă eu nu am idee ce creez, eu exprim doar ceeace iese din lăuntrul meu. Mă retrag în atelierul meu, zăvoresc ușile și mă concentrez, așteptând, sperând ca viziunea să-mi apară. Mă transpun în stare de creație, lucru ce este mai greu decât însăși creația. Examinez forma materiei din toate unghiurile posibile, în nădejdea că voi descoperi secretul structurii care îi dă viață. Este un fel de creație a genezei tuturor lucrurilor, re - învierea creației lumii. De aceea adevăratul artist merge pe calea pașilor lui Dumnezeu. Eu sunt de asemenea un mare Preot care cere puterea Divină''.

In toate operele sale rămase nemuritoare, opere care au creat o nouă etapă în arta sculpturii, Brâncuși voia să rupă cu tradiția și să ridice pe culmea creației, simplicitatea formei dusă la extrem și manifestarea spiritualității, găsită chiar în materie. Pasărea Măiastră reprezenta pe zâna din povești, care prin dragoste scapă din pădurea păcatelor, pasărea este sborul care poate scoate pe om din limita grelei sale nașteri. Această pasăre în zbor, avea să devină senzațională, în urma unei Decizii a Curții Supreme a Statelor Unite, care în anul 1926 a hotărît că ''opera de artă este aceea pe care artistul creator o crează ca atare''. In procesul privitor la impunerea la taxe vamale a 'Pasărei în sbor'', considerată de vameși bloc de bronz, Curtea supremă a adus decizia, în urma opiniei mai multor experți între care și marele sculptor Epstein. Vâlva făcută de această decizie a contribuit în cea mai mare măsură la cunoașterea operelor lui Brâncuși, care încep să fie cumpărate de muzeele americane și filantropi. Studioul său constitue o atracție turistică. 'Vizitatorii studioului - scrie Neagoe - simțeau că întâlnesc un sfânt, care trăia într'o peșteră, ca un hermit, unde veneau leii ca să li se scoată spinii din ghiare. El avea darul de a vindeca pe oamenii tulburați, prin aceea că se arăta el însuși, radiind liniște, simpatie. El a rămas credincios anilor săi de sărăcie, deși putea să-și permită orice lux. O albeață de liniște îmbăia atelierul, băncile din lemn necioplit și scaunele. . culoarea albă se asocia cu el. Purta cămașă lungă albă, bonetă albă și avea barba albă. Prietenii spuneau că Brâncuși opunea păcatului, viciului și corupției Parisului, care îl înconjurau, puritatea sa albă . . prefera să rămână ascuns'' - era un sfânt în Montparnasse.

Constantin Brâncusi, născut în anul 1876 în satul Hobița din județul Gorj, moare la 16 Martie 1957. Este înmormântat în cimitirul Montparnasse din Paris. Atelierul său, așa cum a rămas, este la un muzeu din Paris, pentrucă Brâncuși a lăsat toată averea sa Guvernului francez.

Petru Neagoe, autorul acestei cărți a fost născut în Transilvania în anul 1881. A murit în anul 1960. Părinții săi au fost intelectuali, tatăl notar iar mama fiică de preot. In anul 1898 pleacă la București unde face studii de filosofie și pictură. In anul 1901 emigrează în America, unde își continuă studiile la Academia Națională de Arte, iar în anul 1911 se căsătorește cu o tânără artistă de pictură Anna Frankel. In anul 1926 se mută în Franța, unde se lasă de pictură și se dedică scrisului. In anul 1928 apare întâia sa schiță în revista ''Transition''. In anul 1933 se reîntoarce în America, lucrând cu Oficiul de Informații a Departamentului de Stat. In anul 1962 văduva sa a donat Universității din Syracuse din New York, manuscrisele rămase dela el. Intre lucrările publicate de Petru Neagoe găsim următoarele: Soare de Paște (Easter Sun), 1934; Câștig de soție (Winning Wife), 1936; Vremuri demne de Amintire (A Time to Keep) 1949; Acolo îmi este inima (There is my Heart) 1936; Nu-i vreme pentru lacrămi (No Time for Tears) 1958; O Culegere de schițe (A Selection of Stories by Peter Neagoe) de John S. Mansfield, Syracuse University, 1962. - Aproape toate cărțile lui Petru Neagoe au subiecte din Transilvania și România, scrise cu multă dragoste pentru tradițiile strămoșești și pentru poporul român. Ar fi de dorit ca să se găsească cineva care să caute să cunoască și să facă cunoscută opera acestui scriitor român-american, care a dat o contribuție importantă atât literaturii americane, cât și cunoașterii poporului român.

Miron BUTARIU

UN FILM ANTI T. V.

Am văzut deunăzi, la un festival internațional, filmul românesc 'PROBA DE MICROFON'' al regizorului Mircea Danieluc.

După o singură lucrare nu judeci un realizator; totuși adunând imposibile poți ajunge la o preconcluzie: e un bun regizor de film și, în viitor, când experiența bogată și autoanalizele se vor așeza temeinic în structura lui e posibil să ajungă unul dintre cineaștii mari, dar până atunci tinerețea lui va mai plăti tribut experimentului.

Nu prea reușim să categorisim 'Proba de microfon'' situându-o între: satiră, documentar grefat în artistic, cine'verite. Scenaristul a scris un fel de nuvelă în care a povestit ceva despre activitatea unei echipe de filmare a Televiziunii, evitând un conflict prea conturat.

Regizorul, abordând și rolul principal (desavantajos pentru păstrarea în mână a baghetei de orchestrare a producției), a vrut, probabil din entuziasm, să se depășească, tinzând spre filmul de autor.

O echipă de filmare compusă dintr'un reporter, care e femeie și câțiva bărbați, face reportaje pe viu luând interviuri pe stradă, în gară, trage concluzii pripite, aleargă, se agită, se bagă peste tot, jignește oameni necunoscuți și îi intimidează (pentrucă e vorba de Televiziune, zeița mulțimii neevoluate suficient).

Intre timp operatorul se îndrăgostește de o victimă a reportajelor, ar vrea să-i mărturisească sentimentul (contradictoriu chiar și pentru el) și nu știe cum s'o facă, e stângaci și prin grosolănie încearcă să-și ascundă câteva simțăminte normale; în cele din urmă reușește să exteriorizeze sentimentul,-fie chiar și printr'o formă primitivă- fata a trecut prin purgatoriul propriei sale firi, prin avataruri sociale, e surprinsă și handicapată de mărturisirea venită oarecum târziu (niciodată nu e prea târziu, totuși) și finalul filmului rămâne echivoc, suspendat între: poate da, poate ba.

Cam asta ar fi substanța fabulației.

Ca fundal (corespondentul decorului de altădată) dintr'o țară cu peisagii splendide, ni se arată destul de puțin, din geografia societății mai mult, (locuințe degradate de timp, zone industriale, blocuri noi văzute perspectivic și, mai rar, în prim plan); o singură dată curge prin fața obiectivului, verdele crud al câmpiei și e frumos, dar nu mult.

Urmărindu-și jocul său actoricesc (cam monocord și liniar), regizorul a intrat în centrul complexului pe care îl dirija și (cum se spune pe acolo), n'a mai văzut pădurea din cauza copacilor, sau, prin alte cuvinte, analiticul a înghițit sinteticul. Se cunosc cazuri de regizori de animație care, trecând la filmul cu actori, n'au reușit să realizeze decât submediocrități. Nu merge numai pe improvizație ! Deci, regizorul la locul lui, altfel pierde din mână filmul.

Ceilalți actori s'au comportat inegal. Gina Patrichi a îngroșat liniile personajului, făcându-l (deseori) de-a dreptul antipatic. O femeie frustrată biologic, strigă obraznic la cei intervievați, mai rău ca un anchetator.

Actrița are experiență scenică, știe să construiască un personaj, dece s'o fi mulțumit cu modalitatea pe care a ales-o?

Eroina principală întruchipează un personaj vulgar, irascibil, produs al mitocăniei de mahala, se vrea abilă descurcăreață, în vreme ce interiorul ei spiritual este în mare derută.

Actorul ce joacă rolul tatălui operatorului, se comportă bine în rolul lui episodic.

Permanent se simte ideia exploziei demografice.

S'a mutat țăranul la oraș (și țăranul român merită respect, chiar și așa în sapă de lemn) dar el nu e mai rău decât urbanul mahalagiu, spoit cu ceva educație, dându-și în petec la fiecare două fraze.

Impresia generală e de urât, presiune, intimidare, agresiune (legiferată), pustiu psihologic, pasivitate și . . . orientalism convertit în contemporaneitate.

Televiziunea, în ciuda multor păcate, rămâne un rău necesar; publicul s'a învățat cu răul și nu poate fără el.

Vulgaritatea rămâne problema esențială și culorile ei pătează filmul.

Evident, sunt multe lucruri bune (femeia ce povestește în grai moldovenesc, violul), câte ceva din secvența armatei, costumele scenografiei și, mai ales, intenția realizatorilor de a face pașii cu îndrăzneală.

Nu trebue uitat însă un amănunt: speli cămăși murdare, în curtea ta, căci e plăcut să ai cămăși curate, dar nu pleci cu ele în târguri străine.

La conferința de presă, ce a urmat prezentării filmului, după câteva întrebări diverse și câteva răspunsuri prudente, s'a putut ajunge la o concluzie nu prea veselă. Aici, reușita unui artist înseamnă 5‰₀, acolo 5%, în ciuda tuturor vicisitudinilor locale.

Trebue numai tenacitate în lupta cu oportunismul (de orice factură), în lupta cu prostia ajunsă criteriu de judecată și mai e nevoie de o speranță într'un viitor invizibil deocamdată.

I. DELATURNU

Materialitatea visului, de lut, în creaţia lui Florica Baţu

Ovidiu VUIA

Cu volumele de poezii ale lui Florica Bațu mi s'a întâmplat un lucru ciudat. Adică deși poemele îmi vorbeau fiecare în parte, relevându-mi pe autoare, eșuam total atunci când vroiam să le găsesc sensul general deci definirea lor.

Pentru a-mi liniști chinul am închis cărțile și parcă nu chiar incidental am început să-l citesc pe Arghezi. Nu mi-a fost greu să descopăr că răul zăcea în scrinul simțirii mele odată ce în ultimul timp am exersat aproape halucinant de persistent, doar pe harfele poeziei-urcuș și idee, arhitectura căutând schemele Absolutului, așadar izvorîtă dela marele Eminescu sau din arta de a picta a lui da Vinci și Rafael. Arghezi îmi destăinuia că în afară acestui idealism artistic mai există și o altă perspectivă de a trata viața, una aplecată asupra lucrurilor, cu drept de a fi analizat și descris amănuntul or și care; respectiva senzualitate să-i zicem telurică, îmi permite să-l aseamăn pe Tudor Arghezi, cu Peter Breughel bătrânul. Si fiindcă m'am oprit asupra noțiunilor, mai cred că de fapt spiritul italian idealist, simbolic și abstractizant se opune celui flamand realist, disecant și concret, ca două permanențe a ceeace este numit de Elie Faure, drept spirit al formelor.

Iată deci premize prin care am reușit să ies din mine cel de ieri să devin un altul, nou, numai așa dezvăluindu-mi-se clară și de înțeles poezia lui Florica Bațu, procedeul rămânând valabil și de recomandat și celorlalți comentatori de versuri.

In primul volum Mesager alb apărut încă în țară, ni se prezintă debutul artistei, destul de rece circumscris în sfere ce par să fie cercuri prea strâmte, de confratele Ion Caraion. Transpare sensibilitatea Elenei Farago strecurată prin dionisiacul imaginativ blagian, ușor estompată, ca într'o cadră japoneză, de lumina unei blânde melancolii de cântec de corn, bruma de dimineață fumegând prin ierburi înalte aromele sărutând pașii naiadei, decor deacum ultrasimbolist, malarmean, dacă admitem că versul caută în primul rând muzica din cuvinte: Mergeai, / Răsfoind salcâmii din drum. / mă strecuram printre ciresi, / ca un fum. /De ce n'am zâmbit / aceluiași pom înflorit?

Referințele bineînțeles nu sunt de influență directă ci de înrudire, efectul izbucnind ca scânteia din contactul direct dintre inimă și obiecte, fiind date în lături vitraliile obișnuite ale trupului.

Evoluția o urmărim în celelalte volume mai cu seamă în Seara lumească. In poezia Vârsta solară, considerăm că vom afla o exprimare cât se poate de fără ocoluri chiar o tălmăcire a modului ei de a exista: Si râd / cu cerul în plete / cu lutul / pe tălpi: / Sunt totul !!! .

Elenă și păgână, ridică pe rând statui de eben in aeropagul artei, legilor pământului: Totul e bun și perfect . . . /și ochii îmi râd de lumină / și sunt / (. . . și trupu-i altar / și e cer / și e vânt și e lut- / nervură-i !!! și soare. . .).

Raportându-ne la anumite clasificări și termeni, acest mod de a exulta în valurile clipei este de bună seamă unul primitiv, dar autentic și vital asemeni strigătului în pustie al lui Zarathrustra lui Nietzsche sau bătăilor ritmice în junglă, ale unui tam-tam de trib negru.

Ceeace nu înseamnă că poeta nu va căuta în jurul ei puritatea și curățenia de sentiment așa cum o făceau și vechii greci în teatrul lor cu măști sub care găsim ascunși nu numai oameni ci și zei. Iubirea-i este albă, repetată ca un motiv de lied schubertian, declarația-i aparținând unei Petrarca femenin sau mai exact unei Laura hărăzită cu darul de a răspunde sonetelor iubitului: Fântână stelară, când totul e noapte doar Noi, izbăviți dintre zodii, dansând / dansul iubirii se jertfă și nașteri / albă iubire, prin cer traversând- / albă iubire. . . deplină . . . eternă. . .

Consider că pentru a ne apropia cu adevărat de suflul creator din poezia Floricăi Bațu, va trebui să cunoaștem mai bine locurile ei de baștină, Tara Pindului. In concret mă gândesc acuma la poezia Cântec de jale fecioarei în alb, titlul corespunzând unui veritabil poem într'un vers pilatian. Este descrisă sfâșietor soarta fecioarei pregătită pentru nuntă ceeace ar veni oarecum în contrast cu bucuria de a trăi de până acuma, dacă nu am ști că încă și azi persistă obiceiul la consângenii ei, ca mirele să fie ales, de familie, tinerii cunoscându-se în fața altarului. Deci acest cântec de jale macedonean este îndreptat contra mutilării libertății de a fi conform cu natura, aparținând ciutei întâi fugărite apoi prinsă în lanțuri. Un protest adresat celor cu puțină percepție față de suferința fecioarei-eroine, cu dor de a se împlini după voia ei.

Ca atâtea alte poetese, Florica Bațu va fi o cântăreață a maternității, dar aici spre deosebire de celelalte se va apleca în primul rând asupra minunii fizice de a fi mamă, analizând procesul genezei biologice, recurgând însă nu la manuale de obstetrică ci la subiectul poetic oferit de mitul Sburătorului. Prezent la Heliade Rădulescu, Eminescu și alții, Fl. Bațu îl va solicita nu din perspectiva lui ci a ei, a femeii, ceeace deacum se arată a fi o mare îndrăzneală pe cât de originală și greu de dus la capăt pe atât de interesantă și roditoare.

In Sburătorul albastru este derulată așteptarea femeii sub influența descântecului și a vrajei: Mamă . . . doar cântu . . . doar floare. . . / mama, descântu. . . descântu. . . descântu. . .

In Sburătorul alb femeia este în altă stare, subiect la Arghezi și Blaga dar privit din exterior, și nu chiar prin ființa femeii pătrunse de duhul Bunei Vestiri: Ne îngrozim de atâta iubire-/Pântec alb / durerii arzând / Zvâcnire ca iarba sub ceruri, când lutul / sub lună tresaltă de noapte și dor /.

Autoarea poetizează cele mai obișnuite trăiri, le dă expresie artistică, precum loviturile micii vietăți înlocuite prin semne de x-uri, necunoscute algebrice: loviri de copite / în ceruri / cum pruncii / zvâcnind / în adâncuri / de pântec lumini- / X / X / X / ne îngrozim / de atâta putere. . ! !

Așadar Fl. Bațu reușește să ridice un fapt de pe pragul său fiziologic și să-l treacă în eternitatea frumuseții, ceeace nu este deloc puțin lucru.

Femeia din fața oglinzii, este scoasă din salonul liniștit de genre al pictorului intimist olandez sau din budoarul lui Venus de Velezquez, imprimându-i-se mistere hofmanești. Fl. Bațu, ca în proza Hortensiei Papadat-Bengescu, o așează înaintea unor oglinzi negre "picurând între minus și soare" ceeace înseamnă că ele vor duce precum vrăjitoarele romanticilor spre locurile necunoscute de dincolo: gândindu-mi se cere în dincolo fire / și vești de dincolomi se lasă pe umeri /și număru'n urme cu umbrele numeri / si număru'n umbră se lasă'n privire / . . . e dincolo fire. . .

Viziunile ce i se arată nu-i produc nici un fel de neliniști, ca în De-a-v'ați ascunselea lui Arghezi, moartea la urma urmelor nu e decât un joc: Joacă prunci în țintirim: / aferim ! / aferim ! pe sub straturi umblă mame / dintre nourii de scame / curg bunicii, cătinel / prin inel, / înspre inel. / Babă oarbă unde ești? / -uite cerul plin de pești ! / -uite lutul plin de oase ! / uite vița cum mai coase / prin albastru zare drum. / . . . frica fum / cu dor de fum. . . /.

Nimic din fiorii poeștii a vreunei ore duhovnicești când ritualul de nuntă cosmică se menține strict formal, stând în funcție ca seiful magic, de un cifru secret, legat numai prin logica rimelor, uneori versurile voit hermetice, se cer luminate și de puterea imaginației lectorului asa cum pretind și desenele abstracte de pe margini: Ierbile se țes în lanț: / dorobanț, dorobanț- / Clanț ! .

Dar ca din străfunduri mai irump până la noi ecourile din Mesager alb, malarmean, urmărind să redea înțelesul-melodie din cântecul de corn: noi stăm plângând, ca florile, pe ram. /același fluture, rugând, în amândouă- / dar vine seara boabelor de rouă / stingând copacu'n care trist ardeam. . .

După cum constatăm dacă dorim să redăm portretul autoarei, nu-l putem realiza decât prin mai multe chipuri, lângă ele reprezentând salcâmii albaștri, rănile de cireș, clepsidrele de pași și Eul, ceasul Târziu, în felul siluetelor visate de Picabia, a cărui manieră constructiv ultramodernistă nu este global respinsă de poeta noastră.

In Poezii pentru copii Fl. Bațu, mama, ne apare în plina ei mărturisire, Mama-icoană, Mama-taină. Dela început așî zice, așa cum se evidențiază exemplul lui Ion Creangă, humuleșteanul, că este greșit să se vorbească de o literatură pentru copii când ea este numai una, bună sau rea, vârsta neputând să-i pună limite sau țarcuri.

Ne vine în cale iar T. Arghezi cel mai mare creator al nostru de versuri pentru copii. Fără să uităm că suntem numai aparent în fața unor scrieri pentru copii, între el și Fl. Bațu există o fundamentală deosebire, unul vorbind ca tată și apoi bunic celălalt ca mamă și încă foarte tânără. Si mai apoi T. Arghezi crează în mediul gospodăriei sale din Mărțișorul periferiei Bucureștiului aproape rural, pe când Fl. Bațu își are mediul bine stabilit într'un bloc modern, grădina fiindu-i toată pe un balcon. Nu va trebui să ne amăgim că animalele, zugrăvite uneori în stilul unui Jules Renard femenin, ar fi reale, când ele sunt de plastic, jucării, între ele nelipsind tractorul sau modernul cosmonaut. Fl. Bațu își desăvârșește fericirea într'un cadru construit cu totul modern, păstrându-și inocența sentimentelor să le zicem primare.

Ca la Arghezi legarea de lucrurile pământului, constient, organică, este evidentă. Nu lipsesc evadările metaforice dar basmul cu care eram obișnuiți să încântăm pe copiii bunicii, Făt-Frumos, Ileana Cosânzeana, balaurul fraților Grimm sau al lui Ispirescu sunt absenți, alcătuind acea materialitate a visului, de lut, numită poezia Floricăi Bațu.

Desigur am revelat numai o caracteristică dar suntem convinși că una dintre cele mai principale. Poeta fiind tânără are tot timpul să se dezvolte și pe alte meridiane artistice, dar epoca dibuirilor este terminată, așa că tiparul primordial cu greu va putea fi schimbat, el oferind coloana împlântată în centrul creației analizate. Căutarea rămâne încă pertinentă, cu dibuiri în prisme și autoportrete ca la Dorian Gray al lui Oscar Wilde, mai ales în formă, exersată dela versul clasic la cel alb uneori sincopat ca un saxofon din jazul simfonic al lui Gershwin.

Oricât de diverși au mai fost în continuare, Bacovia s'a arătat în esență credincios primei sale poezii Plumb precum L. Blaga lui Eu nu strivesc corola de minuni a lumii. Si fiindcă așa se întâmplă cu poeții adevărați cred că nu va fi altfel nici cu evoluția Floricăi Bațu. Schimbările silite cum este destinul lui Demostene Botez pus cu toată tăria în slujba realismului socialist duce la faliment creator întărind exemplele noastre.

Ca și încheiere mă declar recunoscător autoarei care prin chinul ce mi l-a provocat m'a determinat să mă schimb, primenindu-mă. M'a înnoit spiritualicește prin rezonanțele ascunse ale versului ei.

Ovidiu VUIA

APEL

S'a pus în lucru o carte nouă ! Este vorba de tipărirea unui important număr de poezii compuse în închisorile din România, în cea mai mare parte inedite.

Este greu de spus în câteva rânduri, ce reprezintă pentru cultura românească această colecție. Va fi sarcina celui care este însărcinat să o prezinte cititorului.

Foști deținuți politici ajunși în lumea liberă, cele mai multe din publicațiile exilului, strădania colaboratorilor noștri și a altor români anonimi, dar mai ales neobosita grije și insistență a Dlui Zahu Pană, responsabilul acestei ediții, face din această colecție cel mai scump tezaur, tot ceeace sensibilitatea poeților a putut să traducă în vers și să transmită în afara zidurilor închisorilor.

Cei care doresc să intre in posesia acestei cărți, să se facă cunoscuți cât mai repede.

Cheltuelile tipăririi trebuesc acoperite. Noi nu dispunem de fonduri și numărul exemplarelor va fi limitat. O parte din volume vor fi trimise - bineînțeles gratuit- instituțiilor importante sau celor care se ocupă cu problemele românești.

Lucrarea nu are deci caracter comercial. Fiecare poate contribui cu o sumă în raport cu posibilitățile lui, dar oricum costul unui exemplar va depăși suma de zece dolari USA. Subscripția rămâne deschisă tuturor.

Numele celor care vor contribui vor fi publicate, cu sumele respective în cadrul cărții. Anonimatul va fi respectat la cererea celui ce nu dorește să-i apară numele.

Banii vor fi trimiși pe adresa "CUVANTULUI ROMANESC" cu mențiunea specială 'Pentru POEZII DIN INCHISORI".

Sperăm că acest Apel va găsi ecoul obișnuit la toți cei care nu vor să uite suferințele celor trecuți prin iadul închisorilor.

Cuvântul Românesc

BISERICA CREȘTINĂ

RAZE DE LUMINĂ ÎN ÎNTUNEREC

Preot Dr. Petre POPESCU

Omul fericit este acela care cunoaște pe Dumnezeu, care se apropie de El și care înțelege că voința Lui divină îi întrece puterile pământești, că înțelepciunea Lui, depășește înțelepciunea omenească și că tot ce se întâmplă în lume are un rost și că însăși desvoltarea istoriei sta sub călăuzirea lui Dumnezeu.

Ca să-l cunoaștem pe Dumnezeu, ne trebuesc isvoare, din care să ne adăpăm cu această cunoaștere. Acest isvor, la îndemâna tuturor, este Sfânta Scriptură. Dumnezeu ne-a vorbit prin Fiul Iisus Hristos, prin mijlocirea Sfântului Duh, prin prooroci, apostoli și prin autorii sfinți.

In afară de Sfânta Scriptură, Dumnezeu a trimis pe pământ oameni care să ușureze înțelesul adânc al Sfintei Scripturi. Acestia sunt sfinții și scrierile lor. In cursul istoriei bisericești și în special în epoca de aur a creștinismului, secolul IV și V, au apărut cei mai mari predicatori ai pământului și cele mai bune și frumoase scrieri religioase, care sunt un fel de pisc de gândire și de înfăptuire creștină.

Aceste scrieri alcătuiesc și astăzi, cel mai mare depozit sacru, din care se inspiră teologii, preoții și scriitorii creștini și după care își conduc viața milioane de credincioși.

Ca exemplu de viață luminată, trăită sub harul dumnezeesc, stau încununați cu nimb în icoane, cinstiți cu cântări și cu rugăciuni și împodobiți cu toate florile virtuții creștine, sfinții, martirii, mucenicii și mărturisitorii lui Hristos. Cunoașterea lor constituie exemplu viu de urmat, inspirație de înaltă viață creștină. Ei au fost oameni. Ei n'au fost ursiți din leagăn la celebritate și la sfințenie și n'au fost părtași favoriți la o glorie ușoară. Ei n'au rămas mari creștini, pentrucă s'au numit Ioan Gură de Aur, sau Vasile, sau Grigore sau Nicolae. Ei au rămas mari în viața și istoria cea neperitoare a creștinismului prin faptele lor, prin lupta lor continuă și prin angajarea forțelor lor umane și spirituale până la maximum, pentru Hristos și obștea creștină.

Cercetând viața lor, îi vom vedea cum au preferat ispititoarei glorii lumești, altarul, slujirea umilă a lui Dumnezeu; cum au preferat faimei omenești, demnității și onorurilor, viața de reculegere, de studiu și rugăciune. Au preferat și au reușit să biruie tot ce putea fi interes, plăcere și vanitate, ambiție și amor propriu, iluzii și scopuri pământești și s'au aruncat în văpaia de foc și în adâncul de ape agitate ale grijilor, ponoaselor, piedicilor și sarcinilor slujirii lui Hristos.

Ei au murit fericiți, cu conștiința datoriei împlinite și cu liniștea că au servit cu toată convingerea și puterea pe Hristos și Biserica.

In vremea noastră, se înscrie pe răbojul ei o nouă epocă de martiriu, în care sute de mii de ființe umane au murit întru nevinovăție, pentrucă au iubit pe Hristos.

Neamul Românesc nu stă mai prejos. O salbă întreagă de martiri, împodobesc inima neamului nostru creștinesc și românesc. Din lumea cealaltă ei ne ușurează înțelesul adânc al Sfintei Scripturi și înțelesul apartenenței noastre de lege și pământ.

Când mâine cronicarul va descrie în amănunte suferința, chinurile morale și fizice la care ei au fost supuși, cum și moartea lor lentă sau brutală, omenirea se va cutremura și va numi această epocă, al doilea val de persecuție, cu dimensiuni și perfidie mult mai mare ca în primul val din începuturile de viață creștină.

Unii din acești martiri ne-au trimis din închisori gândurile lor, iar alții prin demnitatea cu care s'au comportat, ne-au lăsat ca moștenire ce au putut coborî ei din Cer și ce au smuls din farmecul de jos, din vlaga pământului românesc, ritmul frumosului etern al dragostei de lege și pământ.

Ei au încarnat visul creștinesc și românesc și prin ei s'a exprimat sbuciumul maselor anonime. Ei sunt un fel de drapel, destinați să concentreze în sufletul și viața lor aspirațiile nobile ale acestui popor născut creștin și român.

Ei s'au sbătut până la ultima suflare, sub svârcolirile cele din urmă, cele mai îndărătnice, în care idealul lor rebel, neacomodat cu aberațiile sistemului ateu, va fi mâine mană cerească în Sahara vremurilor noastre.

Ei sunt Tyrteii Eladei, proorocii Vechiului Testament, eroii cum îi numește Carlyle. Ființa lor rezumă ce va fi mâine societatea creștină și națională.

De acum, ei sunt încununați cu aureola legendei și au intrat deja în cântec ca eroii baladelor populare și sunt cinstiți cu martirii creștini, cari împodobesc epitrahilul mucenicesc al Bisericii.

Prestigiul suferinței și invocările lor de prooroci, sbiciuiesc sufletul creștinesc și românesc, sunt pentru noi cei de azi și în special pentru noi cei din exil, un curs de pedagogie creștină și națională.

Mâine, istoriograful, imnograful și iconograful va descifra sensul martiriului lor și ce a rămas sfânt și bun din toate dărâmăturile, căderile și profanările de azi.

Prin ei se împrospătează sufletul și se înomnește pământul și relațiile umane, se face sigur un pas gigantic spre cer.

Prin ei ne unim cu moșii și strămoșii noștri, cu acești înaintași cari au sfințit prin viața lor și prin gândurile lor, pământul și suflarea românească, cum și cântecul, doina, visul, dorul, buna cuviință, vorba și purtarea românească. Viața românească nu poate continua făcând salt peste ei, ci integrându-ne organic cu acest aluat de glorie.

Martirii Bisericii cu martirii de azi, chiar dacă aceștia din urmă nu sunt canonizați, formează Biserica care a învins răutățile, perversiunea, ipocrizia și toate deșertăciunile acestei lumi. Toți împreună sunt Biserica Triumfătoare. Prin martirii noștri Neamul Românesc va putea să se prezinte demn la Judecata din urmă. .

Românii din exil îi cinstesc și-i păstrează cu scumpătate în inimi. Este un act de elementară echitate morală.

Si dacă cineva care-și scrie "amintirile" din lipsă de idei și ține neaparat să umple arena exilului românesc cu căderile lui de ieri și de azi, îl îndemn duhovnicește să se ducă acolo unde acești martiri odihnesc, dacă li se mai cunoaște locul și să învețe dela ei ce este dragoste de lege și pământ.

Martirii și ostenitorii Bisericii, împreună cu martirii noștri, sunt azi, raze de lumină în întunerec.

●

PROVIDENȚA

de Paul Tillich

Căci sunt încredințat că nici moartea nici viața, nici îngerii, nici stăpânirile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele ce vor fi, nici înălțimea nici adâncimea, nici orice altceva din ceea ce este, nu va putea să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, care este ISUS HRISTOS, Domnul nostru.

PAVEL, Romani,8,38-39

Bine cunoscutele cuvinte ale lui Pavel exprimă credința creștină în providența dumnezeească. Ele sunt prima și fundamentala interpretare a uimitorului pasagiu din Evanghelia după Matei, unde Isus ne îndeamnă să nu ne facem nicio grije cu privire la viața de toate zilele, ci mai întâi să căutăm Impărăția lui Dumnezeu, pentrucă Dumnezeu are știință de viața și nevoile noastre. Ne este de trebuință interpretarea lui Pavel, pentrucă sunt puține lucruri scrise importante cu privire la traiul zilnic al oamenilor, și puține care să contrazică mai vârtos orice rea înțelegere sau răstălmăcire. La rândul ei înțelegerea greșită duce inevitabil la desamăgire, și aceasta nu numai că alungă inimile oamenilor dela Dumnezeu, dar și provoacă o răsvrătire împotriva credinței. Când între o bătălie și alta din timpul războiului trecut, ședeam de vorbă cu soldații, aceștia respingeau categoric orice mesagiu creștin și negau providența. Duritatea acelei agresivități își avea cu siguranță origina într'o adâncă desamăgire. După ce am citit un articol al lui Einstein, în care acesta combătea credința într'un Dumnezeu personificat, am ajuns la convingerea că între simțămintele învățatului Einstein și ale soldaților mai simpli la minte, nu era nicio deosebire. Gândul la un Dumnezeu poate părea inaceptabil în măsura în care realitatea lumii noastre se arată în contradicție cu atotputernicia unui Dumnezeu înțelept și drept. Pe când încercam să explic odată unor emigranți creștini și Evrei caracterul paradoxal al conducerii lumii de către Dumnezeu, un Evreu din Germania a început să spună că el a primit din Franța de Sud o informație după care 10.000 de Evrei bătrâni fuseseră trimiși într'un lagăr de concentrare. Deținătorul acestei informații mărturisea că numai gândul la această mizerie de neînchipuit, îl împiedica să găsească vreun sens în mesagiul unei providențe dumnezeești, cu atâta mai mult cu cât ar fi vorba chiar de mesagiul unei atotputernicii.

Ce răspuns trebue să dăm, ce răspuns putem da la o asemenea problemă? Iar în problema providenței este în joc întregul creștinism. Este ceva ce nu are nimic de-a face cu o critică teoretică a ideii de Dumnezeu, ci mai curând de temerile inimii omenești care nu mai poate să reziste în fața violenței forțelor demonice pământești. De aceste forțe vorbește Pavel. El le știe pe toate: înfricoșarea față de moarte, spaima în fața vieții, irezistibila putere a forțelor naturale și istorice, echivocul actualității, întunericul de nepătruns al viitorului, cotiturile imprevizibile ale soartei cu prăbușirile și înălțările ei, nimicirea unei creaturi prin alta. El le cunoaște pe toate ca și noi care le-am descoperit la timp în zilele noastre, după ce o vreme părea că încrederea în providență ar fi dela sine înțeleasă. Dar niciodată această credință nu este ceva dela sine înțeles, și nici nu poate să fie. Ideea de providență este mai mult o chestiune a celei mai puternice mai paradoxale și mai îndrăznețe credințe. Numai așa acestă idee are sens și adevăr.

Care este conținutul ei? Providența nu este în niciun caz o promisiune, cum că ajutorul lui Dumnezeu duce orice la bun sfârșit; multe lucruri se termină rău și nu înseamnă că în orice situație trebue să ne cramponăm în speranța că va eși bine, pentrucă sunt și situații fără eșire. Nici așteptarea unei perioade istorice în care oamenii să fie buni și fericiți nu este credința în providența dumnezeească. Nu există nicio generație în care credința în providență să fie mai puțin paradoxală ca a generației noastre. Conținutul credinței în providență este următoarul: când plouă moarte din cer, ca acum, când se manifestă cruzimea popoarelor și a indivizilor ca azi, când închisori și cartiere de locuit ucid oamenii în trup și suflet, ca acum, avem prilejul ca tocmai într'un asemenea timp să ne lăudăm că toate acestea nu ne despart de iubirea lui Dumnezeu. In acest sens și numai în acest sens există eficiența solidară a tuturor lucrurilor în bine, pentru biruința iubirii și a Imperiului lui Dumnezeu. Credința în providența dumnezeească este credința că nimic nu ne poate opri să îndeplinim sensul suprem al existenței noastre. Providență nu înseamnă că toate se desfășoară ca la o mașină, după un plan stabilit. Dar și mai mult, providența înseamnă că în fiecare situație se află o posibilitate creatoare și salvatoare ce nu poate fi distrusă prin niciun eveniment. Providență înseamnă că forțele demonice și destructive din noi și din lumea noastră niciodată nu ne iau integral în posesie și ceea ce nelegă de iubirea desăvârșită nu poate fi niciodată rupt. Această iubire este întruchipată în DOMNUL NOSTRU ISUS HRISTOS. Intrucât El implică acest lucru, Pavel exprimă nu numai o frază festivă, așa cum facem noi adesea când pronunțăm aceste cuvinte. El le folosește mai ales după ce a indicat singurul lucru care poate să distrugă credința noastră în providență, și anume: lipsa noastră de credință în iubirea lui Dumnezeu, neîncrederea noastră în Dumnezeu, imaginea Lui pe care ne-o facem ca pe a unui tiran care condamnă, și sentimentul nostru de păcat și vinovăție. Nu este adâncul suferinței noastre care ne distruge credința în providență, ci adâncimea rupturii dintre noi și Dumnezeu. Providența și iertarea păcatelor sunt două aspecte nedespărțite ale credinței creștine: ele sunt unul și același lucru, și anume siguranță că în ciuda suferințelor și a păcatelor putem ajunge la viața veșnică. Pavel le numește pe amândouă când zice: "Oricine ar fi acela ce vrea să osândească Isus Hristos va fi Cel ce intervine pentru noi". Si mai departe: "Cine vrea să ne rupă de iubirea Domnului? Intristarea sau frica, sau prigoana, sau foametea, sau neputința, primejdia, sabia. . .? In toate acestea învingem prin voia Celui ce ne-a iubit". Aceasta și numai aceasta este credința într'o providență.

traducere de
Antim FLOREA

"Să moară Papa dela Roma?"

METODE DE DISTRUGERE A BISERICII DIN INTERIOR ŞI EXTERIOR

Ion A.COMAN

Intrebarea sperie şi contrariază, dar nu ştiu câţi oameni din lumea liberă îşi mai amintesc că pe vremea copilăriei mele (generaţia de după 23 August, 1944) întrebarea circula în mod normal în rândurile puştimii. Fiind ortodocşi nu ştiam ce-i aia "Papa" şi nici nu învăţasem încă unde e Roma, dar când ne îndoiam de spusele altui puşti în locul învechitelor "să n'ai paragineală?" ori "să n'ai parte de-oale sparte / şi de cioburile toate?" foloseam o altă întrebare: "Să moară Papa dela Roma?"

După un timp ne-au auzit (pe unii din noi) părinţii şi ne-au oprit. Poate demult aşi fi uitat această întrebare, dacă nu ar fi fost încercarea de a ucide pe Papa. Incercare pregătită cu zeci şi zeci de ani înainte. Expresia lansată în sufletele necoapte ale copiilor avea rolul dacă nu să-i facă criminali, cel puţin să-i obişnuiască cu ideea morţii Pontifului. Dacă viitorul adult nu ar fi luat arma în mână să tragă el însuşi, cel puţin nu s'ar fi revoltat la auzul crimei. I-ar fi părut ceva "obişnuit" ca şi expresia pe care o folosise atâta: "Să moară Papa dela Roma?"

Dacă cei ce la 23 August, având deja o bază spirituală bine formată, au fost arestaţi în masă pentru "reeducare", copiii nu mai puteau fi acuzaţi de idei "mic burgheze" moştenite dela "duşmanii poporului". In schimb copiii aveau în ei acel bine pe care orice vietate umană îl are dela naştere. Si binele acesta trebuia distrus, lucru care se încerca a se face, în primul şi în primul rând, prin distrugerea religiei.

Incă dela grădiniţă (vârstă prescolară) li s'a spus copiilor că nu există Dumnezeu. Apoi minciuna s'a repetat mereu şi mereu de-a lungul anilor de şcoală, elevii fiind forţaţi nu numai să asculte tâmpeniile "ateist-ştiinţifice", ci să le şi repete la infinit. O picătură de apă căzând mereu şi mereu pe o stâncă, o distruge.

Ce s'a întâmplat cu aceşti copii de care Organizaţia de Pioneri, U.T.C.-ul şi P.C.R.-ul aveau o deosebită "grijă", în vreme ce preoţii zăceau în puşcării, iar cei rămaşi afară tremurau de frică, pentru că nu era slujbă ca printre ascultători să nu fie trimis şi câte un informator?

Se lansau în rândul copiilor glume proaste la adresa Bisericii şi a preoţilor, la adresa sărbătorilor creştine. Imi amintesc cum am auzit pe la 4 ani: "Moş Crăciun / Cu paiu-n c. . . / Când se b... / Paiul iese." / Dar mai mult m'a mirat faptul să aud aceleaşi "versuri" în gura unui pui de ardelean (acum în lumea liberă) care nici nu ştia bine româneşte. Oare pe ce arie de întindere se lansau toate astea?

Sunt arhicunoscute metodele "deschise" de distrugere a religiei cu: şedinţe speciale în care se atrăgea atenţia elevilor să nu meargă cu colindatul sau cu steaua, să nu meargă la biserică, să nu meargă la Inviere; organizarea de "dansuri tovărăşeşti" în noaptea sfântă de Paşte; muncă voluntară în zilele de Paşte, etc., etc., etc.

Introducerea "Bazelor Darwinismului" ca materie obligatorie la examenul de bacalaureat avea scopul nu numai să umple urechile tânărului cu toate prostiile, ci de a-l şi obliga să le memorizeze şi să le repete. O stâncă, lovită mereu de valuri până la urmă cedează. Ce s'a întâmplat cu sufletele acestor tineri lovite mereu şi mereu de valurile otrăvite ale tâmpeniilor ateiste?

Dacă tânărul căuta salvarea în cărţi nu putea găsi decât o mreajă subtilă de a-i spurca sufletul. Toată literatura fusese falsificată. Eminescu era declarat ateu, Arghezi era declarat ateu, etc. etc. Din literatura străină traducerea cărţilor care atacă, fie şi pe departe, religia. Imi amintesc în treacăt de o carte tradusă din limba franceză în care autorul zice că pe vremea copilăriei fiind odată la biserică îi treceau prin cap tot felul de gânduri. De exemplu: ce ar fi să facă pipi în cristelniţă. Educaţia aceasta subtilă de a distruge tot ce e sacru în creştin, tot ce e frumos şi scump ar putea fi studiată într'un capitol de demonologie. Un poet mai tânăr Mircea Dinescu fură ideea şi scrie: "un copil urinează pe turla bisericii". Oricine ştie că pe turla bisericii se află o cruce.

"Caietele Princepelui" de Eugen Barbu l-au umplut de bani şi pare-mi-se a luat şi nu ştiu ce premiu, proza din România comunistă nu mai contenea să se mire cât de mult a citit autorul, dar nimeni nu se întreba cu glas tare cum un om "cult", care are acces la tot felul de cărţi din Apus, la care omul de rând nici nu poate visa, deci cum acest om a citit şi re-scris tot felul de păreri spurcând cu lături de otravă pe Sfânta Fecioară Maria nu a auzit, ca să zicem la întâmplare, de Kierkegaard, Paul Claudel, Charles Peguy, Gibran, Fracisc de Asissi, Barth, Olov Hartman, Papini, Cronin, Douglas, Bloom, V. Voiculescu, Crainic, Gyr, Muggeridge, etc., etc. Să fie oare o întâmplare"?

Imi amintesc de profesoara mea de limbă română, Dumnezeu să o ierte! Avea un suflet bun şi ne învăţa să nu vorbim murdar. Ne învăţa şi "altele" care veneau de sus. Ne citea din "Mitrea Cocor", romanul "indrăgit" de ţăranul român. La un moment dat a ajuns la o înjurătură. A zis: "Dumnezeii...", apoi s'a făcut tăcere. Privea spre noi şi încerca să zâmbească, dar i-a venit în ajutor clopoţelul de recreaţie.

"Realismul socialist" a creat multe capodopere, premiate cum a fost şi "Mitrea Cocor", pe care trebuia să le învăţăm aproape pe dinafară pentru examene, cu toate obscenităţile, cu toate balele de venin spurcându-ne Crucea şi Potirul.

Fiind copil citeam "Cireşarii" de un oarecare ce a luat bani. Abia acum înţeleg înjurăturile plăsmuite de autor, pentru că n'am auzit pe nici un Român să înjure atât de "teologic" spurcând exact tocmai ceeace este mai sfânt în religia creştină. Citez: "Si magnetofonul ! . . . Haramul, cristelniţa şi prescura. . . . cui l-a făcut ! . . . Si carburatorul ! . . . Anafura şi grijania şi soarele." (pg. 86) Aceasta era o carte pentru copii, luată la întâmplare din multele de acest gen. Este greu pentru un om din Occidentul civilizat să mă creadă că asemenea pornografie anticreştină era îngăduită în şcolile din România. Mai mult chiar, premiată. Haramul, sau hramul este numele bisericii. Cristelniţa este simbolul botezului creştin, buletinul de identificare că aparţinem lui Hristos. Grijania, sau Sfânta Impărtăşanie este momentul culminant al Sfintei Liturghii când ne cuminecăm cu trupul şi sângele lui Hristos. In concluzie, tot ce e mai sfânt la creştinul român era spurcat sistematic şi atât de subtil.

De multe ori, deznădăjduit fiind, mi-am spus că dacă aş fi fost catolic aş fi fost mai norocos. Pe vremea liceului s'a făcut un sondaj, fiecare din noi trebuind să răspundă la întrebarea: "există viaţă după moarte?" Fiind învăţaţi de acasă ce trebue spus şi ce nu, toţi am scris: "Nu.", cu două excepţii. Un băiat care a fost lăudat în faţa colectivului pentru că a scris: "eroii morţi pentru cauza poporului trăiesc veşnic în amintirea noastră." şi un alt băiat, care a fost batjocorit şi ridiculizat în faţa tuturor, pentrucă "în vremea noastră, când ştiinţa a progresat atât de mult, cum poate un tânăr modern să aibe idei atât de băbeşti"? El scrisese că crede în Inviere. Era catolic.

Dece Biserica Catolică din România avea dreptul să aibe ore de catehism, iar Biserica Ortodoxă nu? Nu cred că nu au existat preoţi ortodocşi doritori să-i înveţe pe copii Bazele Creştinismului. Dar dece conducerea Bisericii Ortodoxe care (de voie, sau nevoie) a dat mâna cu conducerea statului ateu, nu a reuşit să obţină cel puţin dreptul de educare religioasă a tineretului? Poate e o sminteală, ierte-mi-o Dumnezeu, dar dacă conducerea Bisericii Ortodoxe nu reuşea să-şi menţină drepturile, oare nu ar fi fost mai bine pentru zecile de mii de copii să devină ortodocşi-uniţi, sau chiar catolici, decât atei? Ştiu, o să mi se spună că Romano-Catolicismul nu corespunde perfect spiritualităţii româneşti, dar ateismul corespunde? Si dacă tot trebue să trecem peste o punte de întuneric, măcar să o fi trecut de mână cu Papa şi nu cu secretarii Partidului Comunist.

Pe de altă parte, activitatea de publicaţii religioase este aproape inexistentă, ceeace se face făcându-se numai de propagandă. De exemplu: După ani şi ani, Institutul Biblic s'a lăudat cu retipărirea Bibliei. Aş întreba în ce tiraj s'a tipărit Biblia, din acest tiraj ce procentaj a fost trimis în străinătate şi câţi oameni de rând, acolo în ţară au avut acces la ea? Dar ştiu că nu are cine să-mi răspundă. Si apoi cum te lauzi cu libertate religioasă şi cu tipărirea Bibliei, când confişti la vamă toate Bibliile aduse din străinătare în ţară? Pentru că dacă fratele meu din România vrea o Biblie şi nu are de unde să o cumpere, deşi Institutul Biblic se laudă că a tipărit-o, nu e normal să i-o duc eu? Si atunci tu, care zici că laşi libertatea religioasă, dece vii şi o confişti? Oare să nu se ştie nimic de această latură a "libertăţii religioase"?

Anual acelaşi Institut Biblic tipăreşte un număr de calendare religioase de perete. Si asta tot de ochii lumii. Si în plus numărul acesta e împărţit în două categorii: calendare pentru cei din ţară şi calendare pentru cei din străinătate. . Pe când numărul de calendare vândute credincioşilor din ţară este foarte mic şi întotdeuna insuficient, parohiilor din străinătate de sub jurisdicţia Patriarhiei li se trimit, tot ca propagandă, cantităţi exagerate. De notat că sunt oferite gratuit, pe câtă vreme în România sunt vândute la nişte preţuri fantastice, dar românul de acasă ar plăti oricât numai să aibă un calendar creştin pe perete, dar nici de această elementară şi inocentă libertate religioasă nu se pot bucura toţi.

Chiar dacă am trece pentru cenzurarea unor sărbători creştine din Calendarul Creştin pe anul 1980 (un articol pe această temă a apărut deja în "Cuvântul Românesc", luarea de atitudine fiind exprimată şi de alte publicaţii din Exil) ar trebui să remarcăm umorul macabru în prezentarea grafică a Calendarului Creştin Ortodox pe anul 1981. De jur împrejur nişte. . . "Case de Cultură" ! Ar putea cineva să-mi spună ce caută nişte Case de Cultură într'un Calendar Creştin? Nu pentru că am avea ceva împotriva culturii, dar aceste "case de cultură" sunt nişte capişti de aculturalizare a sufletului românesc, nişte bordeluri unde obligatoriu se organizează spurcarea a tot ce e mai sfânt la români - religia creştină prin şedinţe "ateist-ştiinţifice", batjocorind Potirul cu "coincidenţe" de programe artistice şi "agape tovărăşeşti" în Săptămâna Patimilor, culminând cu "Dansul de Primăvară" în Noaptea Paştelui. Si atunci tu, Patriarhie, în loc să iei o atitudine, sau dacă n'ai putere cel puţin să taci, faci exces de zel ca Biserică Slujitoare, pui chipul lui Iisus Hristos şi luând un citat din Evrei, XII, 14: "Căutaţi pacea cu toată lumea şi sfinţenia. . ." mă împingi să caut "pacea" cu lumea care mi-o arăţi de jur împrejurul "Calendarului Creştin", aceste temple satanice în care e defăimat Dumnezeu şi indirect, ca Patriarhie, mă împingi la Parti-Arhie, cum sublinia cineva, să merg la şedinţele "ateist-ştiinţifice" ale "caselor de cultură".

Da, aş fi de acord Prea Fericite Părinte Patriarh, cu "închiderea din ochi" şi "pacea", aş fi de acord să fie în Calendarul Creştin Ortodox şi nişte fotografii ale unor "case de cultură", cu condiţia ca aceste "case de cultură" să răspundă la reclama Prea Fericirii Voastre măcar 5%, o singură icoană a lui Hristos. Una singură. Ce părere aveţi? Nu vă cerem imposibilul. Reclamei "caselor de cultură" ce o faceţi, unde se ţin cursuri şi şedinţe de "iluminare" a poporului, ţinut în "obscurantism" de Biserică cereţi numai puţin. In locul atâtor icoane comuniste cărora le faceţi reclamă în Calendarul Ortodox să apară şi la ei măcar o singură icoană a lui Hristos. Să nu-mi spuneţi că nu aveţi libertate religioasă. Ar fi o gafă şi v'ar durea tocmai unde aţi ajuns pe linia Constituţiei. Cereţi icoana Prea Fericite Patriarh de a o pune măcar la ieşirea din "casele de cultură". Dreptul îl aveţi, e înscris în Constituţia Republicii Socialiste România. Atunci sunteţi şi Părintele nostru.

O să mi se spună că Patriarhia a trebuit să o "înghită" şi pe asta. Dar cine are curajul să-mi răspundă altfel?

Tânărul nu intră în biserică pentru că la şcoală i-a fost împuiat capul cu tot felul de prostii. Dar odată intrat în biserică, găseşte el aici sprijinul de care are nevoie?

Nu. Preotul are indicaţii practice, precise de felul cum "trebue" să se ţină o predică, şi pentrucă "cei de sus" să fie siguri că preotul nu "cade'n păcat" printre ascultători i se trimit destul de des informatori care ulterior prezintă rapoarte cu tot ce a spus preotul în biserică.

In asemenea condiţii e explicabil dece preotul nu face exces de zel în recuperarea sufletelor bombardate zilnic de zi de "ateismul ştiinţific." In plus, preotul trebue să mulţumească guvernului şi statului pentru lucruri pe care nici el nu le ştie cu exactitate care or fi. Dar când tânărul intră în biserică să-şi mai linişteasca sufletul după şedinţe şi multe altele şi aude mulţumiri la adresa Guvernului, etc. i se face lehamite şi-i vine să se tot ducă, pentrucă nici aici, în sfântul locaş, nu poate scăpa de minciună.

Si cum rămâne cu "Toată grija cea lumească aici să o lepădăm", cuvinte scrise uneori la intrarea în biserică, dacă nici măcar înlăuntrul ei nu poţi scăpa de "grija Partidului şi Guvernului"? Cu ce drept îşi vâră dracul coada în mijlocul Bisericii?

Sunt viitorii preoţi pregătiţi destul de bine pentru a putea prin pregatirea lor să anihileze anticreştinismul cultivat cu atâta grijă de Partid? Nu. Pentru că Facultăţile de teologie depind în final de Departamentul Cultelor, care ştie oricine ce înseamnă. Si Partidul, tovarăşe, nu-i prost să pregătească preoţi care să "strice" toată munca lui de educaţie "ateist-ştiinţifică" a tineretului. De exemplu: S'a mai scris în "Cuvântul Românesc" de un seminar teologic unde tinerilor (mulţi din ei minori) li se dădea vin (e adevărat, numai la sărbători pentru a crea senzaţia că băutura e o plăcere cu totul deosebită) pe când la liceele obişnuite dacă unul din noi ar fi fost prins mirosind a băutură era aspru pedepsit.

S'a făcut educaţia viitorilor preoţi pe simboluri şi semnificaţii, teoretizări şi explicaţii, iar nu pe credinţă. Si aici a fost lovitura de graţie dată viitorilor preoţi. Sunt gata să-ţi "explice" tot ce vrei şi ce nu vrei, dar sunt foarte slabi în ce priveşte credinţa. O să-mi spuneţi: "dacă ştiu să explice, e grozav !" Greşit ! Stiu să explice nişte lucruri de amănunt care interesau pe teologii de acum câteva sute de ani şi care nu frământă nici un om de rând din vremea noastră. Ce mă interesează cunoştinţele lui vaste despre câţi călugări au participat la Nichea şi Capadochia, când eu tânăr vin dela "Casele de cultură", cu problemele ereticilor de azi despre care n'a învăţat în şcoală. El dă din colţ în colţ şi nu a fost pregătit cu absolut nimic pentru vremea pe care o trăim. Acesta este tristul adevăr ! Nu au nici o pregătire să explice lucrurile esenţiale, nu sunt pregătiţi să combată tâmpeniile "ateist-ştiinţifice" care sunt strecurate ca otrava, zi de zi, în urechile elevilor şi studenţilor.

Dece în cadrul Seminariilor şi Institutelor Teologice nu se iau spre studiere cărţile ateiste (că nu ereziile dela Nichea şi Capadochia sfâşie sufletele în secolul XX, ci ereziile ateiste) pentru a-i pregăti pe viitorii preoţi să răspundă la realele întrebări puse de credincioşi, sau de cei care vor să creadă? Oare nici un profesor de seminar, sau teologie nu s'a gândit că teologul vremurilor noastre trebue pregătit cu ce frământă veacul nostru, ereziile actuale şi nu ereziile de sute de ani care nu au nimic comun cu cele de azi? A fost unul. Se numeşte Calciu. In România "libertăţilor religioase" a luat de bună Constituţia cu drepturile garantate religiei şi a început să vorbească tinerilor de ceeace Departamentul Cultelor nu se aştepta, adică de un teolog care răspunde ereziilor din secolul XX. La "lupta de clasă", "perpetua revoluţie" şi toate derivatele urii, le-a vorbit tinerilor de Hristos care este Iubire şi Pace. Dovada că comunismul e un sistem satanic de ură şi învrăjbire între popoare, de veşnică vărsare de sânge, teroare şi frică, dovadă că nu există libertate religioa-

Continuare în pag. 14

RADIO "EUROPA LIBERĂ" ŞI TERORISMUL

Av. Cornel DUMITRESCU

Fostul președinte american Richard Nixon și-a intitulat una din lucrările sale, "Al treilea război mondial a început". Este evident pentru oricine privește atent la evenimentele din lumea ce ne înconjoară că cele două mari sisteme, se găsesc într'o confruntare care a început chiar la sfârșitul ultimei conflagrații mondiale și care trecând prin diferite faze mai calde sau mai reci, durează și azi, fără a se întrevedea un sfârșit limpede. În lupta dintre cele două sisteme, difuzarea și răspândirea ideilor politice și a tezelor ideologice ocupă un loc foarte important care se reflectă în eforturile deosebite depuse în acest scop. După estimările Agenției Centrale de Investigații a S.U.A., Uniunea Sovietică cheltuiește peste 3.3 miliarde de dolari anual pentru activități de propagandă. Din această sumă 150 de milioane de dolari sunt folosiți pentru activitățile externe ale Partidului Comunist, peste 550 de milioane de dolari sunt cheltuiți de către agenția de presă TASS, iar peste 700 de milioane de dolari pentru emisiunile internaționale ale postului de Radio Moscova. Aceste sume uriașe sacrificate pe altarul ideologiei comuniste, în detrimentul unui nivel de trai al poporului din ce în ce mai amărît, permit realizarea a peste 2.022 de ore de emisiune săptămânal, în 82 de limbi străine, care virtual acoperă aproape cele 165 de țări existente azi în lume. Dacă la aceste emisiuni adăugăm cele peste 5000 de ore de emisiuni internaționale pe care țările comuniste-satelite le transmit săptămânal în același spirit marxist, pro-sovietic și anti-american, ne putem face ușor o imagine a imensului efort propagandistic îndreptat de lagărul socialist împotriva lumii libere.

In contrast cu aceasta, S.U.A. cheltuiesc anual pentru "diplomația politică" prin intermediul Agenției Internaționale de Comunicație (I.C.A.) care coordonează galele de filme și expoziții americane în străinătate, în total, suma de 448 milioane de dolari. Chiar dacă la ea se adaugă suma de 87 de milioane de dolari care se cheltuiesc anual pentru finanțarea posturilor de radio Europa Liberă și Radio Libertatea se poate observa ușor diferența efortului material. Cu toate însă că cele trei posturi de radio americane, Vocea Americii, Europa Liberă și Radio Libertatea emit doar 1818 ore săptămânal în 45 de limbi străine, adresate în principal popoarelor din Uniunea Sovietică și țările comuniste Est-europene, numărul ascultătorilor lor întrece de câteva ori pe cel al ascultătorilor posturilor comuniste. William Buell, vice-președintele "Europei Libere", a declarat recent: "Noi am câștigat bătălia pentru ascultători".

De aceea, fără îndoială că unul din primele obiective pe care diriguitorii Uniunii Sovietice împreună cu cei ai țărilor socialiste-satelite, printre care și România, l-ar dori șters de pe fața pământului, este postul de radio "Europa Liberă-Radio Libertatea".

Existența și activitatea celor două posturi surori, este de o importanță vitală pentru popoarele din răsăritul Europei, aflate din motive independente de voința lor, la cheremul comunismului. Activitatea de informare cinstită și corectă a Europei Libere constituie o contra-pondere la activitatea de propagandă politică și ideologică pe care sistemul comunist, o desfășoară cu o intensitate mereu crescândă, folosind ca metode de bază calomnia, instigarea, provocarea, derutarea, dezinformarea, diversiunea și mai ales minciuna brutală.

Cât de mare trebue să fie ura satrapilor care stăpânesc țările comuniste când mijloacele de informare occidentale și în primul rând Europa Liberă reușesc să afle cu precizie și să informeze prompt popoarele de dincole de Cortină, despre evenimentele ce se petrec chiar în țările respective. Amintim ca exemplu că moartea fostului prim ministru sovietic Alexei Koșâghin, a fost adusă la cunoștința opiniei publice mondiale, inclusiv a celei sovietice, de către Radio Libertatea, cu 36 de ore înainte de a fi comunicată de mijloacele mass-media sovietice. In cazul țării noastre, exemple cum ar fi cutremurul din 4 Martie 1977 care a fost anunțat de Europa Liberă cu 3 (trei !) ore înaintea postului național de radio, sau scandalul Constantin Pârvulescu dela Congresul al XXII-lea al partidului, care a fost adus la cunoștința poporului român pe undele postului Europa Liberă la numai o oră după incidentul petrecut la Sala Palatului, pe când presa și radio-televiziunea n'au informat opinia publică nici până astăzi, dovedesc necesitatea vitală a existenței unei surse de informații care să nu poată fi controlată de guvernele comuniste.

Cea mai recentă dovadă a necesității și a eficienții Europei Libere, o găsim în evenimentele din Polonia. Waldemar Sobora, unul din conducătorii sindicatului Solidaritatea din Polonia a declarat: "...noi am aflat ce s'a întâmplat pe coasta Mării Baltice dela Europa Liberă și alte posturi occidentale".

Toate exemplele de mai sus, ca și întreaga activitate a postului de Radio Europa Liberă, au stârnit furie nemărginită a potentaților comunisti.

Pe toate căile și în toate forurile internaționale reprezentanții sovietici și cei ai țărilor satelite, cer în cor la unison, desființarea acestui post de radio sub pretextul "neamestecului în treburile interne ale popoarelor".

Neavând succes și negăsind niciun sprijin în absurdele lor pretenții pe căi diplomatice sau în organizațiile internaționale, în ultimii ani, comuniștii au trecut la metode criminale, de gangsterism și terorism politic. Dacă în primul și al doilea deceniu de existență, datorită contactelor slabe dintre est și vest și a unei circulații restrânse între cele două părți ale Cortinei de Fier, agenții securităților comuniste acționau cu mai mare greutate, în ultimii ani sunt din ce în ce mai numeroși, iar acțiunile lor tot mai îndrăznețe și periculoase. Dacă prima încercare importantă de a distruge Europa Liberă, a fost tentativa din 1959 de otrăvire a apei dela cantina sediului central din München, descoperită numai cu o jumătate de oră înainte de începerea servirii dejunului de către salariați, ultima, a constat dintr'o puternică explozie provocată la 21 Februarie 1981, de către o bombă de 15 Kg de explosiv care a aruncat în aer un perete al clădirii producând pagube de 2 milioane de dolari și rănind grav 8 persoane, dintre care 3 trecători. Deși s'au verificat peste 100 de persoane și mai multe grupuri și-au anunțat răspunderea, autorii reali ai exploziei nu se cunosc nici până azi. O altă metodă a fost implantarea de agenți secreți în rândurile redactorilor, cum a fost cazul la secția română în anii '60, la secția poloneză în anii '70, un ofițer de securitate polonez Czechowski, a reușit să se angajeze și să activeze câțiva ani. Cu trecerea anilor și mai ales cu agravarea crizei în care se găsește tot blocul sovietic, metodele K.G.B-ului și ale securităților țărilor satelite au devenit mai dure.

In toamna anului 1978, un redactor al secției Bulgare, Gherghi Markov în vârstă de 49 de ani, a fost ucis într'o stație de autobuz din Londra cu cunoscuta "umbrelă" care i-a injectat un proectil încărcat cu otravă. La puțin timp după această crimă, a avut loc o nouă tentativă asupra altui redactor bulgar Vladimir Kostov, care a reușit să fie salvat.

Se părea că Securitatea română ezită să recurgă la metode directe criminale și că se mulțumește să apeleze doar la agenții ei din rândurile breslei ziariștilor și a scriitorilor români pentru a arunca cu noroi, insulte și calomnii în Europa Liberă, prin intermediul presei aservite din țară. Printre cei care trebue menționați este Eugen Barbu, care a întrecut orice bun simț în articolele sale adresate redactorilor și postului de radio Europa Liberă în perioada anilor 1974-1975.

Din ordinul partidului și poate chiar al șefului său, securitatea română a trecut la faza următoare de luptă împotriva postului de radio Europa Liberă; amenințarea ! A început să plouă cu scrisori de amenințare îndreptate împotriva redactorilor, conducerii postului, colaboratorilor externi ca și împotriva unor români care trăiesc în exil și desfășoară activități politice contrare regimului dela București. Astfel au fost amenințati cu moartea sau cu represalii dacă nu încetează activitatea împotriva regimului ceaușist Virgil Ierunca, Monica Lovinescu, Emil Georgescu, Vlad Georgescu, Nicolae Penescu, Paul Goma, Eugen Ionescu, Ctin Tomescu, Ioana Măgură, Noel Bernard și chiar M.S.Regele Mihai. Manifeste anonime în care se făcea "inventarul" etnic al salariaților Europei Libere au fost expediate prin poștă publicațiilor românești și unor români mai cunoscuți din exil. Ba publicația găzarului roșu din Milano, a publicat un articol în care califica pe aproape toți salariații și colaboratorii secției Române a Europei Libere, evrei sau creștini, drept legionari. Tot în acest scop cel mai răspândit ziar românesc din Israel l-a decretat pe părintele Leonida Pop, colaborator al postului drept "fascist care a contribuit la holocastul evreilor din România (?) " deși el s'a născut deabia în 1949.

După campania scrisorilor de amenințare, actele terorise nu s'au lăsat mult timp așteptate. In toamna anului 1976, mașina lui Emil Georgescu a fost grav tamponată cu intenția vădită de a-l omorî. La 18 Noembrie 1977 înainte cu două zile de sosirea lui Paul Goma la Paris, Monica Lovinescu a fost așteptată în fața casei sale de doi indivizi care au bătut-o grav. 'Brațul revoluției" despre care ministrul adjunct al securității generalul Pleșiță îl avertizase pe Paul Goma, acționase. Deși indivizii nu au fost prinși, bănuiala exprimată de majoritatea ziarelor franceze cădea pe securitatea română. Nu peste mult timp, Generalul Pacepa, care în August 1978 a cerut azil politic în U.S.A., avea să confirme că agresiunea împotriva Monicăi Lovinescu a fost organizată de securitatea română pentru intimidarea și înfricoșarea ei.

Tot în scopul intimidării, trei exilați politici români, scriitorul Paul Goma, Dl Nicolae Penescu și Dr. Șerban Orescu, au primit la 3 Februarie 1981, bomba camuflată în câte o carte, care la deschidere au explodat.

Este cunoscut cititorilor ziarului nostru încercările de asasinat îndreptate contra lui Emil Georgescu și nu ne vom mira când se va afla mai devreme sau mai târziu că "brațul revoluției" a acționat și aici.

Toate aceste acte de terorism îndreptate împotriva adversarilor regimului comunist dela București, sunt condamnate astăzi de orice român de bună credință, care cunoaște teroarea și crimele la care s'a dedat securitatea română de peste 30 de ani.

●

METODE DE DISTRUGERE A BISERICII

Urmare din pag. 13

să, dovadă că preoții trebue să vorbească de orice, în afară de ceeace se spune la "casele de cultură" unde au loc ședințele de "iluminare" a poporului, distrugerea credinței în Dumnezeu, dovadă că "Biserica Mamă" și-a dat în petec încă odată, este condamnarea la închisoare a Părintelui Calciu. Acuza este că a făcut "politică". Acuza, cu o spălare pe mâini, e împărtășită și de cei ce conduc Biserica Ortodoxă Română. Oare ce ne trebue mai mult ca să vedem adevărul? Ca preot oare înseamnă că faci "politică" dacă vorbești de Hristos spunând că e Iubire si Pace? Atunci ce înseamnă a nu face "politică"? A vorbi de Hristos crucificat de "romanii" secolului I si a tăcea când "romanii" secolului XX îl urcă din nou pe Golgota? Aceasta e "pacea" din Evrei XII, 14 pe care Nefericitul Patriarh ni-l dă citat de a ne "supune stăpânirilor" ilustrându-ne Calendarul Creștin cu "casele de toleranță a culturii române"?

Oare numai Calciu s'a gândit să avem preoți care să răspundă problemelor contemporane și nu celor arheologice? Nu, dar totul a fost bine gândit și regizat Calciu e un glas al Icebergului, al Bisericii Mame ce o iubim, de care nu ne-am despărțit, care nu-și pune la închisoare fiii numai pentru că e modern "a urî". Mama rămâne Mamă. Fetița care a plecat la bunicuța ei, chiar dacă i s'a pus "scufița roșie" a pus niște întrebări "lupului" care se îmbrăcase în niște haine care nu erau ale lui . La fel și noi punem niște întrebări 'Bisericii Mame".

Vocea sună cam altfel, deși e îmbrăcată în hainele bunicuții. Eram pregătiți să descoperim lupul îmbrăcat clasic în pieile de oaie și surpriza este că-l găsim îmbrăcat în hainele din lădoiul de zestre al neamului.

Ce bună regizare ! Dar vocea nu prea seamănă cu a bunicuții. S'au lăsat școlile de teologie, nu numai de propagandă, ci cu un scop precis: pregătirea preoților care, neputând face față misiunii de preot, să cunoască toate mecanismele bombei atomice să distrugă pe ereticii din arheologie și să nu aibă măcar o praștie pentru vremurile ereziilor moderne. .

Puneți față în față un tânăr absolvent al Institului Teologic cu un tânăr absolvent al oricărei școli: grădiniță, școală primară, școală de meserii, sau facultate. El știe să explice, dar nu să răspundă. Are absolventul Institului Teologic pregătirea necesară să potolească zbuciumul sufletesc al celuilalt tânăr? Nu. Si atunci se produce ruptura definitivă dintre tânăr și Biserică.

Un singur preot se pare că i-a înțeles pe tineri. Si acela zace la închisoare pentrucă el ar fi reușit să-i readucă pe tineri la religie. S'ar fi dus pe gârlă toată munca de 36 de ani a Partidului Comunist Român.

Bineînțeles, nu am reușit să prind pe hârtie decât câteva din metodele folosite distrugerea spirituală a tineretului.

Dece am scris aceste rânduri? Pentru ca tinerii cititori să înțeleagă ce s'a întâmplat cu ei, să știe că au fost mințiți, că au fost folosiți ca experimente psihologice, să știe că zbuciumul din sufletul lor nu e un zbucium normal al tineretului din secolul XX datorat de "criza teologiei" care nu mai poate face față nivelului tehnic și științific, ci e un zbucium creat cu premeditare, "planificat" de creatorii minciunii și dezinformatorii care i-au crescut și educat.

Părinții și bunicii care merg la biserică nu sunt "înapoiați", "proști", "Habotnici" departe de nivelul secolului XX, ci sunt adevărați păstrători ai adevăratei spiritualități românești.

Aș vrea ca cei ce au norocul să poată crede în Dumnezeu, cei care nu au fost atât de hărțuiți spiritual ca generațiile de după 23 August să-i înțeleagă pe acești tineri zbuciumați și să încerce să se apropie de ei. Expresii ca "v'au tâmpit la cap comuniștii ăștia" nu ajută la nimic, pentru că aceste suflete au nevoie de explicații și înțelegere. Dacă nu știți cum să le explicați arătați-le credința voastră în toată plenitudinea ei și așa poate o să ajutați mai mult.

Am scris rândurile acestea pentru preoți, cei ce ar trebui să fie păzitorii turmei lui Dumnezeu: 'Pentruca nici unul din cei pe care mi i-ai dat să nu se piardă".

Preoții actuali au marea datorie de a se apropia sufletește de toți zbuciumații, fără a-i categorisi în "păgâni" si "oi rătăcite". Si mai cu seamă au datoria de a învăța tot ce nu au învățat la Teologie, adică a da răspunsuri la tâmpeniile și aberațiile ateist științifice.

Pe această linie cred că preoții și cei interesați ar putea începe prin a citi "UMPLETI VIDUL" de NICOLAI IONESCU. Cartea răspunde la multe tâmpenii ateiste și pariez că dacă ar fi intrat în țară, mulți tineri ar fi început să gândească altfel. Dar probabil că există și multe alte cărți care nu așteaptă decât să fie citite.

Oricum, dacă te consideri trimisul lui Dumnezeu, Părinte fă-ți datoria: spune oamenilor adevărul despre tot ce a fost mințit și falsificat în legătură cu religia !

Ion A.COMAN

Notă: Cartea de combatere a ateismului 'UMPLETI VIDUL" de Nicolai Ionescu se poate procura dela adresa: Pastor Michael Wurmbrand, Box 11, Glendale, CA. 91209. U.S.A.

FARA ARMÂNEASCĂ

TUTI S'POT, MA, VRERI S'AI...

Năndau zoară pi mardzina a unei cărţ, nu ca alanti

Nă câdzu tu mănă, fără s'nă aştiptăm, una carti. Una s'nă aştiptăm, unǎ carti. Unǎ carti nu ca alti cărţ ţi să scrisiră până azǎ. Singurâ ti soia allei. U aştiptam di mult, di la alţ, ma nă vini di aclo di iu nu pistupseam! Cu ahăt cama ghini. Ti cartea aistă scriem cu mari vreari, cu mari harauă. Că iasti poati cartea ţi nu lipseaşti s'nu apiră pi measa di lucru a vărnui di aţelli ţi ar cǎt s'hibă puţână tinie s'vreari ti anvirinata anoastră limbă. Cartea iasti scoasă tu Grăţie, cu gramati grăţeşti, cu analiza grăţească, ma iasti, ciudii mari, unǎ gramatică a limbillei armâneşti !. . . . Di la Mihai Buiagiu, di aua ş'dau suti di ăñi năpoi, di la gramatica ţi u scoasi el Viena ş'ti cari scriem aua ş'un an, ti prota oară videm unǎ nau. Aista carti poati s'agiută pri tuţ aţelli ţi cunosc alfabetlu grăţesc să s'aproachi di armânami.

Cum di s'mindui domnu ANTONI CULTZIDHA să scrii unǎ ahtari carti, nu ştim. Nu ştim nică tri el mari lucru. Maş că iasti filolog ş'că u scoasi Săruna la 1978. Nu ştim ma s'hibă grec ică armàn. Cari s'hibă, ş'di iu s'hibă, tiñia mult mari lli iasti.

Una limba nu poati s'ascapă di chireari, di moarti, dicăt atumţea cănd iasti scrisă, cănd agiundzi să s'alăxească, să s'anvească tu străñili ali gramatică, să s'aştearnă tu calapodlu allei.

Cartea iasti scrisă după tuti nomurli a filologhiillei, cu mari mutreari, aşe cum sa scriu ahtări cărţ tu tută lumea. Aţelli ţi talli verdz s'uscati, ţi maţină tută dzua (că nu vor s'frămintău), aţelli ţi nă angiură ş'dzăc că limba anastră iasti sireacă, nu ari zboară, nu poti să s'toarnă tu idei scrisi, va facă ghini di aua ş ninti s'mutrescă cama cu băgari di oară. Dit cartea aistă pot s'alăcsească multi şi anviclliati idei. Iasti greu să scrii unǎ gramatică ş ninga ma greu cănd lucredz di un singur. Nu pistupsim că pri Coltzidha s'lu agiutară alţ. Tra aţea tiñia alui iasti ninga ma mari.

Limba iasti un organism ṽiu ţi bâneadză, acreaşti, moari, discreast s'alăcseaşti; zboară nali ṽin s'acoapiră alti cama veclli, alti nali s'amintă, că aşe iasti omlu, ari ananghi ca s'poată să-şi alăeascǎ ideili ică aţeali ţi ari pi suflit. S'cum poati ma ghini dicăt pri limba ti u anivţă di la sinlu a dadăllei?

Răspăndiţ cum him, fără şcolli, fără biseriţ, fără cărţ scrisi pi a noastri, nă ñirăm cum di avu ahtari curaj ca să s'acaţă s'nă da ciudia aistă. . Tora di oară nu avem dicăt partea a daua. După căti s'veadi ari ş unǎ altă parti. Ma s'hibă scrisă ca iastă, Coltzidha feaţi una mari faptă.

Cartea ari aproapea dau suti di frăndzǎ. Tu partea di dininti Coltzidha astearǎ limba tu nomurli ali morfologhii ş u anăngăseaşti să s'ancllină cu mari licşurami la tuti normili moderni. Nu treaţi la sintaxe că aua lucrăli sănt ninga ma greali, ma, tiñisit cum iasti, pitreaţi pri cititori la sinta reaţi pri cititori la sintaea latină ica greacă ş lă dzâţi că armâneasca s'cunduţi după isişli adeţ, că s'ari faptă pi ninga iali ş'dit iali, după sireaua a canoanilor aistor dau limbi. Cu altă nispeti, ş'cănd va putem s'avem ş partea di dininti, va nă aplicăm cu cama multă vreari ş'prusuhii, s'videm cum s'poartă antreaga carti faţă di alti gramătiţ scrisi pri alti limbi dit Europa. Amu nă mârdzinăm s'u sistăsim cu mari căldură la tuţ cititorlli anoştri cari cunosc alfabetlu grăţesc. Tut aţelli ţi sănt diparti di casa parinţălor, răspândiţ pit eani, tut aţelli ţi-lli pimsi soartea greau ţi bânăm, să s'află prit locuri iu nu să zburaşti armâneasti, tuţ aţelli ţi vor să-şi aducă diznou aminti di limba stră-pâpânilor ică nu vor s'agrăşească, va afla tu aistă carti mari agiutor, hrană bună tră minti ş tră suflit.

Nă pari mult arău maş tră un singur lucru. Scrisă cu litiri grăţeşti, cartea al Coltzidha nu poati s'agiută dicăt pri aţelli ţi ar anviţată la şcollili dit Grăţii ş'lli cunosc alfabetlu. Noi nu avem ancllinari ti un ică ti alt. Ma cum him răspăndiţ prit multi părţ, ş'cum lipseaşti s'anviţăm nu ma puţăn di trei alfabeturi, s'amintă ananghia astreasă s'alidzem un di iali. Ca s'poată su-l citească tută lumea, dit cari ţi cra: s'hibă, dit patruli cohiuri ali lumi iu him arâspândi'.

Cama practic di tuti iasti, după cum nă si pari anauă, alfabetlu latin. El iasti ma udusit tră limba anoastră. Nu maş că limba anoastră îşi tradzi tută rădzătina dit limba latină, că schiletlu allei antreg iasti latin. Ma că iasti alfabetlu cunuscut di tută lumea. Până ş di turţ ! Pot su-l citească tut aţelli ţi anveaţă carti. Că di ghini di rău, ş'tu Grăţie, ş'tu Sârbie iu ăr alfabetlu Kirilic, la şcolli s'anveaţă azǎ ş unǎ limbă dit Europa. S'tuti limbili aisti să scriu cu alfabet latin. Ca s'nu bagăm tu isapi că atumţea cănd armăñilli ahiursiră ti prota oara, Moscopoli ică Viena, să scrii pi armâneaşti, aua ş'dau suti di ăñi, s'minduiră ş'aleapsiră alfabetlu latin cu tuti că vineau tuţ di la şcolli grăţeşti. Di atumţea ş pânǎ azǎ, tuţ aţelli ţi şcriară ţiva, s'sănt ñilli ş' ñilli di pagiñi, scriară cu litiri latini. Tră aţea va lipseacă unǎ oară s'nă adunăm şi s'lom apofasi. Până atumţea cartea al Coltzidha iasti ghinivinită. Seamnili ţi li aştiptam na că da cap ! Cu vreari ş'arăvdari tuti sănt cu putinţă. Tră aţea aştiptăm s'di la alţ, cum fu cartea di angllicitori işetă tu Sârbie, cum sănt aţeali ti li scot fraţlli anoştri tu Românii, cum iasti ş'FARA anoastră armâneascǎ La tuţ vă oara vreari bună ş'curaj cǎt cama mult.

D. BACU

VĂNGHELU DUPĂ MATEI

Capitolul 18

Ma marili tu Amirărillia Terlui.

1. Tu aţea oară, vinirǎ apostolli la Iisus ş'Lu'ntribară: Cari easti ma mari tu Amirărillia
Terlui?
2. Iisus ancllimă la el un cilimean, îl băgă namisa di elli,
3. S' lă dzăsi: Di aver vă spun că ma s'nu vă'nturnaţ la Dumidză şi nu va s'hţi ca
cilimeñilli, nu va s'intraţ tu Amirărillia Terlui.
4. Tri aţea, cari va si-apună pe el ca cilimeanlu aist, aţel easti ma mari tu Amirărillia
Terlui.
5. Sî aţel ţi va s'aproache un cilimean ca aist tu numa Mea, aţel pi Mini Mi-aproache.
6. Si cari va s'facă s'cadă tu amărtie un cilimean cu aist cari pistipseaşti tu Mini,
ma ghini va-lli hibă aţălui si-lli si leagă di guşe unǎ cheatră di moară şi s'hibă'nnicat tu
ahânda di amare.
7. Ca vai di lumea aistă di sibepea zureaţăllei ! Că zureţli lipsesc s'ṽină, ma ca vai
di omlu aţel ţi aduţi zureaţa.
8. Iara macă măna ta ică ciciorlu-a tău zurliseaşti, talliu-l şi arucă-l di la tini, că
easti ghini tri tini s'intri tu bană ciung şi şclliop, dicăt, avândalui dauli măñi şi dauli
cicioari, s'hii arucat tu gheena foclui.
9. S'macă oclliu-a tău ti zurliseaşti, scoati-l şi arucă-l di la tini, că ma ghini easti
tri tini s'intri tu bană cu singur oclliu, dicăt, avândalui dolli oclli, s'hii arucat tru gheena
foclui.
10. Videţ s'nu pizuiţ pi vărnu di aişti ñiţilli, că vă dzăc a vauă: Că anghillii a lor, în
ţer, totăna ved faţa a Tatălui a Meu, cari easti în ţer.
11. Că Hilliu-a Omlui vini ca s'hărdzească pi aţel chirut.
12. Ti vă si pari? Macă un om ari unǎ sută di oi şi cheari unǎ di eali nu-alasă, tu
munti alanti nauădzăţ şi nauă şi s'duţi s'caftă aţea chirută?
13. Si ma s'faţi di u află, di-aver vă dzăc a vauă, că s'hăriseaşti ma mult di năsă, dicăt
di alanti nauădzăţ şi nauă ţi nu li chiru.
14. Tut aşe, nu easti vrearea Tatălui a vostru aţel din ţer ca s'chiară măcar unu di
aişti ñiţilli.
15. Ma s-ţă-aibă stipsită frati-tu, du-ti la el, mustră-l pi el, maş tini cu el singur
şi ma s'ti-ascultă, amintaşi pe fratili-a tău.
16. S'ma nu ti-ascultă, llia cu tini ninga un ică doi, că dit gura a doi or trei marturi,
si-s cunoască averlu.
17. S'ma nu-lli ascultă pi elli, spuni-l la Bisearică; ş'ma nu ascultă niţi di Bisearică,
si-ţi hibă ca un păgăn şi vameş.
18. Di-aver vă spun a vauă: Iţicăti va ligaţ pi loc, va s'hibă ligati şi în ţer şi iţicăti
va dizligaţ pi loc, va s'hibă dizligati şi în ţer.
19. Iara vă gresc a vauă că, macă doi va s'uduseascǎ pi loc vârn lucru ţi va-l caftă,
va lă si da a lor di Tatăl a Meu Cari easti în ţer.
20. Că iu va s'hiţ doi ică trei adunaţ tu numa Mea, aclo esc şi Mini namisa di voi.
21. Atumţea Petru s'apruche di El şi-lli dzăsi: Doamne, di căti ori va să stipsească
fratili-a meu şi va-l llert? Până la şapti ori?
22. Iisus îlli dzăsi: Nu-ţ dzăc până la şapti, ma până la şaptidzăţ di ori căti şapti.
23. Tri aţea si-aundzi Amirărillia Terlui cu un stăpăn, cari caftă isapea huzmichiarlor
a lui.
24. Si acăţândalui isapea, adusirǎ la el un ţi avea borge, dzaţi ñilli di talanţ.
25. S'cum nu avea cu ţi s'plătească, domu-su dimândă su-l vindă pi el pi mulleară-sa,
cilimeñilli-a lui şi tuti căti avea, ca să-si plătească borgea.
26. Ma huzmichiarlu, cădzu'n dzănuclli, îlli si'ncllină şi-lli dzăsi: Doamne, hărdzea-ñi
ninga niheam chiro si va-ţ păltesc tută borgea.
27. A domu-su îlli si feaţi ñilă di el, îl sălghi şi-lli llirtă tută borgea.
28. Când işe huzmichiarlu nafoară, aflǎ un soţ di-a lui, ţi-lli avea si-lli da unǎ sută di
talanţ. Lu-acăţă di gurmadz şi-lli dzăsi: Pălteañi, că ai borge.
29. Aţel măratlu ţi irea şi el huzmichiar ca năs, îl pâlcărsea spunândalui: Hărdzea-ñi
niheam chiro, că va-ţ păltesc.
30. Ma el nu vru, şi-l dusi di lu-arucă tu hăpsani, până va-lli pâltească borgea.
31. Alanţ huzmichiari când viduzră aţeali ţi s'feaţiră, si'nchicutară mult şi s'dusiră
la domu-su di-lli spusiră tuti ţi s'adrară.
32. Atumţea lu-ancllimă stăpânlu pi huzmichiar şi-lli dzăsi: Huzmichiar tihilaiu ţi
eşti, tută borgea ţu llirtai că mi pâlcărsisi,
33. Nu s'cădea, ca ş'tini s'ai ñilă di aţel ţi easti huzmichiar deadun cu tini cum avui
mini ti tini?
34. Si cara s'nări domu-su, îl deadi pi măna ghicuitrlor, până ţi va-ş pâltească borgea.
35. Tut aşe si Tatăl a Meu aţel din ţer, va s'vă adară a vauă, macă nu va llirtaţ -
cafişun a frati-su- dit tută inima.

TOAMNA TU TU-ARNIU

Ṽine toamna şi cu ploile,
Tuţ Armânilli fug cu oile,
Fug diparte ca s'ierneadză,
Că ma multu nu s-băneadză.

Di lai neguri, neguri groase
Si di vimturi furtunoase -
Iarba tută lăi 'n pade,
Si cu frăndza care cade.

Prit vulodzile muşate
Varsă norlli cu găleate;
Dzua ploaie, noaptea-arcoare,
Di mărata pravdă moare.

Zghiară oile, -aurla cânilli
Fug măraţlli, fug Armânilli
Cu fumeile pri tu călliuri,
Priste cămpuri, dzeni şi vălliuri.

Sănătate, munte frate,
'ñi te-alasă oile toate
Care'n tine au bănată;
S'te-afla ghine tu turnată
Di tru-arniului amar!

-Oară bună, ş'calea-ambar!. . . .

C. BELIMACI

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ, 31-25, 89-th STR. JACKSON HEIGHTS N.Y. 11369, U.S.A.

CALINDAR PI SUMEDRU

Ñiercuri	14	Sumedru	Praschivia
Luni	26	"	Ayul Dimitri
Marţ	27	"	Sântu Dumitru di Basarabia (România)

GLOSE CONTE

M. F. ENESCU

Duca şi Tit

Glosele de faţă le dedicăm trecutului, un trecut instructiv şi azi. I. G. Duca şi Nicolae Titulescu provin din acel trecut nu prea îndepărtat şi totuşi parcă de pe alt tărâm. Ei aparţin ultimei generaţii din pleiada oamenilor politici dintre 1866, sau mai bine spus 1859, şi 1916.

Titulescu putea fi un mare cărturar pe lângă om politic. Spre nenorocul său a preferat să devină diplomat. Cât despre Duca, deşi om politic sută în sută şi un debater parlamentar de mare clasă, s'a dovedidit un excelent conferenţiar şi scriitor, cum l'am văzut în viaţă şi cum îl vedem şi acum în "Memorii".

"Memoriile" lui Duca le-am aşteptat de mult. Bănuiam în afară de talent, importanţa informaţiilor din epoca 1914-1919. Lectura primei părţi până în August 1916, confirmă bănuiala noastră. In rândurile următoare vom comenta succint primele capitole din "Memoriile" lui Duca, în aşteptarea volumelor viitoare.

Mai adăogăm un cuvânt de recunoaştere a meritului Domnului Ion Dumitru şi al Editurei sale de a se încumeta să publice o operă mai vastă.

Mai departe expunem acum numai câteva considerente despre Titulescu.

Memoriile lui I. G. Duca

Mai înainte de a intra în temă, vom căuta sumar să încadrăm marca primului volum din "Memoriile" lui Duca, în atmosfera epocii. Epoca aceasta poartă un nume nostalgic, "La Belle Epoque". Ultimii ani din secolul XIX şi primii ani din secolul XX până în August 1914, amintesc de ce spunea Talleyrand despre "la douceur de vivre" din secolul XVIII, până la 1789. "La Belle Epoque" s'a prelungit în România cu cei doi ani de neutralitate până la Sfânta Marie din 1916. Si în adevăr, cine a trăit şi poate evoca deceniul şi jumătate dela începutul secolului XX, depune mărturie de ce pierdere a suferit omenirea în bucuria de a fi. "La Belle Epoque" a dat un luciu şi un simţământ de uşurinţă existenţei, de neînchipuit azi. Mai mari şi mai mici se complăceau în "la douceur de vivre" din aurora Secolului XX. Niciodată nu s'a potrivit mai bine acei "nessun maggiordolore" din Divina Comedie, decât în contrastul dintre cum a început şi cum se termină acest secol "cefal şi opter" din versurile altui poet. Un secol straniu, căpos şi cu aripi imense în tehnologie, fără minte şi cu aripi frânte în ideologie.

Si în România "La Belle Epoque" a strălucit în farmecul unei elite rafinate şi într'un fel de beatitudine ce părea să cuprindă şi pe cei mai de jos. Orient Express aducea în România, adică la Bucureşti, tot ce era nou şi la modă în Europa de atunci.

"La Belle Epoque" a fost poate numai o aparenţă, dar aparenţele contează mult. Aparenţa unor timpuri fără griji acoperea şi alte aspecte din viaţa altora, mulţi. Căci pe lângă melodii vesele şi dansuri săltăreţe, palate somptuoase, cai de rasă, landouri şi automobile scumpe, giuvaeruri scânteetoare şi vestminte luxoase, bucate suculente la ospăţuri sardanapalice, nu lipseau sărăcia şi truda din greu la periferia metropolelor şi în lumea satelor. Bolşevismul apărut încă dela începutul secolului, scrisul şi verbul lui Lenin şi Trotzki, al lui Kautski şi Jaures, reflecţiile lui Sorel asupra violenţei, terorismul anarhiştilor în cap cu Ferrer şi "la bande a Bonnot", conflictele laborale şi agrare cât şi cursa înarmărilor şi intrigile potentaţilor reacţionari, săpau baza monarhiilor şi a burgheziei, adică a ordinei politico-sociale în vechea Europă.

Si România era străbătută de curente şi revendicări, politice, sociale şi naţionale. Cutremurul ţărănesc din 1907 şi "Vrem pământ" al lui Coşbuc aduc avertismente grave. Agitaţiile iredentiste, Liga Culturală, cuvântările aprinse ale lui Iorga, bocetele în versuri pasionale ale lui Goga, "Neo-Iobăgia" lui Dobrogeanu-Gherea, scrierile lui Stere, Mişcarea Cooperaţiei, programul de reforme al lui Ionel Brătianu, menţineau o stare de aşteptare de ceva nou în viitorul României.

Cu toate acestea în Europa de atunci, fără graniţe dela Bucureşti la Lisabona, predomina o voe bună care lumina feţele şi inspira optimism cu speranţe de mai bine. Voia bună din acel timp nu poate fi bănuită nici măcar în societatea posomorîtă zisă de consum, şi mult mai puţin, desigur, în Societatea încordată şi amărîtă zisă socialistă. "La Belle Epoque" îşi merită totuşi renumele, în ciuda simptomelor de frământări în lume. Astfel Sir Edward Grey avea dreptate în noaptea de 4 August 1914 când privind pe fereastra deschisă dela "Foreign Office" cum luminile Londrei dispar una după alta, spunea celor din jur: "Se sting luminile unei epoci şi nu se vor mai aprinde niciodată".

In conspectul acestui sfârşit de epocă se plasează primul volum din memoriile lui Duca. El readuce la suprafaţă evenimente şi nume de oameni politici, unele importante şi azi, altele uitate de mult. Constituanta, lupta pentru realizarea reformelor, vizita Tarului Nicolae II la Constanţa în Iunie 1914, puţin înainte de atentatul dela Serajevo, cele două Consilii de Coroană din August 1914 şi August 1916, peripeţiile Neutralităţii dintre aceste două date, cât şi protagoniştii acelei epoci, au intrat în Istorie. Dar cine îşi mai aminteşte de nume, deşi notorii în politică până în 1916, ca Nicolae Tleva, Ionas Grădişteanu, Cantacuzino-Paşcanu, Al. Bădărău, Morţun, Porumbaru, foşti miniştri conservatori şi liberali, sau mari "cacichi" de partid ca Iliescu-Olt şi Costescu-Comăneanu?

Duca excelează tot atât în descrierea evenimentelor cât şi în portretele personajelor ilustre. Câteodată însă nu e prea tandru cu ele. La unul sau la altul le descoperă câte ceva, o lipsă, o contradicţie, o slăbiciune, un semn ridicol, uneori cu un surâs amuzant sau mai acid, alte ori cu o încreţire a frunţii şi o trăsătură aspră. Aşa bunăoară ni-l arată pe Regele Carol I, şi altfel decât îl ştiam noi din reputaţia istorică. In primul rând Duca îi atribue Regelui Carol o timiditate sub aparenţa exterioară a unui caracter autoritar. Dacă a fost aşa, atunci severul şi impunătorul Suveran a ştiut s'o ascundă bine în lunga sa Domnie de aproape o jumătate de veac. Tot atât ne surprinde mărturia lui Nicu Filipescu, fost Ministru de Răsboi, citată de Duca, după care creatorul Armatei Române apare ca un nepriceput în chestiuni militare şi nepăsător faţă de Puterea Armată. Aceasta intrase după 1885 în grija Imperiilor Centrale, pe baza tratatului secret cu Tripla Alianţă. Duca însuşi îşi manifestă dezamăgirea când în raporturile de tânăr minitru cu bătrânul Rege, constată cât de puţin este acesta la curent cu problemele mai însemnate la ordinea zilei. Duca admite totuşi, odată cu foştii miniştri care lucraseră odinioară cu Şeful Statului, că Regele Carol I nu trebue judecat după ultimii ani când bătrâneţea i-a atenuat resursele intelectuale.

In portretul Regelui Carol I, remarcabil ca pătrundere psihologică şi formă literară, Duca alternează, ca un portretist autentic, critica cu luminarea meritelor acestui ctitor al României Moderne. Dealtfel nici un portret nu este veridic, nici o realitate istorică nu este credibilă fără critică, o critică obiectivată, desigur, şi lipsită de răutate. Si apoi mai intervine, fără a fi răutate la adevăraţii critici, acea pornire secretă şi dulce-amară din străfundul naturii umane, de a despuia motivat pe cei mari de nimbul din ochii prostimii. Criticile lui Duca pot fi fundate. Regii şi mai mărimile lumii apar într'un fel pe scenă şi într'altul în culise. Să ne amintim cum Saint-Simon tratà mai pe faţă, mai pe ocolite, în celebrele sale Memorii pe modelul Monarhiei Absolute, Ludovic XIV, Regele-Soare. Duca, la fel ca Saint-Simon, pune pe seama Regelui Carol tot soiul de cusururi şi câteva calităţi, înţelepciune, memorie, simţul datoriei, punctualitate, asceză, demnitate, şi mai cu seamă una, cunoaşterea de oameni. Dar acestea sunt condiţiile supreme care fac pe marii Domnitori peste popoare. In concluzie şi Duca recunoaşte, peste critici, în Carol I pe Domnitorul luminat, devotat şi binefăcător al Tării, adusă sub sceptrul său la neatârnare şi prosperitate.

Duca, în schimb, este foarte darnic, şi pe drept cuvânt, în portretul tot atât de remarcabil al Regelui Ferdinand. După Duca, Ferdinand I întrecea în însuşiri de fond pe ilustrul său predecesor. Providenţa îi pusese în leagăn toate calităţile înşirate de Duca, inteligenţă superioară, caracter nobil, sentimente alese, generozitate, darul scrisului şi al cuvintelor cu miez, pietate, iubire de frumos. Pe lângă toate acestea, avea o cultură vastă şi eclectică în toate ramurile cunoaşterii. In afară de limbile vii, germană, română, franceză, engleză, chiar rusă, vorbea perfect limba latină şi greaca veche. Urmărea atent evoluţia literelor şi artelor şi în general ţinea pasul cu toate manifestările cugetului omenesc şi ale progresului în lumea modernă. Tot aşa era la curent cu toate problemele şi

I.G.DUCA

amănuntele vieţii publice, ştia să analizeze lucid o situaţie şi să găsească soluţia cea mai justă. Si spre deosebire de Carol I, cum am văzut din mărturia lui Filipescu, Ferdinad I cunoştea perfect chestiunile militare. Incă depe când era Principe Moştenitor, se străduia să contribue la regenerarea morală a Armatei. Regele Ferdinand întrunea şi el, poate chiar în măsură mai mare decât Carol I, cum ne asigură Duca, toate condiţiile marilor domnitori, în primul rând viziunea clară a realităţilor şi cunoaşterea de oameni.

Cât despre virtuţi, cu excepţia moderată a ascezei, Regele Ferdinand le avea la nivelul cel mai înalt. El avea oroare de intrigi, de clevetiri, de ură de răzbunare, de invidie, de trufia celor mari. Si mai presus de toate dispreţuia viciul lăcomiei de bunuri pământeşti. In toate împrejurările manifestă o dezinteresare împinsă la exces. Regele Ferdinand, cum scrie Duca atât de simţit, "era din viţa nobilă a marilor dezinteresaţi".

Dar Providenţa uitase să adaoge, cum uită adesea, calitatea care le valorifică şi pe celelalte, voinţa de acţiune, de iniţiativă şi de execuţie. Această voinţă multiplă este calitatea maestră a mânuitorilor de oameni. Pe deasupra în schimb, fusese împovărat de pacostea unei timidităţi quasi-pernicioase pe care nu a ştiut s'o ascundă, cum ştia, dacă a fost şi el timid cum scrie Duca, Regele Carol I. Timiditatea şi lipsa de pugnacitate răpeau o bună parte din punerea în lumină a marilor şi strălucitelor calităţi cu care fusese dotat Regele Ferdinand.

Un om cu atâtea însuşiri şi virtuţi într'o lume unde mişună atâţia profitori vicleni, impertinenţi, mediocri şi superficiali. Duca avea dreptate, "era prea multă delicateţă de sentimente, prea multă nobleţă sufletească în el, pentruca oricari ar fi măririle şi gloriile revărsate pe capul lui, el să poată fi pe lumea aceasta un om fericit". Si cum putea fi altfel lângă o soţie prea frumoasă, prea vitală, prea exuberantă şi nişte copii gălăgioşi, apucători şi prost crescuţi? Oamenii aleşi sunt singuri. Si ca în versurile lui Grigore Alexandrescu, ei "se simt în elementul" lor. Suferinţa interioară în tăcere şi în singurătate, i-a dat lui Ferdinand I tăria să învingă multe greutăţi, mai ales în sine pe Principele străin şi să se înalţe astfel la rangul unui mare Rege în Istoria Poporului Român. Portretul făcut de Duca împarte dreptate unui mare nedreptăţit într'un mediu de Bizanţ. Dreptate nu i-au făcut în portretele Regelui Ferdinand, schiţată de ele, nici soţia sa, Regina Maria, nici opretinsă bună prietenă, Marta Bibescu, rivala Brâncovencii renegate, mai cunoscută sub numele de Contesa Ana de Noailles.

Cu moartea Regelui Ferdinand, la abia 62 de ani, monarhia şi dinastia dela Peleş intră în criză, pentruca după 20 de ani să dispară în vâltoarea unui cataclism universal.

Portretul Reginei Maria este un model de calitate literară şi de discernământ în psihofizicul unei femei, tot femeie chiar de rang regal. Duca recunoaşte încântat Reginei Maria o strălucire mărită de radiaţia unei frumuseţi neasămuite în Europa dinastică de atunci. Dar Duca ştie să-i descopere şi defecte de anatomie şi în spirit, cu toată splendoarea şi personalitatea excepţională a Reginei Maria. Aşa el îi dă oarecum dreptate lui Carp, deşi îl condamnă, când acesta a considerat-o rusoaică faţă de Generalul Von der Goltz în trecere spre Turcia. Si Duca vede în ea, deşi nepoată a Reginei Victoria, mai mult o rusoaică decât o englezoaică, mai mult o Romanov decât o principesă britanică, cum îi plăcea ei să treacă în ochii lumii. Dar Romanov sau Edinburg şi Saxa-Coburg, Regina Maria de cea mai bună viţă regală, înrudită cu toate marile dinastii, vară primară cu cei mai puternici monarhi, Regele Angliei, Impăratul Germaniei şi Tarul Rusiei, ea a iubit şi servit Poporul Român, înainte, în timpul şi după Războiul de Intregire Naţională. Regina Maria, alături de Regele Ferdinand, rămâne în Istorie, o imagine a regalităţii în Serviciul Naţiunii şi al Statului.

Nu ne mai oprim în galeria de umbre evocate de Duca decât la câteva şi în treacăt. Duca prinde în condei mai în fugă sau mai insistent, când pe unul când pe altul din personalul politic al României Vechi. Pentru Barbu Styrbey are cuvinte de preţuire, şi o adevărată admiraţie pentru Petre Carp, cu toată diferenţa de crez şi de generaţie. In Marghiloman vede un lider de o ţinută sobră într'o oratorie concisă şi elegantă. Marele talent al lui Take Ionescu îl consideră în declin din cauza împărţirii între prea multe îndatoriri, la Tribunal, la Cameră, la numeroasele întruniri publice, la consfătuiri cu partizanii şi cu aliaţii politici, la reuniuni mondene, la contacte externe. Acelaşi diagnostic de declin îl aplică lui Delavrancea. In schimb constată înălţarea talentului lui Filipescu la un nivel neatins de el până atunci, cu formule percutante. Lui Titulescu îi aduce elogii pentru talentul său oratoric. Descoperă însă la citirea discursurilor lui, ca şi la Titu Maiorescu, cum fără avântul oratorului cuvintele îşi pierd magia în textul imprimat. Duca nu'şi închipuia pe atunci ce influenţă tragică va exercita Titulescu în destinul său mai târziu. Dar adevărat profund respect, Duca îl rezervă pentru statura de om de Stat a lui Ionel Brătianu.

Nu vom mai reţine aici ce scrie Duca despre alţi oameni politici importanţi ca Titu Maiorescu, Toma Stelian, Emil Cos-

...EMPORANE

...SCU

...itulescu

Nicolae TITULESCU

inescu, Alexandru Constantinescu, Ion La-ovary, Constantin Dinescu, N. Iorga și C. Stere. Tot atât de repede vom trece i peste descrierea evenimentelor, pentru a nu lungi acum acest text.

Primele luni de guvernare, din Ianuarie 914 până în August 1914, sunt prinse de legerile pentru Adunarea Constituantă și pi de lupta pentru trecerea reformelor faptă. Opoziția conservatorilor de toate anțele face o obstrucție înverșunată pen-u a împiedica votarea reformelor cât ai mult timp.

Concomitent, importanța României vechi ste marcată de numeroase vizite din a-ară, culminând cu aceea a Tarului Nicolae la Constanța. Tarul a venit însoțit de Ministrul de Externe Suzonov, și de Familia mperială. Vizita Tarului a însemnat pogeul României vechi și a unei lungi Domnii, numai patru luni înainte de sfâr-itul trist și solitar al Regelui Carol I, a Sinaia. Duca învie în culori vii ziua ceea de sărbătoare, plină de tot felul de eremonii și banchete. El prinde cu multă erspicacitate în câteva trăsături carac-erul Tarului și al Tarinei. Si când evocă eșirea somptuosului Jacht Imperial "Stan-ard" din portul Constanței în sunetul mnurilor și larma aclamațiilor, Duca, mintind sfârșitul sângeros al Tarului și l familiei sale, nu-și ascunde, o nezdrun-inată credință în determinismul fenomene-or istorice. El nu bănuia în seara aceea estivă și luminată de o lună splendidă, um va avea și el un sfârșit similar, atorit în regimul de Levant al lui Carol I, unui determinism de aceeași natură.

Dar după acest apogeu, cerul Europei 'a întunecat în scurt timp. Dela o zi la lta a căzut trăznetul primului Război Mondial.

România în dilemă, a decis în Consiliul e Coroană din 21 Iulie 3 August 1914 dela Sinaia, Neutralitatea, cu toată îndure-area dramatică a Regelui Carol I, și mpotrivirea crâncenă a lui Petre Carp. Două luni mai târziu Carol I dispare de pe scena României și a Europei. Duca des-crie cu emoție, și ne-o transmite și nouă, omagiul popular, mai ales al țăranilor dela Argeș, adus primului Rege al României. Omagiul spontan al țăranilor argeșeni a dat lui Duca prilejul unei judecăți drepte: "Nu ne așteptam din partea poporului nostru, în aparență atât de nepăsător și sceptic, la o asemenea manifestare. . . Am înțeles atunci cât de puțin îi cunoaștem psihologia. Am înțeles că poporul nostru are asemenea isbucniri care scapă celor ce-l conduc. . ." Observația justă a lui Duca este o maximă în cunoașterea poporului Român, de ținut strict în seamă în Politica Românească. In acest punct Duca se întâlnește cu Gârcineanu.

Dar "Regele a murit, trăiască Regele!" Pe tronul lăsat de Carol I, s'a urcat Ferdinand I. Noul Rege înlesnea mult politica de neutralitate. Cei doi ani ai Neutralității au fost poate singurii de adevărată independență a României. Autoritatea României în auto-guvernare a fost omului de Stat de mare talie, Ionel Brătianu. Toți ceilalți oameni politici cu rang și nume, deși mari patrioți și ei, erau niște adevărați amorezați în Politica Externă. Petre Carp și Titu Maiorescu stăteau cu pasiune de partea Germaniei. Nicu Filipescu și Take Ionescu tot atât de pătimași, de partea Antantei. Patima le întunecase întru atât mintea încât nu s'au dat înapoi dela intrigi și denunțuri contra lui Brătianu, nedemne de numele lor intrat în Istorie. Numai Brătianu a rămas lucid și stăpân pe forța de calcul, fără pasiuni pentru nimeni în afară, concentrat numai asupra mijloacelor de a servi mai bine scopurile României. Clemenceau îl va numi cu ciudă "le grand refleschineur".

Politica de independență, dar suplă și dibace a lui Ionel Brătianu, a continuat până ce acesta a considerat momentul cu adevărat prielnic intrării României în Război alături de Antantă. Atunci și numai atunci Brătianu a încheiat Convenția cu Antanta care satisfăcea revendicările naționale, afară de Basarabia.

Consiliul de Coroană, de data aceasta la Palatul Regal, prezidat de Regele Ferdinand la 14 / 27 August 1916, și tot atât de dramatic de Petre Carp ca pe acel din August 1914, a decretat mobilizarea generală și intrarea României în Războiul Intregirii Naționale. Si asa în noaptea aceea caldă de vară, s'au stins și la București ca la Londra, luminile unei epoci.

La sfârșitul acestei epoci euforice, "La Belle Epoque", se termină primul volum. După apariția celorlalte două, vom face un comentar mai amplu, de ansamblu. Dar volumele viitoare nu vor mai avea același decor inefabil cu cel dintâi. Ele se vor desfășura în decorul aspru și dramatic al războiului, până la întoarcerea triumfală în Noembrie 1918, la București. Războiul va continua însă mai redus și în 1919, până la intrarea în Budapesta și curățirea Basarabiei de bolșevici. Tot pe atunci se încheie și "Memoriile" lui I. G. Duca, spre marele nostru regret.

Despre Titulescu

Parcă e un făcut să ne întâlnim cu Dl Cismărescu pe teme unde suntem acasă și noi. Mai întâi Stere, acum Titulescu, aduc păreri paralele tot în "Cuvântul Românesc". Nu știu ce vârstă are Dl Cismărescu. Noi însă am urmărit de aproape în anii 30 Politica Externă a lui Titulescu, dela apogeu la abis.

Despre Titulescu am scris mai pe larg acum aproape 30 de ani în "Libertatea Românească", editată pe atunci la Madr

Ne rezervăm o revenire mai amplă la această temă anul viitor, proclamat în R.S.R. un fel de "An Titulescu", ca o comemorare a unui secol dela nașterea lui. Ne rezumăm acum la Titulescu în raport cu Basarabia și deci cu Rusia Sovietică.

Din articolul D-lui Cismărescu ar reieși un Titulescu naiv, idealist si pacifist absolut. Noi nu știm dacă el nu ar fi preferat acestei imagini angelice, zugrăvirea diabolică din cartea lui Mihail Sturdza. Dealtfel nici Dl Cismărescu nu pare a subscrie până la urmă exagerările unor hagiografi. Titulescu în realitate nu era nici un idealist naiv, nici un conspirator contra intereselor românești, și nici un agent vândut lui Belzebut. In fond avea si el sentimente românești, dar în felul lui. Titulescu păcătuia și el de amor în politica externă, ca aproape tot personalul politic românesc. Dar corolarul amorului este exclusivismul, apucătură detestabilă în politică. De aici provine rătăcirea lui Titulescu și a Politicii Externe Românești. Numai în funcție de excluderea oricărei apropieri de Germania și de Italia, motivată la suprafață de Revizionismul acestor puteri, Titulescu lua în considerație interesele românești. El vedea locul României si apărarea granițelor exclusiv alături de Puterile occidentale și în caz de conflict, automatic contra Germaniei și Italiei. Nici nu-i trecea prin minte lui Titulescu posibilitatea unei alternative. Dar lipsa unei alternative în politică înseamnă o situație ireversibilă din imprudență, adică un impas fără ieșire, totdeauna mai mult decât primejdios.

Titulescu punea din punct de vedere exclusivist, o anumită logică în politica lui. El știa că Franța și Anglia nu se pot opune singure Germaniei și Italiei, ci numai în alianță cu Rusia. Si mai știa că în acest caz Puterile Occidentale nu decid singure în spațiul nostru, ci de acord cu Rusia, mult mai dificilă sub Regimul Sovietic. In consecință Titulescu nu lua în seamă altă soluție decât negocieri cu Rusia și încadrarea României în sistemul unei "Mari Alianțe" între Rusia, Franța și Anglia. O altă soluție, adică un acord între Democrațiile Occidentale cu Germania și Italia, îi părea o adevărată oroare revizionistă, contra Micii Intelegeri și a României. Pentruca "Marea Alianță" să ia ființă, trebuia zădărnicit oricare alt gen de înțelegere, bunăoară un pact între cele patru Puteri apusene, Franța, Anglia, Germania și Italia, cu excluderea Rusiei Sovietice. Si când totuși a fost parafat în 1933 acest pact, ca un fel de Directorat al celor patru Puteri, Titulescu cu vociferările și Beneș cu intrigile, împinși din spate de Litvinov ca un Mefisto jovial, nu s'au lăsat până nu l-au torpilat, dealtfel dublați și de sforăriile altor grupuri de presiune. Nu știm ce urmări ar fi avut acest pact occidental. Dar știm ce consecințe a avut alianța cu Rusia Sovietică.

In acest punct de răscruce stă viziunea inversată, o viziune pe dos, ba am putea spune chiar orbirea lui Titulescu față de interesele de fond ale României. Revizionismul german se împotrivea numai la clauzele inexecutabile din Tratatul dela Versailles. El nu se întindea însă și la Tratatul dela Trianon. Cât despre revizionismul italian, de natură mai mult retorică și produs în mare parte de ostilitatea lui Titulescu și a Diplomației românești, nu avea nici o forță fără concursul Germaniei. Germania însă și-a manifestat din contră, tot interesul pentru o Românie cât mai puternică. Mărturiile lui George Brătianu și ale Ministrului la Berlin, Petrescu-Comnen, ne dezvălue adevăratele intenții ale Germaniei față de România. Numai persistența într'o politică de provocare a putut duce la Dictatul dela Viena.

In schimb adevăratul revizionism, direct, aneximist, contra României, l-a demonstrat constant și pe față tocmai Rusia Sovietică. Guvernul Sovietic nu a vrut să consimtă României nici măcar ce a acordat Poloniei cu Tratatul dela Riga din 1921, adică recunoașterea explicită si "de jure" a frontierelor și a integrității teritoriale. Atunci pe ce bază stă Titulescu în negocierile cu Rusia Sovietică? Doar cum știm cu toții, prima condiție, minimă, ineluctabilă, în oricare convenție între două state suverane, este recunoașterea reciprocă a granițelor si a integrității teritoriale. Toate celelalte, "Definiția Agresorului", recunoaștere implicită, nu explicită, a frontierilor, securitate colectivă, sunt arguții juridice și mofturi sofisticate. Titulescu a căutat, desigur, să asigure cele mai bune condiții privitor la Basarabia. Dar din zelul de a ajunge negreșit la un pact cu Rusia și la "Marea Alianță", el a consimțit tacit să emargineze, adică să pună în paranteză Statutul Basarabiei, pentruca să ducă cu sorți de succes, negocierile mai departe. Indărătnicia Rusiei de a nu recunoaște "de jure" incorporarea Basarabiei la România, prima condiție a unui pact de neagresiune, ar fi trebuit să dea de gândit unui Diplomat și Om Politic. Căci condiția adeziunei Rusiei la "Marea Alianță" nu era atât teama de Germania cât satisfacerea revendicărilor ei minimale, adică anexarea Tărilor Baltice, a Kareliei și a Basarabiei. Condițiile acestea le-a acceptat până la urmă, dar prea târziu, și Democrațiile Occidentale. Germania le-o luase înainte. Cu Pactul Ribentrop - Molotov din 23 August 1939, Rusia a câștigat mai mult, în plus o jumătate din Polonia. Așa România ar fi pierdut Basarabia poate și mai sigur în ipoteza "Marei Alianțe". In cazul unei Politici românești mai prudente, ar fi fost Pactul Ruso-German inevitabil? Dacă ar fi fost așa, vom vedea altădată.

In această lumină, Titulescu și Diplomația Românească au călcat o primă axiomă în Politica Externă a României. Prima axiomă în zorii renașterii românesti a fost fixată într'un memorand din 1855 în "Chestiunea Orientului", de către Ion C. Brătianu. In memorand este prevăzută misiunea Românilor de a constitui "un Stat destul de puternic pentru a susține contra Rusiei interesele Europei". La această misiune a renunțat Titulescu cu ideea de "Mare Alianță". Căci adevăratul interes al României este înțelegerea Puterilor Occidentale față de Rusia si nu invers, adică alianța lor cu Rusia. Existența României a fost asigurată de unitatea de vederi a Puterilor Occidentale contrarie Rusiei. Si dimpotrivă, existența României a fost grav primejduită de câte ori Puterile Occidentale s'au apropiat de Rusia. Avem destule exemple și într'un sens și într'altul.

Așa deci marele interes al României este acela de a lucra pentru înțelegerea între Puterile Occidentale și nu pentru frângerea unității lor în favoarea unei alianțe cu Rusia. Aceasta este cea de a doua axiomă în Politica Externă a României, călcată de Titulescu și de Diplomația Românească dintre cele două războaie.

Efectele acestei politici în contra-sens au ajuns la scadență în 1940. In plus, Titulescu și Diplomația Românească au primit un blam riguros tocmai de unde se așteptau mai puțin. In biletelele lui Churchill dela Moscova, până și Bulgaria a trecut înaintea României. Si pe deasupra, Churchill tratează România de sus în Memoriile sale, ca pe o cantitate secundară în relațiile cu Marea Britanie. Astfel Guvernul Britanic a predat România legată lui Stalin, cu un picior în spate.

Dar atunci la ce au servit anii mulți petrecuți de Titulescu la Londra, verboreea lui la Geneva, du-te-vino al lui de colo până colo, miliardele de lei în devize cheltuite cu el, politica de sinucidere a Guvernelor Române de dragul "Marilor Aliați", temenelele lipsite de de demnitate față de ei și jertfele zecilor de mii de soldați până în Boemia după 23 August, dacă nu găsim nici măcar un cuvânt de prețuire sau cel puțin amical la unul dintre cei mai importanți conducători occidentali în cel de al doilea Război Mondial? Dar toate acestea le vom expune într'o lucrare despre "Politica Românească în secolul XX".

Cât despre nenorocul lui Titulescu, pomenit la început, de a fi preferat Diplomația adevăratei sale vocații, în adevăr, el era prea emotiv, prea irascibil, prea pasionat, pentru un diplomat. Dacă ar fi rămas la vocația sa, ar fi devenit cu siguranță un mare cărturar în stiințele juridice și un jurisconsult de nivel internațional, cum dealtfel a și fost. Din domeniul intelectului reținem deci dela Titulescu totuși ceva de preț. Formula lui "Spiritualizarea Frontierelor" cât și "Noua Frontieră" a lui Kennedy, sunt mari idei. Când "Spiritualizarea Frontierelor", intrată lent în câmpul posibilităților, va cuprinde si Rusia, desbărată de imperialism și încadrată în Marele Occident până dincolo de Urali, numele lui Titulescu va fi trecut printre al acelora care au stiut să prevadă un mare viitor. Atunci politica atât de nefastă pentru România, va fi răscumpărată cel puțin în parte de viziunea unui precursor. ●

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

NU-I A BUNĂ...

Nicolae LUPAN

Mai acum câtva timp citeam într'un ziar parizian o informaţie în care se spunea că "la magazinele din Basarabia a dispărut cu totul carnea şi doar uneori se pun în vânzare oase de vită şi de porc, după care se fac imediat cozi interminabile. Iar pe monumentul lui Lenin din Chişinău, mai bine zis pe arhicunoscuta lui mână întinsă, cineva a atârnat noaptea, pe ascuns, o plasă cu oase leniniste. . ."

Ca să fiu sincer, cunoscând hărnicia neîntrecută a basarabeanului, n'am crezut. N'am crezut şi m'am gândit cu nostalgie la piaţa centrală de altă dată a Chişinăului, la halele ei pline de carne, păsări, legume, fructe şi vin. M'am gândit şi la mult trâmbiţata greutate specifică a Basarabiei de astăzi care, potrivit statisticelor de pe malul Bâcului, dă o treime de struguri, o cincime de vinuri, opt procente de fructe, o treime de tutun, şase procente de ulei, zece procente de porumb, etc. din aşa zisa producţie globală unională ! Zece procente de porumb şi să n'aibă lumea carne ! Unde mai pui că, conform aceloraşi statistici, producţia obţinută la suta de hectare de terenuri agricole plasează ţinutul dintre Nistru şi Prut pe locul întâi în cadrul Uniunii.

E posibil oare ca semnalata penurie de carne din capitala Basarabiei să se datorească faptului că până la colectevizare Durleştii Chişinăului, să zicem, aveau 6000 de vaci iar acum nu numără decât vreo 500? Mi-am pus această întrebare şi m'am lăsat păgubaş. Ca acum câteva zile să deschid aparatul de radio si să aud spunându-se că pe asfalturile ţării aleargă într'una spre Moscova şi Leningrad refrigeratoare moldoveneşti cu tot felul de bunuri alimentare. Nu cumva asta o fi cauza lipsei de alimente de larg consum în Basarabia? Nu mi-am putut satisface nici de data aceasta curiozitatea. Pentru că oamenii de acolo nu circulă în Occident iar informaţia, mai bine zis dezinformaţia publică, este ridicată la rang de politică secretă de stat.

Noroc că acum câteva săptămâni am întâlnit totusi o doamnă dela Chişinău venită la niste rude din Franţa. Era prima fiinţă umană din locurile mele natale pe care o vedeam de când sunt în exil. Discuţia nu se lega. Iar răspunsurile ei erau de stereotipul de "da" sau "nu". "Se vinde carne zilnic"? - am întrebat-la direct. "Nu se prea vinde, dar se poate totusi face rost". "Cu laptele cum staţi"? "Este, numai că trebue să nimeresti când se aduce, altfel nu-l mai găseşti". Spunea un adevăr. Pentrucă încă pe când eram la Chişinău la gastronomul de lângă radioteleviziune, lapte era numai vreo oră dimineaţa şi tot cam atâta după amiază. In schimb unt puteai să cumperi toată ziua. Nu ştiu acum. Am uitat s'o întreb pe doamna dela Chişinău. Cât despre pâine, mi-a răspuns că "şi la ea se face coadă". Coadă la pâine ! In Basarabia !

Acuma eram lămurit de ce postul de radio Chisinău sugerează aşa de des că pâinea trebue mâncată cu "capul descoperit şi mâna căuş sub hrincă, în aşa fel ca nici o firimitură să nu cadă pe jos. . ." De acord. Cât de caraghios însă este să faci minute în şir un fel de teorie a chibritului privind pâinea cea de toate zilele, teorie, prin care într'o nemaiauzită beţie de cuvinte pâinea este comparată cu o "duminică, dar nu obişnuită. Duminică mare mai degrabă. Duminica duminicilor toate, sufletul tot de pe lune, iubirea noastră cea mare. Să ungem hrinca de pâine cu lumină şi nu miere pe hrinca de pâine să punem. Stă albina în floare, zumzăe albina în floare, ca până la urmă să se mire că cineva alături mai naste o miere. O miere mai dulce decât mierea".

Ar fi o cinste cred să citez numele dolofanului autor al acestor aiureli pretins poetice, fiindu-mi totodată şi ruşine că l-am avut cândva subaltern, unul dintre cei mai leneşi subalterni ai mei. Ruşine, pentru că în timp ce oamenii vor, pur şi simplu, pâine, el îi ţintuieşte la stâlpul infamiei pentrucă, vedeţi dumneavoastră, cară prea multă pâine dela oraş la sat. Ii ţintuieşte şi pledează pentru o evidenţă a pâinii cumpărate. Mai mult, cere să se vadă de ce ţăranii "mi-şi cresc porumbul de pe lotul de lângă casă care să le fie şi pâine şi tărâţă pentru godac". Acest poet din Viişoara mai pledează şi pentru niste adeverinţe "eliberate de organele conducerii locale, precum că tovarăşul Prisăcaru, spre exemplu, îşi căsătoreşte băiatul şi are nevoie de o sută, două sute de pâini. . ." Nici mai mult, nici mai puţin !

O singură întrebare se cere: ştiu oare scribii angajaţi ce este proteina şi cu ce poate fi ea recuperată mai bine decât cu pâinea, atunci când carnea, acest ţesut musculos de animale, întrebuinţat ca aliment, a devenit o raritate, atât la Chişinău cât şi în întreaga "grădină a Uniunii Sovietice, Elveţia ţării", cum este numită adesea Basarabia de către cei cu suflet de poet? In orice caz, nu-i a bună poetica pâinii de toate zilele de pe malurile Nistrului, Răutului şi Bâcului.

■

Provocare premeditată

N. URSU

La "rugămintea" lui Grigorii Ivanovici Cotovski, hoţ de cai din Hânceşti, judeţul Lăpuşna, un alt pretins moldovean Mihail Vasilievici Frunze, combatant al războiului civil din Rusia, propuse Moscovei ca să fie constituită o republică moldovenească transnistriană. Si iată că la 12 Octombrie 1924 Comitetul Executiv Central din Ucraina adoptă o hotărîre în care se spune: "Luând în consideraţie dorinţa ferm exprimată a muncitorilor şi ţăranilor din Moldova Sovietică si reeşind din bazele neclintite ale Uniunii Sovietice, secţia III a Comitetului Executiv Central din Ucraina de legislatura a opta hotărăşte: a constitui în componenţa Republicii Socialiste Ucrainene Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească".

Asa dar, deacum înainte de naştere muncitorii şi ţăranii transnistrieni îi ziceau "Moldovă Sovetică", desi intra doar într'o republică socialistă, iar puterea ei executivă fu concentrată dela bun început în mâinile unor aşa "moldoveni de viţă" ca G.I. Starâi, M. B. Corneev, A. V. Ivanov, I. I. Badeev, L. N. Crivorucicov si încă alţi câţiva, toţi cu "ov" şi "ski" în coadă.

Era un act provocator din partea Moscovei contra României. O dovedeste si o declaraţie a lui Cotovski la o adunare de caţapi la care asista şi un oarecare G. I. Buciuşcanu: "RSS Moldovenească este o întruchipare a năzuinţelor întregului norod truditor al Moldovei nu numai din această parte a Nistrului, dar şi din partea cealaltă".

Se pretindea că această nouă creatură teritorialo-administrativă "numără 8 mii de kilometri patraţi şi 545 mii de locuitori". Vorba anecdotei cu stelele de pe cer: cine nu crede să-i numere ! Un lucru e cert, acela că doar 40 de procente din pretinsa jumătate de milion vorbeau limba "republicii" care începu să le poarte numele ! Si totuşi, după cum prea bine ştim, aceste circa 200 mii de fosti osteni ai lui Stefan la origine reuşesc la 1940 să "elibereze de sub jugul ocupanţilor români" 3 milioane de basarabeni ! Molotov şi Ribentropp să trălască! Deşi în ultimii 15 ani această înstrăinare naţională a Basarabiei este sărbătorită uneori la 12 Octombrie, în prezenţa lui Brejnev, iar alteori la 2 August, în prezenţa tovarăşului său Ceauşescu. ●

LITERATURĂ SUPRAGHIDATĂ

E o afirmare ce se sprijină pe însăşi prezenţa la cel de al VI-lea congres al scriitorilor din Basarabia a triumviratului dela Chişinău - S. C. Grossu, prim-secretar al partidului, I.P. Calin, preşedinte al prezidiului sovietului suprem şi I.G. Ustian, prim-ministru. O dovedeste apoi răspicat seful condeerilor Pavel Boţu, când susţine dela tribuna amintitului for că "hotărîrile călăuzitoare ale partidului leninist cu privire la munca de creaţie, la munca ideologică au menirea să ne consolideze rândurile, să ne înaripeze, să ne îndrume paşii către problemele contemporaneităţii, către inima omului. . ."

E bine zis "către inima omului", dacă ar fi să fie asa cum zice dumnealui. Or, din ceea ce se ştie, realitatea e cu totul alta. Căci, urmărind literatura postbelică dintre Nistru şi Prut, mânuitorul de condei de acolo este investit cu dreptul de a influenţa cititorul doar prin prisma raţiunii în detrimentul emoţiilor. Deşi eroii cărţilor pot să râdă, să plângă, să danseze, să iubească, pot să uite, ce-i drept, doar pe parcursul unor pagini, de procente, de norme de muncă, de depăşirea planurilor de producţie.

Pavel Boţu, prim-secretar al comitetului de conducere al uniunii scriitorilor sovietici din Basarabia, face în raportul său incursiuni fluide în arta scrisului, rămânând însă bine concis în aşa chestiuni ca cea a eroului principal care, ca regulă, nu poate fi decât un harnic constructor al societăţii zis comuniste. Si tot ca regulă, în jurul acestui personaj principal trebue să se desfăsoare întreaga acţiune, însăilată cu tot felul de întâmplări şi conflicte antagoniste dintre nou şi vechi, dintre bine şi rău.

Reluând cuvintele secretarului, toate acestea sunt "reuşite incontestabile ale literaturii moldovenesti" cu eroul ei literar, "ca om de formaţie nouă", dotat cu "cele mai bune trăsături ale predecesorilor, om de omenie, angajat şi cointeresat, omniprezent în toate". Anume aici e buba bubelor literaturii din Basarabia: omniprezenţa partidului şi nu a omului de omenie, cum se susţine dela tribuna congresului.

Cât despre conflicte, potrivit diriguitorilor literaturii dela Chisinău, ele trebue să plămădească chipuri "vii" ale personajelor, dintre care cele pozitive să cucerească iar cele "negative", oricât de simpatice ar fi, să trezească mânie si revolta prin graiul celor pozitive. Revoltă şi euforie totodată, pentru că "graţie măiestriei scriitorului", cultivatorii de porumb, când se adună, declară că partidul îi învaţă cum se prăşeste cucuruzul, mulgătoarele din stepa Bugeacului, să zicem, când ţin sfat raional sau republican, zic şi ele că tot partidul le-a învăţat cum să stoarcă ultimul strop de lapte din ţâţa vacii, iar bucătarii, când se întrunesc la un pahar de vorbă, zic că şi pe ei partidul i-a povăţuit cum se face un borş de foaie verde. . .

Cu alte cuvinte, aşa zisa literatură moldovenească de pe malul Bâcului este etatizată şi supradirijată. Iar bietul scriitor, înainte de a se aşeza în faţa foii imaculate îşi face singur proces de autocenzură şi exigenţă, în aşa fel ca să se poată plasa pe o poziţie cât mai puţin vulnerabilă în raport cu directivele partidului, conform cărora "orice operă literară trebue să oglindească mersul înainte spre comunism, să răspundă la toate şiretlicurile imperialismului reacţionar, să dea dovadă de atitudine loială faţă de comunism, să altoiască la toţi cetăţenii simţul datoriei faţă de ţara socialismului care a biruit, să oglindească real realitatea de pe poziţiile reale ale realismului socialist real", etc., etc. Doar o singură condiţie lipseşte din avalanşa imperativelor impuse, aceea că o literatură ar trebui să fie totuşi literatură !

Deşi, după aşa perle, cum ar fi cea a lui Emilian Bucov, Erou al Muncii socialiste, "Am trecut prin multe gânduri / Ca să spun amu vârtos: / Eu cu inima curată / Iaca întru în colhoz / - Pavel Boţu reclamă o insistentă epicizare a personalităţii, în aşa fel ca chipul eroului, cum zice domnia sa, să fie prezentat "mai amplu, mai multilateral, cu tendinţa de a-l plasa treptat din plan concret-social în plan istoric, de perspectivă". Uşor de zis. Cum să împleteşti însă harapnic dintr'un material ce nu se pretează nicidecum împletitului ? Ce perspectivă poate avea o literatură, care prin gura unuia dintre patriarhii ei, cere Patriei socialismului "Să ridice, creatoare, / Geniul tânăr, necuprins, / Constelaţii de popoare / Sub drapelul leninist. /

Ce-i drept, Boţu-referentul nu se prea dă dus de valurile mediocrităţii literare moldoveneşti, deşi "titulatura de erou pozitiv" trezeşte pe alocuri "unele prejudecăţi, provenite în parte din practica maximalizmului etic (alb-negru), din tendinţa de a-l prezenta tezist, şablonard". Nu se dă dus pentru că, vedeţi dumneavoastră, "în răstimpul dintre congrese întâlnim personalităţi care se reţin, caractere inedite ale oamenilor activi, ataşaţi cu trup şi suflet la cauza comună, setosi de a afirma în toate bunătatea şi adevărul, patosul profund" comunist, pe care, nu se ştie de ce, dumnealui l-a substituit cu cel de "umanist" !

E o meşterie şi asta. Altfel, cum te-ai vedea aburcat de atâtea ori la rând în vârful piramidei scriitoriceşti dela Chişinău, piramidă, care, cu dela sine putere, îţi mai aduce şi calitatea de deputat al sovietului suprem dela Moscova?

N. L.

Cioban basarabean din stepa Buceagului

NOUTĂȚI ÎN ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

ENERGIE EOLIANĂ ÎN HAWAII

Toată lumea știe ce "foame de energie" bântuie în prezent pe planeta noastră. Concomitent cu multiplele încercări promițătoare de a capta energie solară, specialiștii în energetică se îndreaptă și către un alt furnizor care are o anumită tradiție. E vorba de energia eoliană adică de acea formă de energie livrată de vânt, dacă e înhămat la niște generatoare fabricate în acest scop. Statele Unite construiesc cel mai mare complex producător de energie eoliană care va funcționa în insulele Hawaii. Complexul energetic, compus din 20 de generatoare de energie propulsate de forța vântului, urmează să contribuie la acoperirea necesarului de energie electrică a arhipelagului Hawaii. Două amănunte tehnice interesante: fiecare generator e dotat cu un rotor din mase plastice în lungime de 80 metri și are o putere instalată de 4 megavați. Iată declarația lui Richard Bell, reprezentantul trustului energetic "Hawaiian Electric": "Regimul permanent al vânturilor alizee fac din Hawaii unul din cele mai favorabile locuri de pe pământ pentru a utiliza în scop economic energia vântului." Până acum compania "Hawaiian Electric" obține energie electrică în proporție de 97% cu ajutorul uzinelor care folosesc produse petroliere. Costul integral al proiectului "alternativ" - derivatele țițeiului și energia eoliană sunt cele două surse - care urmează să fie transpus în practică de firmele constructoare "Windfarms" și o firmă specializată a concernului "United Technologies" este de 350 milioane de dolari. La ora actuală în Statele Unite sunt în total 91 de uzine electrice eoliene programate, aflându-se fie în stadiul de montaj, fie în cel de proiectare.

JUMATATE DE CREIER

Un psiholog britanic arată că este mai bine să ai jumătate de creier, decât deloc. Uneori poate să fie la fel de bine ca atunci când ai întregul creier.

Stan Gooch, scriind la revista "Noul cercetător", arată că această afirmație provine din sălile de operație din întreaga lume. El arată că cele două jumătăți de creier nu sunt chiar atât de specializate cum crede multă lume, ba chiar că jumătatea dreaptă este subestimată.

In conformitate cu teoria "creierului separat", jumătatea dreaptă a creierului uman, care controlează partea stângă a corpului uman, este specializată în acțiunile neverbale, cum ar fi gândirea intuitivă. Jumătatea stângă a creierului, care controlează partea dreaptă a corpului uman, este considerată dominantă, având ca acțiune învățarea limbilor și rezolvarea problemelor de matematică.

Conform acestei teorii, pierzând partea stângă a creierului, ar însemna ca persoana respectivă să fie înapoiată atât fizic cât și mintal. Gooch arată ca acest lucru nu se întâmplă în realitate.

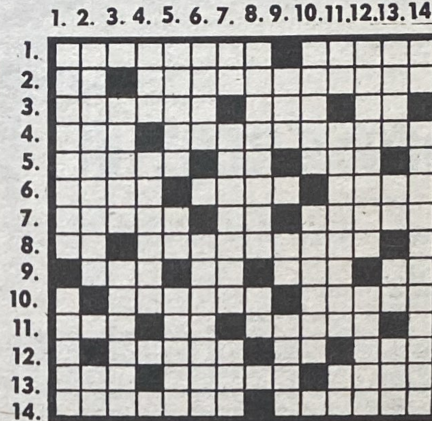
Teoria confirmată a lui Gooch este rezultatul unei operații serioase de creier, numită hemispherectomy, în care jumătate din creier este înlăturat chirurgical. In operațiile făcute în Anglia și Africa de Sud, pacienții cărora li s'a înlăturat partea stângă a creierului, pot să facă ceea ce este normal considerat ca funcțiile părții stângi a creierului.

Explicația lui Gooch pentru ceea ce se întâmplă în aceste cazuri, este că toate funcțiile intelectuale și motoare au loc datorită uneia sau celeilalte jumătăți a creierului. Ceea ce el crede că se întâmplă, este că pe măsură ce creierul se maturizează, fiecare parte tinde să se specializeze în acțiuni ale creierului stâng sau creierului drept, dar nu-și pierde abilitatea de a efectua oricare dintre aceste acțiuni la nevoie.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Aronel CLOTEANU-OHIO

EMIGRANTUL

ORIZONTAL
(1) Emigrat. - Mijloc de transport al vechilor emigranți. (2) Aurel Enache. - Lumea emigranților (3) Copac al poeziei triste: "Apa trece și pietrele rămân". -Nicadorul A. Radu. - Stefan Tecău. (4) Particulă al pronumelui posesiv. - Drăgăstos și atent. (5) Suma depe masă la jocul de cărți "66". -Augustin Ungureanu. -Antonie N. Opriș. (6) Mai tare ca fierul, deși e fier. - Stat în U.S.A., celebru prin mulțime emigranților români. - Metal dur. (7) Carnea de vită sau porc, dela pulpă. -Ovidiu Telegaru. - Alai regal. (8) Tețe ! - Transilvania. (9) Elena C. Orbeanu. - Pronume posesiv. -Interjecție. -Animale domestice. (10) Proaspăt adormit. -"Căiță" anagramat. (11) Băutură încălzitoare. - Otilia Abrudean. - Stă la baza caracterului emigrantului. (12) Vână principală. -Bir ! - Tara, unde emigranții români (în general) și-au găsit o a doua patrie. (13) Ordin scurt ! - Orătănii. - Primul gust al emigrației. (14) Cascadă binecunoscută, mai ales de emigranții, care s'au stabilit în Canada. - Locurile de naștere a tuturor emigranților.

VERTICAL
(1) Carte de emigrare. - Mijloc de transport pentru emigrările de azi, moderne. (2) După un timp s'au făcut iarăși companisate. -Radu Irimescu. (3) Trântor uman. - Stat din America de Nord, unde trăiesc mulți emigranți români. (4) Buby S. Crucean. - Dumineca și sărbători ne cheamă la biserică. (5) Morală. - Lina Romosan. - Guvern român, antebelic destul de incapabil. (6) Impovorat. - Chelner. (7) Ion Andrei. - Stradă în București unde de multe ori bietul emigrant a trebuit să meargă pentru obținerea aprobării de emigrare, cu tot dreptul ce-l avea. - Confirmare. (8) Prinși înținte. - Tudor Stoica. (9) Nicolae. -Primește ! - Alt mijloc de transport în emigrare. (10) Oraș, stațiune pe malul Mării Negre, azi capturat de Bulgari. -Se dă pe zăpadă. (11) Aurel Trâmbitaș. - Intemnițați. - Tot Aurel Trâmbitaș. (12) Oierit. - In momentul de față. (13) Nume germane. -Onuța Tomsa. - Octavian Cosma. - Fular. (14) Notă muzicală. - Tara dorurilor emigranților români (2 Cuv.)

DEZLEGAREA CAREULUI ÎN PAG. 20

ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Savantul

In ultimii ani ai veacului trecut, un savant german călătorea în interes de studiu pe toate meleagurile unde se vorbesc graiuri românești; cum n'a făcut'o vreun specialist român; înafară de Teodor Burada, acesta însă cu cercetări de alt profil, după cum arăt într'un fragment deosebit.

Acesta era filologul Gustav Weigand, romanist și balcanist, profesor universitar la Leipzig (ipska). Incă înainte de a-și obține doctoratul (1888), adică în 1887, el călătorește în Thessalia și la Olimp, în 1889-90 a călătorit în Macedonia, Albania și Grecia. Pe Românii din Istria îi vizitează în 1890 și 1893.

In acest din urmă an înființează la Lipska "Institutul pentru limba română". Intre 1894 - 1921 publică revista "Jahresbericht des Instituts fur Rumanische Sprache" (-Anuarul Instit. pentru limba română), acesta însumând 26 de volume. Il continuă apoi cu "Balkan Archiv", între 1925-1928. Decedează în 1930 (fusese născut în 1860).

Aportul lui G. Weigand la studiul limbii române în general și a dialectelor acesteia este dintre cele mai însemnate. In paginile publicațiilor amintite îl întâlnim cu contribuții privind, bunăoară: toponime aromânești în Pind, stilul Caladelor aromâne, balada aromânească despre podul pesde Arta, gramatica aromânească a lui Boiagi, Codexul Dimonie, Românii și Aromânii din Bulgaria, Aromânii din Nordul Albaniei, Românii din Bosnia, Istriene etc.

Din enumerarea de titluri a studiilor sale mai extinse, publicate și sub formă de carte, se vede și mai bine cât de curpinzătoare au fost preocupările lui G. Weigand în domeniul vorbirii românești de pretutindeni: Graiul Vlahilor dela Olimp, Dela Berat peste Moscopole la Gjorcea, Cercetări noi asupra românei din Istria, O vizită la Vlahii din Acarnania, Glosar din Istria, Aromânii, Meglena și Megleno-Românii. Tot aci se poate enumera și scrierea Ethnografia Macedoniei cu statistica graiurilor ei; sau: Dialectele din Oltenia, Bulgaria, Serbia și Dobrogea, cuprinzând deci și sudul, dreapta propriu zisă a Dunării.

Altă serie de studii se referă la vorbirea daco-română din toate provinciile: Muntenia, Oltenia, Moldova, Basarabia, Banatul, Someșul, Mureșul, Bucovina.

Gustav Weigand a dat și o gramatică practică a limbei române.

O importantă operă științifică a lui este "Atlasul lingvistic al teritoriului lingvistic daco - român" (1909), unul dintre cele dintâi de acest fel în lume.

O altă parte a studiilor sale privește celelalte limbi balcanice; nu însă în cantitatea afectată celei române.

Notabili specialiști români ai vremii, precum Sextil Pușcariu și Per. Papahagi ș.a., au colaborat la publicațiile științifice ale lui G. Weigand. De fapt, se poate spune, el a creat o școală de lingvistică românească. Datorită lui, iată se cunoaște răspândirea frânturilor neamului românesc. A binemeritat de a fost ales Mebru corespondent al Academiei Române. In seria noauă a Atlasului limbii române, elaborat în RSR., datele lui G. Weigand despre limba română din dreapta Dunării nu figurează însă. Ele sunt eliminate în mod deliberat. Si mai ciudată mi s'a părut opțiunea unui compatriot din exil de a-l elimina pe vestitul romanist din istoria relațiilor culturale româno-germane, pe motiv că în 1916-18, luat în armată, el i-a servit acesteia "cu hărțile sale".

S. GÂRLEANU

TEME ECONOMICE

România și petrolul

Dezastruoasa situație economică în care Ceaușescu și partidul comunist au împins țara românească, este fără precedent.

După datele publicate de ziarul Wall Street Journal din 31 Aug. 1981, România a avut la sfârșitul anului trecut un deficit de 2,8 miliarde de dolari la contul plăților curente. Aceasta a făcut ca Fondul Monetar Internațional (România este singura membră din blocul sovietic admisă în FMI) să acorde un împrumut de urgență de 1,5 miliarde de dolari pentru acoperirea unor plăți scadente.

Cauza principală a balanței deficitare românești, se datorește cantității mereu crescânde a consumului de petrol, pe care România este obligată să-l importe. In anul 1976, când România a început să importe petrol pentru consumul intern, cota era de 3,3% din consum, ca-ea să atingă în prezent 40% din consumul intern. Aceasta o aruncă și mai adânc în brațele sovieticilor de unde România importă petrol. Dependența față de ruși apare din cifrele de import care în 1980 au crescut cu 2,8% (12,2%) față de 9,4% în 1979.

Producția României de 230.000 barili pe zi, este departe de cifra planificată la producție de 300.000 barili pe zi. Consumul zilnic actual este de 250.000 barili pe zi. Recentele studii ale C.I.A., estimează că în actualele cantități de petrol extrase zilnic, rezervele României se vor epuiza într'o perioadă de 9-11 ani.

Recent, românii au început niște explorări de petrol în Marea Neagră. La o distanță de cca 50 Km. nord de Constanța, prima sondă de explorare instalată într'o regiune unde marea nu depășește 50 metri adâncime, a identificat la o adâncime de circa 2500 metri, zăcăminte de gaz și petrol. Explorările vor fi lărgite folosind un sistem de lucru computerizat, achiziționat dela firma Control Data Corp. din Minneapolis, care depășește de zece ori în viteză sistemul vechi de lucru.

Responsabilii dela București, au anunțat că zăcămintele descoperite sunt bune și că întrec speranțele, dar, un raport al Comisiei Internaționale de Comerț, o ramură a departamentului de Comerț a SUA, este ponderat - dacă nu chiar pesimist- arătând că rezervele descoperite de români în Marea Neagră, nu au fost evaluate, dar probabil ele reprezintă o valoare comercială minoră.

Disperați, comuniștii români, ajunși la faliment cu fondurile destinate forărilor de exploatare, fac apel la societățile americane să-i ajute în cercetări. Oferte au fost făcute firmelor: Standard Oil Co. (Indiana) Chicago and Occidental Petroleum Corp. Los Angeles și altele. Firmele americane se îndoiesc însă de capacitatea de rambursare a împrumuturilor de către regimul lui Ceaușescu. Intre timp sovieticii strâng chinga mai tare, legându-i pe reseriști de importul de petrol din URSS.

●

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR

CUVANTUL COPIILOR

ABECEDAR CREȘTIN

Intr'un oraș din Grecia, numit Tesalonic, trăia un tânăr. Era frumos la trup, isteț la minte și bun cu toată lumea. Se numea Sfântul Dumitru. Pentru calitățile lui alese a fost ales guvernator al Tesalonicului.

Fiind din neam mare se părea că se va bucura de un viitor strălucit, dar în vremea aceea stăpânea Impăratul Maximian. Acesta era păgân. Nu credea în Dumnezeu. Lupta din toate puterile lui împotriva creștinilor punându-i în închisori, arzându-i de vii, dându-i la fiare sălbatice să-i sfâșie, sau tăindu-le capul. De cruzimile lui împotriva creștinilor se duse vestea în tot imperiul.

Acesta a auzit că Sfântul Dumitru crede în Iisus Hristos și mai mult chiar îndeamnă și pe alții să se lepede de păgânism și să se închine lui Dumnezeu. Impăratul venind în Tesalonic l-a întrebat dacă e adevărat ce se vorbește. Fără nici o șovăială Sfântul Dumitru a răspuns cu fruntea sus: "Da, împărate, cred în Iisus Hristos, Mântuitorul Lumii !"

Răspunsul nu i-a plăcut împăratului, dar a încercat în fel și chip, ba făgăduindu-i posturi mai înalte, ba amenințându-l cu moartea, doar, doar l-o face să se lepede de Hristos. Degeaba ! Credința acestui tânăr era prea puternică. Cât era el de împărat nu a putut să o cumpere nici cu bani, nici cu frica de pedepse. I-a luat postul de guvernator și l-a pus la închisoare.

Tot în acest timp, era un luptător împotriva creștinilor care se numea Lie. Era foarte puternic și împăratul se bucura grozav la spectacolele pe care le dădea Lie ucigându-i pe creștini.

Intr'o zi, la celula unde zăcea Sfântul Dumitru a venit un tânăr creștin. Numele lui era Nistor. Si a zis: "Robule al lui Dumnezeu, vreau să mă lupt cu Lie; roagă-te pentru mine !" Sfântul Dumitru, care-l cunoștea pe Lie cât e de puternic, iar cât de tânăr este Nistor, văzând ochii lui strălucind de credință în puterea lui Iisus Hristos, îi zise: "Si pe Lie vei birui și pe Hristos vei mărturisi." și îi făcu pe frunte semnul crucii, ca semn de biruință.

Era seară. Spectatorii îl ascultau pe Lie bătându-și joc de creștini, lăudându-se cu puterea mușchilor lui și așteptând să fie aduși creștinii, pe care ucigându-i Lie să fie arși și la lumina lor să se veselească. In vreme ce vorbea apare un tânăr. Il întrerupe cu o voce puternică: "Lie, destul ai spurcat pe creștini. Vino și te luptă acum cu unul dintre creștini !" Spectatorii văzându-l atât de mic pe lângă Lie au început să râdă. Lupta a început. Cei care au râs privesc cu încordare. A trecut deja timpul când Lie zvârlea pe cei mai puternici să li se ardă trupul. In cele din urmă îl aruncă în sulițele în care trebuia să ardă creștinii.

S'a făcut o tăcere ca de mormânt. Apoi a tunat vocea lui Nistor: "Mărire Ție, Hristoase, Dumnezeul nostru, Mărire Ție !"

In cele din urmă, când Impăratul Maximian a aflat că Sfântul Nistor a fost încurajat la luptă de Sfântul Dumitru mânia lui nu a mai avut margini.

Tânărului Nistor, care a luptat în numele lui Iisus Hristos, i s'a tăiat capul și a devenit Sfântul Nistor. Imediat soldații împăratului au apărut și la celula unde era Sfântul Dumitru și cu sulițele lor l-au omorât.

După ce a fost ucis, niște creștini i-au luat trupul și l-au pus într'un sicriu de argint. Mulți, care erau bolnavi, se duceau în fața sicriului și rugau pe Sfântul Dumitru să se roage alături de ei și Dumnezeu îi vindeca de boală și le dădea sănătate.

Părintele MITREL

LA ȘCOALĂ

Băiețelu mamii'i mare:
bun să 'nvețe'o adunare !

. . . Elu'mi s'a pitit în poală:
-Mă obligi să merg la școală?

Printre gene saltă Nil
lacrimi mari, de crocodil. . .

Potrevindu-i un șiret
Mama a zâmbit șiret:
- Taci, Eluțu mamii, lasă:
te oblig . . . să stai acasă !

Elu tace.
Da'ntr'o clipă
altă teamă se'nfiripă:
- Sunt bărbat, sau mămăligă?
Nu-mi place când mă obligă?
- Eu la școală nu te duc,
stai în casă, singur - cuc !

Elu stă, se socotește;
acu școala'l ispitește !
Mama iarăși:
-Nu te duc !
Stai în casă, singur - cuc !

. . . Astăzi mi-i căsuța goală:
Elu . . . a fugit la școală !

Florica BAȚU

Ghicitori

Ca piatra e tare,
Ca nisipu-i moale,
Din
Munți
O pot
Scoate,
S'o pun în bucate. (Sarea)

Prin unghere,
In tăcere,
Unde umbra e mai deasă,
Tese pânza
De mătasă.
Insă nimeni nu-l iubește
Si-l gonește ! (Păianjenul)

DEZLEGAREA CAREULUI DIN PAG. 19

p	r	i	b	e	g	i	t	■	v	a	p	o	r
a	e	■	s	t	r	a	i	n	a	t	a	t	e
s	a	l	c	i	e	■	n	a	r	■	s	t	■
a	l	e	■	c	u	r	t	e	n	i	t	o	r
p	i	n	c	a	■	a	u	■	a	n	o	■	o
o	t	e	l	■	o	h	i	o	■	c	r	o	m
r	a	s	o	l	■	o	t	■	s	u	i	t	a
t	t	■	p	r	o	v	i	n	c	i	e	■	n
■	e	c	o	■	s	e	■	a	h	a	■	o	l
a	■	a	t	i	p	i	t	■	i	t	a	c	a
v	i	n	■	o	a	■	s	t	o	i	c	■	m
i	■	a	o	r	t	a	■	r	r	■	u	s	a
o	r	d	■	g	a	s	t	e	■	a	m	a	r
n	i	a	g	a	r	a	■	n	a	t	a	l	e

MATERIALELE PENTRU "CUVÂNTUL COPIILOR" SE POT TRIMITE LA ADRESA Pr.DUMITRU ICHIM, 71 VANIER DR., APT 201, KITCHENER, ONTARIO N2C 1J4 , CANADA

COPILUL ŞI RAŢA

– Rață, rață, rățișoară,
Und'te duci pe ulicioară
Tipa, tipa legănată
Si-așa frumos încălțată,
Cu papucii gălbiori
Măcăind adeseori ?

- Dă-te frate la o parte,
Că eu vreau să merg departe.
Nici la horă nici la joc,
Eu nu mă gândesc de loc.
Trăistuța-mi este goală,
Lasă-mă să merg la moară.
La moară colea de vale,
Să-mi aduc ceva mâncare,
Că diseară ți-oi oua
Copilaș pe seama ta.

- Bine ! mâine dimineață
Am să viu la cotârleață
Să vedem te ții de vorbă ?
Dacă nu să te fac ciorbă.

Poezii de diverși autori, culese pentru copii de Dna C.Strabo

STEM FLOAREA și BURUIANA

O mică floare, trezindu-se dimineața, descoperă lângă ea o nouă vecină, o vietate ciudată. Aceasta, crescând repede, se transformă într'o buruiană mâncăcioasă și dominantă, care obligă floarea s'o hrănească neîncetat, transformând-o în scalava ei.

- Ha, ha, ha ! Ce corcitură
Mi-a intrat în bătătură !
- Buruian e casa mea !
- Taci, c'acum te-oi mânca !

Zgâție cu ochii reci
Mi-ai furat covrigi din beci,
Ciocolată, pepsi, prune...
Ce-ai cătat aicea, spune ?

Dar ce foame'n mațe seacă!
Iți las viața, numai, dacă
Dela tine îmi aduci
Tort cu dulciuri și cu nuci.

Versuri de Dumitru ICHIM

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 5 Nr. 38 APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE !

URZICA LIBERĂ

"Mai sunt încă urme de mentalități burgheze: misticismul și superstițiile. . ."

GHICITOAREA: Vei face o plimbare plăcută, pășind alene, întovărășită de un grup de prieteni, spunând glume și făcând planuri de veselie și ospețe.

– Iar citești "Scânteia"! Mi-ai spus la fel și luna trecută când am stat șase ore la coadă, in ploaie, dând din coate, înjurând, ca să înveselesc la ospăț patru inși cu cinci gâturi și trei aripi de găină înfometată!

Glume

– Bulă, zice tov. învățătoare, ia spune tu, care sunt vecinii R.S. România ?
– La apus, răspunde Bulă, RSR se mărginește cu sora noastră Ungaria, iar la răsărit cu cumnata noastră Uniunea Sovietică.
– Cum? ce? se răstește tovarășa.
– Da, zice Bulă sigur, URSS ni cumnată fiindcă ține pe sora noastră Basarabia.

••

Pe un mal, la Canal, lucrează " voluntari " de cealaltă parte condamnații.
– Voi ce-ați făcut ? întreabă un student pe cei de vis-à-vis.
– Am furat, dar voi ce-ați făcut ?
– Am învățat.
– Așa vă trebue !

••

– Bulă, întrebă tov. învățător, ce deosebire există între sistemul socialist și cel capitalist ?
– Deosebirea este în primul rând de ordin calitativ, zice Bulă cu siguranță marxistă. Astfel în capitalism muncitorii nu sunt la putere, ei stau pe baricadă dar au carne și toate cele. In socialism însă, muncitorii sunt la putere, ei nu mai stau pe baricadă ci stau ...la coadă, pentru carne și toate cele !

Intr'unul din magazinele "Nufărul" din București s'a pus în vitrină portretul marelui tovarăș, iar sub el, era reclama care arăta eficiența spălătoriei: "Se curăță în trei zile".

••

– Tovarășe doctor, cred că am orbit !
– E, nu mai spune Bulă ! Cum asta ?
– Păi, să vedeți, am intrat azi într'o măcelărie și când colo n'am văzut nimic !

••

Pe stradă, radio-reporterul vede un om în vârstă.
– Ești fericit că trăiești acum în regimul comunist ?
– Da, sunt fericit !
– Ia spune-ne cum te simțeai în regimul de teroare burghez și capitalist ?
– Si mai fericit !

••

Un diplomat, după ce și-a terminat Niculiță vorbăria, îi spune:
– Discursul dvs îmi reamintește de un alt mare vorbitor chinez.
– Cum îl cheamă ?
– O-tu Long.

EPIGRAME ŞI CATRENE

Ion CICALĂ

Raportul SOLIDARITĂȚII
la primul ei congres !

Tovarăși, situația,
In Polonia Populară,
Nu putem spune că-i rea,
E . . . catastrofală !

Unui păstor de suflete

Oaia când se rătăcește
Păstorul bun o găsește.
Dar când Păstorul rătăcește
Numai dracu' îl găsește !

Unui confrate care se miră de ce l-am atacat pentru faptul că s'a dus în "Țară" !

Că mergi în țară, nu-i ocară.
Din contra, este foarte bine.
Ocară e, (totuși, ocară !)
Că nu vine și Ea la tine !

INSTANTANEE DIN CIRCUL PECERIST-RESERIST

Bibliotecă și justiție

Președintă a Comitetului de artă și cultură (cu grad de ministru) la un moment dat, Constanța Crăciun (botezată din Noell), căsătorită cu Janosz Vintze, cel decorat la 8 Mai cu "T. Vladimirescu" cl. I se frământase probabil foarte mult ci ispravă să înfăptuiască spre slugărnicirea partidului comunist și spre păgubirea și batjocorirea poporului; iar când diavolul comunist i-a băgat ideia o văzurăm cum luă cât ai bate din palme Palatul justiției din Bucuresti, clădirea aceea monumentală, transformându-l în bibliotecă zisă "națională centrală".

Justiția fu izgonită de acolo și trimisă pe. . . coclauri. Nu mai era nevoie de ea ! Clasa burghezo-moșierească era anulată, condamnările și trimiterile la canal și în temnițe se efectuaseră, contradicțiile de clasă erau anihilate, baza conflictelor între oameni fiind astfel înlăturată. Iar ce o mai apărea p'ici pe-colo dintre pricini, este aci miliția, instrument al luptei de clasă în mâinile statului comunist să pună lucrul la punct. Apoi, tribunalele militare nu erau și ele în plină funcție pentru a combate cu eficiență dușmănia poporului? Ce rost mai poate avea atunci doamna Dreptate și palatul ei? Afară deci cu acest organism parazitar, de suprastructură nenorocită, balast al trecutului celui "negru" ! Să se lumineze poporul din învățătura marxisto-stalinistă !

Asa că în sectorul IV, fost "de verde", la școala de altă dată "Ienăchiță Văcărescu", de pe locul numit cândva "Maidanul dulapului", justiția se văzu băgată într'un garaj cu dușumea acum tare smolită, lipicioasă pe încălțămainte, rău mirositoare. Treacă-meargă asta; numai că în spatele completului de judecată se afla un WC. comun, despărțit de sală doar printr'o cortină roșie, culoare promovată peste tot, apoi și aci. Toate zgomotele slobozite pe acolo de către oamenii mai prididiți aci din cauza pricinilor și necazurilor judecate, se auzeau răspicat în întreaga sală. Alții dintre cei prididiți se și opinteau mai tare, dând de înțeles că. . . asta fac ei pe asemenea. . ,justiției. Poți să-l acuzi pentru asta și să-l tragi dincoace de cortină în fața judecății? Mai greu. Așa că justiția se făcea că n'aude (nu vede) și-și mâna treaba înainte serios, cu procuror, cu apărare, cu martori, cu condamnări.

Dincolo, la fostul Palat al justiției, îți pierdeai deacuma pașii prin încăperile vaste, transformate în săli de lectură pentru pensionari încadrați în "organizații", trimiși să citească broșurile sindicale și de partid, uneori poate și câte o povestire educativ-ideologică a lui M. Sântimbreanu. Căci altele zisa bibliotecă națională nici nu ajunsese și poate nici nu trebuia să aibă. Ea trebuia doar să dea cultură "nouă" masselor, să minimalizeze însemnătatea bibliotecii Academiei, să constituie măcar și ca clădire impunătoare fala realizărilor comuniste.

Ca și cu multe alte întreprinderi "epocale" socialiste, ca și cu însuși canalul, de ex., își dădură seama și aci, până la urmă, de idioțenie și ridicară mâinile tiptil, adică pe tăcute. Organele justiției fură întoarse la locul lor. Cu biblioteca zisă națională se nenoroci o altă clădire solidă și potrivită pentru alte servicii publice, clădirea fostă a bursei. (Compară soarta clădirii poștei centrale pentru muzeul lui Nicu și Leana Ceaușescu).

Așadar, într'un fel sau altul: Cartagina trebue distrusă !

Zicem noi, dar ei au nevoie de gropi ca să dea în ele, de deștepți ce sunt.

S. GÂRLEANU

Rățoiul exilat

ANUL XI OUL Nr. 49

PENTRU PEDEPSIREA VINOVAȚILOR

Tov. Ceaușescu pe urmele criminalului care a dus țara la faliment.

C. Dona RAȚOIUL

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

CEAUȘESCU PRIMEȘTE SFATURI BUNE!

Ziarul "Tribuna României" publică fotografia a patru membri din Comitetul Executiv al U&L, primiți în audiență de tov. Ceaușescu.

Corect ar fi să inversăm lucrurile: nu Ceaușescu a acordat audiență vizitatorilor ci vizitatorii au acceptat să-l primească în audiență pe Ceaușescu, ca o răsplată pentru c'au fost plimbați pe gratis în RSR.

Ceaușescu are mai mult de învățat dela acești emigranți, ajunși în lumea liberă săraci, fără prea multă educație, dar care au reușit să-și făurească o frumoasă situație materială.

În același timp, "ing. Ceaușescu, cu nevasta" doctor și academician au moștenit o țară bogată pe care au dus-o la sărăcie.

Sperăm ca și'n viitor, cei plimbați pe gratis, să fie atât de mărinimoși ca să-i acorde o audiență lui Ceaușescu și să-i dea unele îndrumări.

Cum Niculiță n'a învățat engleza iar vizitatorii au uitat limba română, translatorul oficial a fost d. Virgilică Cândea.

AM AVUT DOI GEORGE ENESCU?

În organul oficial de dezinformare 'Bocetul României", un alfabetist cu epoleți în partid termină astfel biografia lui George Enescu:

"Suferința i-a umbrit ultimii ani. Dar mai mult decât ea, dorul și neputința. din cauza bolii, de a se reîntoarce în țară." (T.R. nr. 210, p.5)

Probabil că-i vorba de un alt George Enescu, căci compozitorul moldovean - născut acum 100 de ani în com. Liveni a ales lumea liberă; și-a dat demisia din Senatul Comunist (unde fusese numit fără a fi întrebat); a refuzat ofertele guvernului de a se repatria, și-a lăsat cu limbă de moarte că atât timp cât sunt comuniștii la putere, nici trupul lui să nu se mai reîntoarcă în țară; iar rudele i-au respectat dorința și au refuzat cererea RSR-ului de a-l reînhuma sub steagul roșu.

Este adevărat George Enescu și-a iubit țara și și-a aplecat urechea la murmurul izvoarelor, dar țara pe care a iubit-o și i-a închinat nemuritoarea Rapsodie, purta numele de ROMÂNIA.

Iar între România și RSR orice asemănare este o simplă coincidență neintenționată.

(Nota: Aniversarea lui George Enescu a fost un motiv ca să dăm prin sită liderii refugiului.

Unii au mers pe linia "Tribunei Moscovite", alții (ziarele "America", "Solia", etc.) au venit cu mărturii și documente subliniind sentimentele românești-creștine și anti-comuniste ale maestrului.

Bine înțeles n'au lipsit nici cei de pe gard care au pomenit doar de glorioasa carieră a "românului George Enescu", dar au uitat să menționeze sentimentele sale de creștin și anticomunist, tocmai acum când comuniștilor li se îndoaie inima de durere că Maestrul "din cauza bolii" nu s'a putut "reîntoarce în țara".)

HARVARD PLUS CAMBRIDGE!

Dintre sutele de studenți de origine română care termină cursurile universităților din lumea liberă, menționez pe Anton Teodorescu, fiul ing. Petru și Geta Teodorescu.

Anton, după ce-a obținut "Cum laude" diploma la Harvard, a căpătat o bursă la Cambridge din Anglia unde s'a clasificat al 4-lea din 312 ingineri ce au terminat cursurile în "Computer Science".

Un "escu" cu succes pe ambele maluri ale Atlanticului.

STÂND DE VORBĂ

La Vatră, la Câmpul Românesc din Hamilton, la picnicuri, etc. am întâlnit persoane sosite în vizită. Voi spicui din cele ce mi-au mărturisit, respectându-le dorința de a nu le spune numele:

'In America, nu numai că aveți ce vă trebue, dar faceți risipă !. . . .Cum puteți să râdeți și să fiți atât de veseli?. . . .n'am gustat în țară untul și brânza de 4 luni. . . . ."

Intrând, pentru prima dată cu fratele și cumnata, într'un supermarket, noul venit s'a uitat la frigoriferele înșirate de-a-lungul zidului, "Uite câtă carne s'a pus azi în vânzare !". . . . A trebuit să vin în Statele Unite ca să beau vin de Cotnari. . . . Laptele în provincie se dă numai la familiile cu copii. . .Ce se scrie în ziarele din țară nu ne mai impresionează, citim doar sportul. . . în laudele ce se aduc lui Ceaușescu noi vedem bătale de joc. . . .

Prima, a doua și a treia generației de tineri ortodocși americani de origine română(AROY), de pe lângă Episcopia dela Vatră, își păstrează credința și spun cu mândrie, în limba engleză, că-s români !

STRICT AUTENTIC

Un agent comunist, însărcinat cu spionajul economic, a trimis la București fotografia de cum sunt construite scaunele de la restaurantele McDonald.

Aceeași sursă, bine informată, adaugă:

"In RSR nu domnește Ceaușescu, domnește prostia!"

REPORTAJE DIN ȚARĂ

Cum se asigură nevoile cetățenilor cu materiale de construcție

Aprovizionarea populației cu cele necesare pentru asigurarea unui nivel de viață (trai) corespunzător, este hotărîtă de circa doi ani prin decrete ale Președintelui. Nu mai are încredere în guvern, considerând că acesta nu mai are autoritate.

Decretele se dau la începutul fiecărui trimestru, după ce se discută cu producătorii de mărfuri pentru populație, deși cifrele sunt cuprinse în planul de Stat. Dar planul este "adaptat" continuu, adică modificat destul de des în timpul anului, pentru a se suplini lipsurile la export și nerealizările de producție. Mai apare un decret pentru asigurarea aprovizionării populației în perioada toamnă-iarnă. Toate aceste decrete se discută în prealabil de către guvern și de Comitetul Central al Partidului și apoi se publică în presa comunistă, pentru a se arăta preocupările Președintelui pentru nevoile populației.

În realitate, cum se urmăresc și asigură aceste nevoi? Preocuparea merge până la terminarea discuțiilor cu producătorii și apariția decretelor. Si apoi, ca orice minune care ține trei zile, decretele se pun la dosar și nimeni nu se mai interesează dacă și cum se realizează cele stabilite. Pentrucă obligațiile pentru asigurarea populației cu mărfuri sunt minore și repede uitate de cei care le hotărăsc. Aceștia se ocupă în special de livrările pentru export, care au prioritate absolută față de nevoile populației.

Si atunci când la export se cere mai mult decât este prevăzut în plan, se (taie) reduce din cantitățile pentru populație și se dă la export. Exemple sunt destule. Astfel la ciment în ultimii trei ani s'au redus 20-25% din cantitățile prevăzute în plan, deși acestea erau mult inferioare nevoilor populației. În primăvara anului 1980 s'a ajuns ca în Capitală să nu mai existe deloc ciment la depozitele de vânzare către populație. Puținul care sosea, era urmărit dela intrarea în Capitală și fericiții care ajungeau să obțină doi-trei saci de ciment trebuiau să aștepte multe zile și să dea bacșișuri mari la șefii depozitelor, bacșișuri care erau cam 50% din valoarea cimentului (un sac de ciment 50 lei, bacșișul 25 lei pentru un sac !). Când nemulțumirile populației au dus la proteste tot mai repetate și publice, atunci s'a urmărit câteva zile, la câteva fabrici, livrarea parțială a restanțelor pentru "astuparea gurilor". Dar cantitatea de 750 mii tone (din producția de 17 mil. tone) pentru circa 7 mil. familii din România, nu reprezintă mai mult de jumătate din nevoile minime.

Situația la var este și mai tristă. Aici, pe lângă reducerea planului cu 25%, fabricile nu realizează nici planul de producție din cauză că trebue să facă economii de combustibili. De ce fabrica să ardă piatră de calcar, dacă nu primește prin plan suficient combustibil, dacă nimeni nu se interesează de felul cum se realizează contractele pentru populație? Pentrucă obligațiile pentru livrările la populație sunt neglijate, au prioritate livrările de var către industria siderurgică, chimică și pentru șantierele de investiții. Dacă mai rămâne ceva, se dă și la populație !

Si așa din planul de 120 mii tone var s'au redus 30 mii tone (deci au rămas în plan 90 mii tone) și s'au livrat numai 65 mii tone. Din aceste motive în primăvara anului 1980, atunci când gospodarii aveau cea mai mare nevoie de var pentru văruirea locuințelor, nu s'a găsit var multe săptămâni la niciun depozit de vânzare către populația din Capitală și din Tară. Nu se iau măsuri hotărîte și serioase pentru îndreptarea acestei situații de-a dreptul jenantă și anormală. Pentrucă livrările către populație nu contează, nu se urmăresc, nu sunt obligatorii pentru cei care și le asumă prin contracte. Din cauză că prima preocupare este exportul, apoi nevoile șantierelor de construcții, iar ultima este populația.

Populația pentru al cărui nivel de trai se bate multă monedă și se dau multe decrete. Rezultatele se văd și se aud tot mai des, în mod public, dela tot mai mulți dintre cei nemulțumiți, revoltați și indignați de această stare de lucruri care este tot mai rea dela an la an.

Nevoile personale de materiale mi-au dus pașii la câteva depozite de vânzare din Capitală. Cele mai mari din: Șoseaua Colentina, Șoseaua Giurgiului și Șoseaua Bucureștii Noi. Am văzut exemple vii de neglijență și lipsă de preocupare pentru primirea, depozitarea și vânzarea materialelor de construcție către populație. Aspectul general este jalnic, lipsa de spații este acută, magaziile de depozitare sunt insalubre și deteriorate, iar pe drumurile interioare din depozite nu se poate circula când plouă, noroiul este până la glezne. Cu greu pot pătrunde în depozite mașinile care aduc materiale dela gări, sau căruțele și mașinile care transportă materialele cumpărate. De obicei se așteaptă multe ore până se primește marfa dela gară și până când cei dela depozit au timp și pentru cumpărători. Atunci ești trecut prin multe verificări, ți se cer acte dela Sfatul Popular, dela serviciu, să dovedești că ceeace cumperi este pentru casa ta. Până la urmă, dacă știi să fi atent cu șeful depozitului, ți se dă ceva din ceeace soliciți. De multe ori calitatea materialelor de construcții este necorespunzătoare, dar le iei pentrucă altceva nu găsești. Var cu pietre (nears suficient), țigle și cărămizi sparte, blocuri (din beton celular autoclavizat) și blocuri din agregate ușoare rupte, crăpate, etc. Această situație este permanentă din următoarele motive:

- pentru populație se livrează materiale de cea mai slabă calitate, inclusiv materiale în afara standardelor (lucru pe care mulți îl știu), dela fabrici și dela depozitele de vânzare, dar toți închid ochii, pe spinarea cumpărătorilor;

- se fac manipulări multe cu materialele de construcții și se strică multă marfă, din cauză că niciun depozit de vânzare din Capitală nu are linie de garaj CFR pentru primirea vagoanelor direct la depozit.

Nu există preocupări pentru îndreptarea acestei situații anormale, nu s'au prevăzut fonduri pentru modernizarea depozitelor de vânzare a materialelor la populație. Din contră, unele depozite s'au lichidat (ex. Șoseaua Viilor), iar altele s'au micșorat (ex. Șoseaua Banu Manta, etc.). In aceste condiții, cu greu pot face față cererilor cetățenilor cele 12 depozite existente în Capitală, iar nevoile populației pentru materiale de construcții sunt permanent neglijate.

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

EXPUNEREA DE MOTIVE LA STATUTUL CERCULUI DE STUDII SOCIAL CREŞTIN

Subscrişii am luat la 23 Noembrie 1980 iniţiativa de a fonda Cercul de Studii Social-Creştin. In şedinţa de lucru dela 6 Iunie 1981 am redactat Statutul, însoţit de o expunere de motive pe care v'o înfăţişăm spre cunoaştere.

Cercul, Centrul, Institutul de Cercetări şi Studii, sunt armele moderne de luptă eficace pentru idei, cauze şi interese ale unei naţiuni sau ale unei asociaţii de naţiuni. Filozofi, cugetători, scriitori şi gazetari au conceput doctrine, strategii, sisteme de guvernare, scheme de acţiuni şi structuri ale Societăţii şi ale Statelor. Condeiul lor a dat oamenilor de acţiune elementele de creare a marilor mişcări populare. Ei au determinat vaste şi profunde prefaceri politice, sociale şi culturale. Nu vom cita nume, nici româneşti, nici universale.

Cercurile de Studii constituesc Avan-Garda Statelor-Majore politice şi militare, cât şi a masselor şi a armatelor în mişcare.

Scopurile Cercului de Studii Social-Crestin sunt definite în Statut. Misiunea echipelor de lucru se îndreaptă în rezumat spre aceste trei finalităţi:

1. Restructurarea şi modernizarea Mişcării Social-Creştine pe baza permanenţelor sale ideologice.
2. Elaborarea doctrinei şi prelucrarea materialului documentar pentru reconstrucţia României de mâine într'o Europă Liberă.
3. Pregătirea teoretică a platformei de acţiune politico-culturală.

La acestea se adaogă două materii preponderente la sfârşitul Secolului XX, şi anume tehnologia şi o nouă Filozofie a Muncii. Epoca modernă este şi va fi dominată de ramura cea mai avansata a tehnologiei, Electronica. Ea dirijează şi va dirija în proporţie ascendentă toate domeniile de activitate ale Societăţii şi ale statelor, în Pace sau Răsboi. Industria Electronicii nu e mai decisivă în progresul popoarelor, dar şi rentabilă. Electronica este industria cea mai adecuată pentru progresul României în Societatea Industrială şi Post-Industrială. In România se găsesc deopotrivă competenţe ingenioase în concepţie şi cercetări, cât şi condiţiile de dezvoltare a unei mari industrii electronice. Ea are şi posibilităţi de debuşeuri într'un sector important prin preţuri competitive pe Piaţa Internaţională. Persoanele cu o cultură tehnică sunt chemate să cerceteze în Cadrul Cercului de Studii Social-Crestin, posibilităţile de a crea o industrie a Elecronicei, de căpetenie în România. In viitorul tehnologiei, elecronul întrece atomul.

Cât despre câmpul laboral, Cercul de Studii Social-Creştin urmează să cerceteze raporturile între o Filozofie a Muncii, cum remarcă diferiţi autori, şi alte discipline, ca o Teologie a Muncii, o Pedagogie a Muncii, Sociologia, Psiho-sociologiei şi Literatura contemporană. Aceşti autori, englezi, germani şi italieni, relevă cum noua dimensiune constitue un Mesaj-convingător că a muncii înseamnă a trăi, a fi. Convingerea contrarie, opusă muncii, camuflată într'o rebeliune contra unor pretinse forme de alienare şi exploatare, la modă într'o minoritate a tineretului de azi, înseamnă o revoltă a omului contra propriei sale fiinţe, contra propriului său destin. Papa Ioan Pavel II dezvălue în Enciclica sa, Redemptor Hominis, "Sensul profund creştin al muncii, ca dimensiune existenţială constitutivă a omului contemporan, chiar aşa strâmtorat în angrenajul civilizaţiei tehnologice şi industriale". Papa dovedeşte astfel cum mai ales în această civilizaţie, sforţarea Muncii, mai mult decât marxistă, este o constantă creştină. Religia cât şi Tehnologia, Politica şi Cultura, deci Spiritul cât Materia, decid soarta lumii. O sarcină importantă, altfel spus, a Cercului de Studii Social-Creştin este aceea de a contribui la elaborarea unei doctrine şi a unei scheme de organizare a Muncii în România de mâine pe o bază creştină în locul aberaţiei marxiste. Astfel Economia şi corolarul ei, Binomul Capital-Muncă, va forma un obiectiv principal în cercetările Cercului de Studii Social-Creştin. Toţi oamenii, indiferent de formaţie, docentul universitar, meseriaşul şi muncitorul din fabrică, sunt cointeresaţi în raporturile politice, economice şi sociale în lumea de azi. O Economie prosperă într'un Regim politic şi social bine organizat, condiţionează renaşterea României ca stat suveran şi a unei societăţi libere româneşti. Totodată o mare Cultură depinde strict în epocile ascendente tot atât de volumul Producţiei cât de eficacitatea sistemului politic şi de avântul spiritual. Prospectarea modalităţilor de resurecţie a unui nou stat şi a unei noi societăţi româneşti, este misiunea noastră în Exil.

Iată motivele pentru care am format Cercul de Studii Social-Creştin. In realizarea iniţiativei noastre, avem nevoe de adeziunea sau cel puţin sprijinul D-voastră, un sprijin sigur şi constant. Noi sperăm să ni le daţi.

A. Al. Bidian, N. Constantinescu, Dr. M. Corbu, M.F. Enescu, Preot Prot. Em Popa, C. Spanachi, P. Vălimăreanu.

NECROLOG

Fam. Ing. Jean Popa anunţă cu adâncă durere stingerea din viaţă a fratelui lor iubit Aurel Popa în 30 Iulie 1981, oraşul Bacău.

Toţi ce l-au cunoscut din închisorile comuniste Aiud, Cavnic, Baia Sprie, Deltă, îi vor păstra o amintire nestearsă. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

CONGRESUL NAŢIONAL ROMÂN AMERICAN

ANUNŢĂ

Oficierea unui Parastas, la împlinirea de douăzeci de ani dela moartea poetului ARON COTRUS

Slujba va avea loc în ziua de Sâmbătă, 24 Octombrie, 1981 la cimitirul din Cleveland.

După Sfânta Liturghie se va servi o pomană la Biserica Unită Sfânta Elena (1367 West 65th Str. Cleveland, Ohio)

Informaţii complete se pot obţine la adresa de mai sus prin telefon la numărul (216) 631-0803

Comitetul de pregătire

ÎN VIZITĂ LA CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON-CANADA

La începutul lunei August, membrii Asociaţiei Culturale Române din Hamilton, s'au bucurat de vizitele unor distinsi oaspeţi, care s'au întâlnit cu toţii la Câmpul Românesc. Menţionăm în special familiile Dr. A. Corbu şi D. Bacu veniţi tocmai din Europa.

In sala dela Câmpul Românesc, dela stânga la dreapta, rândul din faţă: Dr.A.Corbu şi dna L.Corbu din Elveţia, dl Zahu Pană din New York, dl George Bulumete din Chicago, dl D. Bacu şi dna M. Bacu din Paris, Franţa. In spate: păr. Dumitru Ichim din Kitchener.

INSTITUTUL ROMÂN DE CERCETĂRI
-Biblioteca Română- Freiburg, Germania

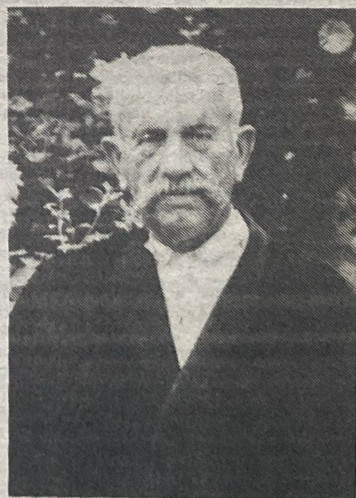
Institutul Român de Cercetări -Biblioteca Română- din Freiburg, Germania, are onoarea de a vă face o caldă

INVITAŢIE

la manifestările culturale care vor avea loc cu ocazia Adunării Generale Anuale, în zilele de 9, 10 şi 11 Oct. 1981, în localul Institutului din Uhlandstrasse Nr.7

Director,
Virgil Mihăilescu

ÎN MEMORIAM!

PETRU (PERA) MĂRAN

Care a decedat la 1 Septembrie în etate de 79 ani, în satul Uzdin din Banatul Iugoslav. Pe cel ce a fost Petru Măran, îl deplâng: fiul Gheorghe, nora Sofia, nepotul Vasile şi strănepoata Anişoara din Hamilton, Canada. Apoi fiul Petru, nora Anuica, nepotul Tiberiu, nepoata Anişoara cu soţul ing. Milorad din Belgrad, fratele Adam Măran preot în comuna Alibunar şi nepoţii de soră: Sofia şi Teodor Boieru, precum şi nepoţii de frate: învăţătorul Tiberiu, profesorul Bujor şi învăţătorul Lucian.
A fost un bun membru al bisericii ortodoxe şi un activ membru al Oastei Domnului din Uzdin.
Să-i fie ţărâna uşoară şi memoria binecuvântată. Dumnezeu să-l numere printre drepţii Săi.

JURISDICŢIA PATRIARHIEI ECUMENICE DIN CONSTANTINOPOL
EPARHIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ PENTRU EUROPA CENTRALĂ
COMUNITATEA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DIN BAVARIA

Biserica "Sf.Gheorghe" din München
Platanenstrasse 158
8028 Taufkirchen - Kreis München

ANUNŢ

Duminică, 18 Octombrie 1981, la ora 10,30, Părintele Dr. Viorel Mehedinţiu va celebra Sf. Liturghie în biserica Sf. Nicolae- am Gasteig.

Să cinstim Sf. Slujbă printr'o prezenţă cât mai numeroasă.

Comitetul parohial: G.Tase, Alexandru Petre, Grigore Dumitrescu, I. Lobodă, Rodica Petrescu, A.Baur, C. Foghel, A. Nicola, C. Nagacevschi.

pentru conformitate
Dr. G. Tase

P.S.
Slujba ortodoxă în München se va celebra -şi în viitor- în biserica Sf.Nicolae-am Gasteig, la fiecare a treia Duminică din lună. Si anume: 18 Octombrie, 15 Noembrie, ş.a.m.d. Slujbele deosebite şi anumite schimbări, vor fi anunţate separat. Inceputul Sf.Liturghii:10,30

LA ÎNCHIDEREA EDIŢIEI

Aflăm din surse competente că Dl Prof. Universitar Vlad Georgescu dela Washington, a fost numit începând cu data de 1 Ianuarie 1982, într'o înaltă funcţie la postul de radio " Europa Liberă " dela München.

CONFEDERAŢIA GENERALĂ A MUNCII SPRIJINĂ S.L.O.M.R. LA ORGANIZAŢIA INTERNAŢIONALĂ A MUNCII DIN CADRUL ORGANIZAŢIEI NAŢIUNILOR UNITE

Regimul dela Bucureşti a fost reclamat pentru politica sa antisindicală

Mai întâi câteva cuvinte despre Confederaţia Mondială a Muncii (Confederation Mondiale du Travail) pentru care vom folosi prescurtarea franceză, anume CMT. CMT e cea mai veche dintre internaţionalele muncitoreşti. Înainte de primul război mondial au existat tentative de unire între sindicatele creştine belgiene, olandeze şi germane la conferinţa de la Zurich din 1908 dar abia în 1920 a fost creată Confederaţia Internaţională a Sindicatelor Crestine, CISC. După război confederaţia a fost reconstituită la Bruxelles în 1945. In 1968, la congresul dela Luxemburg denumirea confederaţiei a fost schimbată devenind CMT. La baza ideologiei CMT se regăseşte tema care a format primul patrimoniu al sindicalismului creştin, anume că scopul organizării economice e înflorirea persoanei umane. CMT refuză etatismul marxist şi orice alt fel de naţionalizări sistematice, apără pluralismul sindical, preconizează cooperarea patroni-muncitori şi, ca urmare, respinge principiul luptei de clasă şi preferă să pună accentul pe organizarea profesională şi pe apolitism. CMT are filiale în 79 de ţări membre: 40 în America de Sud, 16 în Africa, 11 în Europa, 11 în Asia şi 1 în Canada. Deşi susţine activ sindicatele din lumea a treia, CMT refuză să se alinieze pe clivajul Est-Vest. CMT cuprinde în prezent peste 20 milioane de membri. Sediul central al CMT e la Bruxelles, confederaţia mai având o reprezentanţă la Geneva. Din conducere fac parte Marcel Pepin (canadian), preşedinte, Jan Kulakowski (belgian de origine poloneză), secretar general, Gerard Fontenau, secretar general adjunct şi Blaise Robel, reprezentant permanent la Geneva. Situaţia SLOMR a fost adusă la cunoştinţa CMT de către domnul Ion Ganea începând din vara lui 1980. Aceasta a fost o acţiune desfăşurată apoi permanent în 1980 - 81. In paralel Amnesty International a remis CMT un dosar voluminos cuprinzând cele constatate cu privire la soarta noilor activişti sindicali. La 28 Februarie 1981 a avut loc la reprezentanţa CMT dela Geneva un colocviu informativ privitor la reprimarea SLOMR de către autorităţile române şi la demersurile de legalizare a SLOMR, care urmau a fi întreprinse. La acest colocviu din partea CMT au participat domnii Gerard Fontenau şi Blaise Robel. SLOMR a fost reprezentat de o delegaţie compusă din opt persoane în frunte cu domnii Ion Ganea şi Carol Gibson. Doamna Nicolette Franck, corespondenta la Geneva a ziarului La Libre Belgique, ziaristă acreditată la ONU, a urmărit desfăşurarea convorbirilor.

CMT a acceptat să-şi însuşească cele prezentate de delegaţia SLOMR şi să reclame politica antimuncitorească şi represiunea antisindicală practicată de actuala stăpânire a ţării noastre. Astfel de reclamaţii se adresează Organizaţiei Internaţionale a Muncii (International Labour Organization, ILO) cu prescurtarea OIM în română.

În numărul nostru pe Martie a.c. (vezi "Legalitatea mişcării sindicale independente") am descris mecanismul pe care-l declanşează OIM faţă de guvernele care nu respectă libertatea sindicală. Pe scurt, OIM are dreptul să ceară guvernului, care a violat libertatea sindicală, s'o respecte. Prin admiterea României în OIM, în 1955, oficialitatea dela Bucureşti s'a obligat să respecte absolut toate obligaţiile decurgând din Constituţia OIM.

In Martie a.c. reclamaţia CMT în apărarea SLOMR nu a putut fi înaintată OIM din cauza interferărilor permanente ale regimului din ţară, recurgând la o gamă variată de tertipuri prin "diplomaţii" săi - citeşte agenţii Securităţii - care n'au avut odihnă din Martie până în Iulie a.c. E de notat că de când există regimul comunist al României, acesta n'a avut niciodată nici un fel de reclamaţie la Organizaţia Internaţională a Muncii, deşi încalcă grosolan, sistematic şi permanent drepturile muncitorilor ca satelit al Uniunii Sovietice prin însăşi exploatarea marxist-leninistă, de fapt esenţa orânduirii sociale de la noi. Din cauza nelegalizării SLOMR de către regimul reserist, conducerea CMT a refuzat invitaţia de a trimite reprezentanţii confederaţiei la congresul sindicatelor patronale de stat (UGSR), congres ţinut la Bucureşti între 6 şi 8 Aprilie a.c. Refuzul de participare al CMT a fost explicat oficialităţii române printr'o scrisoare în care CMT a protestat împotriva politicii antimuncitoreşti în general şi a reprimării antisindicale aplicată SLOMR în special.

În fine, la 10 Iulie 1981 CMT a prezentat reclamaţia SLOMR Organizaţiei Internaţionale a Muncii, respectiv domnului Francis Blanchard, directorul Biroului Internaţional al Muncii (Bureau International du Travail, BIT) din cadrul acestei organizaţii specializate a ONU. La rândul său OIM şi-a însuşit cele expuse, şi-a redactat propria reclamaţie privind situaţia SLOMR. Această reclamaţie a fost remisă delegatului reserist la OIM pentru a fi prezentată guvernului domnului Nicolae Ceauşescu.

Iată textul integral al reclamaţiei CMT remisă Organizaţiei Internaţionale a Muncii:

Confederation Mondiale du Travail

Monsieur Francis Blanchard
Directeur General
Bureau International du Travail

1211 Geneve 22

Geneve, le 10 Juillet 1981

Domnule director general,

Muncitori români de cele mai diferite profesii, care trăiesc la Bucureşti, Turnu Severin, Târgu-Mures şi Timişoara au întemeiat la sfârşitul lunii Februarie 1979 sindicatul intitulat "Sindicatul Liber al Oamenilor Muncii din România (SLOMR)", a cărui declaraţie de constituire semnată de membri fondatori o anexăm alături.

La baza creării acestui sindicat, care vrea să acţioneze deschis şi în strictă legalitate şi să nu fie "cureaua de transmisie" a nici unei forţe politice, se află probleme de echitate în raporturile de muncă şi în raporturile sociale. Aceasta deoarece, în România, condiţiile de viaţă şi de muncă, situaţia economică şi socială se degradează de mai mulţi ani încoace în cadrul unui regim autoritar (totalitar), în care muncitorii nu se pot exprima şi nu-şi pot apăra interesele în mod liber. Sindicatul SLOMR îşi propune, între altele, să lupte:

- împotriva şomajului, a condiţiilor proaste de muncă, de igienă şi de protecţie a muncii în uzine;
- pentru revizuirea sistemului de remunerare şi a regimului pensiilor;
- pentru reducerea duratei săptămânii de lucru şi pentru suprimarea orelor suplimentare neplătite.

Insistând asupra legalităţii demersurilor sale, sindicatul SLOMR cere un dialog liber cu autorităţile pentru reglementarea revendicărilor.

Intr'un timp foarte scurt, mii de muncitori din diferite localităţi au aderat la SLOMR, care în programul său mai cuprinde:

- libertatea pentru orice muncitor agricol sau industrial de a-şi schimba locul de muncă;
- dreptul la o pensie decentă pentru ţărani, precum şi dreptul de a-şi vinde liber produsele;
- renunţarea la teroare şi la internarea în spitale de psihiatrie a celor care cer respectarea drepturilor lor.

In cursul lunii Martie 1979 şi în lunile următoare autorităţile române au recurs la metode teroriste de intimidare, la arestări în plină stradă şi la bătăi. Arestările masive, internările în spitale de psihiatrie, condamnările fondatorilor şi aderenţilor la SLOMR s'au făcut sub pretexte şi cu manevre care încercau să ascundă caracterul antisindical al represiunii. Instanţele de judecată au funcţionat cu proceduri de urgenţă iar la procese au operat cu uşile inchise. Pe aceeaşi linie se semnalează dispariţia unor militanţi ai sindicatului, printre care:

- Vasile Paraschiv, Bucureşti;
- Virgil Chender şi membrii sindicatului din oraşul Sighişoara;
- Melania Mateescu, Constanţa. În Noembrie 1980 Melania Mateescu a reuşit să comunice numele militanţilor internaţi în spitalul de psihiatrie din Constanţa;
- Constantin Acrinei şi peste 20 de sindicalişti, mineri din Valea Jiului, care figurează pe lista persoanelor dispărute, publicată în Iulie 1980 de Amnesty International.

Informaţiile primite în continuare indică că numărul celor dispăruţi sporeşte. La vremea când se petreceau evenimentele amintite obţinerea unor informaţii sigure era deosebit de dificilă prin însăşi dificultatea contactelor şi schimburilor cu România, dar mai ales în ceeace priveşte problema SLOMR faţă de care autorităţile sunt deosebit de vigilente.

De atunci, elemente noi au venit să completeze şi să sprijine faptele cunoscute. Dintre acestea: cercetările întreprinse de Comitetul Drepturilor Omului în România (Paris) şi de Amnesty International; relatările membrilor SLOMR expulzaţi ceva mai târziu în Occident.

CMT este deosebit de îngrijorată de soarta conducătorilor şi militanţilor SLOMR printre care: Ionel Cană, Gheorghe Braşoveanu, Vasile Paraschiv, Virgil Chender şi mulţi alţii.

Deasemeni dorim să vă expunem aici şi situaţia minerilor care au făcut grevă în August 1977. Atunci, în cel mai mare bazin carbonifer al ţării, din Valea Jiului, 30.000 de grevişti cereau în mod special următoarele:

- suprimarea unei legi, emisă în Iulie 1977, care prevedea, pentru importante categorii de muncitori, diminuarea cu circa 30 % a salariilor şi pensiilor;
- ameliorarea condiţiilor de muncă, de protecţie a muncii şi de igienă;
- suprimarea zilelor suplimentare de muncă obligatorie, zile neretribuite;
- îmbunătăţirea aprovizionării cu produse agroalimentare.

După ce au făcut mai multe promisiuni neonorate, autorităţile au reacţionat recurgând la represiune. Minerii grevişti au fost anchetaţi aplicându-li-se bătăi. Aproximativ 3.000 dintre ei au fost transferaţi forţat în alte mine. Multora li s'a redus salariul. Cei pedepsiţi cu deplasarea în alte localităţi au fost cazaţi obligatoriu în barăci. Ion Dobre şi G. Jurcă, ingineri dela Lupeni şi Petroşani, fruntaşii grevei de atunci, au fost ucisi în "accidente" neelucidate. De atunci, activitatea miliţiei s'a înăsprit la mine şi noile oficialităţi instalate la conducere sunt mai represive.

Este clar că aceşti muncitori români sunt în situaţii variate care necesită o serie de anchete şi de ameliorări ale condiţiilor de muncă şi de viaţă. Pe de altă parte, muncitorii români nu pot beneficia de drepturile lor: dreptul de grevă, dreptul la organizare şi negociere colectivă.

În consecinţă, prin prezenta, CMT depune plângere împotriva guvernului Republicii Socialiste România pentru violarea drepturilor muncitorilor şi a libertăţii sindicale şi cere deschiderea unei proceduri pentru:

- furnizarea de informaţii clarificatoare asupra situaţiei muncitorilor mineri grevişti de pe Valea Jiului în ce priveşte: condiţiile lor de muncă şi de viaţă, exercitarea dreptului de grevă, exercitarea dreptului de organizare şi de negociere colectivă;
- încetarea acţiunilor îndreptate împotriva SLOMR: arestări, maltratări, procese înscenate activiştilor sindicali;
- eliberarea imediată a muncitorilor arestaţi sau deţinuţi.

Deasemenea CMT cere guvernului român:

- să furnizeze Comitetului Libertăţii Sindicale din cadrul Organizaţiei Internaţionale a Muncii precizări asupra faptelor dela originea sentinţelor de condamnare la pedepse privative de libertate şi la alte pedepse;
- să comunice textele hotărîrilor judecătoreşti pronunţate împotriva sindicaliştilor, conducători şi membri ai SLOMR;
- recunoaşterea SLOMR şi a dreptului său de a exercita activităţi sindicale;
- respectarea şi aplicarea convenţiilor internaţionale 87 şi 98, şi în special a celor referitoare la drepturile muncitoreşti.

Vă rugăm, domnule director general, să primiţi expresia consideraţiei noastre deosebite. ●

Blaise RODEL
Reprezentant permanent

* *

Stăpânirea ţării e obligată să răspundă la reclamaţia Organizaţiei Internaţionale a Muncii în termen de 3 luni, adică până la mijlocul lui Octombrie. Dacă răspunsul şi rezolvările sunt nesatisfăcătoare, urmează o nouă reclamaţie prin filiera CMT - OIM. Apoi se aşteaptă iarăşi 3 luni şi aşa mai departe. Pare probabil - există indicii la ora redactării acestor rânduri - că orânduirea totalitară dela noi, cu pecetea exploatării socialiste pe frunte - va practica vechile metode care o caracterizează.

Alte cazuri de represiune antisindicală aflate între timp vor fi aduse la cunoştinţă oficial. Aşa de pildă la proxima reînnoire a reclamaţiei va fi introdusă pe listă activista SLOMR Carmen Popescu din Bucureşti, str. Sfântul Constantin nr. 2, care mai întâi a fost condamnată la 4 luni închisoare, pedeapsă executată, şi căreia apoi i-a fost oferit paşaport de emigrare. Carmen Popescu a refuzat paşaportul preferând să rămână în ţară şi să lupte până la smulgerea libertăţilor şi drepturilor muncitoreşti.

Presa şi posturile de radio din lumea liberă au comentat introducerea la OIM a reclamaţiei împotriva guvernului RSR. Cităm la întâmplare articolele din France Soir (Paris), La Libre Belgique (Bruxelles), Tribune de Geneve (Geneva) şi Frankfurter Allgemeine Zeitung (Frankfurt, RFG). Nota generală a presei e că regimurile comuniste de nimic nu se tem ca de muncitori.

Acum altceva revenind la confederaţia, CMT, care acordă asistenţă SLOMR. Intre 1978 şi 1980, luna August, CMT a sprijinit mişcarea sindicală independentă poloneză, care pe atunci se afla în clandestinitate. ●

Nicolae CIACHIR

ROMÂNIA REPRIMĂ VIOLENT ORICE ÎNCERCARE DE SINDICAT LIBER

Acesta e titlul articolului publicat la 16 Iulie 1981 de cotidianul francez France Soir sub semnătura lui Pierre Assouline. Iată integral cuprinsul acestui articol, intitulat original "La Roumanie reprime violemment toute tentative de syndicat libre" : Intimidări, arestări de pe stradă, bătăi, arestări masive, aruncări în închisoare, internări în spitale psihiatrice . . .

Acestea sunt modalităţile cu care autorităţile române tratează pe cei care gresesc, voind a se organiza sindical în mod diferit. Faptele erau cunoscute dar totul se ştie şi mai bine de când recent a fost depusă o plângere la Biroul Internaţional al Muncii dela Geneva.

Aţi auzit despre "Solidaritatea"? Desigur. Ei bine, Lech Walesa şi colegii săi au făcut totul pentru a o realiza. Aţi auzit de SLOMR? Desigur că nu şi iată cauza: în România sindicatul liber a fost înăbuşit în timp ce în Occident aceasta situaţie e desăvârşită printr'o anumită indiferenţă.

Cu toate acestea SLOMR a fost întemeiat în Februarie 1979, înainte de omologul său polonez. In universul birocratic al sindicalismului român aceasta a fost prima voce discordantă dela luarea puterii de către comunisti.

Douăzeci de membri fondatori semnaseră declaraţia de constituire a SLOMR, un program axat esenţial pe lupta pentru condiţii mai bune de muncă şi pentru respectul drepturilor omului. Cincisprezece fondatori erau muncitori. Mişcarea a luat o oarecare amploare, numărul adeziunilor ar fi ajuns la trei mii. Insă de atunci încoace lucrurile n'au mai evoluat. Securitatea (poliţia politică) a strangulat acest embrion de disidenţă sindicală.

Creiatorii SLOMR sunt fie sub arest la domiciliu, fie expulzaţi, fie aruncaţi în închisoare, fie internaţi în spitale psihiatrice. Cei care au fost supuşi unui simulacru de proces au fost condamnaţi la cinci ani de închisoare, pedeapsă maximă prevăzută în Codul Penal pentru huliganism.

Inainte de a intra în clandestinitate şi mai strictă sau înainte de a fi fost exilaţi cei câţiva membri SLOMR scăpaţi teferi au luat legătura cu Confederaţia Mondială a Muncii (CMT), o organizaţie aparţinând mai curând lumii a treia, confederaţie nealiniată al cărui sediu se află la Bruxelles. La 10 Iulie a.c. aceasta a prezentat o plângere la Biroul Internaţional al Muncii (BIT) dela Geneva, o plângere care a fost dată publicităţii recent.

Gerard Fontenau, secretarul general adjunct al CMT, ne-a relatat, Miercuri (15 Iulie a.c.), următoarele: "Când am primit dosarul mişcării sindicale libere din România, am voit mai întâi să verificăm totul. Am trimis reprezentanţii noştri în România. Ei s'au consacrat cu totul pentru a verifica cu stricteţe toate informaţiile, ceeace ne-a permis de a stabili cu precizie dosare pentru cincisprezece cazuri precise: nume, date, fapte, violări ale drepturilor. . . Totul a fost dificil întrucât România e o ţară foarte închisă. În plus am cerut explicaţii uniunii sindicale oficiale române. Dar cum niciodată nu am primit răspuns, am prezentat o plângere."

In prezent chestiunea se află în mâinile Comitetului Libertăţii Sindicale, la Biroul Internaţional al Muncii. Dar conform părerii unor cercuri ale exilaţilor români, nu se pune atât problema de afla cine e în închisoare - fapte cunoscute de exilaţi - ci cine mai se află încă în viaţă în dosul gratiilor. Dacă cei scăpaţi nu mai sunt atât de îngrijoraţi pentru viaţa a doi fondatori ai SLOMR - un medic, dr. Cană, şi un economist, domnul Braşoveanu - în schimb ei ştiu cu precizie chiar mai demult că Vasile Paraschiv, muncitor electromecanic, e mort. Acesta reuşise să obţină o viză pentru Occident (1977) dat fiind că mai înainte făcuse agitaţie sindicală. Paraschiv a avut curajul ca, după câteva conferinţe de presă vehemente organizate la Paris pentru cauza muncitorimii, să ceară reintrarea în România cu scopul de a continua lupta pentru un sindicalism fără oprelişti. El a depus toate eforturile pentru a i se permite să păşeasca din nou pe pământul ţării (1978). Dar ţara n'o va mai părăsi niciodată. Fiindcă Paraschiv a "dispărut" în Martie 1979. Iar anul trecut, Securitatea a remis familiei sale o cutiuţă cu cenuşa celui ce a fost Vasile Paraschiv.

Scriitorul disident Paul Goma, refugiat în Franţa, nu e uimit deosebit de un astfel de incident. Goma ne-a declarat Miercuri (15 Iulie a.c.) : "Asta se petrece în mod curent în România. Ridicări de oameni? Puteţi să le numiţi asasinate mai curând ! Atunci când poliţia a tras în mineri, versiunea oficială a motivat că nişte gloanţe se rătăciseră. Autorităţile confundă România cu Far Westul . . . Uneori poporul român are de îndurat mai mult decât cetăţenii sovietici pentrucă la Bucureşti se află mult mai puţini ziarişti occidentali decât la Moscova, deci mai puţini martori."

La cinci ani după ce românii îndrăzniseră să ceară public ca ţara lor să respecte acordurile dela Helsinki, la un an după ce Amnesty International denunţase internările psihiatrice pe temeiuri politice în România, a fost prezentată o plângere oficială care acuză autorităţile române că au decimat un sindicat liber. O plângere care are ecou ca urmare a plângerii cuprinzătoare a oamenilor care poate sunt numai precursori dar care deocamdată sunt deţinuţi politici. Până aici relatarea lui Pierre Assouline despre isprăvile antisindicale ale stăpânirii de tip sovietic din ţara noastră●

N.C.

EVOCARE

La un an dela crearea în Polonia a federaţiei sindicale Solidaritatea ne reamintim de cererile din memorabilul August 1980, deci de cererile greviştilor dela Danzig în frunte cu Lech Walesa. Facem această evocare în special pentru cititorii din ţară, care primesc ziarul nostru pe căi ocolite şi şi-au exprimat dorinţa. Iată deci punctele acordului de înfiinţare a sindicatelor independente poloneze, acord încheiat la 31 August 1980:

1. Legiferarea dreptului de grevă al tuturor salariaţilor.
2. Înfiinţarea sindicatelor independente, în esenţă socialiste, în conformitate cu constituţia poloneză. Comitetele de grevă să devină noi comitete muncitoreşti şi să pregătească alegerile pentru noile sindicate.
3. Până la data de 31 Decembrie 1980 să se întocmească un program special al guvernului referitor la preţuri şi aprovizionare.
4. Să se aprobe sporuri de salarii, cu precădere la categoriile mici de salarizare.
5. Majorarea pensiilor până la data de 1 Ianuarie 1981.
6. Muncitorii care au suferit accidente de muncă să beneficieze în continuare de acelaşi salariu, chiar dacă sunt nevoiţi să efectueze munci retribuite inferior.
7. Femeile cu copii mici au dreptul, potrivit prevederilor legale, să rămână acasă timp de trei ani; pentru această întreagă perioadă, în care nu primesc salariu să fie recompensate.
8. Alocaţiile primite de salariaţii cu familii să fie aduse la acelaşi nivel cu cele ale miliţiei şi armatei, şi să fie plătite în trei rate, începând cu data de 1 Ianuarie 1981.
9. Actul final dela Helsinki precum şi Carta Drepturilor Omului a ONU să fie date publicităţii.
10. Renunţarea la acţiuni penale împotriva muncitorilor care au participat la greve.
11. Renunţarea la represalii împotriva activiştilor politici, în cazul în care nu au încălcat "principiile socialiste".
12. Dialogul dintre biserică şi stat să fie dezvoltat, iar bisericii să-i fie asigurat un acces mai mare la mijloacele de informare.
13. În amintirea muncitorilor căzuţi în timpul revoltelor dela şantierele navale din Szezecin din anul 1970 să se ridice o placă comemorativă din marmură.
14. Asistenţa medicală şi aprovizionarea cu medicamente să fie îmbunătăţite.
15. Să se pună capăt majorărilor de preţuri "camuflate" la bunurile de larg consum.
16. Alimentele să fie distribuite la magazine în mod uniform şi nepreferenţial.
17. Să se asigure o ofertă sporită de carne în comerţul de stat.
18. Să nu fie oferite produse poloneze pentru valută forte în magazine speciale, atât timp cât oferta din magazinele pentru consumatorul de rând este insuficientă.
19. Să se dea populaţiei lămuririle şi informaţiile necesare în legătură cu desfăşurarea grevelor.
20. Intreprinderile să obţină cantităţi mai mari de materii prime.
21. Toţi cei care între 1970 şi 1978 şi-au pierdut locurile de muncă în urma participării la greve, după analizarea fiecărui caz în parte, să fie reangajaţi.
22. O anchetă referitoare la practica cenzurii să fie încheiată până la 30 Noiembrie 1980.
23. Până la 31 Decembrie 1980 să se ia o hotărîre în legătură cu introducerea Sâmbetei ca zi nelucrătoare.
24. Timpul de aşteptare maxim la repartizarea de locuinţe să se reducă dela 12 ani la 5 ani.
25. Până la sfârşitul anului 1980 să se majoreze remuneraţia cuvenită pe timpul concediului legal de odihnă.
26. Sindicatele să obţină dreptul de a trimite muncitori la cursuri de specializare.
27. Muncitorii să primească 40% din salariu pe perioada grevei dintre 17 şi 31 August 1980.
28. Până la sfârşitul anului 1980 se va întocmi o cartă modificată a docherilor.
29. Acordul va fi dat publicităţii de principalele mijloace de informare a opiniei publice.

Cu regret am constatat că, în decurs de peste un an şi ceva, presa stăpânirii nu a informat muncitorimea ţării noastre despre punctele de mai sus. ●

ADEZIUNE

Printr'o scrisoare deschisă, radiodifuzată la 18 şi 19 Martie 1979, mi-am exprimat solidaritatea faţă de S L O M R animat, între altele, şi de gândurile sau, mai exact, ideile forţă înscrise în finalul declaraţiei de constituire a S L O M R, din care se desprinde că fondatorii S L O M R sunt hotărîţi să facă totul, inclusiv sacrificiul vieţii, pentru binele ţării. Reamintesc acele rânduri:

"Noi putem fi anihilaţi dar idealul pentru care luptăm nu va pieri cât va mai fi picior de român în această ţară. Suntem siguri că alţii, mai tineri şi mai curajoşi decât noi, vor veni şi vor duce mai departe flacăra nestinsă a demnităţii Omului în România."

Lupta producătorului de bunuri materiale, în special, şi a militantului pentru Drepturile Omului, în general, este, în zilele noastre, epopeea Răsăritului pe drumul eliberării din sclavia marxist-leninistă.

Spiritul de sacrificiu al muncitorilor şi al celorlalţi luptători pentru Drepturile Omului, fie ei români, polonezi, germani, cehi, slovaci, ruşi, ucraineni, estoni, letoni, lituanieni, tătari, cazaci şi de alte naţionalităţi a impresionat şi a convins pe toată lumea. Cu tăria şi seninătatea caracteristică conştiinţelor superioare ei intră pe ani şi ani în închisori, spitale psihiatrice şi lagăre de muncă forţată. Apoi ies şi, dacă lupta o cere, iau din nou calea închisorii sau a deportării. Iar, dacă un luptător cade, alţi zece până la douăzeci îi iau locul. Este uluitor şi fascinant totodată !

Asemenea jertfe eroice veacul nostru brăzdat de atâtea conflicte sociale şi politice a cunoscut poate într'o măsură mai mare decât contemporanii lui Sofocle. Tragicul grec a fost martorul prăbuşirii lui Pericle şi al nobilului stoicism cu care acest mare om a înfruntat destinul, dar oamenii veacului al 20-lea au văzut în jurul lor nenumărate cazuri de o asemenea esenţă morală. Câţi luptători pentru libertatea popoarelor, Drepturile Omului şi demnitatea umană au întâmpinat cu fruntea sus: tortura, dezonoarea publică, moartea ! Am putea spune că marile zguduiri ale epocii contemporane au cerut şi cer fiecărei conştiinţe cinstite o doză de abnegaţie eroică absolut necesară înfruntării acelor forţe care vor să abată omul de pe drumul demnităţii, împingându-l spre compromisuri degradante.

Se cuvine a aduce omagiul nostru eroilor muncitorimii române din care, deocamdată, pomenim pe Paraschiv, Dobre şi Jurcă. Ultimii doi, conducători ai grevei minerilor din August 1977, au fost ucişi mişeleste din ordinul lui Ceausescu. Tot el a ordonat omorîrea lui Vasile Paraschiv, membru al conducerii S L O M R. Din întunericul temniţei familiei Paraschiv i-a fost trimisă o cutiuţă cu cenuşa celui care a fost Vasile Paraschiv.

Poate Dumnezeu a vrut ca prin sacrificiul lor şi al altor martiri să păşim mai sigur pe calea eliberării patriei . . .

Dobre, Jurcă, Paraschiv nu vă vom uita şi vom face totul pentru pedepsirea asasinilor. Luptăm până la ultima suflare!

Nicolae CIACHIR

PE SCURT

CE S'A ÎNTÂMPLAT CU ADEVĂRAT LA PITEŞTI?

Dacă s'a aflat ceva în legătură cu evenimentele dela uzinele petrolifere din Pitești, nu s'a putut afla totul!

Nu a fost o singură explozie, ci două.

Prima, a avut loc în zilele recoltei, la care au participat și soții Ceaușescu. Această primă explozie a afectat o singură secție, nefiind de proporții prea mari, ci soldându-se "doar" cu câțiva răniți.

Insă, activitatea secției a încetat, deoarece există pericolul unei explozii de mari proporții, datorită fisurilor produse și a infiltrărilor de gaze. Din această cauză, întreg personalul fusese trimis acasă. Dar cu această ocazie veniseră la Pitești șefi ingineri, care s'au oprit mai întâi la uzină și, împotriva argumentării timide a conducerii uzinei, au ordonat să se reia imediat lucrul din plin, în ciuda pericolului eminent.

La mai puțin de 24 de ore, inevitabilul s'a produs, îngrozind întreaga populație a orașului care s'a refugiat în împrejurimi, părăsind blocurile zgâlțâite și fugind prin cioburile geamurilor sparte. S'a ordonat facerea imediată a peste 500 de sicrie și dispersarea victimelor în satele de origine, ca să nu se poată cunoaște adevărul în tot dramatismul lui!

Despre pierderile materiale ale țării, despre "realizarea și depășirea planului", e bine să nu mai vorbim!...

MANIFESTAŢIE LA NEPTUN

O.N.T.-ul obișnuiește să primească bani anticipat dela muncitorii RSR pentruca aceștia să-și petreacă concediul în diferite stațiuni de pe litoral.

Dacă însă, după instalarea lor în stațiuni, vin străini pentru care nu mai există locuri, miliția stațiunii respective asvârle afară din hotel pe acești oameni ai muncii, ocupanți legitimi, pentru a instala în locul lor, turiști străini.

Insă muncitorii au încetat să mai rabde această batjocură, opunându-se uneori cu forța, ca de exemplu la Eforie Nord. Câțiva muncitori mineri de pe Valea Jiului, oaspeți *în două etaje, cu toții vizați de evacuare,* au bătut măr miliția, în frunte cu comandantul ei. În continuare și un procuror adjunct dela Constanța care venise în sprijinul miliției, după o primă înfrângere a acesteia.

Alarmat chiar "Presedintele Statului dela Neptun" acesta, în fața gravității situației, a ordonat încetarea imediată a acțiunii, opozanții alegându-se doar cu o amendă simbolică, dar rămânând mai departe în hotel.

Aceste obiceiuri imorale ale ONT-ului (patronate, oare, de cine ?), se repetă. Anul acesta încă și mai mult: au avut loc manifestații violente, cu participare numeroasă, chiar în fața vilei "șefului", a cărui dulce siestă a fost tulburată de nesfârșite strigăte nu tocmai cuviincioase pe care i-a fost dat să le audă și să le și vadă pe enormele pancarde purtate de manifestanți.

Se pare că aceste acțiuni de protest ar fi avut drept rezultat, renunțarea parțială la aceste procedee necunoscute și de necrezut în lumea cu adevărat civilizată.

TOV-UL BABEŞ ŞI ADJUNCTUL IVARIŞ

O stradă întreagă numai pentru "ei" și tovarășii lor! Erau 5 - 6 vile care semănau cu un templu roman. Ușile cu celule foto-electrice, piscine, etc. Afară de asta, la complexul "Dunărea", distanță mică dela Piatra Neamț, așa zise case de odihnă, vreo 3 - 4, în care niciun articol nu era din comerț, ci numai comenzi speciale. Pană și clanțele erau ceva deosebit ! Unii tovarăși aveau camere tapetate cu blănuri de diverse vietăți, chiar și cu nurci...

Conducerea acestui "prea cinstit" totalitarism se exercită în jud. Neamț, de 8 ani neîntrerupt, de tovul Babeș. Dacă cineva, medic, profesor sau altceva încearcă să spună ceva contra acestui "Dumnezeu local" era admonestat pe loc, în felul următor: "ascultă bă tâmpitule, idiotule, judecător sau profesor sau ce-i fi, bă, ție ți s'a urît cu binele ? Eu te trimit în 24 de ore la sapă, de putrezești acolo ! Ascultă bă, să faci așa cum ți-am spus eu, că dai de dracu" !

Sigur că măsura luată până la urmă împotriva lui Babeș de a fi destituit din funcția lui de prim secretar al jud. Neamț și de a fi exclus din PCR, este justă și a produs oarecare satisfacție. Spun "oarecare", pentrucă alături de această măsură, nu s'a luat și aceea ca fostul membru al consiliului comunal al PCR să fie tras la răspundere pentru fiecare abuz în parte, iar cei daunați prin abuzurile sale, să primească despăgubirile și reabilitările drepte care li se cuvin.

La fel și cu adjunctul Ivariș, al atotputernicului numit !

Dar, ca să nu se fărâmițeze prea mult "măreția și cinstea de neatins" a partidului comunist și a comitetului central, suntem siliți să măsurăm cu jumătăți de măsură !

POSTUL DE RADIO EUROPA LIBERĂ ŞI ŢARA

Victor VALER

La data de 29 Octombrie 1981 se împlinesc 30 de ani de la înființarea Departamentului Românesc dela Radio Europa Liberă. La ora 17 din acea zi a fost transmis primul buletin de știri de 15 minute în limba română, apoi s'a organizat o emisiune de-o jumătate de oră, (15 minute știri și 15 comentarii), reluată de încă două ori în aceeași zi. Atunci departamentul era format din doi redactori și două secretare. Astăzi departamentul numără 50 de oameni, iar emisiunile se ridică la 13 ore în medie pe zi. Directorii departamentului în cei 30 de ani, au fost: Mihai Fărcășanu, Al. Gregorian, Noel Bernard, Ghiță Ionescu, Preda Bunescu și, din nou, Noel Bernard care conduce astăzi acest departament. Radioul a avut foarte mulți iluștri redactori și colaboratori, dintre care amintim pe Octavian Vuia, pensionat anul trecut și Mihai Cismărescu, actual director adjunct, care se va pensiona curând și care intenționează să publice jurnalul său cu cei 30 de ani de activitate la Europa Liberă, dânsul fiind dela înființare până astăzi.

In 1951 nimeni nu s'a gândit că țara noastră, cotropită în 1944 de trupele sovietice, care au impus un regim comunist totalitarist și aservit Moscovei, va fi și după 30 de ani, în aceeași stare de sclavie. A vorbi de o aniversare înseamnă a vorbi de suferințele poporului român, de spiritul său de rezistență și jertfă, de menținerea neîntinata a națiunii, credinței și dragostei de libertate, de participarea la iluziile și deziluziile unui neam. Neîndoios, Radio Europa Liberă a luat ființă pentru sprijinirea moralului poporului prin informațiile zilnice care i-au fost interzise în țară, deci pentru menținerea contactului poporului cu sine însuși cât și cu lumea exterioară de care era izolat de granițele închise. Radioul a trăit și cunoaște mai bine ca oricare altă instituție din Vest evenimentele și viața țării în ultimii 30 de ani. Iar dacă poporul, după câte a avut de suferit, nu a căzut pradă disperării și resemnării totale și își mai menține veșnica sa speranță de mai bine, aceasta se datorează în bună măsură postului Radio Europa Liberă.

Pe fundalul unei vieți de emisiuni de 30 de ani, se cuvine a enumera marile evenimente care au dus la emisiuni strălucite ce-au creat surse de exaltare sau de cutremurare în țară: 5 Martie 1953- moartea marelui tiran, Iosif Visarionovici Stalin, Februarie 1956- discursul lui Nikita Hrusciov pentru destalinizarea vieții în URSS și statele ocupate, vara anului 1956-revoltele muncitorilor din Poznan, Polonia, toamna anului 1956 -revoluția poporului ungur, Iulie 1963-încetarea bruiajului în RSR a postului de Radio Europa Liberă, 1968- Primăvara dela Praga, August 1968-invazia trupelor sovietice în Cehoslovacia, 4 Martie 1977-cutremurul din țara noastră (de menționat ca Radio Europa Liberă a anunțat acest curemur înaintea radioului din Bucuresti), inundațiile catastrofale din 1974 și 1977, apoi, în August 1977- grevele celor 30.000 de mineri din Valea Jiului și desfășurarea lor, iar mai recent și în continuare, cel mai mare eveniment din lumea comunistă, reforma din Polonia, ca urmare a victoriei mișcării greviste a muncitorilor din August 1980. Trebue să menționăm în mod special transmiterea promptă, completă și obiectivă a situației din Polonia, ca și comentariile competente cu privire la desfășurarea evenimentelor din această țară, evenimente în care poporul român își vede propriul său viitor.

Radio Europa Liberă este purtătorul de cuvânt al poporului, loc de plângere și de cerere de ajutor, microfon al cuvântului interzis în țară, reprezentant al speranțelor înăbușite, ecou al mișcării sindicale SLOMR (Sindicatele Libere ale Oamenilor Muncii din România), comentator al grevei celor 30.000 de mineri, avocat al deținutilor politici, apărător public al părintelui Calciu-Dumitreasa, voce a dreptului uman a celor care vor să-și reîntregească familia, al demonstranților și celor ce fac greva foamei, a celor care îndrăznesc să ia poziție contra fărădelegilor și abuzurilor autorităților polițienești, loc de demascare și de cerere de dreptate. Aici își spun păsul și necazurile bătrânii fără pensie și existență, bolnavii fără medicamente, copiii fără părinți. Mii și mii de scrisori sosesc la radioul care a devenit singura instituție ce reprezintă din afară interesele călcate în picioare înăuntrul țării. Radio Europa Liberă este tribuna cetățeanului român, ultima Curte de Apel pentru a'și face auzit cuvântul în propria sa țară. Principal mijloc de comunicare între cetățenii țării și regimul comunist care guvernează despotic. Prin tot ceea ce este Radio Europa Liberă a devenit "Radioul Țării', singurul bun pe care conducerea comunistă nu i-l poate lua și pe care bandele de teroriști și asasini trimiși în RFG nu-l pot distruge. In afară de acest post de radio poporul român nu mai are nimic. Regimul comunist a luat totul, până și dreptul de a vorbi. Tot ce a rămas locuitorilor țării este dreptul de a exista ca sclavi la ei acasă. Dar cine constată că se poate trăi și ca sclav este pierdut. Sclavia nu înseamnă viață. Pentru menținerea vie a flăcării libertății Radio Europa Liberă este reprezentantul poporului român și singura sa opoziție față de guvernul din țară. Prin acest post de radio Românul vede că nu este părăsit. Iar aceasta are valoarea existenței, a viitorului, mai ales în condițiile unui popor care nu are în spatele său pe nimeni. Nu există nici Biserică Catolică, cu atât mai puțin Papa nu poate fi un Român, nu există români în guvernele occidentale, exilul românesc nu este format din milioane, nu este organizat și puternic, în plus, țara este plasată geografic la marginea estică a Europei, în mijlocul unei lumi slave, înconjurată de țări cu regimuri comuniste și are vecinătatea Uniunii Sovietice, izvorul dezastrului nostru național. Să ne imaginăm un singur moment că Radio Europa Liberă nu ar fi existat sau că astazi, în condițiile extraordinar de grele în care se află țara, acest post de radio și-ar înceta emisiunile. Ar fi o catastrofă ! Iată dece acest post de radio este al Țării.

Din sondajele de opinie efectuate de organisme specializate reiese că 53 la sută din populația adultă a țării, adică mai bine de 5 milioane de români ascultă și comentează cu regularitate emisiunile postului românesc. Între populație și radio s'a stabilit un dialog, la care, foarte îmbucurător, participă, tot mai mulți tineri, tineretul reprezentând 61 la sută din totalul ascultătorilor. In ordinea emisiunile sunt: știrile, programul politic, tinerama, revista presei, de vorbă cu ascultătorii, actualitatea românească, emisiunile religioase. Există un larg colorit, cu nuanțe mai accentuate sau adaptate promt la evenimentele mari. Toate atributele pe care le-am prezentat în articolul nostru dedicat instituției generale "Radio Europa Liberă-Radio Libertatea și Națiunile Captive", din luna Mai a.c. din Cuvântul Românesc, sunt valabile și pentru Departamentul românesc.

Cu ocazia marelui eveniment, aniversarea a 30 de ani de existență și luptă, Europa Liberă din câmpul românesc merită mulțumiri, felicitări și urări de noi succese.

Normal, într'o o muncă vastă, este lesne de înțeles că pot exista și unele greșeli. Despre acestea vorbește Noel Bernard în editorialul său din 6 Iunie a.c., primul după înapoierea sa din concediul de boală. N.B. spune: "E dela sine înțeles că într'o activitate atât de amplă nu pot să nu intervină din când în când și erori. Pentru acestea ne cerem scuze față de Dvs. și dorim să vă asigurăm că ele nu apar în mod voit sau datorită vreunei cenzuri imaginare informația respectivă nu a fost suficient controlată." Fapt este că postul românesc are de îndeplinit o sarcină grea. La această greutate s'au adăugat unele dificultăți care au existat în ultima vreme: ancheta îndelungată cu privire la interviul acordat I.P.S. Episcop Valerian, boala lui Noel Bernard, și, recentul atentat contra lui Emil Georgescu, urmat de comentarii felurite în presă, emisiuni de televiziune și radio în Germania de Vest.

In comentariul transmis și menționat, Noel Bernard mai declară: "Scopul nostru nu este decât unul singur: acela de a servi nevoile și interesele Dvs., care trăiți într'o țară în care regimul vă pune vată în urechi și călușul în gură".

Acestui scop al servirii nevoilor și intereselor poporului român, ținut ferecat în cea mai mare închisoare din Europa, închisoare cu denumirea de "RSR", trebue să-i dedicăm totul. Pentru aceasta considerăm necesar ca fiecare om angajat în această măreață operă, să cunoască precis care sunt năzuințele poporului, în marele context internațional. Trebue să privim cu toții înainte. Victoria mișcării sindicale din Polonia a deschis o eră istorică nouă în lagărul comunist, și deci, și în Romania. Mai mult, învățămintele luptei greviste din Polonia, sunt mai actuale în România decât în oricare altă țară din blocul sovietic.

In țară foamea a devenit fenomen dezastruos la nivel național, în vreme ce tirania polițienească crește. Există un murmur general ce se aude tot mai tare, ca rezultat al situației disperate. Aceasta, ca și urmarea firească a desfășurării evenimetelor din țările din lagărul comunist, au dus la crearea spontană și perfect îndreptățită, a devizei mobilizatoare: "Acum e rândul nostru"!. Aceasta este pe scurt situația țării. Situație foarte grea. Apropiați cu urechia de aparatul de radio, frații noștri rămași pe glia strămoșească, au o singură bucurie: Radio Europa Liberă.

■

DIN PRESA STRĂINĂ

DER SPIEGEL

DAS DEUTSCHE NACHRICHTEN-MAGAZIN

Este tineretul german democratic?

Intrebarea e dacă tineretul german are concepții democratice. Răspunsul ne este dat chiar cu temeinicie . . . germană de revista americană de specialitate ''Psychology Today'', care a publicat un studiu ce ar permite concluzia că învinșii anului 1945 și-au învățat lecția despre problemele democrației și, chiar, că vădit și-ar fi depășit profesorii la acest capitol. Ancheta revistei americane de psihologie s'a făcut cu peste 700 de elevi americani și vestgermani, de vârste variind între 14 și 18 ani, care au fost supuși unui test socio-politic cuprinzând 119 întrebări. La evaluarea rezultatelor psihologii americani au acordat calificativul ''tendințe prefasciste'' unui număr mai mare de școlari americani decât germani. Numai cam 7% din elevii germani au răspuns cu ''nu'' la întrebarea: ''Avea justificare, în timpul războiului, ca un soldat să refuze ordinul de împușcare a unui prizonier nevinovat?'' Dintre adolescenții americani întrebați 12% au răspuns negativ la această întrebare privind crimele de război. O asemenea anchetă școlară se mai făcuse la sfârșitul anului 1945. Atunci în Statele Unite 29% din elevi au considerat refuzul de executare a ordinului ca nejustificat, în timp ce în Germania 44% din elevi au fost de această părere. Tot la ancheta de atunci, din 1945, 70% din elevii germani au răspuns că germanii sunt mai buni decât polonezii și italienii. Dar cu 34 de ani mai târziu, în 1979, numai 10 % din școlarii vestgermani au susținut astfel de păreri. Profesorul de sociologie Joseph Katz de la New York, care în 1978 - 79 a stat de vorbă cu sute de studenți din R.F.G., și-a exprimat ușoare îndoieli referitor la durabilitatea evoluției remarcate. Lui îi pare noua conștiință antiautoritară prea rigidă și exagerată. Profesorul Katz a declarat că atitudinea tinerilor germani îi apare mai degrabă ca un fel de supunere umilă, o preocupare permanentă de a spune totdeauna ceeace trebue.

O comparație între portretele lui Hitler și ale lui Stalin

Mulți istorici și analiști politici fac comparații și paralele între hitlerism și stalinism pentru a se putea înțelege malformațiile acestora în domeniile vieții sociale. Să vedem pe scurt ceva din domeniul artelor în nazism și în comunism, să zicem al artelor pentrucă e vorba de o comparație între portretele celor doi dictatori: Hitler și Stalin. Intrebarea ce unește sau ce desparte arta naziștilor și cea a comuniștilor este evident o întrebare al cărei răspuns ține de orientarea ideologică a celui care răspunde. Astfel, de la caz la caz, se afirmă fie că ambele feluri de artă se aseamănă ca două picături de apă, fie că, pur și simplu, nu au absolut nimic de a face una cu cealaltă. Martin Damus, autorul cărții ''Realismul socialist și arta în național-socialism'', apărută în editura vestgermană Fischer, consideră pictorii, sculptorii și arhitecții din ambele regimuri drept moștenitori ai artei burgheze din secolul al 19-lea, arta care prezintă imaginea falsă a unei lumi mântuite de toate relele. Dar Martin Damus constată diferențe tipice de exemplu între portretele lui Hitler, care transpun pe ''Fuhrer'' totdeauna într'o atitudine solitară inaccesibilă, în timp ce Stalin e reprezentat îndeobște în conversații a căror atmosferă este bunăvoința. Tipului plastic consacrat al muncitorului sovietic îi corespunde în sculptura național-socialistă clasicul nud juvenil drept alegorie care inspiră o atitudine oarecum rezervată, așa cum se cuvenea în partidul și armata hitleristă.

Insă, după toate comparațiile și paralelele, unde se află de fapt arta tot nu descoperă nici specialiștii.

Stăpânii țării

De când evenimentele din Polonia au luat amploare, ziarele sovietice scriu frapant de mult despre sindicatele de stat. Iar melodia principală este că în Uniunea Sovietică muncitorii se simt stăpânii țării. Doar unele fapte sunt trecute sub tăcere. Disidentul sovietic Alexander Ginsburg, care a părăsit țara în 1979, a relatat că ''mii de cetățeni sovietici formează sindicate clandestine independente după modelul polonez''. Conform informațiilor lui Ginsburg în cel puțin 17 orașe sovietice există în prezent grupuri sindicale secrete.

Organizația Internațională a Muncii, I L O, organism specializat al O N U, a descris cam în aceiași perioadă ce se întâmplă cu cetățenii sovietici care, bazați pe participarea statului lor la Organizația Internațională a Muncii, I L O, trag concluzia că ar putea întemeia sindicate libere.

După doi ani de investigații un comitet special al I L O a ajuns la rezultatul că astfel de experiențe în U R S S întotdeauna s'au terminat cu aruncarea în închisoare, expulzarea sau internarea în spitale psihiatrice a celor în cauză.

Concluzia și recomandarea acestui comitet special al I L O e că guvernul sovietic, corespunzător obligațiilor care-i decurg din ratificarea statutelor I L O, ar trebui să-și modifice legislația, aducându-și-o în concordanță, și să admită întemeierea de sindicate libere, independente de organizația sindicală de stat existentă. Dar recomandările rămân iluzii față de realitățile rusești. Sindicaliștii lui Ginsburg, dacă ei realmente există, ajung fără discuție mai devreme sau mai târziu în incinte închise, din care vor ieși numai pentru a fi expediați în străinătate. Acesta a fost cazul muncitorului Vladimir Borisov, unul dintre membrii fondatori ai mișcării sindicale disidente S M O T, tendință sindicală cunoscută din 1978. Fiindcă toți acești oameni, conform afirmațiilor lui Leonid Kostin, delegatul oficial al U R S S la I L O, sunt infractori de drept comun și doar ca atare sunt condamnați iar aceste acțiuni ale statului sovietic nu au de a face cu sindicatele.

Ziarul Pravda, oficiosul partidului, explică: ''Rolul de bază al sindicatelor e de a fi o școală a comunismului, de a ajuta partidului și de a educa masele în spirit comunist.''

Organul de partid a citat aceste cuvinte ale lui Lenin mai ales pentru nesupușii polonezi dar desigur și pentru potențialii deviaționiști autohtoni care, în pofida tuturor stațiilor de bruiaj, tot află despre federația sindicală SOLIDARITATEA din Polonia și ar putea fi influiențați să ajungă la idei asemănătoare de organizare muncitorească.

Avertismentul Pravdei a fost doar unul din acele neobișnuit de frecvente articole ale mijloacelor de informare a publicului sovietic, oficine de propagandă ale statului patron care, de când cu evenimentele din Polonia, tratează cu asiduitate problema sindicală. Oricum, tot ce se scrie pe aceasta temă ajunge la concluzia că de fapt sindicalismul nu e o temă pentru ''primul stat al muncitorilor și țăranilor'', Uniunea Sovietică, fiindcă și așa marele stat a rezolvat totul de mult și în mod optim în domeniul sindical.

Dezordini în Republica Democrată Germană

Reformiștii polonezi au simpatizanți în R D G. In Berlinul răsăritean au fost difuzate manifeste pentru sprijinirea uniunii sindicale poloneze SOLIDARITATEA. Autorii anonimi ai manifestelor au cerut introducerea a 19 reforme social-politice în Germania comunistă. Secții ale unor întreprinderi au făcut greve pentru condiții mai bune de lucru. Mai mult, evenimentele din țara răsăriteană vecină au încurajat tineretul din R D G să se răzvrătească împotriva autorităților.

L'EXPRESS

61, avenue Hoche 75380 PARIS Cedex 08
Tél. : 755.97.98. Abonnements : 375.67.00

E vorba de nu se mai știe al câtelea scandal din Polonia. Stocuri de alimente au fost descoperite în trei ascunzători subterane din regiunea Bydgoszcz și lângă Cracovia într'o groapă acoperită cu gunoaie menajere. Printre provizii erau și conserve de carne, care între timp depășiseră data limită de consumare. Organele judiciare cercetează cazurile. Sub aspect politic sunt luate în considerare trei ipoteze: 1. O simplă tentativă de furt; 2. Neglijența unor funcționari care au lăsat să se perimeze conservele și apoi le-au îngropat; 3. O dorință de a organiza penuria alimentară pentru a spori nemulțumirile populației.

MÜNCHNER MERKUR

Criza poloneză oglindită de cifre necruțătoare

Criza din Polonia a condus la regrese ale producției din toate ramurile importante ale economiei. Ziarele poloneze s'au referit la o ''imagine dramatică'' a situației.

Producția globală destinată consumului intern a scăzut în prima jumătate a lui 1981 cu 12,5%, investițiile au scăzut cu 23 %, realizările din transporturi au fost cu 26 % mai coborîte iar construcțiile de locuințe au coborît la subsol cu 30.3%. Cheltuielile zilnice destinate întreținerii existenței au crescut cu 15 %. Un apect al inflației e că unele salarii au crescut în medie cu 24,5%.

Deficitul din comerțul exterior a sporit de la 100.000.000 zloți-valută (1 zlot-valută - 3,437 dolari) la 2.800.000.000 zloți-valută.

THE ECONOMIST

O săptamână din viața K.G.B.

Sub acest titlu revista britanică The Economist a publicat la 14 August următorul articol:

Reprimarea disidenților de către KGB, vara trecută, înainte de jocurile olimpice dela Moscova a atras atenția lumii. Dar persecuțiile, care au urmat, îndurate de disidenți sovietici și de practicanți ai religiei au trecut aproape neobservate. In ultimii doi ani circa 500 de persoane au fost condamnate la ani grei de închisoare pentru opiniile lor politice. Fiecare săptămână, în diferite locuri ale Uniunii Sovietice, trei sau patru disidenți sunt judecați în prezent. O mare parte din cea mai recentă activitate a KGB se concentrează asupra micului grup de cetățeni sovietici care încearcă continuu, din 1977, să adune dovezi ale persecuției politice care ia forma deținerii oamenilor în spitale psihiatrice din cauza opiniilor lor politice.

Vălul secretului care acoperă represiunea psihiatrică sovietică a fost parțial ridicat de doctorița Zoia Serebriakova la un congres al psihiatrilor și neurologilor sovietici, ținut la Moscova în prima parte a acestui an. Doctorița Serebriakova a recunoscut că - citām - ''declarații calomnioase și reclamații neîntemeiate ar putea să conducă la internarea voluntară'' - sfârșitul citatului - a unui cetățean sovietic într'un spital de psihiatrie. Dar, după câte s'ar părea, doamna Serebriakova n'a putut să explice de ce o persoană, care face astfel de reclamații, ar trebui apoi să ia în considerare necesitatea unui tratament psihiatric pentru sine însăși.

Un medic sovietic, care a emigrat în Occident în Februarie, a declarat că ''psihiatrii'' KGB supun pe disidenți la șocuri electrice și injecții cu sulfadiazină, medicament interzis în Occident. Dar actualmente KGB ia măsuri mai directe pentru a opri orice cercetări asupra activității sale. Domnul Feliks Serebrov, unul din întemeietorii Comisiei de Cercetare a Utilizării Psihiatriei în Scopuri Politice, a fost condamnat la 21 Iulie la patru ani de muncă forțată într'un lagăr cu condiții extrem de severe și la cinci ani de exil intern. Domnul Serebrov era singurul membru încă în libertate al acestei comisii. Un alt membru al comisiei, doamna Irina Grivnina, fusese condamnată la cinci ani de exil intern la 15 Iulie. In Iunie, un alt membru, doctorul Anatoli Koryagin, a fost condamnat la șapte ani de lagăr în regim sever și la cinci ani de exil intern. Așa că, deocamdată, nu există nimeni care să aducă dovezi relativ la abuzul de psihiatrie. Însă acest abuz pare să continuie.

In Decembrie 1980, pe vremea arestării domnului Serebrov, domnul Aleksei Nikitin, un inginer care încercase să organizeze un sindicat independent al minerilor sovietici, a fost aruncat într'un spital-închisoare de psihiatrie din Ucraina. Mai înainte de aceasta autoritățile din Estonia, una din cele trei republici baltice sovietice în care recent au avut loc demonstrații antisovietice, au băgat la închisoare un pastor luteran, Vello Salum, pentrucă a recurs la biserică pentru a îmbrățișa cauza poporului estonian. Majorității membrilor grupului Helsinki, înființat pentru a prezenta dovezi ale violărilor angajamentelor, luate la conferința dela Helsinki din 1975 de Uniunea Sovietică, privitoare la respectarea drepturilor omului, i s'a aplicat tratamentul represiv. Acesta a fost cazul unui grup întemeiat pentru a apăra drepturile credincioșilor practicanți. Dar, recent, s'a înregistrat o reînnoire a presiunilor polițienești asupra membrilor acestui grup, care mai sunt în libertate. . .

Deasemenea KGB își continuă campania împotriva membrilor micii secte penticostale din cadrul bisericii baptiste. În Noembrie anul trecut conducătorul penticostalilor, domnul Nikolai Goretoi, a fost condamnat la șapte ani de închisoare și cinci ani de exil intern. Luna trecută, cinci credincioși penticostali au fost condamnați de un tribunal din Ucraina la pedepse între trei și cinci ani lagăr de muncă. Acuzația oficială a fost de ''calomnii antisovietice''. Dar cauza adevărată a fost că ei ceruseră pașaport pentru a părăsi Uniunea Sovietică. Penticostalii din Uniunea Sovietică doresc să-și educe copiii strict în credința lor. Ei afirmă că acest lucru este imposibil în actualele condiții din Uniunea Sovietică.

Cu toate acestea, e improbabil ca, chiar ultimile măsuri represive, să elimine toate acțiunile disidente din Uniunea Sovietică. Chiar recent a apărut la Moscova un număr nou al publicației clandestine Cronica Evenimentelor Curente. Dar ceva și mai rău pentru regimul sovietic relatează un buletin al sindicatelor din clandestinitate: în Ucraina au avut loc trei greve și proteste împotriva lipsurilor de alimente.

Pagină realizată de Petre NICULESCU

SPORT

* Campionatul de fotbal Divizia "A" a ajuns la etapa 6-a. După această etapă campionatul s'a întrerupt pentru o durată de 3 săptămâni în vederea pregătirii meciului cu echipa Ungariei dela 23 Septembrie. In fruntea clasamentului se află Dinamo, urmând la numai un punct distanță de alte trei echipe, dintre care U. Craiova are și un meci mai puțin. Cea mai eficace echipă a campionatului se dovedește a fi Corvinul, care a înscris 16 goluri. La coada clasamentului se află Progresul și UTA fără nici o victorie. Progresul, care s'a salvat dela retrogradare în ultima etapă a campionatului trecut, nu și-a eliminat încă slăbiciunile din apărare, primind un număr record de goluri. La UTA problema principală este ineficacitatea atacului, arădenii nereușind să câștige o serie de meciuri în care au dominat majoritatea timpului.

REZULTATE TEHNICE

Chimia Rm. Vilcea	– Jiul Petroșani	1–1 (0–0)
F.C.M. Brașov	– „U" Cluj-Napoca	1–0 (0–0)
Sportul studențesc	– F.C. Argeș	1–1 (1–0)
Corvinul Hunedoara	– Progresul-Vulcan	7–1 (3–1)
C.S. Tirgoviște	– F.C. Olt	2–1 (1–0)
F.C. Constanța	– Dinamo	1–3 (0–0)
S.C. Bacău	– A.S.A. Tg. Mureș	1–0 (0–0)
Steaua	– U.T. Arad	aminat
Politehnica Timișoara	– Univ. Craiova	aminat

CLASAMENTUL

1.	DINAMO	6	4	1	1	15– 7	9
2.	Univ. Craiova	5	4	0	1	13– 3	8
3–4.	F.C.M. Brașov	6	3	2	1	7– 5	8
	S.C. Bacău	6	3	2	1	6– 4	8
5.	Corvinul	6	3	1	2	16– 8	7
6.	F.C. Olt	6	3	1	2	8– 5	7
7.	Steaua	5	2	2	1	8– 7	6
8.	F.C. Argeș	6	1	4	1	6– 5	6
9.	„U" Cluj-Napoca	6	2	2	2	6– 8	6
10.	C.S. Tirgoviște	6	3	0	3	7–12	6
11.	„Poli" Timișoara	5	2	1	2	6– 6	5
12.	Sportul studențesc	6	1	3	2	7– 8	5
13.	Jiul	6	1	3	2	7–11	5
14.	F.C. Constanța	6	1	2	3	7– 7	4
15.	A.S.A. Tg. Mureș	6	2	0	4	9–10	4
16.	Chimia Rm. Vilcea	6	1	2	3	5–11	4
17.	U.T. Arad	5	0	3	2	4–10	3
18.	Progresul-Vulcan	6	0	3	3	6–16	3

GOLGETERII

5 GOLURI: Dragnea (Dinamo), Petcu (Corvinul).
4 GOLURI: Buduru (F.C. Constanța), Augustin (Dinamo), Văetuș (Corvinul), Iordănescu (Steaua). - 1 din 11 m., Iamandi (F.C.Olt) - 1 din 11 m., Balaci (Univ. Craiova) - 2 din 11 m.

Golul Nr. 25.000!

Arădeanul Vaczi (tricou de culoare închisă) înscrie golul Nr. 25.000 al Campionatului României la Fotbal (fază din meciul UTA-FCM Brașov 1-1 (1-0) disputat în etapa 4-a)

PRELIMINARIILE C.M. DE FOTBAL

* La 23 Septebrie a.c. s'a disputat meciul de fotbal România-Ungaria 0-0 (0-0), din grupa IV-a preliminară a C.M. de fotbal. România a ratat o mare șansă de a obține victoria, care victorie ar fi făcut aproape certă calificarea echipei române la turneul final al C.M. de fotbal din Spania. Punctul pierdut în meciul cu Ungaria ar fi însemnat și pierderea șansei de calificare dacă sorții nu ar fi favorizat indirect pe Români. Cu două săptămâni înainte englezii au pierdut, surprinzător, la Oslo meciul cu norvegienii (Norvegia-Anglia 2-1) relansând astfel lupta pentru promovare. Din fiecare grupă se califică primele două echipe. La ora actuală Ungaria pare favorizată, urmată de Anglia. Teoretic România se poate califica dacă câștigă 3 puncte în ultimele două meciuri cu echipa Elveției, față de 2 puncte posibile pentru Anglia.

CLASAMENTUL

1.	Anglia	7	3	1	3	12 - 8	7
2.	România	6	2	3	1	4 - 3	7
3.	Ungaria	5	2	2	1	6 - 6	6
4.	Norvegia	7	2	2	3	7 - 11	6
5.	Elveția	5	1	2	2	7 - 8	4

Ultimele meciuri:

10 Octombrie	România	- Elveția
14 Octombrie:	Ungaria	- Elveția
31 Octombrie:	Ungaria	- Norvegia
11 Noembrie:	Elveția	- România
18 Noembrie:	Anglia	- Ungaria

* Campionatul este în plină desfășurare și în cele trei serii ale Diviziei "B" de fotbal. Deocamdată lupta pentru sefie pare echilibrată, protagonistele aflându-se pe primele locuri. Dintre protagoniste merită menționată echipa Rapid București, care conduce în seria II-a cu un golaveraj excelent, și care, după spusele conducătorilor clubului Rapid, nu mai poate scăpa promovarea în Divizia "A" în 1982. Rămâne de văzut dacă Petrolul Ploiești nu este de altă părere. In seria III-a pe primul loc se află bihorenii care se pare că de data aceasta au șanse de promovare, deși până la sfârșitul campionatului mai este cale lungă și se pot întâmpla multe surprize.

CLASAMENTELE DIVIZIEI "B"

SERIA I-a

1.	UNIREA FOCȘANI	4	3	0	1	10-3	6
2.	C.S.M. Sf. Gh.	4	3	0	1	6-2	6
3.	Gloria Bistrița	4	2	2	0	5-1	6
4.	Politehnica Iași	4	3	0	1	5-2	6
5-7.	C.S.M. Suceava	4	2	1	1	6-4	5
	Viitorul Vaslui	4	2	1	1	4-2	5
	Ceahlăul P. N.	4	2	1	1	6-4	5
8.	F.C.M. Sider. Gl.	4	1	3	0	3-1	5
9.	Gloria Buzău	4	2	0	2	3-2	4
10.	I.M.U. Medgidia	4	2	0	2	4-3	4
11.	C.S. Botoșani	4	2	0	2	5-5	4
12.	C.S.U. Galați	4	2	0	2	5-7	4
13.	F.C.M. Brăila	4	1	1	2	2-4	3
14.	Delta Tulcea	4	1	0	3	2-5	2
15.	Relonul Săv. Roz.	4	1	0	3	3-8	2
16.	Victoria Tecuci	4	1	0	3	1-7	2
17.	Viitorul Gheorg.	4	0	2	2	0-6	2
18.	Constructorul Iași	4	0	1	3	0-4	1

SERIA II-a

1.	RAPID București	4	3	1	0	11-1	7
2.	Rulmentul	4	3	1	0	6-2	7
3.	Petrolul Ploiești	4	3	1	0	4-1	7
4.	Mecanică fină	4	1	3	0	3-0	5
5.	Flacăra Moreni	4	2	1	1	5-3	5
6.	Energia Slatina	4	2	1	1	6-5	5
7.	Chimica Tirn.	3	2	0	1	7-2	4
8.	Dunărea Călărași	4	2	0	2	9-6	4
9.	Metalul Plopeni	3	2	0	1	5-4	4
10.	Automatica Buc.	3	1	1	1	6-7	3
11.	Șoimii I.P.A. Sibiu	4	1	1	2	3-4	3
12.	Metalul Buc.	4	1	1	2	5-7	3
13.	Carpați Mirșa	4	1	0	3	3-5	2
14.	Autobuzul Buc.	3	1	0	2	3-7	2
15.	Pandurii Tg. Jiu	4	0	2	2	1-9	2
16.	Gaz metan	2	0	1	1	0-3	1
17.	Tractorul Brașov	4	0	1	3	3-8	1
18.	I.C.I.M. Brașov	4	0	1	3	0-6	1

SERIA III-a

1.	F.C. BIHOR	4	3	1	0	12-4	7
2.	F.C. Baia Mare	4	3	1	0	6-2	7
3.	Someșul S.M.	4	2	1	1	6-7	5
4.	Infrățirea Oradea	4	2	0	2	11-6	4
5.	Olimpia S. M.	4	2	0	2	8-4	4
6.	U. M. Timișoara	4	2	0	2	7-5	4
7.	C.S.M. Drobeta	4	1	2	1	5-3	4
8.	C.F.R. Timișoara	4	1	2	1	8-7	4
9.	Strungul Arad	4	2	0	2	6-6	4
10.	C.I.L. Sighet	4	2	0	2	5-6	4
11.	F.C.M. Reșița	4	1	2	1	4-5	4
12.	Minerul Lupeni	4	2	0	2	4-7	4
13.	Aurul Brad	4	2	0	2	5-8	4
14-15.	Min. Ilba Seini	4	1	1	2	4-5	3
	Minerul Cavnic	4	1	1	2	4-5	3
16.	Rapid Arad	4	1	1	2	4-7	3
17.	C.F.R. Cluj-Nap.	4	1	1	2	3-9	3
18.	Dacia Orăștie	4	0	1	3	1-7	1

* La Campionatele Mondiale de Judo, disputate în Olanda la începutul lunei Septembrie, românii au cucerit o medalie de argint la categoria semiușoară prin Constantin Niculae. El este primul român medaliat într'o competiție mondială la judo.

Constantin Nicolae

* Perzând cu 5-0 (2-0) meciul retur la Leipzig, echipa Poli Timișoara a fost eliminată din competiția europeană de fotbal Cupa Cupelor. In tur Poli a câștigat cu 2-0.

Iordache
Portarul echipei Steaua

Țicleanu
Jucător al echipei U.Craiova

ȘTIRI SPORTIVE PE SCURT

* Din lipsă de spațiu în numărul trecut al ziarului nu am putut publica o serie de rezultate mai importante obținute de sportivii români în întrecerile internaționale, lucru pe care-l corectăm acum.

* Echipa Farul Constanța a câștigat turneul internațional de rugby dela Annecy, Franța, la care au participat echipe valoroase din Franța și Anglia. Iată rezultatele obținute de Farul Constanța: 6-6 (6-3) cu Annecy; 26-16 (14-13) cu selecționata Romans-Valence; și 33-3 (9-3) cu Cardiff. Cel mai bun jucător constănțean a fost Grigore.

* La sfârșitul lunei August a.c. s'au încheiat la Oslo CAMPIONATELE MONDIALE DE LUPTE GRECO-ROMANE competiție la care de obicei românii câștigau câteva titluri. De data aceasta ei nu au mai reușit această perfomanță, obținând numai două medalii de bronz prin Stefan Rusu (63 Kg.) și Ion Draica (82 Kg.)

Stefan Rusu

Ion Draica

* La Munchen, pe canalul olimpic dela Oberschleisshein, s'au desfășurat finalele ediției a 6-a a CAMPIONATELOR MONDIALE DE CANONAJ FEMININ, competiție la care canotoarele românce au obținut succese deosebite. Astfel, Sanda Toma s'a dovedit și de data aceasta invinciblíă, cucerind titlul mondial la schif simplu. (Sanda a mai câștigat titlul mondial la Bled, precum și medalia de aur la Jocurile Olimpice dela Moscova.) Româncele au mai câștigat trei medalii de bronz la probele de 2.f.c. (rame) (Rodica Pușcatu și Elena Horvat) la 4+1 vâsle (Olga Bularda, Valerina Roșca, Sofia Banovici, Aneta Mihaly + Ecaterina Oancia) și la 8+1 (Rodica Frântu, Florica Bucur, Luminița Furcilă, Marica Țăran, Olguța Onofrei, Maria Ana Naghiu, Mariana Zaharia, Elena Bondar + Elena Radu)

Sanda Toma, campioană mondială la schif simplu

* Româncele dețin supremația mondială în schiful-simplu feminin și la junioare, unde noua CAMPIOANA MONDIALA este Adriana Chelariu. (78 Kg., 183 m. înălțime) originară din Moldova, ca și Sanda Toma (satul Pădureni, com. Copălău)

* Marcel Răducanu (în primul plan) fost component al echipei Steaua și al Echipei Naționale, cel mai bun fotbalist al anului 1980 din România, a rămas în Germania și în prezent este component al echipei Hannover 98, unde va avea drept de joc după un an de zile.

DIN PRESA COMUNISTĂ

A fost odată, niciodată, o Românie bogată...

Odată cu epuizarea celorlalte bogății naturale au secat și puțurile de petrol.

România exporta petrol, RSR importă petrol; dar din puținul care se mai extrage, se risipește din plin.

Ziarele, ca'ntotdeauna, își caută țapii ispășitori printre oile de rând, dar n'ajung niciodată să-l arate cu degetul pe berbecul încornorat și vinovat de falimentul țării.

Berbecul este cel mai iubit fiu al oilor, o scriu mieii dela ziare.

Spicuim din articolul "Unii își permit să risipească petrolul cu vagonul" publicat în "România Liberă".

Inundație cu țiței

Când am pătruns pe tarlaua "Vangheleasa" din Scutelnici (Buzău), am avut impresia că aci a existat o sondă de țiței care a erupt și îmbibat pământul cu petrol.

--Cum de a ajuns atâta petrol aci? îl întrebăm pe inginerul Ion Mocanu, șef de fermă.

--Aci, în zonă funcționează o secție a schelei de extracție din Berca. Datorită neatenției în urmărirea funcționării utilajelor, de mai bine de un an o conductă a transportului de țiței s'a fisurat în mai multe locuri.

--N'ați anunțat pe nimeni?

Am anunțat în mai multe rânduri, dar n'a venit nimeni. Intre timp o cantitate mare de țiței a inundat o importantă suprafață de teren.

--La cât timp s'a intervenit pentru repararea conductei?

--A trecut un an. Ar fi trebuit să se intervină cu promptitudine, poate într'o zi, două ! S'ar fi evitat și pierderea petrolului și. . . nici nu s'ar fi scos din circulație atâta teren agricol, rămas și el sterp.

Un canal pe care curge mai mult petrol decît apă. Dacă petrolul ar fi reținut in instalații, in riul Dîmbu n-ar ajunge decit apă.

La marginea porumbului – petrol ! Nu, nu este zona unei noi schele de extracție ci rezultatul unei neglijențe : pe teritoriul comunei Scutelnici (Buzău), o conductă de petrol s-a spart, inundînd practic terenul.

Angrosiștii de petrol

Da, șantierul naval Oltenița vinde petrol altor întreprinderi. Actele normative în vigoare interzic cu desăvârșire revânzarea produselor petrolifere. . . .

Evident, dacă o întreprindere ajunge să-și vândă benzina sau motorina înseamnă că a cerut o cotă prea mare, a întocmit un plan de aprovizionare nereal și s'a trezit cu plusuri. Cum tot atât de adevărat este că cel care cumpără va consuma mult mai mult decât are dreptul. . . .Prevederile legale interzic revânzări, chiar la unitățile din același minister.

Intreprinderea de autocamioane Brașov a revândut numai într'un singur trimestru un total de cca 100.000 litri benzină, printre care și 24.852 litri întreprinderii "Tractorul" tot din Brașov. La rândul lui, "Tractorul", a revândut motorină intreprinderilor de Izolatori Târgul Secuesc și de Șuruburi din Brașov.

După cum se vede nu-i vorba de un ajutor de câteva sute de litri de benzină, se revinde cu vagonul.

Unele vagoane se vând, altele dispar

Un vagon expediat de Rafinăria Brașov către depozitul PETCO, Timișoara este dispărut de 10 luni.

S'au făcut o mulțime de intervenții la Brașov, Timișoara, etc. Ar fi trebuit căutat din stație în stație dar CFR n'a dat încă nici un răspuns. . . . Vagonul rătăcește cine știe pe unde (asta în cel mai bun caz, pentrucă s'ar putea ca, la această oră, să fie și consumat, dar nu de cine trebuia).

Benzină, motorină, apă, ulei, etc

La Fabrica de țevi sudate din București, la majoritatea rezervoarelor domurile de alimentare erau pline cu apă și impurități, la rezervoarele cu combustibil de ardere flanșele erau demontate, pătrunzând în voie apa de ploaie. Probabil că din cele 35.000 kg. de combustibil găsite în plus la această intreprindere, o parte să fie . . . apă.

R. Liberă nu dă numele nici unui director de intreprindere care a comandat ori prea mult, ori prea puțin petrol, și nu spune nici cine sunt cei din ministere care au aprobat cererile.

Reportajul se termină cu morala obișnuită:

"Inadmisibila lipsă de disciplină în manipularea produselor petrolifere, mai ales în actuala conjuctură, când țara noastră este obligată să-și procure petrolul necesar economiei naționale cu atât de grele sacrificii valutare". . . .

Presa "i-a cunoștință". Niculiță urlă și țara sărăcește !

Datorită neatenției in manipularea produselor petroliere apar printre liniile ferate și asemenea bălți negre.

Nepăsarea unora in gospodărirea bitumului a mers pină acolo incit au declarat vagoanele descărcate. Acestea s-au intors la Ghighiu, pline iar bitumul s-a intărit.

PE SCURT DIN ȚARĂ

CRONICĂ RADIOFONICĂ
"FERICIREA" SE PLĂTEȘTE

Radio București a tăiat Nodul Gordian și răspunde la cele mai dificile probleme ce înfruntă pământul decând s'a desprins de soare și până în zilele lui "Voiajor II" care face ocolul planetelor.

A) Care a fost, este și va fi cel mai bun sistem de guvernare democrată?

B) Cine este, a fost și va fi cel care a realizat visul de milenii al rasei umane?

Dacă vă gândiți la Solon, la Democrația Greacă, la Regele Jean care a dat Magna Carta vă înșelați: și iarăși vă înșelați dacă vă gândiți la Plato, Socrate, George Washington, Lincoln ori la sistemul democratic din Anglia, Statele Unite, etc.

Țara care dispune de ". . . un cadru organizatoric larg, democratic . . ." sistem de guvernare nu-i alta decât RSR, asa ne asigură polița vândută de iubitul fiu al neamului, tovarăș, secretar, președinte și alte titluri. . . Ceaușescu Niculae:

"Avem un sistem democratic de conducere unic în felul său, infinit, superior oricărei forme de democrație burgheză . . ." (Din discursul ținut de N.C. în fața muncitorilor cu ocazia Congresului General al Sindicatelor--Rad. Buc. 4-6-81)

Între timp fratele din țară rabdă de foame și înfundă pușcăria pentru fericirea de a trăi într'un regim unic democrat ". . infinit superior oricărei forme de democrație burgheză. . ."

La Universiada-81 ce-a avut loc la București au participat 81 de țări. Contactul dintre tinerii sportivi și populația Bucureștiului a fost menținut la minimum. Sportivii au stat în cartierul lor, bine aprovizionați și bine păziți.

ANGLIA DĂ LECȚII RSR-ULUI

Conform unor practici reciproce, cu prilejul zilei naționale a Angliei, ambasadorul Londrei Paul Holmer, a vorbit în limba Română la Radio Buc. (18-6-81).

Ambasadorul și-a terminat astfel discursul:

"Destinderea nu înseamnă nimic, dacă nu se referă la oameni.

Deaceea necesită mai ample schimburi personale în toate domeniile și între persoane de toate vârstele. Vom face desigur tot ce stă în puterea noastră, pentru a promova și a îmbogăți astfel de contacte."

▪▪

Mezzosoprana Iuliana Bidinete, solistă a Operei din Cluj, a obținut premiul al II-lea la cel de-al X-lea concurs internațional de canto dela Rio de Janiero. Au participat 58 de concurenți din 24 de țări.

DOVEZI DE... LIBERTATE

Keston News Service comunică din România: Autoritățile continuă persecuția credincioșilor, în special a baptiștilor și a altor denominații evanghelice.

S'a confiscat material religios, s'au închis bisericile, etc. Printre cei arestați sunt Paul Gross, Mathias Fakner, George Hofman, Eusebie Pribeagu și Silvestru Toacius.

▪▪

In timpul verii două vapoare americane "Caron" și Miller" au vizitat portul Constanța.

La concursul de șah din Hyatt Alto, Calif. (U.S. Open Championship) au luat parte 714 jucători. Florin Gheorghiu s'a clasificat primul.

S'A EVAPORAT LAPTELE!

Pentru hrana Capitalei și aprovizionarea cu lapte și produse lactate, se vor organiza noi ferme zootehnice în apropierea Bucureștiului.

Una din aceste ferme este cea dela Pantelimon, unde s'au introdus (la sfatul tov. Niculae) mașini de muls.

Totodată s'a pus în vedere ". . . locuitorii comunei Pantelimon, ca dealtfel ai tuturor comunelor din jurul Bucureștiului, și ai tuturor satelor țării, trebue să-și asigure fiecare din producție proprie întregul necesar de lapte și produse lactate și nu din cantitățile destinate populației urbane." (R.B.)

Este primul pas ce s'a luat pentru a interzice celor dela sate să vină și să se aprovizioneze dela oraș.

DE PE ȘANTIERUL CANALULUI

Ajungând cu săpăturile în vecinătatea orașului Constanța, o mașină de săpat șanțuri a atins un fir de înaltă tensiune. 12 muncitori au fost electrocutați, printre care opt studenți !

Odată cu terminarea primului tronson, apa din Dunăre a început să se verse în mare (la punctul Agigea) dar apa este plină de nămol și alte impurități culese pe parcursul canalului, așa că acum câțiva kilometrii la nord și la sud de vărsarea în mare, plaja este aproape distrusă.

VA FI PORT SAU CAPITALĂ?

Scornicești "vatră istorică" ce ne-a dat pe Nea Nae Niculae, va juca un rol important în istoria RSR-ului.

Cu ocazia unei vizite în jud. Olt, i s'a prezentat marelui tovarăș, "macheta viitorului oraș Scornicești" (Rad. Buc.)

Nu se știe dacă viitorul oraș va deveni port la Marea Neagră (așa cum plănuise Caragiale pentru Mizil) ori capitala RSR?

Vizitând locul nasterii împreună cu ADINA (Academiciana, Doctor, Inginer și Nimic Altceva) oaspeții "conform tradiției" au fost primiți cu pâine și sare, la fel cum se primeau în trecut Domnitorii și Regii.

▪▪

O soc. Româno-Japoneză a început la Curtea de Argeș probele tehnologice la instalația de drojdie bogată în proteină, singura de acest fel din lume.

CE ȘTIE ENGLEZA NU ȘTIE ROMÂNA!

Radio București dezinformează pe mai multe limbi inclusiv engleza.

Niculiță, pe când se afla la Viena, a acordat un interviu ziariștilor străini în ce privește politica României și a situației din țară.

Emisiunile în limba engleză au menționat aceste întrebări deoarece erau deja cunoscute în Vest, și Niculiță ținea să se apere de după gard, când nu mai putea nimeni să-i pună, în continuare, o altă întrebare. (Unele răspunsuri au fost . . . . revizuite, N.R.)

In emisiunile către publicul din țară, Radio București, n'a pomenit nimic de întrebările ziariștilor ce se refereau la:

Lipsa de mâncare; nemulțumirea muncitorilor; de ce nu se acordă pașaport cetățenilor care vor să-și întregească familia? despre persecuțiile religioase sau dacă-i adevărat că preș. Carstens al Germaniei de Vest și-a anulat vizita în RSR deoarece Ceaușescu nu i-a dat voie să viziteze grupurile minorităților germane, etc.

In țară, românul a aflat că Niculiță a vorbit doar de "pași hotărîți în direcția politicii de destindere" !

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

ROMÂNIA

La 28 August 1981, N. Ceaușescu a primit în vizită oficială pe Clodomiro Almeyda, conducător al organizației marxiste chiliene. Cu această ocazie, Almeyda a mulțumit pentru sprijinul politic și MATERIAL pe care comuniștii români l-au acordat și-l acordă comunistilor chilieni. . . . . .Pentru depășirea greutăților alimentare prin care trece România, Ceaușescu a declarat luna Iulie, lună a fructelor și zarzavaturilor. . . . . Mai este nevoie de comentarii?

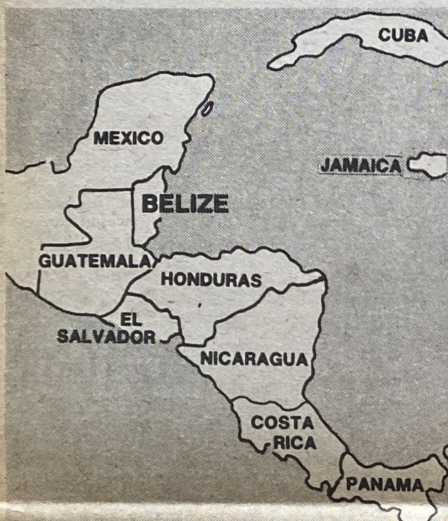
CHINA

Un conflict banal, era să pericliteze relațiile culturale americano-chineze. Pe ziua de 1 Sept. 1981, urma să se deschidă la Peking o expoziție de pictură americană. Culturalii chinezi, au cerut retragerea a 13 picturi abstracte, pe motive ideologice. Americanii au rămas fermi pe poziție, amenințând că nu vor deschide expoziția dacă nu vor fi expuse toate tablourile prezentate. In fața hotărîtei atitudini americane, chinezii au cedat.

POLONIA

La un an după victorioasa grevă a muncitorilor polonezi care a dus la înființarea primelor sindicate libere din lumea stăpânită de comuniști, Lech Wallesa, a declarat că guvernul a pierdut orice autoritate asupra populației și singurul organ reprezentativ este acum Solidaritatea. "Suntem gata să ne asumăm răspunderea conducerii treburilor statului, nu pentru a face politică ci pentru a îmbunătăți soarta poporului" a afirmat conducătorul sindicatelor libere. "Mie nu mi-e teamă de o invazie sovietică, pentrucă nu cred că ar fi în interesul lor. Dar aceasta nu mă face optimist. Eu sunt pesimist, în primul rând pentrucă actuala clasă conducătoare este incompetentă, în al doilea rând pentrucă situația economică este mai rea decât și-o poate închipui cineva și în al treilea rând pentrucă speranțele cu care au fost amăgiți oamenii, nu au putut fi realizate" a mai spus Lech Wallesa. Intre timp, deschiderea Congresului Sindicatelor Libere Solidaritatea, a demonstrat adevăratul curs, spre care se îndreaptă muncitorii polonezi. Inmormântarea leșului comunist, nu este decât o chestiune de timp.

BELIZE

Micul stat Belize a devenit independent pe data de 20 Septembrie a.c. Acest punct așezat pe harta lumii în America Centrală, vecin cu Guatemala și Mexic, a fost ultima colonie din faimosul Imperiu Britanic.

Cu toate că are aceeași suprafață ca și El Salvador (cu o populație de 5 milioane), Belize are o populație de numai 145.000, compusă dintr'un amestec de indieni Mestizo, indieni Maya, sclavi africani și pirați englezi. Majoritatea populației este creolă. Limba oficială este engleza, dar limba spaniolă este vorbită pe străzi.

UNIUNEA SOVIETICĂ

Al treilea an consecutiv de secetă, a adus economia sovietică într'o situație și mai dezastruoasă decât era. După calculele experților apuseni, rușii vor avea un deficit de 40 miliarde tone de cereale, pe care vor fi obligați să le achiziționeze din lumea capitalistă.

ANGOLA

Înainte de incursiunea Africei de Sud în Angola, miscarea anticomunistă UNITA, a declarat la Paris, că într'un elicopter de construcție sovietică, doborît pe data de 17 Iulie a.c. a fost găsit planul unui atac comunist ce urma să aibă loc în luna August. Printre cei nouă ofițeri care și-au pierdut viața se află și generalul cuban Tomaz Felichi. Planurile găsite în resturile elicopterului au dezvăluit că ofensiva ar urma să fie declanșată la sfârșitul lui Iulie începând din regiunile Benguela, Bie, Huambo și Cuando Cubango.

GERMANIA DE VEST

Vizita lui Willy Brandt în URSS, a început să dea roade. La Romstein, Wiesbaden, Frankfurt și alte orașe germane, comuniștii ascunsi sub numele a diferitelor organizații progresiste, au atacat sediul Forțelor Americane și au incendiat automobilele personalului american din RFG. "Mai bine roșu decât mort", este deviza noilor teroriști. O fi așteptând Willy Brandt un nou Premiu Nobel pentru Pace?

STATELE UNITE

La 2 Septembrie, Serviciul Secret American, a arestat pe Isom Ioseph Dean Jr. de 27 ani, înarmat cu echipament ultra modern cu care intenționa să-l asasineze pe Președintele Reagan. "Ați avut noroc - a spus el polițiștilor - dacă nu mă opream să iau benzină, n'ați fi pus mâna pe mine și l-aș fi ucis pe Președinte".

De notat că Dl Florian Oniță, caracterologul român din California, a prezis imediat după atentatul de astă primăvară, o nouă etapă periculoasă pentru Președinte. Data prezisă de Dl. Oniță, era în prima jumătate a lunii August. Diferența de circa două săptămâni.

STATELE UNITE

"Tunetul Sionului" s'a denumit o fracțiune a organizației Liga Apărării Evreilor, care a plasat două sticle cu explosiv sub două automobile parcate în apropierea Misiunii URSS la ONU din New York. Cum sticlele prevăzute cu un dop de dinamită puteau face explozie, un "tu(r)nător" a telefonat poliției că s'au pus două bombe la ruși. Sosită la fața locului o echipă de dezamorsare, a găsit cele două "bombe" pe care le-a ridicat fără niciun incident, că doar nu era să-i arunce ei în aer chiar pe sovietici unde, mai știi, poate era printre ei și un sionist. Despre acest act de mare bravură, au scris toate ziarele din New York.

IZRAEL

"Vandali, au profanat mormântul lui Theodore Herzl, părintele Statului Izrael și al lui Ben-Zvi, al doilea președinte al națiunii", au anunțat agențiile de presă din Izrael. Autoritățile izraeliene acuză de aceste acte de profanare pe evreii ortodocși. Incidentul s'a petrecut în cimitirul Herzl Memorial Park din Ierusalim.

IRAN

Situația din Iran se agravează pe zi ce trece. Escaladând la acte de violență, grupurile din opoziție au reușit două acțiuni în chiar forul suprem al revoluției islamice. După explozia - în plină ședință a comitetului revoluționar - din Iunie, unde și-au pierdut viața peste 70 de persoane, o altă explozie a ucis pe noul Președinte ales în locul lui Bani Sadr și pe Primul Ministru al țării. Datorită situației tulburi din această țară, nu sunt încă indicii precise dacă aceste atentate aparțin în exclusivitate comuniștilor sau islamicilor dezamăgiți de turnura pe care au luat-o evenimentele datorită ambițiilor iraționale ale obsedatului Aiatollah Khomeini.

Un lucru este însă evident, adâncimea până unde au pătruns marxistii în "revoluția islamică", pe care o foloseau ca o treaptă de ajungere la putere. Cine va reuși în disputa dintre Khomeini, Bani Sadr, sau fidelii susținători ai șahului, nu este încă destul de clar.

Un fapt este cert, acela că s'a creat un vacuum în Orientul Mijlociu iar poporul suferă și va suferi în continuare.

EGIPT

Un surprinzător raid care s'a soldat cu peste 600 de arestări într'o singură noapte, a fost efectuat de poliția egipteană, împotriva oponenților politicii dusă de Președintele Sadat. Printre grupările vizate pentru arestare figurează organizația conservativă Frăția Musulmană, crestini ai Bisericii Copte, Partidul Uniunii Progresiste de stânga, politicieni, ziariști, avocați și alți oponenți. Nu cunoaștem încă îndeajuns cauzele care au dus la acest val de arestări, dar cunoscând caracterul ponderat și spiritul de mare luciditate politică a Președintelui Sadat, s'ar putea ca la baza arestărilor să fie infiltrațiile comuniste, care încearcă să speculeze sentimentele religioase ale musulmanilor, spre a le folosi în scop propriu. Nu este exclus un amestec direct al Colonelului Qadafi, care se consideră un urmaș fidel al lui Nasser, în lumea arabă. Faptul că printre cei arestați se află și Mohamed Heical, fostul editor al ziarului Al-Ahram, pe timpul lui Nasser, întăresc supozițiile de mai sus...

AFRICA DE SUD

In urma incursiunii făcută de Republica Sud Africană pentru distrugerea bazelor de guerilă comuniste din Angola, s'a capturat un imens material de război de proveniență sovietică, est-germană și alte țări comuniste.

Au fost uciși mai mulți militari ruși și a fost capturat un prizonier rus, Nicolai Petrețov. In urma acestor dovezi de amestecul direct al sovieticilor în terorismul internațional, Statele Unite au folosit dreptul de veto în Consiliul de Securitate, unde țările influențate de ruși, au prezentat un raport calomniator împotriva Africei de Sud.

Actualitatea internațională

SPAȚIUL DINTRE MARILE PUTERI

Gheorghe BĂLTEANU

După o pregătire temeinică a strategiei sale, pregătire și temeinicie ce caracterizează toate acțiunile de până acum ale Președintelui Ronald Reagan, aflăm cele patru coloane ale politicii sale externe: 1. Refacerea puterii economice și militare, 2. Revitalizarea alianțelor și prieteniilor, 3. Grăbirea progresului în țările în curs de dezvoltare printr'o orientare pasnică și 4. Relațiile cu Uniunea Sovietică se vor caracteriza prin reținere și reciprocitate. Această structură a politicii externe prezintă soliditate. R. Reagan a pornit înțelept întâi prin punerea bazelor refacerii economiei interne, care influențează succesele externe. Exact invers se prezintă situația în politica Uniunii Sovietice, care nu ține seama de starea economică internă și se aventurează tot mai mult și tot mai îndepărtat pe plan extern. Metodele folosite pentru atingerea țelurilor însă în ambele părți, pornesc dela realitatea internă. Uniunea Sovietică bolnăvicios obsedată de cucerirea de noi teritorii și de hegemonia lumii, folosește ideologia, revoluția, terorismul și forța armată. USA, pornind de pe baze umane concrete, vin în apărarea omenirii față de agresiunea permanentă și înșelătoria sovietică, folosind mijloace economice, dezvoltarea educației și libertatea, pe de o parte, iar pe de altă parte, echilibrând potențialul militar față de Moscova, ca mijloc de intimidare și stopare a noi acțiuni agresive sovietice.

Această orientare deschide noi perspective politicii USA și afundă Uniunea Sovietică în complicații internaționale din care nu va mai avea ieșire. La ora actuala URSS este angajată între Afganistan la Sud, reforma din Polonia la Vest, o puternică mizerie economică în interiorul țării, ca și în țările satelite din Estul Europei, cât și în susținerea financiară, materială și militară a Cubei, Vietnamului, Angolei, Yemenului de Sud, Etiopiei etc. Cunoscuta strategie sovietică de a ieși din impasul intern pe seama expansiunii externe va lua sfârșit. Politica Administrației Reagan este clară pe linie militară. SALT 2 a fost stopat, se va produce bomba cu neutron, deasemenea rachetele atomice MX, bombardierul B1, noi vase militare, cât și rachetele cu rază medie de acțiune Pershing 2 și Cruisse pentru dotarea armatei NATO din Europa. Economic, Alex. Haig a prezentat comerțul și relațiile economice ca instrumente politice față de înarmarea crescândă a URSS, cât și față de "iresponsabila sa comportare într'o serie de regiuni ale lumii". Rusiei nu-i rămâne decât ruginitele metode: chemarea la demonstrații și proteste a armatei hippy și propaganda. La ora actuală Kremlinul prepară lansarea organizării unei conferințe mondiale a partidelor comuniste, agenții oficiale ale URSS în întreaga lume. Tema: "a lupta pentru pace (!)". Se pare însă că Brejnev a înțeles măsurile ferme și clare ale lui Reagan (este singura limbă pe care Brejnev o înțelege) și roaga pentru "sincere și constructive" negocieri.

Este clar că marea politică dintre cele două supraputeri se desfășoară astăzi în spațiul dintre ele. Politica sovietică este o politică nerealistă și categoric sortită eșecului. Cuceririle de până acum au creat la Moscova o miopie politică ce va avea grave consecințe. La baza vieții stau legi naturale ce nu pot fi înlocuite prin legi artificial create, de Moscova pornind dela ideologia marxist-leninistă. Aceste legi naturale sunt: existența și libertatea. Legea existenței înseamnă pâine, carne, unt, îmbrăcăminte, distracții, automobile, voiaj etc. , pe care URSS nu numai că nu le poate oferi dar nici nu poate determina producția lor acolo unde ajunge puterea rusească. Iar legea libertății înlătură dela început orice fel de dictatură, fie ea și zisă a "proletariatului". In acest sens, situația din țările satelite din Estul Europei, este un exemplu ce duce la înlăturarea oricărei acceptări a dominației și influenței sovietice. Doar o politică bazată pe legile naturale poate duce la succes. Aceste legi le găsim la baza politicii externe a USA și vor duce categoric pe viitor la succesul crescând al Americii pe arena internațională. Deasemenea Uniunea Sovietică nesocotește națiunea și credința în Dumnezeu, nesocotire care zdruncină puterea sovietică și la ea acasă.

În politica mondială spațiul dintre marile puteri a fost transformat de către Moscova în spațiu conflictual pe care poziția geografică îl împarte în zone conflictuale: Europa, Orientul Mijlociu, Asia de Sud-Est, Africa și America Latină. Natura face însă ca însăși părți din URSS să devină părți conflictuale posibile, datorită națiunilor, religiei și tradițiilor a peste 50 milioane mahomedani, pentru a vorbi doar de acestia.

Europa. Cucerirea țărilor din Europa de Est de către trupele sovietice în 1944-45, a divizat Europa în două. Țările au fost sistematic supuse unui proces de îndoctrinare și sovietizare, procesul culminând cu planul de integrare. Planul a eșuat. Aceasta, trebue să recunoaștem, în principal, prin refuzul categoric și chiar rebel al lui Gh. Gheorghiu-Dej. Țările din Estul Europei sunt țări europene și trebue tratate ca atare. Este greșită interpretarea Europei doar dela Atlantic la Elba. Țările din Est sunt legate organic de Europa ca întreg. Dovadă este miscarea centrifugală față de Moscova chiar și în condițiile dominării acestor țări de către partide aservite ei.

In Vestul Europei Uniunea Sovietică a încercat să-și asigure dominația prin ajungerea partidelor comuniste la putere. Nu a reușit. Acum se încearcă distrugerea prin terorism și provocarea anarhiei, care, deasemenea nu vor reuși. Uniunea Sovietică însă nu se dă bătută. A trecut la tactici de separarea Europei de Vest de USA, urmărind slăbirea NATO, și apoi, subjugarea Europei. Se dă chiar a se înțelege că se acceptă o apropiere a întregii Europe (momeala cu liberalizarea Europei de Est), în schimbul neutralizării Europei de Vest. Aici un mare rol joacă cele două state germane. RFG pune justificat pe primul plan politica națională, respectiv reunificarea Germaniei, dar RDG, conform planului Kremlinului, folosește apropierea cu RFG ca amăgire, încercând să obțină importante sume de bani, tehnologie și să slăbească alianța RFG cu USA. Apoi trece la santaje, insulte și iar amăgiri. Ultima momeală a fost recent folosită de E. Honecker, fuhrerul RDG; dacă guvernul RFG renunță la înarmarea NATO, atunci RDG oferă consultații regulate și chiar cooperare economică cu RFG. Ieftină concepție ! Aluziile de zone denuclearizată, oferte de colaborări economice, conductă de gaz Siberia-Vest Europa, toate formează un mănunchi de înșelătorie. Dacă se vrea într'adevăr o zona neutră și echitabilă, atunci cel mai potrivit este o zonă la care să participe în mod egal țări din Vest si din Est. Astfel, două țări neutre și independente din Vest, respectiv, Elveția și Austria, cu două țări care să devină neutre cu statut de neutraliate ca Elveția și Austria, respectiv, Iugoslavia și România. Problema poate fi discutată la ONU. Este foarte echitabil, si s'ar contribui foarte mult la stabilizarea păcii în Europa.

La ora actuală și pe viitor Moscova are probleme cu sateliții. Victoria mișcării sindicale din Polonia a deschis o eră nouă pentru toate țările din Estul Europei. Chestiunea este doar de timp. Când URSS va avea și la ea acasă aceste probleme, Europa va fi salvată.

Orientul Mijlociu. Complexul de foc se menține. Unele conflicte se accentuează. Nu se prevede nici o slăbire și cu atât mai puțin o încetare a ostilităților. Extindere însă da. Recent, conflictul Iran-Franța din cauza exilului politic acordat lui Bani Sadr, fostul președinte al Iranului. În Afganistan Rușii au de înfruntat opoziția poporului afgan care nu vrea să se plece cotropitorilor. Orice încercare de soluționare pasnică este sortită eșecului. Rușii nu vor să se retragă.

Asia de Sud-Est. 'Fiecare nas își are nasul". Cine stă de vorbă cu cetățenii sovietici va afla că ei doar de Chinezi se tem. Aici intervine o altă lege naturală, spațiul vital. Chinezii au ajuns la un miliard de oameni. In curând va fi nevoie de migrare. Incotro? Spațiu există doar spre Nord, adică spre URSS. La Sud URSS încearcă să încercuiască, prin Vietnamezi, China. Slabe sanse de menținere. Iar dacă prietenia China-Japonia se va cimenta, soarta URSS în Extremul Orient devine precară. China se orientează economic tot mai mult spre Vest. Va veni ziua când China va avea un cuvânt de spus în spațiul asiatic.

Africa. Continentul negru are nevoie de dezvoltare economică mai mult ca oricare altul. El nu are nevoie de război și nici de lupte de "eliberare". In sfârșit, Gadafi, președintele Libiei a primit o lecție. Cele două avioane care au atacat avioanele americane au fost doborâte. Banii câștigați prin petrol nu pot să conducă la obrăznicii nelimitate. Surprinzător este aducerea în Rhodesia (azi Zimbabwe) de ofițeri Nord-Coreeni pentru instruirea armatei lui Mugabe. Iar aceasta la hotarul cu Republica Sud-Africană. In Africa, Rusia are sub influență multe țări. Dar toate încep să ceară de mâncare. Rușii încep să priceapă, în sfârșit, că nu pot să rămână mult încă, mai ales că dialogul Nord-Sud vine cu chestiuni economice concrete cărora URSS nu le poate da nici un răspuns.

America Latină. Președintele Reagan are o nouă orientare față de țările acestei zone. Se acordă credite Argentinei. Recent țările El Salvador, Panama, Nicaragua, Costa Rica, și Honduras au solicitat un ajutor de 25 miliarde dolari dela USA, Canada, Mexic și Venezuela. In acest timp Cuba, mercenara URSS-ului, provoacă revoluția. Cât timp?

Dacă toate țările dintre marile puteri s'ar ocupa de îmbunătățirea nivelului de trai al popoarelor lor, atunci Rușii și-ar reduce simțitor influența în lume și am avea pace. Dacă Moscova va înțelege că natura este mai puternică decât voința de cucerire sovietică, spațiul dintre marile puteri n'ar fi transformat în zone conflictuale interminabile. Desigur că va veni o zi când Moscova va înțelege. Să nu fie prea târziu!

Efemeride

Din când în când ziarele înregistrează la rubrica " diverse" o știre anodină care sună întotdeauna cam asa: 'Un tânăr german din răsărit a fost împușcat încercând să treacă peste zidul care desparte cele două Germanii". Atât și fără comentarii. Un eveniment banal. Si totuși. . .

De douăzeci de ani persistă în inima Europei această rușine nemaipomenită !. De douăzeci de ani, în ciuda tuturor protestelor, e drept cât se poate de platonice, neobrăzarea celor care vroiau să aducă fericirea paradisiacă pe pământ, persistă să facă urechia surdă. De acum nici nu mai încearcă să justifice. La ce bun? Occidentalii înghit totul, numai circuitul mărfurilor să nu fie stingherit. . .

Pe vremuri, câți ani mai sunt de atunci? Occidentul "democratic" a pornit cruciada împotriva barbariei naziste pentru a aduce popoarelor subjugate "libertatea" și a elimina pentru totdeauna pericolul unei dictaturi.' Cât de puțini au fost cei care au văzut în spatele acestei "cruciade" doar o monstruoasă coaliție de interese meschine, de sete de dominare și piețe de vânzare, de ură fără margini împotriva acelora care încercau să se elibereze de stăpânirea vițelului de aur ! Si cât de oarbă a fost politica celor care prin forța armelor numai și fără să țină socoteală de sufletul popoarelor Europei au crezut că vor stăpâni pentru "o mie de ani" nemăsurata bogăție de sentimente și aplecări a acestui conglomerat care constituia unitatea aparentă a celui mai complex focar de civilizație și cultură.'

Un petec de hârtie, un pahar de vodcă, un atât la sută, și destinul a milioane de oameni a fost pecetluit pentru decenii.

Din când în când un tânăr german moare ciuruit de gloanțele Vopoului. Din când în când un contract de milioane de dolari se semnează, o invenție tehnologică de importanță strategică trece nestingherită zidul în celălalt sens. O nouă piatră se adaogă în mod criminal la zidul rușinei. Un german moare. Un cont în bancă se mărește cu câteva milioane de dolari. Poporul polonez lansează lozinca cea mai cutremurătoare care a putut fi imaginată de mintea omului 'Flămânzi din toate țările, uniți-vă" După patruzeci de ani de "viitor radios". . .

Prin mijlocul Berlinului sfârtecat, un zid de beton armat și o puzderie de cucuvele cu mitraliere în loc de limbă și radar în loc de ochi.

Istoria își continuă imperturbabilă drumul orb.

Noi facem comitete și comiții, ne sfâșiem frățește, vizităm rudele de acasă și le ducem câteva daruri pentru a le arăta că "am reușit" . . .

Dar oceanul de suferință, de umiliri, de destine sfărâmate, Aiuzii, Piteștii, Gherlele, Canalele, Stufurile și Barajele?

Dar cozile, neterminatele cozi materialist dialectic semănate de-a lungul străzilor dar secătuite de lapte, carne, pâine, chibrituri și sare? "trimite-mi, unchiule, dacă poți, niste creioane colorate pentrucă vreau să-mi fac proectul și pe aici nu prea se găsesc" Adică nu sunt.

Discurs politic? confruntare ideologică? Dialog între frați? Contacte intelectuale și schimburi? Poate mâine va fi mai bine?

Nu. ' De o mie de ori nu și din adâncul inimei.

Intre noi și cei de acasă nu există numai zidul rușinei și nici o divergență de opinii sau interpretări.

Intre noi și "ei" există un abis de suferință și o concepție despre om și demnitate care nu vor putea fi eliminate niciodată de nici o "deschidere", fie ea oricât de spectaculară.

Intre noi și ei s'a săpat un canal pe care milioane de Dunări nu vor putea să-l umple.

Intre noi și ei s'a ridicat un munte de oase frânte și de carne sfâșiată peste care orice trecere nu este decât profanare și blestem.

Zidul rușinei nu poate fi o aniversare. Pentrucă dincolo de pietrele și betonul din care este făcut dorm trupurile noastre, visele noastre, destinul nostru schingiuit, desfigurat, de nerecunoscut.

Se împlinesc douăzeci de ani de la construirea zidului rușinei.

Se împlinesc treizeci și șapte de ani de robie în care s'a acumulat atâta suferință că nici secolele de robie turcească și nici jecmănirea fanariotă nu pot să acopere măcar în parte întunecimea comunistă.

"ce bine era Doamne când eram sub Turci !"

Să ne aplecăm deci frunțile cu umilință în fața tuturor zidurilor de piatră, beton, ură și mișelie și să jurăm:

De te voi uita ROMÂNIE, să mi se usuce brațul și să mi se stâlcească limba pentru ca din gura mea să nu iasă cuvânt de ocară pentru suferința ta și alor tăi.

Zidul rușinei este un piron țigănesc înfipt în inimile noastre.

El va rămâne să ne sângereze câtă vreme va dăinui Impărăția Rușinei peste fosta Românie dintre Nistru și Tisa. Până atunci nici un fel de aniversare ci doar un doliu permanent.

CRONICA VREMII

FALIMENTUL INDUSTRIALIZĂRII ROMÂNEŞTI

Ion BOIERU

Procesul de industrializare al României, aşa cum a fost conceput de partidul comunist român, a falimentat complet. Falimentul a fost recunoscut de însăşi conducerea actuală a partidului. Insă, această recunoaştere, nu aduce nimănui, nici un fel de mângăiere sau satisfacţie. Ea arată doar într'un mod categoric importanţa politică, socială şi guvernamentală a comuniştilor români.

De 30 de ani, partidul comunist român, a condus viaţa politică a României, prin violenţă şi forţă armată, şi a făcut cele mai dezastruoase experienţe, pentru a schimba faţa ţării, după modelul marxist al societăţii sovietice.

De ce nu a reuşit experienţa industrializării ? Intâi de toate, pentrucă oligarhia conducătoare a partidului comunist român nu era pregătită, sub nici o formă pentru a întreprinde un proces de industrializare. Cu mici excepţii, conducerea partidului era incultă, ignorantă şi incapabilă de a pricepe cele mai elementare principii chiar ale marxismului.

Marxismul, ca ideologie politică, nu avea nici un fel de contingenţă cu relaţiile societăţii româneşti. Era ceva străin, de aceste realităţi, deci nu putea să cuprindă structurile, sensurile şi tendinţele fireşti ale acestora, în calapoadele lui rigide, dogmatice şi utopice.

Marx studiase cu precădere societăţile industriale, în special o anumită formă a societăţii industriale, cea engleză din a doua jumătate a secolului al 19-lea.

România era o ţară agricolă, care nu putea deveni peste noapte industrializată. Modelele şi direcţiile întrevăzute de Marx, pentru industrializarea occidentului, nu aveau nimic comun cu societatea agricolă românească. Nici burghezia românească, apărută după 1829 nu a putut schimba structura agricolă a României şi nici eforturile liberale ale lui Vintilă Brătianu nu au putut asigura autarhia economiei româneşti, cu o industrializare avansată, pe bazele principului său enunţat în formula "prin noi înşine".

Peste o sută de ani (1829-1945) de dominare burgheză n'au fost în stare să scoată România din făgaşul ei agricol. De fapt, burghezia liberală română, nici nu urmărea să industrializeze complet ţara, în detrimentul total al agriculturii. Această burghezie liberală făcuse greşeli iniţiale, care au fost evidenţiate de conservatori - în special Titu Maiorescu, în "critica formelor fără fond" şi Mihail Eminescu, în articolele sale din ziarul Timpul. Dar, pe de altă parte, burghezia română a încercat să repare greşelile ei, măcar parţial, ţinând seamă de specificul românesc.

In orice caz, dintre cele două războaie, deci într'o perioadă de dominare burgheză, ţara îngemănată în unitatea ei teritorială şi economică, avea un palmares agricol serios, iar pe plan social, ţărănimea şi-a găsit un echilibru care i-a îngăduit să-şi canalizeze energiile într'un partid politic, partidul naţional ţărănesc. Si liberalii, dar chiar şi naţional ţărăniştii aveau în programele lor planuri şi proiecte pentru industrializare a societăţii româneşti. Aceste planuri şi proiecte erau mai aproape de realităţile societăţii româneşti, decât formulele marxiste, aduse de comunişti. Căci urmăreau un proces de avansare graduală spre industrializare. Nu o industrializare forţată, cu mijloace brutale şi cu sacrificiile uriaşe, ale întregului popor.

Intre 1935-1941, Mişcarea legionară formulează un plan comprehensiv de refacere a economiei româneşti, prin care se consolida agricultura şi viaţa satelor româneşti, şi se prevedea o industrializare complimentară agriculturii, adică legată de producţia agricolă, care trebuia valorificată printr'o industrie adiacentă.

În felul acesta, economia românească îşi menţinea caracteristicile ei naturale care-i permiteau să aibă pieţele necesare de desfacere.

Iar echilibrul interior nu era dizolvat prin avansul unei industrializări, căci această industrializare venea ca un compliment organic în desfăşurarea şi valorificarea agriculturii.

Comuniştii, după 1945, au venit la putere cu o mentalitate revoluţionară, cu ajutorul căreia au distrus toate aşezămintele româneşti, căci au vroit să construiască o societate socialistă, după modelul sovietic. Impedimentele erau serioase, dar niciunul dintre conducătorii comunişti nu au fost în stare să-şi dea seama de existenţa lor:

(1) partidul comunist nu avea o echipă de oameni capabili să pornească la o industrializare masivă şi totală. (Toţi analiştii care vorbesc despre concepţia industrializării a lui Gheorghiu-Dej, sunt nişte cârpaci în disciplina politică. Dej nu era capabil să aibă o concepţie a industrializării româneşti. Putea avea opinii personale, dar acestea nu puteau duce la închegarea unei concepţii, care să dea socoteală de realităţile şi structura societăţii româneşti, şi nu putea deschide drumuri noi pentru desfăşurarea ei. Nu avea nici o pregătire în acest domeniu).

(2) chiar dacă exista vreunul dintre conducătorii comunişti, care să aibă pregătirea necesară (ex. Miron Constantinescu) - planurile lui erau viciate de principiile dogmatice marxiste şi de puterea de a decide a majorităţii inculte şi ignorante.

(3) Lipsa de suport naţional. Poporul român nu a acceptat niciodată o conducere politică a partidului comunist. Acest partid a fost impus de forţa Moscovei şi naivitatea (dacă nu chiar trădarea occidentalilor) şi nu a intrat niciodată în graţiile poporului român. Deci, factorii psihologici, pe lângă cei economici, istorici, etc., au constituit o piedică aproape insurmontabilă în faţa eforturilor comuniste de a construi o societate socialistă, bazată pe o industrializare dusă la extremă.

Astăzi, acest partid comunist român, care a destrămat viaţa societăţii româneşti, care i-a pus în pericol însăşi existenţa ei istorică (prin subordonare sclavagistă voluntară faţă de Soviete), vine şi recunoaşte propiul său faliment în industrializarea ţării. Pentru orice persoană, luată în parte, o recunoaştere a greşelilor comise, este un merit şi degajare psihologică şi morală. Pentru o conducere politică, nu există merit, în recunoaşterea greşelilor. Singurul merit ar fi în abandonarea puterii politice, adică în renunţarea la ambiţiile de a conduce o ţară. O ţară faţă de care, această conducere, este vinovată de crime grave, dela cele de genocidere, până la cele de incompetenţă, patologie mintală şi trădare naţională.

Cum, adică ? Un partid politic care a ţinut 36 de ani în sclavie un popor, căruia i-a furat toate drepturile sale omeneşti, apare la televiziune şi recunoaşte că a greşit, şi apoi, vrea să încerce noi experienţe, fără să se retragă din poziţiile sale, de putere, crimă şi trădare ? Asta este posibil numai în tirania comunistă.

Ion BOIERU

NOTE SI COMENTARII

ŢARA ŞI NOI

In numărul pe Iulie din ziarul nostru, ne-am spus răspicat cuvântul în ceeace ne priveşte pe NOI cei din Exil şi TARA noastră de baştină.

De data aceasta, întoarcem foaia, pentru a comenta relaţiile dintre ŢARĂ şi NOI. Si asta, fără pic de duşmănie, ci mai ales, pentru a ne lămuri poziţia faţă de actuala conducere a ţării noastre de baştină.

Pe vremea când Guvernul dela Bucureşti, tipărea în Berlinul de Est, (adică, cel comunist), revista de tristă memorie "GLASUL PATRIEI", pe spesele poporului muncitor român, noi, cei de peste hotare, am fost calificaţi în paginile ei, drept: fugari, transfugi şi chiar trădători de Patrie. Ca apoi, după ce, acelaşi Guvern şi-a dat seama de greşeala făcută, faţă de noi cei din Exil, să înceteze publicarea respectivei reviste şi să creieze o "Asociaţie" botezată "ROMÂNIA", şi publicarea exclusivă pentru exilaţi a unei noi reviste, sub titlul atât de atrăgător: TRIBUNA ROMÂNIEI, în paginile căreia, nu numai că Exilul nu mai este beştelit s'au înjurat, ci dimpotrivă, i se face "curte". Fireşte că, "din ordin de sus", cei ce mai înainte ne-au scuipat, au fost obligaţi de către aceiaşi putere guvernamentală, să-şi lingă propriul scuipat şi să se apropie de noi: "cu duhul blândeţii".

Regretăm, dar trebue s'o recunoaştem că, această întorsătură de macaz din partea Guvernului dala Bucureşti, a reusit să pescuiască în apele sale tulburi o seamă de "fugari", de toate apartenenţele politice din România de altă dată, ce, pentru un pahar de ţuică, o felie de salam de Sibiu şi o îmbucătură de brânză de Brăila, îşi reneagă întreg trecutul, luând parte la sărbătorile de 23 August, cea mai tristă şi controversată zi din istoria Neamului nostru, ca "invitaţi" ai Consulatelor şi Ambasadelor reseriste din Statele Unite şi Canada.

Ne cutremurăm în faţa acestei realităţi, mai ales aflând că printre cei câţiva trădători ordinari, se află şi câţiva prieteni de-ai noştri .

După atâţia ani de Exil, sincer, nu-mi mai amintesc, cine anume a spus: "Iubesc trădarea, dar urăsc pe trădător". . .

După aceste întorsături, să revenim acum la tema originală, adică: ŢARA ŞI NOI.

Ce-am făcut noi, cei din EXIL, pentru ţara noastră de baştină, va judeca istoria zilelor de mâine. Până atunci însă, ţinem să subliniem că între Ţară şi noi, cei de peste hotare, a existat şi există o comuniune de ordin sufletesc, ca unii care purtăm în vine acelaşi sânge românesc. Căci Tara, a fost, este şi va rămâne în vecii vecilor, iar Guvernele ce au condus-o, sau o conduc, sunt vremelnice.

In ultimii ani, s'a atribuit României, o poziţie de independenţă faţă de Moscova. Dar, până la urma urmei, s'a dovedit că, nici pe departe, nu poate fi vorba de o asemenea atitutine din partea Guvernului Ceauşescu, care, a fost, este şi va rămâne, sclavul muscalilor, fără de suportul cărora, în decurs de 24 de ore, ar fi mazilit şi pus în faţa zidului de execuţie de către poporul muncitor român, în numele căruia zice că vorbeşte, dar, pe care l'a minţit şi trădat de nenumărate ori. El şi partidul lui, cu "colhoznicia", cu "planuri cincinale", cu "industrializarea" rapidă, au dus ţara de râpă punând-o la cel mai scăzut standard de viaţă. Poporul o duce mai greu astăzi, sub un guvern ce zice-se este al muncitorilor, de cât sub atât de criticatele guverne ce s'au perindat la cârma ţării între cele două războaie mondiale. C'au existat şi atunci perioade grele, persecuţii partinice şi chiar lipsuri, este adevărat. Dar, în tot acel timp, nu s'au văzut în ţara noastră "cozile" din faţa prăvăliilor alimentare. În tot acel timp, nu s'a pomenit ca cetăţeanul să nu-şi poată procura nici măcar câteva grame de unt, din Martie şi până în Iunie, cum ne-a declarat un excursionist din România mai zilele trecute.

Dar, să'ntoarcem foaia, pe partea cealaltă.

In actul semnat de chiar dl. Ceauşescu la Helsinki, se prevede în afară de dreptul uman al reîntregirii familiilor şi un schimb cultural între ţările de dincolo de blestemata cortină de fier şi lumea liberă.

Ei bine, stie oare dl. Ceauşescu că vameşii dela aeroportul din Bucureşti, confiscă turiştilor orice carte sau publicaţie, ce şi-au procurat dela anticari, ce-au apărut în România înainte de preluarea puterii de către Partidul Comunist?. . . Se poate oare numi aceasta, drept "schimb cultural"?

DA !, ne iubim ţara de baştină, dar credem c'am dovedit, cu vârf şi îndesat, dece anume, nu-i putem iubi pe comunişti.

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE
ISSN 0705-8365
Redacţia şi administraţia:
P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CUPON DE ABONAMENT

(COMPLECTAŢI CU LITERE DE TIPAR)

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE ....

PRENUMELE ....

STRADA/Nr ....

ORAŞUL .... STATUL/PROVINCIA ....

COD POŞTAL .... ŢARA ....

PREŢUL UNUI ABONAMENT PE AN ESTE: $25.00 ÎN SUS - ABONAMENT DE SPRIJIN - $20.00 PENTRU INSTITUŢII - $15.00 PENTRU PARTICULARI

Pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni de zile înainte.